

EI VĂ SPUN CUM SĂ TRĂIȚI

Citiți astăzi în **După Afaceri Premium** despre oamenii care decid în materie de lux, cultură și muzică, despre legătura dintre exploratori și orologerie și ultimele tendințe în haute joaillerie.

ZIARUL FINANCIAR

- DE 10 ANI PRIMA PAGINĂ ÎN AFACERI -

EDITAT DE PUBLIMEDIA

ANUL X / NR. 2485

28+16+8 PAGINI

VINERI, 26 SEPTEMBRIE 2008

PREȚ: 2,50 LEI

WWW.ZF.RO

Procter & Gamble a ales Ploieștiul pentru o fabrică de 100 mil. dolari

P&G va face o fabrică de șampoane și alte produse de îngrijire a părului, care va aproviziona piețele europene.

MIRABELA POPESCU

Fabrica P&G va crea într-o primă fază 300 de locuri de muncă, începerea producției la Ploiești fiind planificată pentru anul 2010. „România, datorită condițiilor sale economice stabile și poziției geografice strategice, în vecinătatea piețelor cu o dezvoltare rapidă din Europa Centrală și de Est, este o locație foarte bună pentru investiții. Fabrica de la Urți (lângă Ploiești - n. red.) este prima investiție greenfield pe care P&G o realizează în România și va aproviziona piețele europene”, au declarat reprezentanții Procter & Gamble România.

Pantene și Head & Shoulders. Compania a semnat ieri contractul pentru un teren de 25 de hectare în localitatea Urți, care face parte din Parcul Industrial Ploiești. P&G a ales Ploieștiul după ce a analizat, timp de aproximativ un an, mai multe locații din România, Polonia și Rusia. Pe listă au fost două locații de pe piața românească, Ploieștiul și Timișoara, oras în care compania deține o fabrică de detergenți și înaltăbiatori achiziționată de stat în anul 1995.

Orasul Ploiești este „cartierul general” pentru producția locală a mai multor multinaționale din sectorul FMCG (bunuri de larg consum), printre care se numără Coca-Cola Hellenic, Unilever sau InBev (Bergensberg). Cel mai mare competitor al Procter & Gamble, compania Unilever, a demarat în 2006 unificarea facilităților locale de producție pe platforma sa industrială de la Ploiești, renunțând la fabricile din Târgu Mureș și Otopeni. Reorganizarea producției locale a Unilever a inclus construirea unei fabrici de produse alimentare în această locație, tot aici fiind redate și fabrica de margarină a companiei din Bulgaria.

Investițiile în fabrica Procter & Gamble de la Timișoara au ajuns la 40 de milioane de dolari, de la preluarea acesteia și până în prezent, potrivit datelor furnizate de companie. Aproximativ 30% din producția fabricii P & G din Timișoara este exportată în 8 țări din Balcani, iar planurile companiei vizează extinderea capacității de producție și de depozitare în această locație. În 2006, P&G a deschis în România și un centru regional de servicii, după ce a analizat mai multe locații din Europa pentru acest proiect. Deschiderea acestui centru în București, care oferă servicii de achiziții tuturor sediilor P&G din Europa, rezultând tranzații anuale de peste 150 mil. dolari, a creat 150 de locuri de muncă până în prezent.

ZF Pe scurt

EVENIMENT

■ **Grupul BCR a cumpărat Omiasig Pensi**, al doilea jucător din piața pensiilor private obligatorii, în cadrul primei tranzacții din acest domeniu. **Pagina 2**

■ **Salariile foarte reduse din România comparativ nu numai cu Europa de Vest sunt garantate** continuării investițiilor străine directe în următorii ani. **Pagina 7**

COMPANII

■ **Varianța preliminară a prognozei de toamnă a Comisiei Naționale de Prognoză modifică toate cifrele legate de creșterea economică până în 2013.** **Pagina 3**

■ **Producătorul Borsec figurează în acest an pe prima poziție în piața băuturilor stil drink**, după vânzările în volum, depășind Coca-Cola și Pepsi. **Pagina 9**

BURSE - FONDURI MUTUALE

■ **Analizii de la Raiffeisen Capital Investment (RCI) și-au păstrat recomandarea de cumpărare pe acțiunile Transselectra**, însă și-au redus prețul țintă. **Pagina 5**

■ **Costurile pentru realizarea unui ansamblu de locuințe au crescut cu circa 40% în ultimele ani**, iar prețul terenurilor s-a dublat. **Pagina 19**

BĂNCI - ASIGURĂRI

■ **Criza financiară internațională le aduce investitorilor oportunitatea de a cumpăra acțiuni ale unor mari companii la prețuri foarte mici.** **Pagina 6**

■ **Conducerea Goldman Sachs și Morgan Stanley sunt reticente în fața apelurilor de a transforma cele două instituții în ceva mai mult decât simple bănci de investiții.** **Pagina 22**

ZF 10 ANI

Pagina 8

În fiecare zi am pe birou un teanc de ziare. Deasupra sunt cele pe care le citesc «în diagonală»; apoi, cele pe care le citesc selectiv, iar jos cele pe care le citesc cu atenție. ZF este ultimul.

George Butunoiu

unul dintre cei mai cunoscuți head-hunteri

SUMAR

EVENIMENT	2-3	BUSINESS INTL	21-24
BURSE - FONDURI MUTUALE	4-5	POURIC	25
BĂNCI-ASIGURĂRI	6-7	ENGLISH SECTION	26
COMPANII	8-10, 20, 28	BUSINESS HI-TECH	27

INDEX

AULIUM	5	GENERALI	6
AZOMURES	5	GOLDMAN SACHS	22
BIC	2	HP	7
BCR	7	MORGAN STANLEY	22,24
BITEDEFENDER	2	OTCHIM	5
CARPATICA INVEST	4	OWNASIG	2
CEZ	2	ORANGE	27
ENKORA	5	PROCEPST	5
BESTE	28	PROSPECTIUN	5
GENERAL ELECTRIC	24	SAMSUNG	27

ABONEAZĂ-TE LA ZF

PAGINA 24
www.zf.ro/abonamente
INFO LINE GRATUIT:
0800 88 93 93

BNR a semnalizat de la Cluj oprirea creșterii dobânzilor

În sfârșit stagnează Evoluția dobânzii de politică monetară a BNR (%)

Dobânda-cheie la leu rămâne la 10,25% pe an, a hotărât ieri Consiliul de Administrație al BNR, reunit de data aceasta la sucursala băncii centrale din Cluj-Napoca. Acesta este primul vot pentru stabilizarea dobânzilor, după ce BNR a operat din octombrie și până în iulie nu mai puțin de șapte majorări la rând, în urma cărora dobânda de politică monetară a urcat cu 3,25 puncte procentuale, de la 7% pe an. Deși BNR menține dobânda, băncile își împrumută lei între ele la costuri mai mari, care ajung spre 13% pe an. Astfel, pentru clienții finali decizia de ieri nu va aduce schimbări în privința costurilor împrumuturilor sau a dobânzilor pe care le poate primi pentru sumele economiste. Decizia de menținere a dobânzii era așteptată de majoritatea analiștilor, astfel că leul a înregistrat doar o fluctuație ușoară după anunț. „Decizia este adecvată pentru contextul actual și efectul asupra piețelor financiare va fi neutru. Chiar dacă, în ansamblu, prețurile vor rămâne volatile, cred că inflația va menține tendința de scădere graduală. În acest context, perspectiva unei noi majorări a dobânzii de politică monetară la ultima sedință din acest an se reduce semnificativ”, comentază Florian Liborcu, economistul-șef al BRD-SocGen. Consiliul de Administrație a mai decis ieri să opereze în continuare o gestuie „fermă” a lichidităților de pe piața monetară și să mențină ratele de constituire pentru rezervele minime obligatorii (partea din sumele atrase pe care băncile trebuie să o imobilizeze la BNR). „Consiliul reafirmă că va monitoriza vigilant evoluțiile indicilor

Consiliul de Administrație al BNR
Intensificarea turbulențelor de pe piețele financiare internaționale a avut până în prezent un impact limitat asupra sectorului instituțiilor de credit din România, în principal sub forma creșterii costurilor finanțării externe. În același timp, lichiditatea din sistemul bancar, deși în scădere, se situează la un nivel adecvat pentru buna funcționare a piețelor.

Șeful Allianz: Asiguratorii vor pierde cel puțin cât în 2007

ANGELA PLACINTA

PIAȚA asigurilor va înregistra anul acesta o pierdere netă cel puțin la nivelul celui din 2007, de aproape 76 de milioane de euro, estimează Cristian Constantinescu, directorul general al Allianz-Tiriac, cea mai mare companie de pe piață. „După ce s-a întâmpinat anul acesta în piață, pierderea ar trebui să fie cel puțin la același nivel ca anul trecut. Căuza este venirea neașteptată a polițelor RCA, unde asiguratorii merge la jumătate de preț față de nivelul normal, pentru că și vecinii face la fel”, spune Constantinescu, unul dintre cei mai puternici manageri din asigurări.

Spre deosebire de alți ani, în 2008 piața asigurilor de răspundere civilă auto (RCA) a avut o creștere redusă, în principal din cauza prețurilor mici practicate de multe companii pentru a câștiga cât de puțin. Polițele RCA, alături de cele Casco, le aduce celor mai multe pierderi asiguratorilor, din cauza frecvenței mari a accidentelor auto și a tarifulor stabilite de majoritatea companiilor doar în funcție de concurență, fără a ține cont de risc.

„Principala mea dezamăgire a fost anul acesta faptul că managerii de companii sunt conștienți că pierd bani, s-a discutat la nivelul pieței care sunt direcțiile în care trebuie să mergem pentru a recupi la polițele RCA, dar nimeni nu le-a discutat. La începutul anului am simțit chiar în piață presuarea acționarilor pe profit, dar în ultimele luni n-am mai auzit nimic despre acest lucru.”

Șeful Allianz-Tiriac a fost foarte aproape de realitate cu estimările referitoare la rezultatul asigurărilor și la nivelul pierderii acestor ani, când datele oficiale pentru anul trecut încă nu erau disponibile. El a prevăzut o pierdere netă de până la 80 de milioane de euro pentru 2007, lucru care a fost confirmat ulterior de datele Comisiei de Supraveghere a Asigurilor, potrivit cărora pierderea a fost de circa 76 de milioane de euro.

Vezi pagina 6

MOL: Criza, o gură de aer proaspăt pentru industria petrolieră

ROXANA PETRESCU

MOL, unul dintre cele mai importante grupuri petroliere din Europa Centrală și de Sud-Est, spunea că actuala criză, considerată a fi cea mai gravă din istoria piețelor financiare, s-ar putea dovedi benefică pentru industria petrolului.

„Dacă ne uităm la nivelul global al producției, în Mexic aceasta scade, în Marea Britanie la fel, iar producția din Statele Unite este mult sub nivelul așteptat. Există un deficit major de specialiști, de echipamente, furnizori de defect de utilaje nemăpăruind fața. În acest context global, criza financiară și efectele ei de încetinire a creșterii economiei vin ca o gură de aer proaspăt pentru industria petrolieră. Practic, acest context ne cumpără timp pentru a prinde din urmă cererea”, explică Laszlo Varro, chief economist în cadrul MOL. Potrivit acestuia, încetinirea ritmului de creștere al economiei va duce implicit la scăderea consumului de produse petroliere, ceea ce ar putea duce la prețuri mai mici în ceea ce privește barilul de petrol pe piețele internaționale. Scăderea cererii la nivel european este indicată și în studiile realizate de bănci precum Erste, analiștii austrieci anticipând o reducere drastică a cererii de produse rafinate în regiunea Europei Centrale și de Est.

„Chiar dacă prețul barilului de petrol va scădea ca urmare a reducerii cererii, companiile petroliere nu vor fi semnificativ afectate. Expunerea la acest risc nu este foarte mare întrucât conținutul de petrol este înalt în produsele petroliere sunt companii puternice, cu un cash-flow rezonabil”, explică Varro. *Citiți un interviu cu Laszlo Varro în editia de luni a ZF*

JLL: Mai multe birouri goale la vară

CRISTI MOGA

RATA DE neocupare a spațiilor de birouri din București se ridică la jumătatea acestui an la 1,1%, mult sub nivelul altor state din regiune, dar cu potențial de creștere începând de anul viitor, când un număr important de clădiri au încheiat finalizarea, apreciază reprezentanții firmei de consultanță imobiliară Jones Lang LaSalle (JLL).

"Rata de neocupare la sfârșitul T2 2008 a fost de 1,1%, în timp ce în zona centrală de afaceri s-a menținut în ultimele 12 luni în jur de 0%. Se estimează că creșterea a ratelor de neocupare spre mijlocul anului 2009 ca urmare a unor livriri masive de spații de birouri în zona de nord a orașului. Pe termen mediu, estimăm rata mică de neocupare pentru zona centrală de afaceri", arată consultanții JLL.

Spre comparație, rata de neocupare a spațiilor de birouri din Budapesta era în jurul valorii de 10% în primăvara acestui an.

Stocul modern de spații de birouri din București a depășit un milion de metri pătrați, după ce în primul semestru au fost finalizate spații cu o suprafață de aproximativ 130.000 de metri pătrați.

"Peste 65% din stocul livrat este localizat în partea de nord a orașului, respectiv Băneasa și Pipera. Cele mai importante imobile de birouri finalizate în zona de nord sunt Băneasa Business & Technology Park, Twin Towers faza 1, Nord City Tower și UpGround Corporate", potrivit JLL.

Nivelul chiriilor a continuat să crească, acestea atingând valori de 20-22 de euro/metrul pătrat/lună în zonele din centrul și nordul orașului.

Pe parcursul anului viitor ar putea fi finalizate spații de birouri cu o suprafață de 340.000 de metri pătrați, dintre care circa o treime sunt preînchiriate.

În ceea ce privește tranzacțiile cu spații de birouri, numărul acestora a fost extrem de redus în acest an, singura afacere fiind semnată de un fond al Deutsche Bank, care a achiziționat într-un contract de tip forward-purchase proiectul UpGround din nordul Capitalei, format din birouri și locuințe.

Reprezentanții JLL apreciază că nivelul randamentelor investiționale pentru tranzacțiile cu clădiri de birouri "prime" se situează în jurul valorii de 6,5% pe an, în ușoră creștere. Consultanții companiei spun că tranzacțiile imobiliare efectuate în primul semestru au totalizat 902 mil. euro, în scădere cu 43% față de aceeași perioadă a anului trecut. România ocupând, în funcție de valoarea operațiunilor, locul al doilea între țările din regiune.

Primul loc a revenit Poloniei, cu tranzacții de 930 mil. euro, în scădere cu 40% față de primul semestru din 2007, iar Cehia a ocupat locul al treilea, cu investiții imobiliare de 520 mil. euro, în scădere cu 64%.

cristi.moga@zfi.ro

Analizii nu se hotărăsc în ce direcție va merge dobânda BNR, după menținerea de ieri

LIVIU CHIRU

Decizia Băncii Naționale de a menține dobânda cheie la 6%, anticipată de majoritatea analizilor, deschide discuții privind următorul pas în setarea politicii monetare.

În timp ce unii analiști consideră că banca centrală ar putea să mai opereze o creștere a dobânzii la următoarea ședință, din octombrie, alții văd o perioadă de stabilitate, în timp ce unele opinii optimiste arată chiar spre o relaxare. Până la sfârșitul anului BNR mai are

Radu Crăciun, directorul de investiții al Interamerican Bank. Creșterea sau scăderea dobânzii este o problemă de politică monetară.

programată o singură ședință pe probleme de politică monetară, pe 30 octombrie.

Creșterea sau scăderea dobânzii este o problemă de politică monetară. Creșterea sau scăderea dobânzii este o problemă de politică monetară.

Încheierea inflației în august la 8%, de la 9% în iulie, a fost principalul argument pentru menținerea dobânzii de politică monetară, consideră analiștii. Pentru perioada rămasă până la sfârșitul anului este așteptată o continuare a acestei mișcări, astfel că inflația ar urma să coboare în decembrie la 6% sau chiar mai jos.

"Dacă introducăm în discuție și așteptările autorităților monetare și fiscal-bugetare de reducere a inflației la 6% sau chiar mai jos în 2008, putem să luăm în calcul probabilitatea unei reduceri a ratei dobânzii de politică monetară de 25 de puncte de bază în octombrie", consideră Florian Libovec, economist-șef al BRD-SocGen.

Pentru Nicolae Alexandru-Chidescu, senior economist la ING Bank, perspectiva încheierii actualului ciclu de inflație nu este însă la fel de certă.

"Ne menținem opinia că, în cazul unei deteriorări semnificative a deficitului bugetar, BNR ar putea să decidă o majorare a dobânzii în octombrie", spune Chidescu. Aceasta ar fi însă o ultimă majorare, cu un sfert de punct procentual, pentru ca din primul trimestru al lui 2009 banca centrală să înceapă un ciclu de

"Riscurile macroeconomice la adresa dezinflației, cu precădere cele legate de politica veniturilor și majorarea cheltuielilor bugetare în perioada electorală, se mențin ridicate. În același timp, dinamica împrumuturilor acordate sectorului privat rămâne înaltă, deși aceasta începe să evidențieze unele semne de răcire", comentează și comunicatul emis de BNR după ședința Consiliului de Administrație.

"O inflație de o singură cifră nu este posibilă cu rate de creștere a salariului de două cifre și cu rebalansarea în același timp a dezechilibrului extern", subliniază și Ella Kallai, economist-șef al Alpha Bank. De altfel, BNR subliniază din nou că politica monetară trebuie să beneficieze și de sprijinul politicilor fiscale și de venituri. În ceea ce privește creditele, ultimele două luni au adus înregistrări semnificative, care s-au datorat însă și unui efect de bază favorabil. Creșterea creditului neguvernamental a coborât la 30% în august, de la 50% în iunie. "Condițiile monetare restrictive sunt asigurate prin nivelul relativ ridicat de dobândă și reintroducerea restricțiilor privind gradele de îndatorare pentru populație. În condițiile actuale nu credem că vor fi necesare măsuri administrative suplimentare în vederea decelerării consumului. Pe de altă parte, măsuri administrative suplimentare ar putea să lădășeze piața interbancară", apreciază Rozalia Pal, senior economist al UniCredit Tiriac Bank.

Dan Bucsa, șeful departamentului de analiză și Raportare, consideră că inițiativa anuală de a reduce în

8 este nivelul la care o scăzut inflația în august, determinând menținerea dobânzii de politică monetară.

Rozalia Pal, senior economist al UniCredit Tiriac Bank. Nu credem ca vor fi necesare măsuri administrative suplimentare în vederea decelerării consumului.

continuare, chiar dacă leul s-ar deprecia pe sfârșitul de an. "Efectul de bază favorabil dat de compararea cu inflația de anul trecut este foarte puternic", notează el. Totuși, în cazul în care o deprecie puternică a leului ar apărea pe fondul înrăutățirii crizei financiare internaționale, BNR ar putea să reacționeze prin creșterea substanțială a dobânzii.

"Creșterea menținerii unei politici monetare restrictive reprezintă o necesitate, mai ales în condițiile în care în 2008 economia crește cu un ritm alert", spune Georgiana Constantinescu, analistă la Credit Europe Bank.

Orban: În opt ani vom avea 2.000 km de autostradă

ADRIANA ROSOGA

ÎN URMĂTORII opt ani, România va avea peste 2.000 de kilometri de autostradă, a anunțat ieri Ludovic Orban, ministrul Transporturilor, în condițiile în care în ultimii patru ani au fost dați în folosință doar 60 de kilometri de autostradă.

"Proiectele vizează autostrada de pe coridorul IV paneuropean, autostrada Transilvania, autostrada Moldova, dintre Iasi și Târgu-Mures, și autostrada de pe coridorul paneuropean IX, București - Ploiești", a spus ministrul în cadrul conferinței Infrastructura în România, organizată de

Finmedia. El a adăugat că pentru autostrada pe tronsonul IV paneuropean finanțarea este asigurată.

"Pe toate celelalte tronșoane suntem în diverse faze de licitație, iar cererile de finanțare au fost aprobate și depuse la autoritatea de management al programului operațional regional de transporturi", a menționat Orban.

Pentru a simplifica procedurile de exproprierie, Ministrul Transporturilor a elaborat un proiect de hotărâre de guvern care prevede ca autoritățile să poată preda terenurile către constructorii înainte de acordarea despăgubirilor pentru proprietari.

Ministrul a spus că legea exproprierii a creat în timp cele mai mari probleme care au dus la întârzierea lucrărilor de infrastructură, alături de procedurile de mediu și de lipsa forței de muncă din construcții.

"Se va adopta o hotărâre de guvern pentru a ne mai aștepta să se predea amplasamentul către constructorii abili la finalizarea procedurilor de exproprierie. Plățile se vor efectua pe parcursul lucrărilor", a precizat Orban. El a mai precizat că licitații în studiu avansat sunt pentru autostrada Timisoara - Arad, autostrada de centură Arad - Orștie, tronșoanele Nădlac - Arad - Lugoj - Deva - Orștie - Sibiu. Pentru tronșonul Ceramărd-Medgidia, licitația a avut loc pe 18 septembrie, iar pentru tronșonul Medgidia-Constanța, pe 19 septembrie, urmând ca pe zece octombrie să fie desemnați câștigătorii licitațiilor.

CEZ: Proiectele eoliene sunt blocate de pasivitatea autorităților

ROXANA PETRESCU

PIEDICA majoră în realizarea proiectelor eoliene este pasivitatea autorităților locale și lipsa unui cadru de reglementare adecvat promovării acestui tip de investiții, problema legată de insuficiența infrastructurii fiind una falsă, spun reprezentanții CEZ România, posesorul celui mai mare proiect eolian de 600 MW la nivel european care urmează să fie dezvoltat în zona Dobrogei.

"Proiectele în producția de energie electrică din surse eoliene sunt întârzierte de neîncăperea autorităților și uncoi de reacție negativă a acestora, iar cadrul de reglementare existent nu stimulează suficient dezvoltarea de astfel de proiecte", a declarat

Dezru Voicu, business development manager în cadrul CEZ România.

Oficialii companiei de distribuție de energie Transenelca au declarat recent că au primit solicitări de racordare pentru circa 12.000 MW pentru proiectele eoliene ceea ce ar echivala cu punerea în funcțiune a încă un sistem electroenergetic.

"România este o țară atractivă pentru CEZ ca investitor, am demonstrat asta în 2005 când am preluat Electrica Oltenia", a mai spus oficialul companiei care va dezvolta proiectul eolian de 1,1 mld. euro. În afară de segmentul eolian, CEZ mai este implicat într-o serie de proiecte printre care se numără reactoarele 3 și 4 ale centralei nucleare de la Cernavodă.

ZIARUL FINANCIAR

DE 10 ANI PRIMA PAGINĂ ÎN AFACERI

lansează suplimentul

după afaceri

premium

CREATORII DE TENDINȚE

In 26 septembrie, numai împreună cu Ziarul Financiar

Prima tranzacție din pensii: BCR cumpără Omniasig

ANGELA PLACINTĂ

GRUPUL BCR a cumpărat Omniasig Pensii, al zecelea jucător din piața pensiilor private obligatorii (pilonul II), în cadrul primei tranzacții din acest domeniu.

Contractul de vânzare-cumpărare a fost semnat ieri, BCR urmând să preia acțiunile deținute de TBH Financial Services și compania de asigurări Omniasig, adică 100% din compania de pensii.

În urma acestei achiziții, BCR Pensii și Omniasig Pensii vor fuziona, ultima fiind societatea care urmează să fie absorbită. Noul fond va avea peste 202.000 de clienți și va ocupa locul șaptesprezece în piața BCR Pensii care în prezent are circa 1.660.000 de clienți, iar Omniasig Pensii peste 66.000.

"Finalizarea tranzacției este condiționată de aprobarea de către Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private. Clientii fondului de pensii administrat privat Omni-

forte vor fi informați asupra fiecărei acțiuni ce va fi întreprinsă, în conformitate cu prevederile legale", au declarat cele două părți.

Valoarea tranzacției nu a fost făcută publică. În prezent, Omniasig Pensii administrează peste 1,6 milioane de euro, fiind în posesia

de clienți sub formă de contribuții. Activele BCR Pensii se ridică la 4,4 milioane de euro.

Acesta nu este prima tranzacție dintre BCR și grupul austriac Vienna Insurance, care deține Omniasig și TBH.

Recent, grupul Erste, proprietarul BCR, și-a vândut divizia de asigurări către Vienna Insurance, liderul pieței locale la nivel de grup. Pe piața românească s-au vândut companiile BCR Asigurări și BCR Asigurări de Viață, valoarea tranzacției fiind de 244 de milioane de euro.

În urma acestei achiziții, Vienna Insurance devine o treime din piața locală a asigurărilor, atâta în portofoliu companii ca Omniasig, Omniasig Life, Asiron și divizia de asigurări a BCR.

BCR Asigurări de Viață, al treilea jucător de pe piața de profil, administrează un fond de pensii facultative (pilonul III). BCR Prudent, care urmează să fie transferat înapoi către Erste.

Inițial, acționarii aveau programată o adunare generală în august, dar luarea unei decizii a fost amânată. Fondul de pensii facultative administrat de BCR Asigurări de Viață este primul din piață după valoarea activelor (16,1 milioane de lei la sfârșitul lunii august) și al doilea după numărul de clienți (28.215).

angela.placinta@zfi.ro

ȘtiriZF

Ambasadorul SUA: Nu se prăbușește lumea, do se schimbă

Craza financiară prin care trece Statele Unite ale Americii reprezintă un fenomen ciclic, care poate reconfigura viitorul, dar nu ceva pe care nu se trece, consideră Nicholas Taubman

(foto) ambasadorul SUA la București. "Nu se prăbușește lumea, ci doar se schimbă. De fiecare dată când se închide o ușă, apare automat o nouă oportunitate pentru fiecare individ", a declarat Taubman în cadrul unui eveniment de prezentare a absolvenților din 2008 ai programelor de MBA la oferta de școală de business Aebebus. El apreciază că în astfel de perioade, networkingul la care are acces fiecare persoană din business este foarte important. "Cu cât cunoști mai mulți oameni vei putea trece mai ușor peste obstacole", mai spune ambasadorul. **Liviu Flores**

ANRE: Gazelor nu se scumpesc anul acesta

Prețul gazelor naturale furnizate consumatorilor captivi, inclusiv cei casnici, nu va crește la 1 octombrie și va rămâne nemodificat până la sfârșitul anului, a anunțat ieri Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE). Anunțul Autorității

vine după ce premierul Tăriceanu și ministrul economiei și finanțelor Varujan Vosganian au anunțat că există niciun motiv pentru scumpirea gazelor de la 1 octombrie așa cum au solicitat companiile din domeniu. "ANRE a decis să amâne preluarea în prețurile plătite de consumatori a costurilor suplimentare suportate de furnizorii de gaze naturale ca urmare a creșterii prețului de import și să continue, împreună cu aceștia, identificarea soluțiilor practice pentru acoperirea acestor diferențe în perioada următoare, astfel încât stabilitatea prețurilor la consumator, securitatea aprovizionării și stabilitatea financiară a furnizorilor de gaze naturale să fie menținute", spus oficialii Autorității. ANRE deia a primit solicitări din partea celor două mari companii de distribuție și furnizare a gazelor naturale Deoltrag Sud și E.ON Gaz România în vederea unei creșteri cu aproximativ 10% a prețului gazelor de la 1 octombrie. **Mediator**

Anul viitor ar putea fi deschis 27 de centre comerciale

Anul 2009 se anunță un nou an record pentru piața locală a centrelor comerciale, când este așteptată livrarea a 27 de centre comerciale, cu o suprafață comercială de peste un milion de metri pătrați, apreciază reprezentanții firmei

de consultanță imobiliară CB Richard Ellis Eurisko. Astfel, anul viitor va continua trendul puternic ascendent al pieței. Început anul trecut cu o creștere de peste 45% pe piața locală deschisă de la 14 centre comerciale și este așteptată inaugurarea altor opt până la sfârșitul lunii decembrie. "Cele mai multe din aceste centre au fost deschise în provincie, în orase cu o populație de peste 100.000 de locuitori. Suprafața cumulată de spațiu comercial care va fi dată în folosință în 2008 va însemna aproape 700.000 de metri pătrați", arată consultanții CBRE Eurisko. Printre proiectele a căror finalizare este programată pentru anul viitor se numără Sun Plaza sau AFI Cotroceni Park din București, ERA Shopping Park Oradea sau Euromall Galati. **Cristi Moga**

BitDefender analizează listarea în 2009

Producătorul de soluții de securitate informatică BitDefender are ca obiectiv pentru anul 2009 o cotă de peste 45% pe piața locală a aplicațiilor antivirus și conexe și analizează posibilitatea listării la bursă, a declarat ieri directorul pentru România al firmei, Răvan Vălcovici. "În 2007 am ajuns la o cotă de circa 40% pe o piață evaluată la 5 mil. euro. În 2009, când se preconizează o creștere a pieței cu circa 20%, cotă noastră se va apropia de peste 50%", a spus Vălcovici. Compania urmează să fie listată pe piața de capital, însă nu a fost stabilit un termen exact. "Căi în iunie 2008, posibil în 2009. Dacă piața va continua evoluția din prezent, listarea pe piața de capital poate aduce pierderi în loc de câștiguri", a adăugat Vălcovici. Compania este controlată în prezent de BitDefender Holding, înregistrată în Olanda, cu 98%, un pachet de 2% fiind deținut de Florin Talpa. **Mediator**

Proгноza de toamnă schimbă toate datele pentru PIB, curs și salarii până în 2013

Varianta preliminară a prognozei de toamnă a Comisiei Naționale de Prognoză modifică toate cifrele legate de creșterea economică până în 2013 publicate în primăvară, saltul PIB urmând să se mențină peste 6% în următorii cinci ani.

MIRUNA LEDBENCU
CLAUDIA MEDREDA

Reviziunile anterioare ale Comisiei de Prognoză (CNP) indică o creștere economică de peste 6% numai pentru 2009, în restul intervalului până în 2013, ritmul de creștere ale PIB urmind între 5,8% și 5,7%. Cea mai spectaculoasă modificare vizează anul acesta când este așteptată o creștere economică de 9,1%, față de estimarea din primăvară care indica o majorare a PIB de 6,5%.

Creșterea economică a României se va situa în jurul a 10% în trimestrul al treilea, ca urmare a unei producții agricole foarte bune a declarat ieri Ion Ghițdeanu, președintele CNP.

„Creșterea economică a sfârșit trimes-triului trei și va apropia de 10%. Trimes-triul al treilea va fi mai bun decât cel precedent. Creșterea va fi mai bună decât în 2009. Agricultorul nu a intrat în calculul PIB pe trimestrul al doilea decât în procent de circa 10%, iar în trimestrul trei se vede creșterea mare pe producția agricolă”, a spus Ghițdeanu.

El a explicat că primul semestru are o contribuție mai redusă de 40% la formarea PIB, partea a doua a anului având cea mai mare pondere. „În partea a doua a anului este posibil să se înregistreze o dinamică cât de cât mai lină”, a spus Ghițdeanu.

În prima jumătate a anului, creșterea economică a fost de 8,8%, față de aceeași perioadă a anului trecut.

Referindu-se la performanțele industriei în trimestrul al treilea, șeful prognozei a

Optimism maxim

Proiecția principalelor indicatori macroeconomici în perioada 2008 - 2013 (prognoză nouă, toamnă 2008 / prognoză veche, primăvară 2008)*

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
PIB (mld. lei)	505/475	593/547	679/618	767/693	857/769	949/841
creștere reală anuală (%)	9,1/6,5	6,5/6,1	6,2/5,8	6,2/5,8	6,0/5,7	6,0/5,7
din care						
Industria	5,4/5,0	5,1/4,9	5,0	5,1/5,0	5,2/5,1	5,2/5,1
Agricultura	15,2/4,2	3,5	3,1	2,7	2,5	2,2
Construcții	27,8/21,8	15,3	12,3	10,7/9,8	9,8	8,9
Servicii	6,9/5,7	6,1	6,4/5,9	6,6/6,4	6,5/6,2	6,5/6,3
Deficitul de cont curent (mld. lei)	18,6/18,2	19,7	21,4	21,9	21,9	21,3
Inflația medie anuală (%)	7,6/7,5	4,7/4,5	3,6	3,2	2,8	2,5
Cursul de schimb (lei / euro)	3,63/3,55	3,55/3,45	3,47/3,38	3,4/3,33	3,35/3,3	3,3/3,25
Salariul mediu net (lei)	1.260/1.202	1.384/1.335	1.512/1.461	1.646/1.591	1.784/1.725	1.930/1.866

* Menționăm doar pentru modificări: SURSA: Comisia Națională de Prognoză

arătând că acestea sunt asemănătoare cu cele din trimestrul precedent, în timp ce serviciile sunt mai bune în trimestrul trei.

Noua prognoză schimbă datele și pentru inflație, CNP păstrând estimarea de 5,8% pentru anul acesta și o modificând-o pe cea de anul viitor de la 4%, la 4,5%.

Instituția a menționat estimarea privind inflația la finele anului pentru intervalul 2010-2013, respectiv 3,5% în 2010, 3% în 2011, 2,6% în 2012 și 2,3% în 2013.

Prețurile de consum au coborât în august cu 0,09%, aceasta fiind a doua lună de scădere după 1989, astfel că inflația anuală a ajuns la 8,02%, evoluția fiind influențată de ieftinirea serviciilor.

De asemenea, BNR ar putea revizui în jos prognoza privind inflația din acest an.

„Nu am văzut decât prețurile inflației din acest an este de 3,8% plus/minus un punct procentual.”

În ceea ce privește inflația, șeful CNP a arătat că miltenta majoritară este contextual internațional nefavorabil determinat de criza financiară. „Efectul de bază și importanță este favorabil în ultimele 3-4 luni ale anului”, a mai spus Ghițdeanu.

Referitor la deficitul de cont curent, Comisia estimează că acesta va scădea de la 14,4% din PIB în 2007 la 13,4% în acest an.

continua să devanseze importurile. Cu toate acestea, CNP păstrează neschimbate datele pentru comerțul exterior din prognoza de primăvară. Astfel, exporturile vor atinge anul acesta 34,8 mld. euro și vor continua să crească până la 72,8 miliarde de euro în 2013. Această dinamică vor avea și importurile care vor fi anul acesta de 58,8 miliarde de euro și vor trece de 100 de miliarde de euro în 2013. În aceste condiții, deficitul comercial se va menține peste la 24 de miliarde de euro, dar nu va depăși 28 de miliarde de euro.

Noua prognoză aduce schimbări și în ceea ce privește cursul de schimb și salariul mediu net.

Astfel, cursul mediu de schimb va fi anul acesta de 3,63 de lei/euro, față de 3,55 de lei pentru un euro în prognoza de primăvară, iar anul viitor se va situa în jurul valorii de 3,55, față de 3,45 în prognoza inițială.

În ceea ce privește salariul mediu net, valorile sunt schimbate pentru întreg intervalul 2008 - 2013. De exemplu, anul

acesta, salariul mediu net va fi de 1.260 de lei, față de prognoza inițială de 1.202 lei, urmând ca în 2013 să ajungă la 1.930 lei, față de 1.866 în estimarea din primăvară.

Salariul mediu net estimat pentru acest an este de 58 de lei mai mare comparativ cu valoarea estimată în primăvară de 50,9 lei.

Instituția anticipează pentru 2009 un salariu mediu net de 1.384 lei și de 1.512 în 2010. Salariul mediu ar urma să ajungă la 1.646 lei în 2011 și la 1.784 lei în anul următor. Media pe economie ar urma să ajungă la 1.930 lei în 2013, cu 64 de lei peste estimarea CNP din primăvară.

Creșterea salariului s-a accelerat la 25,8% în iulie, comparativ cu perioada similară din 2007, astfel că valoarea câștigului mediu a ajuns la 1.308 lei.

Datele CNP arată și o îmbunătățire a condițiilor de pe piața forței de muncă, numărul angajaților urmând să ajungă anul viitor la 5,2 milioane, față de 4,9 milioane cât indicau estimările din primăvară. În 2013, România va avea 5,6 milioane de salariați.

Creșterea PIB va depăși sigur 9,3%. Agricultura nu a intrat în calculul PIB pe trimestrul al doilea decât în procent de circa 10%, iar în trimestrul trei se vede creșterea mare pe producția agricolă.

55 mil. euro pentru agricultorii

CRISTINA STOIAN

AGRICULTORII vor primi luna următoare o subvenție de la bugetul de stat de 200 de lei pe hectar (55,5 euro) pentru înființarea culturilor din toamnă, suma totală alocată de Ministerul Agriculturii ajungând la 200 milioane lei (peste 55 mil. euro).

„Din calculul nostru, vor fi subvenționate în această toamnă un milion de hectare. Sprijinul va fi acordat pe baza solicitărilor agricultorilor, care vor putea depune cererile începând cu săptămâna viitoare și trebuie să fie înscrise la APIA, iar termenul trebuie să atâneze la dosar o declarație care cu termenul este utilizat pentru culturile din toamnă”, a declarat Dacian Cioloș, ministrul agriculturii. Suma maximă nu va depăși 7.500 de euro pentru fiecare beneficiar, de această schemă beneficiind 455.000 de ferme din România.

Banii pentru agricultori sunt alocati în urma rectificării bugetare aprobate în ultima sesiune de Guvern. „Anul agricol a primit 600 mil. lei (circa 166 mil. euro - n.r.), din care 200 mil. lei vor merge către culturile din toamnă, iar restul reprezintă plățile pe cap de animal în sectorul zootehnic”, a mai spus Cioloș.

Pe lângă aceste subvenții, au fost aprobate și o serie de alte măsuri pentru sprijinirea sectorului lemnuc și a celui agricol ecologic. Pentru sectorul legume-fructe, agricultorii vor primi între 1.100 de lei și 3.700 de lei pe hectar pe o suprafață de până la trei hectare. „Producătorii de legume-fructe care își desfășoară activitatea în piețele noastre tradiționale nu au mai beneficiat de un sprijin financiar în 2008”, a declarat Stefan Nicolae, președintele Federației Naționale a Sindicatelor din Agricultură.

La cea de-a treia rectificare bugetară din acest an, Ministerul Agriculturii se numără printre principalii beneficiarii de fonduri alături de Ministerul Interioare care a primit un plus de 1,6 mld. lei (454 mil. euro), Ministerul Muncii - 1,06 mld. lei (294 mil. euro) și Ministerul Justiției - 714 mil. lei (198 mil. euro). Fonduri suplimentare au primit și Ministerul Transporturilor (82 mil. euro), Ministerul Apărării (40 mil. euro), Ministerul de Externe (23 mil. euro), Societatea Română de Televiziune (17 mil. euro) și Ministerul Dezvoltării (14 mil. euro).

CLAUDIA MEDREDA

CRIZA financiară va afecta piața imobiliară din România și va induce o stabilizare a prețurilor, fiind posibil ca investitorii să își reorienteze unele plășamente dintr-o domeniul imobiliar spre proiecte imobiliare, dar investițiile sunt mai ridicate față de alte state, apreciază Juan Jose Fernandez - Ansoła, reprezentantul FMI pentru România și Bulgaria.

„Nu înseamnă că vor dispărea plășamentele în imobiliar, deoarece cererea depășește oferta, dar investițiile nu vor mai fi la fel de atractive ca până acum. Nu vor mai fi câștiguri atât de mari în imobiliar. Se poate observa deja o încetinire a vânzărilor și oprită creșterii prețurilor pe piața imobiliară”, a explicat Ansoła. Oficialul FMI a participat ieri la conferința internațională „Vitorul Europei într-o lume a incertitudinilor”, organizată de Comisia Națională de Prognoză și Ministerul Finanțelor Iași.

La rândul său, ministrul economiei și finanțelor Vasile Năstase a spus, referindu-se la sectorul imobiliar, că întrevide o scădere a prețurilor, care au ajuns la niveluri excesive de mari.

„Când vorbim de sectorul imobiliar există două planuri: construcții industriale și construcții civile. Pe segmentul construcțiilor industriale nu întrevd în viitor o reducere. În schimb, la nivelul construcțiilor civile (case, apartamente - n. red.) este posibil să se înregistreze o restrângere. Vom asista la o reevaluare a prețurilor”, a spus Vasgogian.

În ceea ce privește impactul crizei financiare, oficialul MEF a spus că „nu suntem indiferenți și excesiv de optimiști, ci precauți. Încercăm să evităm surprize neplăcute”.

Pe de altă parte, Ansoła a amintit printre efectele potențiale ale crizei asupra economiei locale, creșterea costului finanțării și temperarea avansului creditelor, ceea ce va avea influență și partea de investiții și consumul, în sensul încetinirii acestora. O mare parte din consumul de pe piața internă este finanțat prin

Juan Fernandez - Ansoła, reprezentantul FMI pentru România și Bulgaria. FOTO: ROMPRES

Așteptările sunt ca economia românească să încetinească. Economia nu poate să crească cu ritmul de 9% continuu. Este greu de spus cu exactitate ce se va întâmpla. Lucrurile se schimbă de la o zi la alta. Există foarte multă incertitudine în ceea ce privește vitorul. Efectele turbulențelor actuale sunt dificil de estimat.

Intermediiile investitorilor străine. Diminuarea fluxurilor de capital și a investitorilor străine sunt alte efecte posibile ale crizei asupra României, banicele urmând să fie nevoite să se finanțeze din ce în ce mai mult pe plan local, în condițiile creșterii costului finanțării de peste granițe, potrivit lui Ansoła.

România va fi vulnerabilă la diminuarea intrărilor de capital în condițiile în care deficitul de cont curent rămâne la niveluri ridicate, ceea ce poate crea probleme economice.

Reprezentantul FMI a precizat că nu se așteaptă la efecte imediate ale crizei asupra României, dar apreciază ca avansul economiei ar putea să încet-

nească anul viitor la 5-6%. În jurul potențialului, ceea ce nu va fi esențial un lucru rău mai ales că acum economia PIB este puțin peste potențial.

„Așteptările sunt ca economia să încetinească. Economia nu poate să crească cu ritmul de 9% continuu. Este greu de spus cu exactitate ce se va întâmpla. Lucrurile se schimbă de la o zi la alta. Există foarte multă incertitudine în ceea ce privește vitorul. Efectele turbulențelor actuale sunt dificil de estimat”, a spus Ansoła.

Economia României a înregistrat la finele primului semestru o creștere economică de 8,8%, peste estimările multor analiști, inclusiv ale FMI.

puncte de vedere

Capitalismul este risc, nu plimbare prin supermarket

DE SORIN PĂSLĂRU

Intervenția statului american pe piețele financiare a dat putere opinilor privind excesele capitalismului, atât de peste Ocean cât și din Europa.

Iată, locuim bacheri americani au ajuns tot la star! Iarși privatizăm câștigurile și etatizăm pierderile!

Intr-adevăr, prin preluarea datorilor de către Trezorerie, prin fuziunea cu băncile comerciale sau renunțarea la statul lor, marile bănci de investiții sau companii de asigurări din America au ajuns practic la mâna banilor populației - strâns la bugetul de stat sau în băncile clasice.

Cei mai mare plan de bail-out din istorie, de 700 mld. \$, așteaptă încă aprobarea Congresului American.

Miliardarul Warren Buffett, președintele S.A. George Bush, președintele Federal Reserve, Ben Bernanke, secretarul Trezoreriei, Hank Paulson - toți ajungătează în Congresul în favoarea intervenției statului.

Cel mai ghinionist președinte al Americii - și-a început mandatul cu un cataclism (11 septembrie 2001) și s'î încheie cu un altul, cel financiar din septembrie 2008 - are de apărut aducând capitalismul în fața unei Rusii tot mai agresive, chiar dacă de data asta fără ideologii în spate, și a unei surse furnici Chine.

Este greu de apărât ideea de capitalism și libertate când bursele, băncile și acuzățiile de corupție.

Dar tocmai aici este cheie. Capitalismul nu înseamnă o lungă plimbare prin supermarket, ci competiție, creștere și schimbare și pierdere, risc.

London, Parisul sau New York-ul nu au fost orase în care oamenii au trăit, în masă, la fel de bine ca în prezent și în urmă cu 100 de ani.

Creativitatea, curajul și perseverența în business care au creat bogăția Occidentului de astăzi au avut ca motor dorința de supraviețuire, nu laconia. Excesul de bani sau de credite de creștere se vorbeste acum în era caracterizat ca atare dacă băncile nu cădeau.

Nimeni nu crede în capitalism - până aici te-ai îmbogățit, ajunge, de aici începi să devii laconic.

Unul din cei mai puternici întreprinzători români a spus când a fost întrebat care e motorul care îl conduce, ce-l face să se extindă în domeniul după ce a ajuns la afaceri de 500 milioane de euro pleacă din a lui de depozit de materiale de construcții: „Piața și viziunea mea asupra ei”.

Competiția este cea care te duce înainte, care te îndeamnă să lei credite, să te extinzi, să lansezi noi produse. Și dacă nu o veie face, va fi alături în locul tău. Nimeni nu s'î pe loc.

În clasa întâi, copiii intră în competiție. Pe terenul de fotbal este competiție. Cine este mai laconic, bancherul care împunută bani să facă un nou deal, rândurile de 50%, de 100% sau elevul care termină școala cu 10 pe linie?

America nu este numai Wall Street-ul, partea cea mai spectaculoasă. America este Procter & Gamble, care tocmai a anunțat că va face o fabrică la Ploiești, este General Electric, Microsoft sau Google, este tara competiției.

America este sistemul cel mai apropiat de competiția pură, unde nu contează cine ești și de unde vii, ci doar ceea ce faci. Este o clasă întâi pentru cetățenii lumii.

Dar de ce a fost totuși necesară intervenția statului pentru a salva companiile private? De ce a intervenit arbitral pe teren? Pentru că mingea zarului poate gadi.

Teama cea mai mare este ca oamenii să nu mai aibă încredere în bănci și în moneda. Ce se ascunde de fapt în spatele acestor intervenții de urgență a băncilor centrale prin care înțețeaș lichidități de sute de miliarde de euro în sistemele financiare? Ceamă că râmân fără „obiectul muncii”. Când nu mai circula băni, sistemul paralizează.

Prin intervenția pe pietele, guvernul aduce mingea înapoi pe teren. Cel trebuie să continue.

Sorin Păslăru este redactorul-șef al ZF

Ansola, FMI: Criza financiară va reorienta investitorii dinspre imobiliare spre producție și servicii

România este pe locul 8 în lume la proiecte de investiții străine greenfield

IZABELA BĂDĂBU

ROMÂNIA s-a clasat în 2007 pe locul opt în lume, cu un număr de 366 de proiecte, la investiții străine de la zero, conform Raportului Mondial de Investiții, elaborat de Conferința Națională Unită pentru Comerț și Dezvoltare (UNCTAD).

„Investițiile străine au fost imediat după 2000 susținute de marile privatizări, însă în ultimii ani acestea se bazează pe proiecte greenfield”, a declarat Diana Ciomaga, director executiv al Consiliului Investitorilor Străini (CIS).

Volumul de investiții străine directe a fost anul trecut de 7,14 mld. euro, România fiind pe locul doi în regiune - devansată de Polonia, pe locul 13 în UE și pe locul 70 mondial în funcție de fluxul de capital afară.

„În primele șapte luni ale anului, investițiile străine directe au fost de 5,7 mld. de euro, mai mult cu 30% față de aceeași perioadă a anului trecut. În acest context, vom depăși cu mult cele 8 mld. de euro la care noi sperăm la începutul anului”, a spus Barbuțelutiu.

România în schimb nu are „iesiri de investiții străine”, adică firmele românești nu se extind pe alte piețe, fiind singura țară din Europa care a înregistrat în 2007 la această rubrică o valoare negativă, de -45 mil. euro.

„Valorile negative ale iesirilor de capital indică faptul că cel puțin una dintre componentele investițiilor străine directe, respectiv fluxul de capital, profundește reevesițele sau împrumuturile între subsidiarele companiei este negativă”, se precizează în raportul UNCTAD.

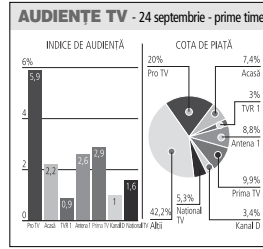
„Nu avem oameni de afaceri care să investească în afara României. Sunt multe alfacții care sunt create pentru a fi vândute ulterior. Nu este rolul statului român să stimuleze investițiile mediului privat în străinătate”, a spus Mugur Stet, purtătorul de cuvânt al BNR.

Proiecte de la zero

Topul țării după numărul de proiecte greenfield în 2007

Tara	Număr de proiecte
1. China	1.176
2. Statele Unite	800
3. India	802
4. Marea Britanie	641
5. Franța	561
6. Germania	438
7. Spania	390
8. ROMÂNIA	366
9. Polonia	333
10. Emiratele Arabe Unite	277

SURSA: UNCTAD

Anunt privind retragerea actionarilor S.C. ROTEC S.A. Buzau în conformitate cu art. 206 din Legea nr. 297/2004

Viza de obtinere aplicata pe propoziția de oferta publica sau, după caz, pe documentul de oferta nu are valoare de acceptare și nici nu reprezintă o altă formă de aprobare a C.N.V.M. cu privire la oportunitatea, avantajele sau dezavantajele, profilul ori riscurile pe care le-ar putea prezenta tranzacția de încheiere prin acceptarea ofertei publice direct și decizia de aprobare. Decizia de aprobare conferă numai regulativele procedurii de executare a ofertei în prezenta entităților eligibile ale nomenclor aprobat și aplicarea acesteia.

1. Identificarea entităților (denumiri, sediul, cod fiscal):
Entitatea este S.C. ROTEC S.A. Buzau care se identifica prin următoarele date:
Societate legală Avans Industrial nr. 12, Buzau, jud. Buzau.
Nu. Immatriculare ORC Buzau: J1021990;
CUI: 115026;
Structura activă a neșgărilor consolidate și actionarilor S.C. ROTEC S.A. Buzau la data de 15.08.2008:

Actionar	Nr. Actiuni	% din capital social
S.C. NATIONAL INSTAL, CONSTRUCT S.R.L. Buzau	1.989.391	87,26%
Alt actionar	286.311	12,74%
TOTAL	2.275.702	100%

2. Identificarea actionarilor majoritari (nume/denumiri, domiciliul/ședii):
Actionari majoritari este S.C. NATIONAL INSTAL, CONSTRUCT S.R.L. Buzau, persoana juridică din România, cu sediul în Buzau, Avans Industrial Incinta S.C. ROTEC S.A., nr. 12, jud. Buzau, tel/fax 0238/22270, nr. înregistrare ORC Buzau: J10289194, CUI 5289644.

3. Profilul care urmează a fi stabilit actionarilor:
Profilul care urmează a fi stabilit actionarilor este 26,69 milioane.

4. Informații privind deribarea evaluărilor independente și metoda utilizată de acesta în fundamentarea prețului:
Prețul a fost determinat de către Evaluatori independent S.C. ELF EXPERT S.R.L. din București, nr. Negotiu nr. 25, sector 2, CUI 01313074, nr. înregistrare ORC J4058102000.
Metoda bazată pe evaluare pentru fundamentarea prețului a fost utilizată prin metoda

metoda sunt abordarea prin compararea de piață (16,02 milioane), abordarea pe baza de valoare (24,87 milioane) și abordarea prin actualizarea fluxurilor de venit (26,69 milioane).

5. Perioada și locul unde vor publica fișele de actiuni:
Actionarii entității sunt obligați să vândă actiunile deținute către actionarii care își exercită dreptul prevăzut la art. 206 din Legea nr. 297/2004, NATIONAL INSTAL, CONSTRUCT S.R.L. Buzau, și pot comunica înmedierea mediatorului alesă pentru realizarea plății actionarilor de la ordin, respectiv numărul postal cu confirmarea de primire sau transfer bancar. În termen de maximum 12 zile lucrătoare de la data comunicării prezentului anunt.

6. Modalitățile și termenii de plată ai actionarilor:
În cazul în care actionarii nu comunică modalitatea aleasă pentru realizarea plății actionarilor de la ordin înmedierea mediatorului alesă, efectuându-se plata actionarilor prin mandat postal cu confirmarea de primire la adresa actionarilor menționată în structura consolidată a actionarilor/entității în termen de maximum cinci zile lucrătoare de la expirarea termenului prevăzut la punctul 5. În situația în care sumele plătite actionarilor sunt realizate înmedierea mediatorului alesă de la ordin, respectiv numărul postal cu confirmarea de primire sau transfer bancar. În termen de maximum 12 zile lucrătoare de la data comunicării prezentului anunt.

7. Denumirea intermediarului prin care se realizează retragerea actionarilor:
INTERMEDIAR: S.S.I.F. ESTIMARE S.A. Focșani, CUI 807326, cu sediul în Focșani, str. Republicii nr. 1, jud. Vrancea, tel 0232/28602, fax 0232/27471.

8. Informații privind costul și valoarea de achiziție a actiunilor în favoarea actionarilor care nu vor încașa contravaloarea actiunilor:
Actionarii interesati pot să achiziționeze prin contul nr. 4 și în cazul de actionari majoritari în favoarea actionarilor care nu vor încașa contravaloarea actiunilor de la intermediarul de la S.C. NATIONAL INSTAL, CONSTRUCT S.R.L. Buzau.

INTERMEDIAR: S.S.I.F. ESTIMARE S.A. Focșani
Director General: Lucian OVID DAC

OPERANT: S.C. NATIONAL INSTAL, CONSTRUCT S.R.L. Buzau
Administrator: Mihail SAUER

Marius Trif, Carpatica Invest: Oscilațiile de pe Bursă se vor diminua

Bursa a continuat să înregistreze creșteri, principalul indice al pieței, BET, închizând ședința de ieri pe plus. Indicele, care redă evoluția primelor 10 companii în funcție de lichiditate, a consemnat o creștere ușoară, de doar 0,06%.

VLAD ANASTASIU

Indicele extins al pieței, BET-XT, a înregistrat o scădere de 0,06%, componenta individuală fiind modificată. În cadrul indicelui au fost incluse trei noi companii: Azomeres (AZO), Dafora (DAFR) și Socop (SOCP) și au fost scoase societățile Alumii (ALU), Altur (ALT) și Proplast (PPT).

Datorită știrilor de pe piețele externe și în special celor de pe piața americană, care arată că situația pare să se mai fi calmată, oscilațiile de pe bursa locală se vor diminua și nu cred că vom mai înregistra scăderi atât de mari cum până acum. La fel cred că o să se întindă și în restul burselor europene, care nu cred că vor mai consemna scăderi de până la 4%-5%...", a declarat Marius Trif, director general al societății de brokeraj Carpatica Invest.

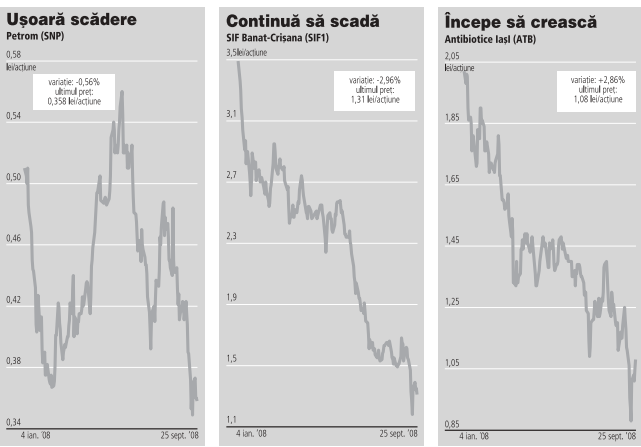
Titlurile Petrom (SNP) au consemnat în ședința de ieri o scădere de 0,6%, acțiunile companiei energetice fiind tranzacționate la un preț de 0,358 leia/țona, în timp ce acțiunile Transletrica (TEL) au închinat la același nivel de referință alina în ședința precedentă, de

investitorii să între pe Bursa, însă efectele se vor vedea abia la anul. Faptul că guvernul a luat hotărârea să se implice în activitățile bursiere, denotă faptul că în sfârșit Bursa de la București este considerată un corespondent real al pieței de capital din România, a adăugat Trif.

Titlurile BRD SocGen (BRD) și cele ale băncii austriece Erste Bank (EBS) au fost principalele titluri din domeniul bancar care au înregistrat pierderi.

Pe fondul scăderii prețului petrolului, principalii indici bursieri europeni au înregistrat ieri creșteri semnificative. Indicele European Stoxx 50, care redă evoluția companiilor din regiunea Euro a înregistrat o creștere de 1,4%, indicele Francez CAC 40 a urcat cu 1,5%, în timp ce indicele economic german, DAX a consemnat o creștere de 1,3%. Prețul petrolului a scăzut ieri cu 2 procente, până la pragul de 100 de dolari/baril.

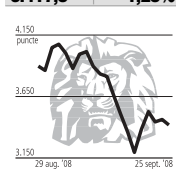
vlad.anastasiu@ef.ro

ACTIUNILE CARE ENTRA ÎN COMPOZIȚIA ZF INDEX

Table listing companies in the ZF Index, including BVG, ZENTIVA, ANTIPOREX, PETROM, ROMPETROL RAFINARE, BANCA COMERCIALA CARPATICA, SIF BANAT-CRISANA, SIF MOLDOVA, SIF TRANSILVANIA, SIF MUNTENIA, SIF OLTENIA, and IMPACT BUCURESTI.

ZF INDEX 3.417,8 -1,28%

ZF INDEX este calculat zilnic și este o măsură a evoluției tuturor titlurilor de Bursa de Valori tranzacționate în Bursa Electronică RASDAQ. Ponderea celor 10 acțiuni index este în funcție de valoarea tranzacțiilor din ultimele 12 luni.

Valoarea indicelui compozatului ultimii ședințe de tranzacționare din 2003 este de 1.000 de puncte.

Bursa de Valori

Top creșteri

Table showing top gains in the market, listing companies like BERARIS SA, VALTEPECOR SA, and PETROLKORPORAT SA.

Top scăderi

Table showing top losses in the market, listing companies like VEISA SA, SIF MOLDOVA SA, and PETROM SA.

Top tranzacții

Table showing top trading volumes, listing companies like DAFR BANAT-CRISANA, SIF TRANSILVANIA, and SIF MOLDOVA SA.

Nivelul mediu al ratelor dobânzilor pe piața interbancară

Table showing interbank interest rates for various terms like 1 month, 3 months, 6 months, and 12 months.

Piața Futures EUR/USD

Table showing EUR/USD futures prices and changes for various months.

Valoarea tranzacțiilor pe piața monetară înregistrată la 24 septembrie: 1.600 mil. RON

MONEDAR: rata dobânzii la depozite atase: BUROR - rata dobânzii la depozite pe termen lung

SURSA: BNR

PAȚIA MONEDARĂ

Table showing money market rates for various terms like overnight, 1 month, 3 months, 6 months, and 12 months.

Ratele de schimb ale principalelor valute

Table showing exchange rates for major currencies like USD, EUR, GBP, and JPY.

Compoziția dobânzilor

Table showing the composition of interest rates for various currencies and terms.

Fonduri mutuale

Deschideri subscrisorilor

Table showing new subscriptions for various mutual funds.

Tranzacții

Table showing trading volumes for various mutual funds.

Categoria I

Table showing Category I mutual funds with columns for fund name, price, and change.

Societăți de investiții

Table showing investment companies with columns for company name, price, and change.

Categoria a II-a

Table showing Category II mutual funds with columns for fund name, price, and change.

Piața RASDAQ

Table showing RASDAQ market data including volume, value, and price changes for various securities.

Table showing RASDAQ market data including volume, value, and price changes for various securities.

Table showing RASDAQ market data including volume, value, and price changes for various securities.

Table showing RASDAQ market data including volume, value, and price changes for various securities.

Acționari semnificativi

Table showing significant shareholders for various companies, including names and percentages.

RCI recomandă la cumpărare acțiunile Transselectrica, dar a redus prețul țintă

Analizii de la Raiffeisen Capital Investment (RCI), a treia casă de brokeraj după valoarea tranzacțiilor intermediare în acest an, și-au păstrat recomandarea de cumpărare pe acțiunile Transselectrica (TEL), însă și-au redus prețul țintă pentru aceste titluri la 24,7 lei/acțiune, față de nivelul de 35 lei/acțiune, prețul estimat de aceștia în luna martie a acestui an.

ADRIAN COJOCAR

Cu toate acestea, noul preț corect văzut de RCI este cu circa 31% mai ridicat decât cel care titlurile Transselectrica se tranzacționează pe parcursul zilei de ieri, de 18,8 lei/acțiune.

Analizii de la Raiffeisen spun că se așteaptă ca Transselectrica să aibă parte de un semestru bun în a doua jumătate a acestui an pe fondul creșterii substanțiale a energiei transportate față de aceeași perioadă din 2007, ce se va reflecta în creșterea profitului.

Totuși, acestea consideră că din cauza metodologiei de reglementare a veniturilor și cheltuielilor, rezultatele bune de anul acesta vor fi compensate anul viitor, când tarifele de transport sunt așteptate să se reducă.

De asemenea, veniturile din alocarea capacității de interconexiune, care au urcat de peste două ori în prima jumătate a anului, ajungând la 7,1 mil. lei (19,9 mil. euro), sunt așteptate să se reducă în 2009.

RCI și-a redus estimările de creștere a veniturilor companiei, de la 5,2%, la 4,5% în intervalul 2007-2017, fapt ce a reprezentat unul dintre motivele reducerii prețului țintă pentru aceste titluri.

Estimările mai reduse au venit și pe fondul prognozelor mai pesimiste privind costurile salariale ale companiei, ca urmare a creșterilor înregistrate de acestea în prima jumătate a acestui an.

Din această cauză, estimările de profit net ale analiștilor Raiffeisen pe următorii 10 ani sunt cu 5% mai reduse decât cele inițiale.

Rezultatele din prima parte a anului s-au situat peste așteptările Raiffeisen, veniturile de transport urcând cu 7%, fapt ce a determinat o creștere mai mare a profitului.

Totodată, costurile mai reduse cu congestiile din sistem ale Transselectrica din această perioadă au făcut ca transportatorul de energie să obțină un profit operațional cu 25% peste estimările RCI.

De la începutul anului, firma de brokeraj și-a redus de trei ori prețul țintă estimat pentru acțiunile Transselectrica, de la 40,1 lei/acțiune în ianuarie la 24,7%, nivelul estimat în acest moment, păstrând în același timp recomandarea de cumpărare pentru aceste titluri.

Valoarea acțiunilor Transselectrica s-a redus în acest an de peste două ori pe fondul corecțiilor puternice înregistrate de cele mai multe titluri listate pe Bursă, în ciuda faptului că a anunțat rezultate în creștere.

Compania a înregistrat în primul semestru din acest an un profit net de 115,5 mil. lei (31,4 milioane de euro), de peste două ori mai ridicat decât cel consemnat în perioada similară a anului trecut, pe fondul unor afaceri în creștere cu 29,5%, până la 1,35 mil. lei (367,8 mil. euro).

Transportatorul de energie electrică a rectificat recent estimările din bugetul pe anul curent, concretizându-se într-o creștere cu 33,3% a estimărilor privind profitul brut, până la 120 mil. lei, și de 3,34% a veniturilor totale, pe fondul creșterii unor tarife și a suplimentării cantității de energie livrată în sistem.

Analizii de la Raiffeisen sunt de părere că bugetul rectificat rămâne unul conservator, profitul bugetat pentru acest an situându-se chiar sub cel obișnuit în primele șase luni, și fiind cu circa 40% sub cel estimat de casa de brokeraj.

Analizii de la Raiffeisen mai spun că pe fondul discutatului cu managementul companiei, aceștia și-au redus estimările privind investițiile ce urmează să fie realizate de Transselectrica în acest an, la 330 mil. lei.

Cu toate acestea, pe fondul interesului mare pentru energii regenerabile și nepoluante, transportatorul va

Estimările Raiffeisen

Principali indicatori financiari ai Transselectrica

Indicator	2007	2008	2009	2010
Cifra de afaceri	2.384,4	3.006	3.203	3.411
profit operațional	364,8	485,4	478,2	517,8
(EBITDA)				
Profit net	63	157,1	158,9	196
Total active	3.677,2	3.975	4.212,9	4.449,5
ev/EBITDA	10,5	4,7	4,9	4,7
P/B	1,5	0,7	0,6	0,6

SURSA: Raiffeisen Capital Investment (RCI)

Comparație indicatori

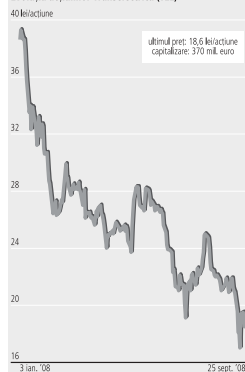
	PER	P/B
Suma Rate	15,3	15,3
Fluxus	18	17,4
Enagas	14,4	12,8
Red Electrica	17,2	15
Transselectrica	10,1	8,4
Media	15,3	15
Discount TEL	44%	43%
față de medie	68%	68%

avea nevoie de investiții mai mari cu circa 10% în perioada următoare.

Pe baza evaluării indicatorilor Transselectrica cu ai altor companii similare din regiune și luând în calcul

Au scăzut puternic

Evoluția acțiunilor Transselectrica (TEL)

estimările RCI pe anul 2008 și 2009, acțiunile companiei se tranzacționează în prezent cu un discount situat între 40% și 46% față de media la nivelul sectorului.

Tender vrea să ia mai mult din Prospecțiuni și Vulcan

MIRABELA TIRON

OVIVIDU TENDER, care controlează companiile Prospecțiuni București (PRSN) și Vulcan (VULC), listate pe piața RASDAQ, intenționează să-și majoreze participările la cele două societăți.

Omul de afaceri a achiziționat până în prezent pachete mici de acțiuni la cele două companii. Pe fondul scăderii puternice a acțiunilor, mulți acționari majoritari au cumpărat pachete importante în companiile pe care le controlează.

Câteva exemple în acest sens sunt achizițiile realizate anul acesta de Petru Ciurtin la Albalact Italia-Italia (ALBS), Mircea Vescan la Armax Gaz Medias (ARAX), fondul de investiții Advent la Ceramica Iasi (CERE), Alexandru Berea la Imotrust Arad (ARCV) sau Horatiu Cereș la Conecta Sibiu (COFI).

Tender a declarat că va investi peste 30 de milioane de euro în companiile din sectorul energetic până în 2010, principală firmă vizată de acest buget fiind Vulcan București, bani fiind alocați modernizării și tehnologizării liniilor de producție.

Investițiile omului de afaceri în perioada următoare nu vizează doar piața de capital, ci și imobiliară, unde, prin intermediul companiei Trustee se vor aloca aproape 120 mil. euro în construirea unui proiect imobiliar, pe o suprafață totală de 4 ha lângă lacul Grivita din București, potrivit lui Dan Manolache, președintele grupului Tender. Acționar majoritar al Trustee este compania Esparom, potrivit aceleiași surse.

Proiectul din nordul Bucureștiului va cuprinde un cartier rezidențial și clădiri de birouri, lucrările fiind programate să înceapă în primăvara anului viitor, termenul de finalizare fiind 2010.

„Partea rezidențială va avea o suprafață construită de 22.000 mp în timp ce partea corporativă va avea 60.000 mp suprafață construită”, a declarat Dan Manolache. Investițiile în proiectul rezidențial se ridică la circa 44 mil. de euro. Numărul de apartamente care vor fi livrate în 2010 este de 190 de unități.

„Metrul pătrat de teren în zona rezidențială se va vinde cu 2.000 de euro. Vom avea apartamente de lux, și deși am primit cereri pentru aceste locuințe”, a spus el. Pentru construirea clădirilor de birouri se vor investi 75 mil. euro, suprafața totală fiind de 2,5 ha.

Grupul imobiliar Trustee mai dezvoltă în Timisoara, pe o suprafață totală de 8 ha, un proiect imobiliar care constă în construirea unui cartier rezidențial, al unor clădiri de birouri și a unui hotel de cinci etaje cu o capacitate de 50 de camere. Proiectul va fi finalizat în 2013 și vor fi livrate pe parcursul a doi ani de apartamente.

„Există o cerere reală pentru locuințe în Timisoara deși se tot vorbește de o criză pe piața imobiliară”, a spus Dan Manolache. El a mai precizat că va dezvolta spații de birouri pe o suprafață construită de 120.000 de mp. Investiția în acest proiect imobiliar este de 24 mil. euro, sumă care nu include prețul terenului.

AFACERI DE 30 MIL. EURO PENTRU JETRAN AIR

Compania aeriană Jetran Air, achiziționată în prima parte a acestui an de Ovidiu Tender, într-o tranzacție de 45 mil. dolari (28 mil. euro), estimează în acest an afaceri de 30 mil. euro, valoare de aproape trei ori mai mare față de năvălul de 13 mil. euro raportat în 2007, potrivit Ministerului de Finanțe. „Din martie, de când am preluat compania, am rulat în jur de 22 mil. pasageri în acest an. Spre deosebire de Blue Air însă, compania aeriană controlată de Tender efectuează doar curse charter, principalii clienți ai companiei fiind agențiile de turism Paralela 45, Alba Sava și Flynova. Jetran Air, care operează cu o flotă de 8 aeronave, va ajunge la finalul anului la 7.500 de ore de zbor, reprezentând companii afirmată că pentru a intra pe profit este nevoie de minim 9.300 de ore de zbor anual. „Vrem să extindem flota de avioane în următorii cinci ani și așteptăm o rată de profit în 2009 de 10-15%”, a mai spus Tender.

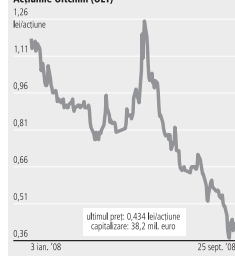
Producția Oltchim, afectată de o defecțiune la Arpechim

ADRIAN COJOCAR

Combinatul chimic Oltchim Râmnicu-Vâlcea (OLT) funcționează în acest moment la jumătate din capacitate, după ce acum o săptămână a apărut o defecțiune la una dintre instalațiile de prozintă ale Arpechim, principalul furnizor al companiei.

Aproape de minime

Acțiunile Oltchim (OLT)

Titlurile Broker Cluj au recuperat 53% într-o săptămână

RARES JIHAŢI

ACTIUNILE Broker Cluj au înregistrat cel mai mare randament de pe Bursă, cu un câştig de 53%, pe fondul veniturilor Bursii din ultima săptămână.

După falimentele de săptămâna trecută din Statele Unite și salvarea în ultimul moment a gigantului AIG, criza financiară s-a mai atenuat și piețele internaționale și-au domolit pierderile, înregistrând aprecieri ușoare.

În aceste condiții, precum și datorită faptului că acțiunile au atins unele dintre cele mai mici prețuri în ultimele cinci zile.

Indicele celor mai lichide 25 de acțiuni cotate pe piață, BET-X, a urcat în ultima săptămână cu 8,6%, după ce anterior capul de afis a fost tinut în ultima perioadă de acțiunile societății de brokeraj Broker Cluj (BRK), acestea înregistrând în această perioadă aprecieri foarte puternice, după pierderile importante din ultimele opt luni.

În această perioadă, titlurile Broker Cluj au avansat de la prețul de 0,2 lei/acțiune la 0,307 lei/acțiune ieri.

La acest nivel, capitalizarea societății se ridică la 88,9 milioane de lei (24,2 milioane de euro).

Dacă la sfârșitul anului trecut capitalizarea societății se ridică la circa 560,9 milioane de lei (155,3 milioane de euro), la sfârșitul săptămânii trecute aceasta se ridică la 57,9 milioane de lei (15,7 milioane de lei). Între timp, Broker Cluj a realizat o majorare de capital în valoare de circa 40,4 milioane de lei, pe fondul unei emisiuni a 80 milioane de titluri cu o valoare nominală de 15 lei/acțiune.

De la începutul anului, titlurile Broker Cluj au scăzut dramatic, cu circa 92,6%, ajungând la un preț de 0,2 lei/acțiune la sfârșitul săptămânii trecute.

Scăderile în acest an au venit și pe fondul rezultatelor în scădere ale companiei.

Profitul Broker Cluj pe primele opt luni din acest an a ajuns la 2,84 milioane de lei, acesta fiind cu 11,6 ori mai mic decât în același interval din 2007.

DEFECȚIUNEA este estimată să fie remediată în circa două săptămâni.

„Este adevărat că a avut loc un incident tehnic în prozinta de la Arpechim fapt ce a determinat o întrerupere a activității acestei prozinte până la soluționarea problemei. Așa cum se știe, Arpechim este principalul nostru furnizor de materie primă și această întrerupere ar fi putut provoca întreruperea totală a activității Oltchim”, a declarat Constantin Roibu, directorul general al Oltchim Râmnicu-Vâlcea.

El s-a arlatat mulțumit de colaborarea cu Petrom, care a reacționat prompt și a furnizat materia primă necesară Oltchim de la alea rafinării.

„Acest lucru a permis Oltchim să își continue activitatea, chiar dacă jumătate din capacitate, până la soluționarea problemei, anticipată pentru 7-8 octombrie”, a precizat Roibu.

Problema de alimentare cu materie primă apărută la Oltchim a fost anunțată de acționar minoritar al companiei, grupul german PCC care deține 12,9% din acțiuni, reprezentând grupul spaniol de incendiar ar fi trebuit anunțat pe Bursă.

Din cauza noilor probleme apărute, ei și-au exprimat îndoielile că Oltchim își va putea atinge obiectivele de acest an privind afacerile și profitul bugetate la începutul anului, mai ales că după primele șase luni compania a raportat pierderi.

„Nu putem spune în acest moment care vor fi consecințele asupra realizării bugetului de venituri și cheltuieli al societății pe anul 2008. Ambele societăți, atât Oltchim cât și Petrom fac demersuri pentru a găsi cei mai rapede soluții și pentru evitarea unor situații similare pe viitor”, spune Roibu.

Combinatul chimic a înregistrat pierderi de 37,2 milioane de lei (10,2 milioane de euro), față de un profit de 3,9 mil. lei (1,2 mil. euro) în aceeași perioadă din 2007.

Cifra de afaceri a companiei a urcat în perioada similară cu 19,9%, de la 878,7 milioane de lei la circa 1,1 miliarde de lei.

Conducerea Oltchim și-a bugetat pentru acest an un profit brut de 2,6 mil. euro (9,3 mil. lei). După pierderile de 28,7 mil. euro (95,9 mil. lei) consemnate în 2007.

El și-a arlatat mulțumit de colaborarea cu Petrom, care a reacționat prompt și a furnizat materia primă necesară Oltchim de la alea rafinării.

„Acest lucru a permis Oltchim să își continue activitatea, chiar dacă jumătate din capacitate, până la soluționarea problemei, anticipată pentru 7-8 octombrie”, a precizat Roibu.

Problema de alimentare cu materie primă apărută la Oltchim a fost anunțată de acționar minoritar al companiei, grupul german PCC care deține 12,9% din acțiuni, reprezentând grupul spaniol de incendiar ar fi trebuit anunțat pe Bursă.

Din cauza noilor probleme apărute, ei și-au exprimat îndoielile că Oltchim își va putea atinge obiectivele de acest an privind afacerile și profitul bugetate la începutul anului, mai ales că după primele șase luni compania a raportat pierderi.

„Nu putem spune în acest moment care vor fi consecințele asupra realizării bugetului de venituri și cheltuieli al societății pe anul 2008. Ambele societăți, atât Oltchim cât și Petrom fac demersuri pentru a găsi cei mai rapede soluții și pentru evitarea unor situații similare pe viitor”, spune Roibu.

Investitori au bani doar pentru fonduri cu risc scăzut

ROXANA PROIC

FONDUL închis de investiții Raiffeisen Strategii Valutare, administrat de societatea Raiffeisen Asset Management, a atras active de aproape 13 milioane de lei (3,6 mil. euro) de la investitori, fiind primul fond închis care investește pe piețele monetară și valutară.

Autorizat la începutul lunii iulie, fondul închis al Raiffeisen AM a derulat începând din 25 august, timp de o lună, oferta de atragere publică de resurse, acumulând active de 12,7 milioane de lei de la un număr de 21 investitori. Fondul se adresează în special investitorilor instituționali și celor de private banking, care dețin un grad ridicat de sofisticare. Printre investitorii fondului se numără și SIF Muntenia (SIF 4) care a investit 3,5 mil. lei (aproape 1 mil. euro) la sfârșitul lunii august.

„Produsul a fost accesat de către clienți instituționali și de private banking. Numărul investitorilor în fond se ridică la 21, iar ponderea cea mai mare în totalul activelor este deținută de persoanele juridice. Prima parte va deschide din nou timp de două săptămâni în fondurile la luni de decembrie”, a declarat Mihail Ion, președintele societății Raiffeisen Asset Management (RAM).

Fondul închis de investiții al RAM mizează pe obținerea unor randamente superioare dobânzilor interbancare, în condițiile asumiți unui grad redus de risc, prin capitalizarea evoluțiilor de pe piețele monetară și valutară. Ieri s-a finalizat perioada de atragere de resurse, ulterior, fondul urmând să fie „deschis” trimestrial pentru subscrierii și răscurpării.

Raiffeisen Strategii Valutare este al doilea fond închis de investiții cu risc scăzut care a intrat pe piață anul acesta. OTP Garantis, fond închis cu capital garantat de societatea OTP Asset Management, a atras active de peste 4,7 mil. lei (1,3 mil. euro) de la aproape 300 de investitori, garantând în primul an de funcționare un randament de 12% în lei. Perioada de derulare a ofertei publice pentru fondul închis de investiții cu capital garantat al OTP a fost de șase săptămâni, până pe 1 august. OTP Garantis a făcut parte din cadrul unui pachet de economisire cu decontare promoțional de 3 luni în lei, cu o dobândă de 14% pe an. Cea

ȘtiriZF

Azomures, Dăfora și Socep iau local Alulmi, Altur și Prodlist în BET-XT

Comitetul indicilor Bursei de Valori București (BVB) a decis miercuri excluderea din componența indicelui extras BET-XT a acțiunilor Alulmi (ALU), Altur (ALT), Prodlist (PRP) și înlocuirea acestora cu titlurile Azomures (AZO), Dăfora (DAFR) și Socep (SOCP). BET-XT include acțiunile celor mai lichide 25 de companii listate, inclusiv cele ale societăților de investiții financiare. Totodată, în cadrul întâlnirii trimestriale a Comitetului indicilor, au fost incluse în componența indicelui general al pietei BET-C acțiunile Teraplast (TRP) și Transilvania Construcții (COTR). Indicele celor mai lichide zece emitenți, BET, cel al SIF-urilor, BET-FI, și indicele companiilor din sectorul energiei și utilităților aferente, BET-NG, își păstrează componența actuală. Factorul de reprezentare pentru fiecare simbol din componența indicilor BET-C, BET-FI, BET-NG și BET-XT va fi calculat de către BVB pe baza prețurilor de închidere a sedințelor de tranzacționare de astăzi. Acțiunile Teraplast au intrat la tranzacționare la BVB la 2 iulie, înlocuind drepturile de alocație emise în cadrul ofertei publice inițiale, iar titlurile Transilvania Construcții au fost transferate la 11 iulie de pe piața RASDAQ, la categoria a doua a Bursii. **Mediador**

Diminuarea volumului de gaze transportate scade profitul Transgaz cu 4%

Transgaz Medias (TGN) va rectifica bugetul de venituri și cheltuieli, astfel încât profitul net, veniturile și cheltuielile vor scădea cu circa 4%, ca urmare a diminuării cantităților de gaze naturale solicitate pentru a fi transportate și a scăderii tarifului de rezervare a capacității înlocuit pe 1 iulie 2008. Estimările privind veniturile din 2008 ale transportatorului de gaze vor fi rectificate de la 1,27 miliarde de lei la 1,22 miliarde de lei, principalele cauze fiind scăderea cantităților de gaze naturale solicitate a fi transportate de către utilizatorii sistemului național de transport, diminuarea tarifului de rezervare a capacității începând cu 1 iulie 2008 și amânarea aplicării tarifului de disperețare și echilibrare până la 1 iulie 2009. Noua estimare de profit net este de 269,23 mil. lei, față de cel de 298,05 mil. lei, estimat inițial. Totodată, vor fi reduse și cheltuielile totale de la 997 mil. lei la 917 mil. lei. Transgaz este operatorul sistemului național de transport al gazelor și este deținut de stat, prin MEF. Operatorul a denunțat de curând o ofertă publică inițială de vânzare de acțiuni, prin care a oferit spre tranzacționare un pachet de 10% din capitalul social, la un preț de 191,92 lei/buc. **Mediador**

Carabulea mai cumpără acțiuni Carpatca de 300.000 lei

Omul de afaceri Ilie Carabulea (**Ilie**), care controlează 35,93% din capitalul Bancii Comerciale Române (BCR), a cumpărat în ultimele două zile acțiuni ale băncii în valoare de 305.000

de lei (85.000 euro). În sedința de tranzacționare de marți, Carabulea a cumpărat 800.700 de acțiuni la prețul de 0,2005 lei, pentru ca în sedința de miercuri, să cumpere acțiuni Carpatca în valoare de 145.000 de lei. Omul de afaceri și-a declarat intenția de a mai cumpăra acțiuni pe ansamblu la majora participată la 40%. Ilie Carabulea împreună cu persoane implicate din grupul Adesso controlează circa 60% din capitalul băncii. Acțiunile Carpatca au indus sedința de ieri la prețul de 0,21 lei, capitalizarea băncii fiind de 402,1 mil. lei. **Roxana Proic**

Vescan a luat 2 mil. de acțiuni Armax Gaz într-o săptămână

Mircea Vescan, principalul acționar al Armax Gaz Medias (ARAX) a achiziționat săptămâna aceasta peste 2 mil. acțiuni ale companiei, reprezentând circa 0,34% din capitalul social. Tranzacțiile s-au derulat la un preț mediu de 0,59 lei/acțiune și s-au ridicat la circa 57.000 de euro (206.000 de lei). Compania a răscurpărat anterior aproape zilnic acțiuni ale producătorului de echipamente pentru petrol și gaze în cadrul unui program prin care Vescan și-a strâns până la 10% din capitalul social. Acțiunile răscurpărate ar urma să fie oferite salariaților societății în vederea fidelizării acestora. După recente achiziții, omul de afaceri controlează direct circa 39% din companie. Acțiunile Armax Gaz au înregistrat o corecție puternică în acest an, cu o depreciere de peste 70% de la finele anului trecut, scăzând recent sub valoarea nominală de 0,1 lei/acțiune. Acesta este și nivelul la care au închis ieri, care ridică valoarea de piață a companiei la 16,4 mil. euro. **Adrian Cojocar**

Investitori au bani doar pentru fonduri cu risc scăzut

Mihail Ion, președintele Raiffeisen Asset Management

mai mare parte din investitorii fondului închis au investit în el de depozit. Intrig capitalul fondului închis este plasat în decontare bancară, investițiile în acțiuni fiind realizate indirect prin intermediul unor contracte derivativ de tip swap. Astfel, vor fi realizate plasmamente în 20 de companii, dintre care OTP Bank, Erste, Banca Transilvania, Volkswagen, Renault, Carrefour și Nokia.

Fondurile închise cu grad de risc scăzut au atras cele mai consistente subscrierii din partea investitorilor anul acesta, spre deosebire de cele cu expunere pe piața acțiunilor, care s-au lăsat de dezinteresul investitorilor. BT Invest, fond închis de acțiuni administrat de societatea BT Asset Management, a fost lansat în luna martie și a încheiat luna august cu active nete în valoare de 2 milioane de lei (0,6 milioane de euro) de la doi investitori. Al doilea fond închis de acțiuni lansat anul acesta a fost Everest administrat de societatea Certinvest. Autorizat în luna iulie, Everest a raportat la finalul lunii august în valoare de aproape un milion de lei (280.000 de euro) de la cinci investitori.

BĂNCI - ASIGURĂRI

Știri FZ

Generali lansează o campanie pentru șoferi

Generali Asigurări, una din primele zece companii din piața, va lansa o campanie de informare pentru produsul Casco prin care încurajează clienții să evite accidentele, spunând că avantajul în verile primărilor de asigurare mai mici este șoferii responsabili. „Campania se dovedește a fi mai mult decât comunicarea unui produs, prin componenta educațională pe care o include. Încurajăm șoferii auto care au grijă de bunul pe care îl asigură și implicit de propria viață, care nu se aventurează în trafic și nici nu își fac un scop în sine din a deschide nenumerabile doșare de daune. Ne dorim practic să încurajăm un comportament responsabil în trafic, prin acordarea unor beneficii reale conducătorilor auto”, a declarat Radu Ionescu, șef Birou Asigurări Auto în cadrul Generali Asigurări. Segmentul auto s-a dovedit a fi neglijabil pe piața locală, majoritatea companiilor înregistrând pierderi de pe urma acestui business. Profitul înregistrat de Generali Asigurări în primul semestru al acestui an a fost de 15,9 mil. lei, sustinut de un volum total de prime brute subscrise de 212,2 mil. lei, cu 12% mai mult față de primul semestru din 2007. De la începutul lui, Generali are numit un nou CEO, Marie Kovarova, de origine cehă, care a înlocuit pe Tudor Moldovan. **Isabela Bădăruț**

ING caută clienți în universități

ING încearcă să atragă clienți tineri cu un card pentru studenți cu vârsta cuprinsă între 18 și 25 de ani, pentru care nu percepe comision. Dobândă pentru bani păstrați în cont este de 8,25%, iar banca nu percepe costuri administrative sau operaționale. Pentru a facilita serviciul de tranzacționare online (home banking), studenții trebuie să plătească 1 leu pe lună. Opțional, ING poate oferi un card gratis pe care să-l folosească atât persoana care alimentează contul, în zonele speciale amenajate de self-banking. Aceasta va avea doar drept de depunere, fără a avea acces la informații despre cont. ING nu este singura bancă din sistem care vinde astfel de produse speciale destinate acestei categorii de clienți. Spre exemplu, BRD oferă studenților un card asemănător - Card Zec, iar BCR oferă prin Visa Euro reducere pentru studenți atât la comisioane, cât și la cumpărături făcute din anumite magazine. **Isabela Bădăruț**

Credit Europe Bank lansează contul de economii pentru IMM-uri

Credit Europe Bank, un jucător de talie medie, lansează contul de economii „Acumulare IMM”, prin care clienții companii pot avea acces permanent la banii din cont. Banca plătește pentru fondurile tinute în acest cont o dobândă comparabilă cu cea a unui depozit la termen. Dobândă este diferențiată pe trasee valorice, fiind mai mare în pentru sume mai mari. „Ne-am propus să combinăm în cadrul acestui produs beneficiile unui cont de depozit cu accesibilitatea oferită de conturile curente. Astfel, ne dorim ca relația clientilor IMM cu banca noastră să fie completă, pe termen lung și cât mai profitabilă”, a declarat Mustafa Cavoski, director de Marketing IMM în cadrul Credit Europe. În general, astfel de produse au fost dezvoltate pentru clienții individuali. Băncile au început încă de ani trecuți să devolve o parte pentru firmele de dimensiuni, cogând modelul de retail bazat pe standardizare. Credit Europe este filiala locală a grupului FIBA și numără peste 400.000 de clienți și 115 unități în România. La sfârșitul anului trecut, sistemul după valoarea activă a la-14 în cadrul băncilor din Credit Europe cuprindea poziția a doua, detinând o fracție de piață de 1,8%. **Isabela Bădăruț**

Euro mai face un pas și irtă la 3,68 lei

Leul a continuat să piardă teren în fața euro, iar cursul s-a învins la nivelul din luna iunie, în condițiile în care sentimentul investitorilor față de moneda de pe pietele emergente a rămas negativ. BNR a calculat ieri un curs de 3,6773 lei pentru un euro, cu 0,83 bani peste nivelul precedent. Dolarul a pierdut 0,28 bani, coborând la 2.5001 lei. Piața valută interbancară s-a desprins ieri în cotanții de 3,68 lei pentru un euro, la nivelul încheierii din ziua precedentă. În primele ore de tranzacționare euro a urcat, surse de cumpărături de valoare ale jucătorilor internaționali. După anunțarea deciziei BNR cotanții au coborât spre 3,67 lei, însă miscarea s-a inversat rapid. La sfârșitul zilei, euro se tranzacționa la 3,6832/6890. Pe piața monetară dobândă pentru plasamentele pe termen scurt au rămas la nivelul de 12%-13% pe an, în condițiile în care cererea de lichiditate a depășit oferta. Fînd unicului unei noi perioade de constituire a rezervelor minime obligatorii, băneii preferă să păstreze lichiditatea excedentă la BNR. **Ionu Cioc**

Constantinescu, Allianz: Urmați exemplul lui Warren Buffett și intrați la cumpărare pe Bursă

ANGELA PLĂCINTĂ

C riza financiară internațională le oferă investitorilor o oportunitate întârziată dată la câteva decenii, pentru că pot cumpăra acțiuni ale unor mari companii la prețuri foarte mici, consideră Cristian Constantinescu, directorul general al Allianz-Triac, liderul pieței asigurărilor. El recomandă cumpărarea de acțiuni și îl dă exemplu pe miliardarul american Warren Buffett, care a achiziționat zecile trecute titluri ale Goldman Sachs de 5 miliarde de euro, în plină criză a băncilor de investiții.

„Warren Buffett exact acum investeste. E un fapt concret care ar trebui să dovedească teoria că trebuie să cumpări atunci când scad bursele”, spune Constantinescu.

Klaus Junker, CEO al Allianz New Europe și președintele Consiliului de Administrație al Allianz-Triac, consideră că o bună parte din blue-chips, adică acțiuni ale unor mari companii, la un preț mic, apare o dată la 15-20 de ani. „Trebuie să ne gândim și la oportunitățile care le oferă aceste crize: acțiunile blue-chips sunt mult mai ieftine acum. Facem o mare greșală dacă înșim din piață atunci când prețurile sunt jos și reîntrăm atunci când acestea sunt la cote maxime. Astfel de șanse apar o dată la 15-20 de ani și se repetă și de exemplu și cea alături de a modelului”, a declarat Radu Ionescu, șef Birou Asigurări Auto în cadrul Generali Asigurări.

Turbulențele de pe piața internațională ar putea afecta vânzările de asigurări de viață, în special cele de polite unit-linked, adică asigurări de viață legate de fonduri de investiții. În această perioadă, fondurile care au o expunere mare pe acțiuni ter străine pot să fie afectate. „Avem speranța că ne vom atinge obiectivul pentru

acest an pe asigurări de viață, deși impactul turbulențelor se reflectă puternic asupra principiului nostru produs, asigurarea unit-linked. Din păcate, în România nu suntem încă obișnuiți cu ceea ce se numește o evoluție normală a pieței, pentru că este normal ca piața să oscileze. Pe termen lung însă, tendința este de creștere și va exista câștig. Clienții sunt speriați însă de performanțele de acum, pentru că nu sunt obișnuiți cu ceea ce înseamnă bursă”, afirmă directorul general al Allianz-Triac.

Compania a relansat ieri un produs de asigurare de viață tradițional. Partener, care oferă clienților o dobândă garantată și participare la profit. Acesta relansare a fost realizată pentru a profita de oportunitățile oferite de piețele financiare pentru instrumente cu risc scăzut și venit fix, care nu sunt afectate de criză.

„Acest lucru va contribui decisiv la realizarea obiectivelor noastre, care vizează satisfacerea cererii de produse tradiționale de asigurări de viață și echilibrarea portofoliului companiei pe acest segment”, a declarat Masoud Noor-mohammadian, directorul de asigurări de viață și de sănătate al Allianz-Triac.

Inițial, această poliță a fost lansată acum cinci ani. Prima de asigurare este de minimum 840 de lei dacă este plătită anual, sau de cel puțin 10.000 de lei dacă este unic.

Noua poliță este mai flexibilă din punctul de vedere al plății primelor. Astfel, asiguratul are o perioadă de gratie de 60 de zile la plata primelor. De asemenea, este posibilă întreruperea plății pentru o perioadă cuprinsă între 3 și 12 luni sau de tot, în acest caz suma asigurată fiind mai mică.

Polița Partener oferă o dobândă tehnică de 3,5%, o dobândă anuală care în trecut a fost peste 3,5% și ar putea fi peste acest nivel și în anii următori, potrivit companiei, și participare la profitul supraviețuitor care poate fi obținut de asiguratul din investirea banilor

Cristian Constantinescu spune că va depăși bugetul pe riscuri generale, dar intențează asigurări de viață vor fi greu de arde

„Cred că efectul scăderii creditelor va fi pozitiv dacă ne gândim la asigurări de viață ca la produse de economie. Apețitul pentru credit a fost prea mare în ultimii ani și acum a venit momentul să nu punem un ban deoparte. Multe persoane au luat credite creștând și vor face în următorii ani pași în carieră, vor obține o promovare și le va crește salariul. Această bază pentru a lua credite este foarte riscantă, pentru că ar putea să nu obțin promovarea sau să-și piardă jobul și atunci nu mai pot plăti ratele”, susține șeful Allianz-Triac.

Pe lângă majorarea numărului de clienți, Jean-Louis Mattei afirmă că o prioritate a diviziei internaționale de retail rămâne creșterea numărului de produse vândute unui client.

„Pietele din Europa Centrală și de Est vor deveni din ce în ce mai sofisticate și va trebui să ne adăptăm la acest nivel de produse pe clienți. În Cehia, care este de departe o piață matură, media este de 5 produse, față de 8 în Franța, dar în restul mediei este de numai 3 sau pu-

SocGen: Scumpim creditele ca să profităm de situație

JEAN-LOUIS MATTEI
șeful diviziei internaționale de retail a SocGen

Suntem foarte incantati in evolutia Europa Centrale si de Est. Chiar dacă nu vom mai vedea creșteri ale creditului cu 50%.

BNR și de alte bănci din regiune, dar și a crizei financiare internaționale. Mattei afirmă că Societate Generală nu anticipă în niciun caz o scădere dramatică a pietelor din Europa Centrală și de Est.

„SocGen este o societate care încearcă să controleze inflația, știm că sunt preocupate de creșterea creditului în valutar și în leu în abordarea. Clienții își vor încredința în noi și vor crește creșterea în condițiile crizei nu vedea creșterea creditului cu 50%, ca în incertitatea de a ritmur de creștere foarte înaltă; creșterea economiilor din regiune nu se va opri și nici creșterea piețelor bancare.”

În plus, Mattei consideră că fiecare țară trebuie analizată separat, spune că filialele din Cehia - KB și BRD, de exemplu, sunt foarte deschise și că abia nu există o presiune de majorare și a dobândii la depozitele acestora.

Totuși, Mattei susține că Societate Generală pune mare preț pe depozitele atrase de clienții persoane fizice, considerându-le o sursă stabilă surse de finanțare, urmate de cele IMM-urilor, mai ales în contextul crizei financiare internaționale.

„La nivelul diviziei internaționale ne bazăm pe depozitele atrase și în general pe termen mediu și lung, de tipul celor acordate de instituții ca IFC și BERD. Nu vrem „hot money” în bilanțul nostru.”

În poșta notată restricții la creditare introduse de

rând după dimensiunea rețelei, dar și a costei de piață câștigată pe care mult produse. „BCR încă beneficiază de avantajul acumulat în anii care lucra mult cu companii de stat.” El a arătat că jumătatea anului BRD avea 879 de sucursale și agenții și 8.361 de angajați, extinderea rețelei fiind spectaculoasă în ultimii patru ani. Săptămâna aceasta, BCR a ajuns la 600 de unități.

Patrick Gein, președintele BRD, estimează că viteza creditării ar putea scădea de la ritmul de 40-50% la 20-30%, însă consideră normală o asemenea ajustare și afirmă că o creștere foarte rapidă nici nu putea dura în timp.

În același timp, el chiar salută decizia BNR de a introduce noi măsuri de temperaturare a creditului, chiar dacă admite că acestea

„vin împotriva interesului pe termen scurt al băncilor”. Referindu-se la relaxarea din 2007, când BNR a listat băncile și date credite după număr de împrumuturi, Gein spune că regretă faptul că în ultimii patru ani nu a avut curaj să ia decizia de a crește creditul.

„BRD a rămas prudentă, am folosit teste de stres pe portofoliu, iar acum când ne uităm ce costă al riscului avem noi și ce trebuie publicat

BNR la nivelul sistemului bancar vedem o diferență mare și aceasta arată că unele bănci au exacerat cu risc și că BNR are dreptate să intervină.”

Pe lângă majorarea numărului de clienți, Jean-Louis Mattei afirmă că o prioritate a diviziei internaționale de retail rămâne creșterea numărului de produse vândute unui client.

„Pietele din Europa Centrală și de Est vor deveni din ce în ce mai sofisticate și va trebui să ne adăptăm la acest nivel de produse pe clienți. În Cehia, care este de departe o piață matură, media este de 5 produse, față de 8 în Franța, dar în restul mediei este de numai 3 sau pu-

„În plus, Mattei consideră că fiecare țară trebuie analizată separat, spune că filialele din Cehia - KB și BRD, de exemplu, sunt foarte deschise și că abia nu există o presiune de majorare și a dobândii la depozitele acestora.

Totuși, Mattei susține că Societate Generală pune mare preț pe depozitele atrase de clienții persoane fizice, considerându-le o sursă stabilă surse de finanțare, urmate de cele IMM-urilor, mai ales în contextul crizei financiare internaționale.

„La nivelul diviziei internaționale ne bazăm pe depozitele atrase și în general pe termen mediu și lung, de tipul celor acordate de instituții ca IFC și BERD. Nu vrem „hot money” în bilanțul nostru.”

În poșta notată restricții la creditare introduse de

VALUTA	DOBÂNZI	DOBÂNZI acordate de băncile comerciale la depozitele persoanelor fizice și juridice				PUBLICITATE				
		SUMA MINIMĂ LA DEPOZITE	DEPUZIERI ALE PERSOANELOR FIZICE	SUMA MINIMĂ LA DEPOZITE	DEPUZIERI ALE PERSOANELOR JURIDICE	SUMA MINIMĂ LA DEPOZITE	DEPUZIERI ALE PERSOANELOR FIZICE	DEPUZIERI ALE PERSOANELOR JURIDICE		
USD	BANCA	Bancă Leasing	100	100	100	100	100	100	100	100
			100	100	100	100	100	100	100	100
			100	100	100	100	100	100	100	100
			100	100	100	100	100	100	100	100
			100	100	100	100	100	100	100	100
			100	100	100	100	100	100	100	100
			100	100	100	100	100	100	100	100
			100	100	100	100	100	100	100	100
			100	100	100	100	100	100	100	100
			100	100	100	100	100	100	100	100
EUR	BANCA	Bancă Leasing	100	100	100	100	100	100	100	100
			100	100	100	100	100	100	100	100
			100	100	100	100	100	100	100	100
			100	100	100	100	100	100	100	100
			100	100	100	100	100	100	100	100
			100	100	100	100	100	100	100	100
			100	100	100	100	100	100	100	100
			100	100	100	100	100	100	100	100
			100	100	100	100	100	100	100	100
			100	100	100	100	100	100	100	100

Cursurile pieței valutare

anunș de BNR - 25 septembrie 2008	Curs
1 Dollar austriac	2,0985
1 Dollar german	1,8802
1 Leu bulgărească	2,2959
1 Euro	3,6773
1 Coroa cehă	0,1925
1 Coroa daneză	0,4830
1 Lira estoniană	0,6583
1 Euro	3,6773
1 Lira estoniană	0,4647
1000 Forint maghiari	1,5275
1000 Yeny japonezi	2,3608
1 Leu moldovean	0,2814
1 Coroa norvegiană	0,4642
2 Zloti polonezi	1,1988
1 Rubla rusă	0,1000
1 Coroa suedeză	0,3800
1 Coroa slovacă	0,1214
1 Lira turcească	2,2054
1 Dollar SUA	2,5001
1 Gram arg. Cuba	71,6500
1 DOT	3,9396

BNR FACE URMAȚOARELE PRECĂZĂRI

Valuta în cont	Curs
1 Dollar austriac	2,0985
1 Dollar german	1,8802
1 Leu bulgărească	2,2959
1 Euro	3,6773
1 Coroa cehă	0,1925
1 Coroa daneză	0,4830
1 Lira estoniană	0,6583
1 Euro	3,6773
1 Lira estoniană	0,4647
1000 Forint maghiari	1,5275
1000 Yeny japonezi	2,3608
1 Leu moldovean	0,2814
1 Coroa norvegiană	0,4642
2 Zloti polonezi	1,1988
1 Rubla rusă	0,1000
1 Coroa suedeză	0,3800
1 Coroa slovacă	0,1214
1 Lira turcească	2,2054
1 Dollar SUA	2,5001
1 Gram arg. Cuba	71,6500
1 DOT	3,9396

Clienții fondurilor de pensii private obligatorii câștigă sub media pe economie

În luna iulie, cei 3,38 de milioane de angajați pentru care s-au virat contribuții la fondurile de pensii private obligatorii au câștigat, în medie, 412 euro brut, în timp ce salariul mediu brut pe economie a fost de circa 486 de euro.

ANGELA PLĂCINTĂ

Clienții fondurilor de pensii obligatorii, adică toți angajații cu vârste de sub 35 de ani și o parte din cei cu vârste între 35 și 45 de ani, câștigă, în medie, sub salariul mediu brut pe economie, potrivit datelor Casei Naționale de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale (CNPAS) și ale Institutului Național de Statistică (INS).

Cei 3,38 de milioane de participanți ai fondurilor de pensii (pilonul II) pentru care s-au virat contribuții în această lună au avut un salariu mediu brut de 412 euro în iulie, luna pentru care s-au făcut plățile, în timp ce salariul mediu brut pe economie a fost de 486 de euro (1.769 de lei). Câștigul mediu al clienților fondurilor de pensii este astfel cu 15% mai mic decât media pe economie.

La fondurile de pensii administrate privat sunt obligați să adere toți angajații cu vârste de sub 35 de ani, dar pot adera și cei cu vârste între 35 și 45 de ani. În cazul în care o persoană este obligată să adere și nu face acest lucru în termen de patru luni de la angajare, ea este reparată în mod aleatoriu la un fond de pe piață.

„Înerez, adică cei care au fost obligați să adere la fondurile de pensii, au salarii mai mici în mod normal. Lipsa segmentului de angajați care au peste 45 de ani, care și-au construit o carieră și câștigă mai bine poate fi un factor care reduce salariul mediu din sistem”, afirmă Crinu Andănuț, directorul general al Alianței-Tiriac Pensii Private și președintele Asociației pentru Pensii Administrative Privat din România (APAPR), organizația profesională a companiilor din această piață.

Datele CNPAS arată că în luna iulie la toate fondurile de pensii salariul mediu al clienților a fost mai mic decât cel publicat de statistică. Fondurile cu cele mai mari salarii medii brute au fost ING (465 de euro), AIG (463 de euro) și BRD (426 de euro). Cele mai mici veniturii medii le înregistrează participanții fondurilor Prima Pensie (316 de euro), Omnisig (330 de euro) și Interamerican (334 de euro).

„Faptul că cifrele arată că participanții fondurilor câștigă mai puțin decât media pe economie ar trebui să confirme ceea ce se știe de mult timp, și anume că nu avem o statistică reală în România. Statistica este pe lângă subiect, iar acum constatăm acest lucru”, susține președintele APAPR.

Andănuț consideră că datele din sistemul pensilor private reflectă mai bine realitatea decât informațiile statistice, în condițiile în care numărul clienților fondurilor de pensii este de peste 4,36 de milioane în prezent, iar cel al angajaților din economie este de circa 5 milioane. Pentru aproape un milion din clienții pensilor private angajatorii nu virează însă contribuțiile de asigurări sociale, ceea ce înseamnă că aceștia au conturile goale.

„Sistemul pensilor private este un indicator real, palpabil. Sunt foarte mulți factori care pot influența statistica, dar care nu pot influența realitatea. Calitatea bazei de date statistice a unei țări este un indicator al maturității economiei. Știu foarte bine cum respectă companiile din România raportările către diferite instituții, cum ar fi

FOTO: Silviu Matei

Crinu Andănuț: Sistemul pensilor private este un indicator real, palpabil. Sunt foarte mulți factori care pot influența statistica, dar care nu pot influența realitatea

Registrul Comerțului, CNPAS sau Ministerul de Finanțe, iar această indisciplină poate duce la rezultate greșite în statistică. Noi ne-am construit business-planul pe baza datelor statistice și unele s-au confirmat între timp, dar altele nu”, afirmă el.

Fondurile de pensii private au început să colecteze bani de la participanți în luna mai și de atunci au devenit cel mai bun indicator al evoluției salariilor și a numărului

de angajați. Contribuția la fondurile de pensii obligatorii este de 2% din venitul lunar brut și urmează să fie majorată cu 0,5 puncte pe an, până la 6% în opt ani.

La ultima rundă de colectare a contribuțiilor cele 14 fonduri care activează pe piața pensilor obligatorii au încasat circa 29 de milioane de euro. Sumele încasate până în prezent de fondurile de pensii au ajuns astfel la 139 de milioane de euro.

Comparație între salariul mediu brut din pensii și cel pe economie (euro)

NOTĂ: Salariul mediu a fost calculat în euro folosind cursul volatil utilizat de CNPAS la calculul veniturii medii din sistemul pensilor obligatorii.

Nanu: Revenim pe piețele externe doar în condiții bune

CLAUDIA MEDREGA
LIVIU CHIRU

MINISTERUL Economiei și Finanțelor va redeschide emisiunea de euro-obligațiuni derulată în primăvară doar în cazul în care condițiile de pe piețele externe - respectiv nivelul lichidităților și costul la care pot fi atrase fonduri - vor fi favorabile.

„Noi monitorizăm evoluțiile din piață și avem un contact permanent cu lead-managerii emisiunii și cu mediile investitoriale pentru a profita

Potrivit prospectului emisiunii din iunie, plafonul pentru sumele atrase era de 1 miliard de euro, însă statul a atras o sumă mai mică, în condițiile în care perioada de subscriere a fost limitată la numai două ore, deoarece randamentele cerute de investitorii începuseră să urce. De altfel, la niveluri mai ridicate ale randamentului începuseră să fie interesate de euro-obligațiuni și fondurile speculative americane. Ofertele totale de cumpărare de titluri s-au ridicat atunci la 1,3 miliarde de euro. Astfel, statul mai poate împrumuta până la 250 de milioane de euro, în cazul unei redeschideri.

Emisiunea din iunie a fost plasată la un pret cu 170-175 de puncte de bază peste referință - rata medie swap în euro la zece ani. În ultimele săptămâni rata de swap pentru obligațiunile românești (care indică riscul de credit perceput de investitori) a urcat însă peste 200 de puncte de bază, pe fondul avertisimii față de activele considerate riscante, după turbulențele care au zdruncinat din nou piețele internaționale. În urmă cu doi ani prima de risc percepută era mult mai mică. Spre exemplu, municipalitatea București a vândut obligațiuni în euro în 2005 la un randament mediu de 4,125% pe an.

„În general o astfel de operațiune este considerată fezabilă dacă prețul obținut de emitenți la lansare - ceea ce corespunde unui randament mai mic. În momentul de față sentimentul investitorilor este destul de negativ față de emitenții emergenți, cu un rating mai scăzut și implicat un risc de credit mai mare, suprapunându-se totodată cu o lipsă de lichiditate pentru astfel de tranzacții”, remarcă Nanu.

În cazul în care Trezoreria va avea nevoie de fonduri în contextul scăderii deficitului bugetar, iar condițiile de pe piețele externe nu vor fi favorabile, Nanu spune că se va apela la emisiuni pe piața internă, dar și la trageri din creditele contractate pentru finanțarea diferitelor proiecte.

Finanțele au plătit în ultimele săptămâni randamente de până la 11% pe an pentru a împrumuta lei de la băncile locale. Cu toate acestea, sumele atrase în cadrul licitațiilor au fost mult mai mici decât volumele planificate, iar în unele cazuri statul a respins chiar integral ofertele de cumpărare de titluri, considerând că randamentele cerute erau prea mari.

Ștefan Nanu spune că este puțin probabil să vedem o conjunctură favorabilă pe piețele externe în cursul

de o eventuală fereastră de oportunitate care ar putea apărea, deși nu se întrezărește una prea curând”, a comentat pentru ZF Ștefan Nanu, șeful Trezoreriei.

Finanțele au vândut în iunie obligațiuni de 750 de milioane de euro pe piețele internaționale, la un randament mediu de 6,5% pe an.

Alternativa redeschiderii emisiunii de obligațiuni a fost adusă în discuție de secretarul de stat din Ministerul Finanțelor Eugen Teodorescu, care a arătat recent că operațiunea ar putea să aibă loc la sfârșitul lui octombrie sau începutul lunii noiembrie.

Anghel, BCR: România va fi multă ani competitivă în regiune

IZABELA BĂDĂRĂU

SALARIIILE foarte reduse din România comparativ nu numai cu Europa de Vest, dar și cu Europa Centrală și de Est sunt garanția continuării investițiilor străine directe în următorii ani, deci și a creșterii economice.

Deși salariile au crescut în 2007 mai rapid decât productivitatea muncii, România tot rămânând mai ieftină în ceea ce privește costul ca forța de muncă raportat la câștigul de productivitate, spre comparație cu Ungaria, Cehia, Polonia și Slovacia, a explicat Anghel.

„Costul orar cu forța de muncă în România este de 2,5 ori mai mic decât în Ungaria, Cehia, Polonia și Slovacia, practic țările cu care ne putem compara. În același timp, productivitatea e mai mică la noi doar cu 40% față de țările menționate. Din acest punct de vedere, pentru următorii ani sigur vom fi mai

competitivă față de regiune, chiar dacă productivitatea muncii la noi nu ar mai crește, în timp ce salariile s-ar mări”, a precizat economistul-șef BCR.

Acesta a mai spus că salariile din industrie au fost ajustate cu mult sub productivitate în 2008, astfel că de când a aderat la Uniunea Europeană, România și-a diminuat constant creșterea anualizată a veniturilor din industrie, în timp ce productivitatea a crescut.

Productivitatea în industrie a atins un vârf de 15% în aprilie 2008, conform unei cercetări BCR.

România ar putea ajunge pe prima poziție dintre țările din regiune în funcție de valoarea investițiilor străine directe atrase în 2008, respectiv circa 9 mld. euro, indicator în scădere în majoritatea statelor din regiune, apreciază economistul-șef al BCR, Lucian Anghel. „Investitorii străini nu vor ocoli România pe termen mediu și lung”.

Fiecare călătorie e o întâlnire cu noi înșine. Zidul Berlinului. Pe drumul de întoarcere de la o conferință.

Tel: 021 3000 761 | info@louisvuitton.com
Mihai Grădinarov și Louis Vuitton sunt onorabili să susțină The Climate Project.

LOUIS VUITTON

PUBLICITATE

Roberto Musneci, de la Glaxo GlaxoSmithKline la A&D Pharma, via Șerban & Musneci

Roberto Musneci, italianul care a condus cel mai mare jucător de pe piața locală a medicamentelor, GlaxoSmithKline (GSK), în intervalul 2001-2006 și care a acceptat recent o poziție non-executivă în A&D Pharma, spune, într-un interviu acordat ZF, care sunt avantajele pe care ți le oferă statutul de antreprenor.

Roberto Musneci

- Are 45 de ani și este senior partner al Șerban & Musneci Associates;
- În intervalul iunie 2003-decembrie 2006 a fost vice president și area director Eastern Europe - South GSK și president Europharm Group of companies;
- Sub mandatul său GSK a vândut farmaciile Europharm către A&D Pharma.

IOANA DAVID

Din ultima poziție deținută în cadrul multinazionali, de vicepresident și area director pe Europa de Est, Musneci coordona activități în 13 țări (România, Bulgaria, Croația, Serbia, Macedonia, Bosnia, Moldova, Ucraina, Kazahstan, Uzbekistan, Georgia, Azerbaidjan, Armenia), adică o zonă care genera grupului britanic GSK o cifră de afaceri de 400 mil. euro și în care lucrau 1.600 de oameni.

A renunțat la un folioliu confortabil într-una dintre cele mai mari companii farmaceutice din lume și a intrat în lumea consultanței pentru a face comunicare instituțională.

Înădă recent, Musneci și-a adăugat o nouă poziție în CV: cea de director non-executiv al A&D Pharma, liderul pieței pe segmentul de distribuție și retail.

„Este o poziție necesară pentru o companie listată pe Bursa din Londra. În mod normal, munca pe care o face un director non-executiv este să controleze din afară și în mod independent interesele acționarilor minoritari, care în astfel de companii nu au nicio putere. Te focusezi pe acordarea de consultanță, precum cea în selectarea top-managementului. Este o poziție importantă deoarece garantează pentru acei acționari care nu sunt direct implicați în companie”, spune Musneci într-un interviu acordat ZF.

Deși a avut oferte pentru a continua în cadrul unei multinazionale, și încă mai are, Musneci spune că nu este tentat să reîntre în management, preferând statutul de antreprenor.

„Deși aveam o poziție foarte bună, nu era investiția mea personală. În primul rând am vrut să fac această schimbare între management și antreprenoriat, iar în al doilea rând am văzut că România, în condițiile creșterii din ultimii ani, poate oferi multe oportunități în domeniul consultanței”, spune Musneci.

Pe de altă parte, și munca într-o astfel de companie s-a schimbat mult în ultimii ani, iar miriada de multinaționalelor a pierdut încredere în acest domeniu.

„După 2000, multinazionalele au început să treacă printr-un proces major de globalizare, astfel încât structurile interne sunt din ce în ce mai centralizate. Acest lucru nu era valabil într-o multinatională, cel puțin nu în industria farmaceutică, în anii '90. Simțeam că și gradul de antreprenoriat și de inițiativă necesar în cazul top-man-

gerilor era mai limitat față de acum zece ani”, își amintește Musneci.

Mandatul din România i-a permis să-l cunoască pe actualul partener de afaceri, Alex Șerban, cu care deține acum firma Șerban & Musneci Associates. Potrivit datelor existente pe site-ul Ministerului de Finanțe, firma a avut anul trecut o cifră de afaceri de 0,4 mil. euro și un profit net de aproape 30.000 de euro.

Firma de consultanță Șerban Musneci & Associates a avut anul trecut o cifră de afaceri de 0,4 mil. euro și un profit net de aproape 30.000 de euro.

„Credem că facem parte dintr-o industrie în creștere în România. Acum zece ani, activitățile precum cele de public affairs sau de corporate communications nu erau concretizate nici ca poziție, nici ca descriere a unui job. Pe măsură ce economia românească a crescut, vedem din ce în ce mai multe companii care devin mai atente cu modul în care își gestionează relațiile cu Guvernul, cu agențiile de reglementare, cu Parlamentul, dar și cu instituțiile publice care nu implică statul român”, a spus la rândul său Alex Șerban, senior partner al Șerban & Musneci Associates.

Printre clienții firmei s-au numărat Vodafone, Lafarge, Danone, Rompetrol, Nokia, GSK, A&D Pharma. „Unul dintre cele mai dificile proiecte la care am lucrat până acum a fost cel legat de realizarea unei coaliții. La prima vedere ar putea să pară simplu, însă nu este deloc așa. Să reușești să aduci la masă prin intermediul unei asociații sau al unei campanii susținute de lobby firme concurente, cu interese uneori contrare, nu este o sarcină tocmai ușoară”, a adăugat Șerban.

În legătură cu impactul crizei financiare din Statele Unite asupra României, reprezentanții firmei de consultanță sunt rezervați.

„Va trece o bună perioadă de timp înainte ca undele de șoc să ajungă în România datorită faptului că există perspective de creștere bazate pe un potențial bun. În același timp, dacă o companie are de suferit la Londra, Seattle sau Paris, și filialele sale vor avea de suferit mai devreme sau mai târziu”, este de părere Alex Șerban.

Pe de altă parte, Musneci spune că România „are o structură economică slabă încă, în pofida creșterii din ultima perioadă. Faptul că piața locală nu este așa dezvoltată ca altele furnizează un fel de adăpost”.

Dar și perspective de creștere, mai ales în domeniul consultanței. În ultimii doi ani, echipa de la Șerban & Musneci Associates a crescut de la 4-5 oameni la 20 de persoane. Iar Musneci spune că dezvoltarea acestui business rămâne prioritatea sa.

ioana.david@zfo

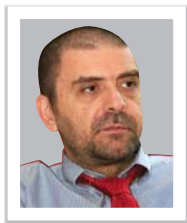
Alex Șerban

- Este senior partner și co-founder al Șerban & Musneci Associates;
- Între 1998-2001 a fost director government and shareholder relations al Connext;
- În următorii doi ani a fost consultant al Guvernului României în probleme legate de intrarea în NATO.

FOTO: Stefan Angelescu

ZIARUL FINANCIAR

— DE 10 ANI PRIMA PAGINĂ ÎN AFACERI —

George Butnoiu
unul dintre cei mai cunoscuți
head-hunteri

„În meseria mea sunt obligat să știu tot ce se întâmplă în firmele importante din România, așa că trebuie să citesc aproape tot ce se publică în presa de business, fie ea pe hârtie sau pe internet. De aceea, în fiecare zi ajunge pe biroul meu un teanc mare de ziare și reviste. Deasupra le pun pe cele pe care le citesc «în diagonală», în câteva secunde; apoi, pe cele pe care le citesc selectiv, în câteva minute; mai jos în teanc sunt cele, puține, pe care le citesc cu atenție. Ziarul Financiar este, întotdeauna, ultimul dintre ele.

Partea cea mai importantă în recrutare este informația: trebuie să cunoști pe toată lumea și toți să te cunoască pe tine. În 12 ani am strâns în baza de date peste 50.000 de persoane, m-am întâlnit cu aproape toți directorii și am ajuns să-i cunosc personal. Acest lucru este foarte important pentru că pentru un post de conducere nu se dau teste psihologice - cum să-i cer lui Rekkers de la Banca Transilvania să dea un test psihologic?

George Butnoiu
— ZF, 27 februarie 2004 —

Giusto de la Romaqua a devansat Cappy și Prigat pe piața sucurilor cu conținut redus de fructe

Pe piața băuturilor still drinks, care a crescut în primul semestru cu 37% față de aceeași perioadă din 2007, producătorul apei Borsec figurează în acest an pe prima poziție în clasament după vânzările în volum, depășind brandurile gigantilor Coca-Cola și Pepsi.

MIHAELA POPESCU

Mergând pe strategii diferite față de competitorii din categoria multinaționalelor Coca-Cola și Pepsi, care mizează pe cotele valorice, producătorul român Romaqua a ajuns în acest an la cele mai mari volume vândute pe segmentul still drinks (băuturi răcoritoare necarbonatate cu conținut de fruct sub 25%), potrivit unui studiu Nielsen pe piața soft drinks realizat în retail.

Datele companiei de cercetare de piață arată că în 2007, Giusto (brandul Romaqua) era pe locul al doilea pe segmentul still drinks, după Cappy (Coca-Cola), ca și vânzări în volum.

Reprezentanții Romaqua spun că diferența dintre cota de piață în volum Giusto și cea a brandului de pe locul al doilea în clasamentul din still drinks este în jur de 6 puncte procentuale, citând un alt studiu de piață.

Sucurile cu conținut redus de fructe sunt în prezent cel mai dinamic segment din piața locală a băuturilor răcoritoare, dar și cel mai vizat de către producători.

În ultimii doi ani au intrat pe piața de profil competitori puternici, precum Parmalat (cu Santal Top), Tymbark Massex (Tymbark Cool) sau Carlsson Beverages (Granini Răcoarea Fructelor).

Dintre acestea, Tymbark se numără deja printre primele cinci branduri de pe piață, după cota în volum, cât și în valoare, fiind al patrulea în clasamentul pe still drinks realizat de Nielsen în SI.

Romaqua a lansat Giusto în anul 2005, acesta fiind îmbuteliat în fabrica din Busteni (județul Prahova) a grupului.

În același timp a fost lansat pe piață și brandul Fruttia de către European Drinks, care activează pe toate cele trei segmente ale pieței de băuturi răcoritoare necarbonatate - still drinks, nectaruri și sucuri cu conținut de fruct de 100% (juice). Potrivit datelor Nielsen din prima jumătate a anului, Fruttia ocupă ultimul loc în clasamentul celor mai vândute branduri pe segmentul still drinks în retail, atât după cota în volum, cât și în valoare. În 2007, brandul European Drinks era pe aceeași poziție, tot în urma lui Tymbark Cool.

Jucătorii nou-entrați pe piață au atacat puternic cotele de piață ale celor două

multinaționale, Coca-Cola Hellenic și Pepsi Americas, care sunt încă pe primele două locuri în clasament, după cotele în valoare. Prigat, brandul din portofoliul îmbute-

liatorului local al Pepsi, era în anul 2004 liderul segmentului de băuturi still drinks în retail, cu o cotă de piață de aproape 48%, potrivit unui studiu Nielsen citat de companie la acea dată.

Lansat în 1993 în România, Prigat a fost primul suc din categoria still drinks de pe piața locală.

Doi ani mai târziu, și îmbuteliatului Coca-Cola atacă acest segment, lansând în România Cappy Tempo.

Cele mai recente mișcări ale celor doi giganti internaționali pe piața locală de profil au vizat schimbarea imaginii produselor și diversificarea gamei.

Recent, Pepsi Americas a anunțat relansarea Prigat prin investiții totale de 3 milioane de dolari, proiectul vizând schimbarea ambalajului și a strategiei de comunicare pe brand.

Vânzările de sucuri cu conținut redus de fruct (still drinks) în comerț au crescut în primul semestru al anului cu 37% în volum și cu 38% în valoare, comparativ cu aceeași perioadă din 2007, mai arată studiul Nielsen.

Acasta este cea mai mare rată de creștere în cadrul categoriilor analizate, care mai cuprind băuturile carbonatate, nectarurile și juice-urile.

Nielsen estimează vânzările de băuturi still drinks în retail la 284,2 mil. lei (77,4 mil. euro) în prima jumătate a anului, intervalul analizat fiind decembrie/ianuarie 2007-aprilie/mai

2008. Anul trecut, segmentul era estimat de compania de cercetare de piață la 497,5 mil. lei (150 mil. euro).

Vânzările de sucuri cu conținut redus de fruct reprezintă aproximativ 65% din piața băuturilor răcoritoare necarbonatate, potrivit aceluiași surse.

Pe piața locală a băuturilor non-alcoolice, estimată la peste un miliard de euro, cei mai mari jucători sunt în prezent compania elenă Coca-Cola Hellenic, îmbuteliatul american Pepsi Americas, grupul European Drinks al fratelui Micula și Romaqua Group, controlat de Octavian Crețu.

În timp ce Coca-Cola și Pepsi domină segmentul băuturilor răcoritoare carbonatate, având împreună trei sferturi din vânzările totale - potrivit estimărilor din piață - pe necarbonatate lupta se dă între cei mari și companiile de dimensiuni mai mici.

De exemplu, liderii pe segmentul nectarurilor sunt companiile Parmalat și Tymbark, în timp ce pe segmentul juice cei mai mari jucători sunt compania austriacă Pfanner, care activează pe piața locală cu importuri, și Tymbark.

mihaela.popescu@cf.ro

LUPTĂ STRĂNSĂ ÎN STILL DRINKS

Primele trei branduri de pe piața still drinks, după cota în volum, potrivit datelor Nielsen din semestrul I

Giusto	Cappy	Prigat
<ul style="list-style-type: none"> lansat în 2005 îmbuteliat de Romaqua, producătorul apei Borsec compania estimează la peste 20% cota de piață deținută de Giusto pe segmentul still drinks la finele lui 2007 	<ul style="list-style-type: none"> lansat pe piață în 1995 îmbuteliat la nivel local de Coca-Cola Hellenic brandul este deținut de compania Minute Maid, divizie a Coca-Cola 	<ul style="list-style-type: none"> lansat în 1993 primul suc din categoria still drinks din România este un brand de origine israeliană, fiind deținut de Gat Foods, parte a grupului, The Central Bottling Company Group*

PUBLICITATE

NISSAN QASHQAI
URBANPROOF
PRIMUL CROSSOVER
COMPACT

5 Star Euro NCAP Rating

LIVRARE IMEDIATĂ

PREȚ ÎNCEPÂND DE LA
15.950 Euro*

- Transmisie integrală 4x4 ALL MODE
- Cameră video pentru parcare cu spatele
- Bluetooth
- Plafon panoramic de sticlă
- Sistem de navigație 3D

EURO NCAP
BEST EVER ADULT OCCUPANT SCORE

NISSAN

SHIFT...the way you move

PUBLICITATE

WELCOME
11,50%

Fii clientul nostru și primești un cadou de bun venit.

Client nou = dobânda standard + **0,25%** la dobândă pentru orice depozit, în orice monedă, indiferent de perioadă.

Dobândă standard depozite în lei	1 lună	3 luni	6 luni	12 luni
	10,50%	11,00%	11,25%	11,25%

Alo Garanti: 0800 80 1234
www.garantibank.ro

Ofertă valabilă până la 31 decembrie 2008.

GarantiBank

O treime din cei care își fac Revelionul în străinătate merg în Austria. Restul se duc în Bulgaria, Franța sau Cuba

Peste 50.000 de români își vor petrece vacanța de iarnă în străinătate, două treimi dintre aceștia alegând ca perioadă de plecare Revelionul și ca destinație preferată stațiunile din Austria. Deși creșterea este de 30% față de anul trecut, cei care pleacă în străinătate reprezintă doar o treime din turiștii care-și petrec concediile pe plan local.

MIRABELA TIRON
ROXANA PETRESCU

Rezervările au început să se facă din timp cu toate că vacanțele sunt cu circa 15% mai scumpe. Aceasta indică o modificare în obiceiurile de achiziție ale consumatorului român în ceea ce privește serviciile turistice, astfel încât agențiile spun că 20% din pachetele propuse au fost deja vândute.

TENDINȚE în BUSINESS

„Anul trecut s-au vândut circa 40.000 de pachete pentru turismul extern, în timp ce 120.000 de vacanțe au vizat destinații locale. Anul acesta cred că cererea pentru vacanțe în străinătate va crește cu circa 30%, destinația preferată fiind în continuare Austria, în timp ce pe plan intern creșterea cred că va fi de circa 10-15%”, spune Traian Bădulescu, purtătorul de cuvânt al Asociației Naționale a Agențiilor de Turism din România (ANAT).

Potrivit acestuia, prețul unei vacanțe pornește de la 200 de euro, fără transport și poate ajunge și la câteva mii de euro dacă destinația aleasă este Cuba sau Bora Bora.

„Peste 30% din totalul celor care-și petrec vacanțele în străinătate se duc în Austria, dar există cerere și pentru destinațiile exotice. De exemplu, Egiptul va atrage în jur de 700-800 de turiști. Bulgaria crește

foarte mult pentru că este ușor de ajuns. Chiar dacă anul acesta a stagnat ca destinație de vară, iarna cererea crește semnificativ pentru această destinație”, mai spune reprezentantul ANAT.

Potrivit acestuia, peste două treimi din turiștii care decid să plece aleg ca perioadă pentru realizarea călătoriilor Revelionul.

„Pe partea de turism intern, cererea este mult mai mare, chiar decât prețurile sunt destul de mari. Din moment ce oferta este cu mult mai mică decât cererea, este normal să avem o astfel de situație. Anul acesta se vând foarte bine Valea Prahovei, stațiunile balneare și pensiunile turistice”, spune Bădulescu.

Potrivit acestuia, numărul unităților de cazare a ajuns la circa 7.000 de pensuni agrou-

ristice care sunt ocupate în special în perioada concediilor de iarnă și de vară, cele mai căutate zone fiind Bran-Moeciu, Maramureș și Mărginimea Sibiului.

Pe partea de turism extern destinațiile de top sunt Austria, Bulgaria, Italia, Elveția urmate de destinații mai călduroase cum ar fi Egipt, Turcia, Grecia și Tunisia. Capitalele cele mai căutate în această perioadă sunt Paris, Barcelona, Lisabona, Viena, Budapesta, Roma și Amsterdam.

Cu toate acestea, destinațiile exotice sunt cele care înregistrează în acest an cea mai mare creștere a cererii, precum și cele mai mari tarife, românii plătiți cel puțin 2.000 de euro pe un astfel de pachet.

Sunt din ce în ce mai mulți turiști care aleg în perioada vacanței de iarnă sejururi în destinații exotice. Anul acesta se numără printre destinațiile exotice pe care le oferă Hawaii, Cancun, Hong Kong, Republica Dominicană, Rio de Janeiro. Sunt categorii de clienți care nu merg de două ori în aceeași destinație, de aceea se diversifică anual paleta la destinațiile exotice”, a precizat Ondina Dobriban, director de programe al agenției de turism Paralela 45.

Pretul pentru un sejur de o săptămână cu transport și cazare asigurate într-o destinație exotice începe de la 2.000 de euro, potrivit reprezentantului agenției Paralela 45.

Pentru perioada sărbătorilor de iarnă, agențiile de turism mai mizează pe destinații exotice ca Bali, Bora

Bora, Mexic, Thailanda, Cuba, Brazilia.

„Sunt românii cu venituri mari care aleg o destinație exotice pentru sezonul de iarnă sau optează chiar pentru croazieră”, a menționat purtătorul de cuvânt al ANAT. Pe poziția următoare ca și creștere se situează destinațiile calde, unde costul unui sejur începe de la 1.000 de euro, potrivit agențiilor de turism de pe piață.

Pentru Revelion, cel mai mult am vândut destinații calde ca Egipt, Dubai și Maroc. Pretul minim pentru un pachet de șapte nopți, cu cazare și transport asigurat este de 1.000 de euro de persoană”, a declarat Dobriban. Rezervările au început din timp, până acum circa 20% din pachetele propuse de agențiile de turism fiind deja vândute. „Până acum am vândut 20%-30% din pachetele de vacanță pregătite pentru Revelion și circa 15% din pachetele de vacanță pentru Crăciun. Românii au început să își rezerve din timp sejururile, deci asistăm la o schimbare în comportamentul de achiziționare de servicii turistice”, spune Dobriban.

Potrivit reprezentantei Paralela 45, anul acesta au fost contractate cu 20% mai multe locuri de cazare în Austria și cu toate acestea numărul de locuri este doar la jumătatea nivelului din

FOTO: Shutterstock

„Punem la dispoziție în total 600-700 de locuri, însă nu am reușit să luăm suficiente locuri, având în vedere că am dorit să avem pe această destinație 1.500 de locuri”, a spus ea. Sorin Văduvoiu, director general al agenției de turism Perfect Tour, spune că cele mai multe pachete de vacanță pentru sezonul de iarnă sunt tot pentru Austria, respectiv în jur de

200 de pachete, în timp ce pentru Bulgaria sunt circa 100 de pachete.

„Am observat ca o tendință în comportamentul de achiziționare al românilor faptul că anul acesta au început să își rezerve mai din timp bilete pentru vacanța de iarnă”, a declarat el. Pentru o vacanță de șapte nopți în Austria românii plătesc între 350 de euro și 500 de euro.

Cristian Pandel, director general al Christian Tours, spune că anticipează o creștere cu 30% a numărului de pachete de vacanță de iarnă vândute, deși acestea sunt mai scumpe cu până la 15% față de anul trecut.

„Am pus în vânzare deja pachete pentru destinații externe ca Austria și Slovacia, dar și pentru destinațiile calde. Pe segmentul destinațiilor interne deja am vândut toate pachetele pentru stațiunile din Valea Prahovei”, a declarat el.

El mai precizează că românii au început să cumpere pachetele speciale pentru Crăciun și Revelion, pe lângă sejururile la schi în Austria și Slovacia.

„Pentru patru nopți de Crăciun în Viena, cu cazare și masă inclusă, turistul român va plăti de la 200 de euro în sus în funcție de cerințele fiecăruia”, a declarat el.

Pentru destinații precum Rusia sau America, o vacanță începe de la 1.000 de euro, potrivit Paralela 45.

Printre cele mai scumpe destinații calde care scot din buzunarii românilor cel puțin 2.200 de euro se numără Florida, Miami și Orlando.

„Avem 24 de pachete pentru fiecare din această destinație, ofertă entuziastă cu venituri peste medie. Un pachet de vacanță care include șapte nopți de cazare în Miami costă de la 2.244

de euro de persoană”, a spus directorul agenției de turism Perfect Tour.

Românii mai prezintă interes și pentru circuitele culturale în perioada vacanței de iarnă. „In oferta noastră de sărbători am inclus și tururi culturale de 16 și 21 de zile în Australia și Africa de Sud, datorită interesului crescut al turiștilor români. Un astfel de pachet costă de la 3.400 de euro în sus”, a spus Sorin Văduvoiu.

India și Thailanda sunt alte destinații solicitate pentru circuitele culturale.

„Anul trecut s-au vândut bine pachetele de vacanță cu circuite culturale în aceste destinații, de aceea am păstrat aceste destinații”, a declarat Cristian Pandel, directorul general Christian Tours.

În ceea ce privește turiștii străini care își vor petrece vacanța de iarnă în România, numărul acestora este relativ mic.

Ce propun agențiile de turism pentru vacanța de iarnă?

- Șapte nopți în Londra, cu transportul și cazarea asigurate, cu un pret pornind de la 640 de euro.
- Vacanță în Rusia sau în America (New York), cu prețuri începând cu 1.000 de euro.
- Șapte nopți de cazare în Miami cu 2.244 euro.
- Circuite culturale de 16 și 21 de zile în Australia și Africa de Sud, cu prețuri pornind de la 3.400 de euro.
- Pentru o vacanță de șapte nopți în Austria, prețurile variază între 350 de euro și 500 de euro.
- Pachet de șapte nopți cu cazare și transport în Egipt, Dubai sau Maroc, cu prețuri pornind de la 1.000 de euro.
- Cancun, Hong Kong, Republica Dominicană, Rio de Janeiro, vacanțe cu cazare asigurate, cu prețuri de la 2.000 de euro.

SURSA: Agențiile de turism

PUBLICITATE

Natura reîncepe să zâmbescă

Iar asta depinde de fiecare dintre noi. De aceea, în urma investițiilor în rețehnologizare, am reușit să obținem în perioada 2004-2007 o reducere a emisiilor de 500.000 tone CO₂. Astfel, în prezent, produsele Holcim Structo®, Tenco® și lianții speciali se remarcă atât prin performanțele lor tehnice, cât și prin avantajul de a fi produse cu emisii reduse de CO₂.

Infoline: 021/2082000
www.holcim.ro

Holcim
Putere. Performanță. Pasione.®

PUBLICITATE

30 septembrie 2008
Hotel Hilton București

Se întorc super-constructorii!

Romania Construct & Real Estate Forum
2008

O dată pe an, toți marii jucători de pe piața de construcții și imobiliare se reunesc la Romania Construct & Real Estate Forum pentru a face bilanțul și strategiile de viitor.

Fii și tu alături de ei!
evenimente@mediafax.ro • tel.: 031.82.56.409
www.mediafaxtalks.ro/construct-forum

Partener
ARABESQUE

Sponsori
IMPACT **ADEPLAST** **TÜV AUSTRIA ROMANIA**

Cu sprijinul
LIAM **FORUM**

Partener media
Gândul

MEDIAFAX

ALTEX

CEL MAI MIC PREȚ DIN ROMÂNIA*

Valabilitate: 25 septembrie - 15 octombrie 2008

CAMPANIE PROMOTIONALĂ

FUJITSU COMPUTER
SIEMENS

LAPTOP
VARIO003

procesor Intel® Core Duo
T2390, 1.73 GHz

display 15,4", memorie 2048 MB
HDD 250GB, DVD-RW DL
ATI Radeon™ X1200 256 MB shared
LAN, WLAN, card reader
Preț unitar 1899,9 lei

Preț cu abonament Orange
**Internet Unlimited
Home ****

1399,90
LEI

prețul include taxa de timbru verde 5,95 lei
rata 37,8 lei/lună

REDUCERE
504 LEI

**Internet
de mare viteză**

MODEM USB
3G

acces Internet de mare viteză
(până la 7,2 Mbps download)
Preț unitar 4 lei
Disponibil din 1 octombrie 2008.

**Te-ai săturat de cabluri?
La ALTEX ai conectivitate la purtător!**

ALTEX

partener Orange

www.altex.ro

IT

149,90
LEI

preț include taxa de timbru verde 5,95 lei
rata 4 lei/lună

LEXMARK MULTIFUNȚIONAL INKJET
LXX2550
printare 22 ppm negru,
16 ppm color, format A4
scanare 600 x 1200 dpi, 36 bit
conectare USB 2.0
compatibilă cu cartușele 28, 29

279,90
LEI

preț include taxa de timbru verde 5,95 lei
rata 7,46 lei/lună

hp IMPRIMANTĂ LASER MONOCROM
HPP1005
format A4, printare max 14 ppm
9 secunde prima pagină
rezoluție 600 x 600 pixeli, memorie 2MB
alimentare 150 coli, conectare USB 2.0
compatibil Vista, ciclu 5000 pag/lună
cartuș starter în cutie (700 pag)

299,90
LEI

preț include taxa de timbru verde 5,95 lei
rata 8 lei/lună

Imprimă
fotografii

hp IMPRIMANTA PHOTOSMART
HPD5360
format A4, printare 32/24 ppm
foto 26 sec/pagină, conectare USB
card reader, printare CD/DVD
soft HP Photosmart Essential 2.0 funcție
ochi roșii, printare 4/6 culori

449,90
LEI

preț include taxa de timbru verde 5,95 lei
rata 12 lei/lună

Imprimă
fotografii

hp MULTIFUNȚIONAL PHOTOSMART
HPC5280
printare A4, printare 32/24 ppm
copiere: 32/24 ppm, negru/color rezoluție
scanare 4800 dpi, 48 bit
OCR, USB2.0, card reader
soft HP Photosmart Essential
compatibilă cu cartușele 350, 351

**PACHET
PROMOTIONAL**

FUJITSU COMPUTER
SIEMENS

procesor AMD Phenom X3
8450 2.1GHz Triple Core
memorie 2GB DDR667

SISTEM ESPRIMO P5625
FSCPX014EE
HDD 250 GB, DVD-RW DL
video nVIDIA GeForce8400
256MB PCI-e HDMI
tastatură, mouse, Linux
preț unitar 1349,9 lei

1799,90
LEI

preț include taxa de timbru verde 11,9 lei
rata 48 lei/lună

LG
MONITOR LCD
L1942S
diagonala 19" wide
rezoluție 1680 x 1050 pixeli
contrast 1000:1
luminozitate 300 cd/m²
dimensiune punct 0,282 mm
timp de răspuns 5ms
TCO'03, OSD Control
preț unitar 599,9 lei

629,90
LEI

LG
MONITOR LCD
W2242S
rezoluție 1680 x 1050 pixeli
contrast 700:1, timp de răspuns 5 ms
luminozitate 300 cd/m²
dimensiune punct 0,282 mm
TCO'03, D-Sub 15 pini

diagonala 22" wide

**PACHET
PROMOTIONAL**

DAVIAO
SISTEM MONZA V2
DAVIAOMONZAV2
Intel Pentium Dual-Core
E2180 2.0GHz
memorie 4GB DDR800
HDD 320 GB, DVD-RW
video Gigabyte GeForce 8600GT 512MB PCI-e
tastatură, mouse, Linux
preț unitar 1199,9 lei

FUJITSU COMPUTER
SIEMENS

MONITOR LCD
FSC20W1W
diagonala 19" wide
rezoluție 1440 x 900 pixeli
contrast 800:1, luminozitate 300 cd/m²
dimensiune punct 0,285 mm
timp de răspuns 5 ms
TCO'03, OSD Control
preț unitar 629,9 lei

Logitech
CAMERA WEB QUICKCAM CHAT
960-000131
rezoluție film 640 x 480 pixeli
rezoluție poze 640 x 480 pixeli
conectare USB 2.0
senzor CMOS
microfon încorporat
lungime cablu 1,8 m
preț unitar 39,9 lei

1649,90
LEI

preț include taxa de timbru verde 17,95 lei
rata 44 lei/lună

799,90
LEI

LG
MONITOR TV
M208WA
rezoluție 1680 x 1050 pixeli
tuner TV și difuzoare încorporate
telecomandă, contrast 3000:1
timp de răspuns 5 ms, luminozitate 300 cd/m²
TCO'99, DVI

24,90
LEI

preț include taxa de timbru verde 1,29 lei
rata 1 lei/lună

MYRIA
GAMEPAD
MY1001
gamepad cu force feedback
14 butoane programabile
interfață USB

69,90
LEI

preț include taxa de timbru verde 1,29 lei
rata 1,8 lei/lună

MYRIA
VOLAN
MY1002
schimbător de viteze separat
pedale pentru accelerație și frână
12 butoane programabile
reglare unghi/lungime volan/bază

74,90
LEI

rata 2 lei/lună

Logitech

BOXE 2.1 LS21
980-000056
putere totală: 7 W RMS sub-
woofer 4 W, sateliti 2 x 1.5 W
telecomandă pe fir

84,90
LEI

rata 2,3 lei/lună

MYRIA
BOXE 5.1
MY-540
putere totală 35 W RMS
5 x 3 W satelit + 20 W subwoofer
frecvență de răspuns 20 - 20.000 Hz
difuzoare ecranate

999,90
LEI

rata 26,7 lei/lună

Logitech

SET BOXE 5.1 Z-5500
9701150914
putere totală: 500W RMS
subwoofer 188W + 4 x 62W + 1 x 69W
Dolby Pro Logic II

ACCESORII

29,90
LEI

Benq
TASTATURĂ
I300E36

39,90
LEI

MYRIA
TASTATURĂ
MY97

29,90
LEI

MYRIA
CAMERĂ WEB
MY320

12,90
LEI

MYRIA
MOUSE
MY81

39,90
LEI

SanDisk
USB SDC26E 2/4/8

64,90
LEI

119,90
LEI

10,90
LEI

BELKIN
CABLU USB
CU1000AED06/10/16

13,90
LEI

16,90
LEI

Trust
CAȘTI IT CU MICROFON
HS-4075P 15487

89,90
LEI

GEANTA LAPTOP 15"/17"
PNC15/PNC17

IT

1199⁹⁰
LEI

acer

procesor
Intel® Celeron Atom
N270, 1.6 GHz

LAPTOP ASPIRE ONE
AS050A060
display 8,9"
memorie 1024 MB
HDD 120GB, DVD-RW DL
card reader 5-1, LAN
WLAN, cameră Web, Linux

2499⁹⁰
LEI

FUJITSU
SIEMENS

procesor
Intel® Core2Duo
P7350, 2 GHz

LAPTOP FSC PI 3525
FSC9001
display 15,4"
memorie 2048 MB
HDD 250GB, DVD-RW DL
Mobile Intel Graphics
media Accelerator 4500HD, 256 MB
cameră Web, card reader

2799⁹⁰
LEI

acer

procesor
Intel® Core2Duo
P7500, 2,2 GHz

LAPTOP ASPIRE
5920G-604G32Mi
LXAQC005
display 15,4"
memorie 4096 MB
HDD 320GB, cameră Web
nVidia GeForce 5900GS 512MB
LAN, WLAN, Linux, DVD-RW DL

2199⁹⁰
LEI

TOSHIBA

procesor
Intel® Pentium
T2410, 2.0 GHz

LAPTOP
L300170
display 15,4"
memorie 2048 MB
HDD 250GB, DVD+/-RW
video Intel 965GM
cameră Web, WLAN
Vista Home Premium

**MEGA
OFERTĂ**

COMUNICAȚII

699⁹⁰
LEI

EVOLIO

SISTEM DE NAVIGAȚIE
E100

harta completă a Europei
ecran LCD 3,5" cu 65.000 culori
procesor Atlas III 324 MHz
memorie 64 MB RAM

PACHET Orange PrePay

16⁹⁰
LEI

Iar cu Orange Young e totul mai ușor:
• 180 de minute în rețea + 75 de mesaje scrise în rețea
• 60 de minute naționale + 50 de mesaje scrise naționale
total cu 7 euro
In plus vorbești cu 1 cent/minut în Orange Young.
Vine în magazinele cu All-Net compatibil.

1099⁹⁰
LEI

MIO

harta Europei Full
inclusiv România

SISTEM DE NAVIGAȚIE
C720B

display LCD 4,3" cu 65.000 culori
port Mini USB, GPS integrat, MP3
cameră foto 2 Mp, Bluetooth
slot card SD/MMC, baterie Li-ion 1300 mAh

**MEGA
OFERTE**

REÎNCĂRCARE ELECTRONICĂ

orange

129⁹⁰
LEI

NOU

Panasonic
TELEFON DECT
KXTG7301FXB

agendă telefonică: 100 de nume și numere
compatibil Caller ID/SMS/ GAP/ speaker pe receptor
receptoare multiple (6), conferință (3 participanți)
redial 10 numere, blocare tastatură, intercomunicație

189⁹⁰
LEI

NOU

PHILIPS
TELEFON DECT
CU 2 RECEPTOARE
CD1502

agendă telefonică: 50 de nume și numere
display iluminat, compatibil caller ID
apel în așteptare, conectare multiplă
(maxim 6 receptoare), conferință (3 participanți)
redial 5 numere, blocare tastatură

299⁹⁰
LEI

NOU

SAMSUNG

FAX INKJET
SF370

format A4
viteză modem 14,4 kbps, rezoluție
300 x 600 dpi, zoom 50 - 150%
viteză transmisie fax: 6 secunde la A4
memorie: aproximativ 150 pagini

489⁹⁰
LEI

Dual SIM

In premieră
la acest preț
în România

EVOLIO

TELEFON MOBIL DUAL SIM
DUO100

funcționează cu 2 SIM-uri
concomitent
nu necesită restartare
pentru comutare
display LCD, cameră foto 2 MP
înregistrare video, Music Player

519⁹⁰
LEI

LG

TELEFON MOBIL
KE970(SHINE)
cameră foto 2MP
vizualizare documente Office
memorie internă 50 MB
triband/ecran TFT 256.000 culori
agendă 1000 numere
memorie internă 50 MB
GPRS/EDGE/MP3 player
Bluetooth

549⁹⁰
LEI

NOU

NOKIA

TELEFON MOBIL
3120 CLASIC
Bluetooth
slot card microSD
display LCD cu 256.000 culori
cameră foto 1,3 MP
Handsfree încorporat
GPRS, EDGE, port infraroșu
MP3, FM Radio

689⁹⁰
LEI

SAMSUNG

TELEFON MOBIL
U600
cameră foto 3 MP
Video Player
slot card microSD
memorie internă 60 MB
autofocus/USB/e-mail
Bluetooth/FM radio/teleconferință
Music Player/sunete MP3
vizualizare documente

749⁹⁰
LEI

NOU

NOKIA

TELEFON MOBIL
3600
cameră foto 3.2 MP
cu autofocus
MP3/AAC/eAAC player
quad-band, ecran TFT 2"
16 milioane culori
agendă internă 2000 numere
slot card microSD
memorie internă 30MB
GPRS/HSCSD/EDGE
Bluetooth/USB
Opera mini 4/Stereo FM radio

29⁹⁰
LEI

44⁹⁰
LEI

SanDisk
CARD MICROCSD
SDQ1024/2048

NOKIA
HEADSET BLUETOOTH
BH-101

99⁹⁰
LEI

129⁹⁰
LEI

HEADSET BLUETOOTH
EXPLORER 360A

PROCELL
A01 CARD READER

24⁹⁰
LEI

SACULEȚI FASHION DISNEY
DYSOCKS3L3HN

14⁹⁰
LEI

ACCESORII

TV VIDEO AUDIO

**ÎN PREMIERĂ
ÎN ROMANIA
GAMA S4000**

3799⁹⁰ ,LEI
preț include taxa de timbru vende 5,95 lei
rata 101,3 lei/lună

2899⁹⁰ ,LEI
preț include taxa de timbru vende 5,95 lei
rata 72,3 lei/lună

2299⁹⁰ ,LEI
preț include taxa de timbru vende 5,95 lei
rata 61,3 lei/lună

1799⁹⁰ ,LEI
preț include taxa de timbru vende 5,95 lei
rata 47,9 lei/lună

diagonală 102cm
Full HD 1080

diagonală 94cm

diagonală 81cm

diagonală 66cm

HD ready **HD ready 1080p** **BRavia ENGINE 2** **24P TRUE CINEMA**
VIVA HD **HDMI** **BRAVIA Sync** **DVB Digital Video Broadcasting**

SONY TELEVIZOR LCD KDL40J37/32/26S4000
rezoluție 1920 x 1080 pixeli pentru modelul de 40"
24 True Cinema & Theatre Mode (40") - îmbunătățirea calității filmelor
unghi vizionare 178 x 178°
contrast dinamic: 33.000:1 (40"), 30.000 :1 (26"/32")
conectori 3x HDMI, PC, 1x Component, 2x SCART
tuner digital terestru, tuner digital cablu

BRAVIA ENGINE

349⁹⁰ ,LEI
preț include taxa de timbru vende 5,95 lei
rata 9,3 lei/lună

diagonală 54cm

MYRIA
TELEVIZOR MY2125MBK
ecran plat
sunet bificonic
hiperbandă, teletext
OSD - On Screen Display

549⁹⁰ ,LEI
preț include taxa de timbru vende 5,95 lei
rata 14,6 lei/lună

diagonală 72cm

teletech
TELEVIZOR TELE2925
sunet stereo
ecran plat
hiperbandă
teletext
OSD - On Screen Display

1099⁹⁰ ,LEI
preț include taxa de timbru vende 5,95 lei
rata 29,3 lei/lună

diagonală 66cm

teletech
TELEVIZOR LCD TELE26715BK
rezoluție 1366 x 768 pixeli
luminozitate 500 cd/m²
ecran plat
sunet bicomic stereo
hiperbandă, teletext

HD ready

1799⁹⁰ ,LEI
preț include taxa de timbru vende 5,95 lei
rata 48 lei/lună

diagonală 81cm

Fabricat în Japonia

SHARP
TELEVIZOR LCD LC32D44E
tuner digital DVB-T
tehnologie AQUOS
contrast 1500:1
rezoluție 1366 x 768 pixeli
luminozitate 450 cd/m²
format 16:9
timp de răspuns 6 ms

HD ready

2199⁹⁰ ,LEI
preț include taxa de timbru vende 5,95 lei
rata 106,6 lei/lună

diagonală 94cm

Scanare dublă 100Hz

Panasonic
TELEVIZOR CU PLASMA TH37PX8
contrast 15000:1
rezoluție 1024 x 720 pixeli
luminozitate 500 cd/mp
4096 pași echivalenți de gradare

HD ready

2299⁹⁰ ,LEI
preț include taxa de timbru vende 5,95 lei
rata 61,3 lei/lună

diagonală 94cm

LG
TELEVIZOR LCD 37LG3000
Format 16:9
contrast 15.000:1
rezoluție 1366 x 768
luminozitate 500 cd/mp
unghi de vizualizare 178/178°

HD ready **XD ENGINE**

89⁹⁰ ,LEI
preț include taxa de timbru vende 1,37 lei
rata 2,3 lei/lună

Gut SCHNEID
DVD PLAYER SA301
MP4/DIVX/MP3/CD/CDR/VCD/SVCD
DVD/DVDR/DVDRW/KODAK CD
5,1 canale
scanare progresivă
PAL/NTSC

EXCLUSIV

169⁹⁰ ,LEI
preț include taxa de timbru vende 1,37 lei
rata 4,5 lei/lună

LG
DVD PLAYER DVX352
redare Multi Format
DVD-Video/DVD-R/DVD-RW/SVCD/VCD
audio CD/CD-R/CD-RW/MP3/CD/WMA
JPEG / DivX
USB Plus DivX/JPEG

EXCLUSIV

449⁹⁰ ,LEI
preț include taxa de timbru vende 1,37 lei
rata 12 lei/lună

LG
SISTEM HOME CINEMA HT3535D
putere totală 300W (45Wx5 + 75W)
redare DivX / DVD-R/ RW / MP3 / WMA / JPEG
VSM (Sunet Virtual 10.1Ch)
conectivitate USB

EXCLUSIV

899⁹⁰ ,LEI
preț include taxa de timbru vende 1,37 lei
rata 24 lei/lună

Panasonic **HDMI**
SISTEM HOME CINEMA SCPT465K/S
conectivitate USB, IPOD DoCK
putere de reșire 750W Deep
Colour
conversie extinsă 1080 pixeli
Viera Link

ACCESORII

29⁹⁰ ,LEI

AM
DISPOZITIV CURĂȚAT LCD AM85177

39⁹⁰ ,LEI
54⁹⁰ ,LEI

BELKIN
KIT CABLURI TV 5M/10M F8V3337Aea5M/10M

59⁹⁰ ,LEI
79⁹⁰ ,LEI
129⁹⁰ ,LEI

PROTECTED
CABLU HDMI 1M/2M/5M PGV1001 / PGV1002 / PGV1005

79⁹⁰ ,LEI

SANYO
ÎNCĂRCĂTOR RAPID 120 MIN + 4 ACUM R6 DE 2700 SANMRQ02E42

89⁹⁰ ,LEI

BACH MANN
PRIZĂ SCHUKO CU PROTECȚIE SUPRATENSIUNE 330.105

119⁹⁰ ,LEI

AVIOX
STAND STICLA LCD 26"-32" AXCO285

249⁹⁰ ,LEI

Vogel's
SUPPORT PERETE TV LCD TV PLASMA VFW140

AUDIO FOTO VIDEO

94,90 LEI

rata 24 lei/lună

PHILIPS

RADIO PORTABIL
AEZ160
difuzor încorporat
tuner analogic
2 lungimi de undă FM/AM

129,90 LEI

rata 34 lei/lună

SONY

MP3 PLAYER
NWDB103
capacitate 1 GB (660 melodii)
compatibil MP3, WMA, ATRAC
încărcare prin USB
display LCD
funcție de sortare
12 ore redare continuă
egalizator 6 setări

179,90 LEI

rata 47 lei/lună

SAMSUNG

MP3 PLAYER
YPK3JQB/YPK3JQB
tuner FM
capacitate 1GB/2GB
ecran TFT LCD 1.8"
vizualizare foto JPEG, DNSe
FM tuner
port USB 2.0

229,90 LEI

rata 63 lei/lună

PHILIPS

MP3 PLAYER
SA2645
capacitate 4 GB
redare MP3, WAV, WMA
capacitate de memorare WMA
până la 900 de melodii

299,90 LEI

rata 8 lei/lună

Netlogic

DVD PLAYER PORTABIL
PD752
diagonală 9"
redare DVD/DivX/MP3/WMA/JPEG
baterie reîncărcabilă inclusă
conectivitate USB
card reader

69,90 LEI

rata 17 lei/lună

easy touch

TREPIED CAMERĂ FOTO
ET276
înălțime maximă 146 cm
înălțime minimă 48 cm
greutate 1,3 kg

159,90 LEI

rata 42 lei/lună

Netlogic

RAMĂ FOTO
DPZ732
diagonală 7"
rezoluție 480 x 230 pixeli
slot card SD/MMC

SONY

349,90 LEI

rata 93 lei/lună

RADIO CD AUTO MP3
CDXGT222
redare MP3/WMA
putere 4 x 45 W
intrare AUX pe panoul frontal
S-MOSFET
preț unitar 339,9 lei

REDUCERE
60 LEI

SET BOXE AUTO
XSF1325
diametru 13 cm
putere 30 W
boxe auto 2 cili
Hoop Cone Woofer
Aluminium Tweeter
preț unitar 69,9 lei

PACHET PROMOTIONAL

249,90 LEI

preț inclus taxa de transport 129 lei
rata 6,6 lei/lună

SANYO

CAMERĂ FOTO
VPC870
rezoluție 8 megapixeli
zoom optic 3x
ecran LCD 2,5"
dectă feței
stabilizator electronic de imagine
sensibilitate ISO 100

699,90 LEI

preț inclus taxa de transport 129 lei
rata 18,6 lei/lună

Panasonic

CAMERĂ FOTO
DMCL210EGS/K
rezoluție 10,1 megapixeli
zoom optic 5x
ecran LCD 2,5"
stabilizator optic Mega OIS
obiectiv superangular de 30 mm

CADOU
CARD SD 2GB

349,90 LEI

preț inclus taxa de transport 129 lei
rata 93 lei/lună

FUJI

CAMERĂ FOTO
A860
ecran LCD 2,5"
sensibilitate ISO 800
lentile Fujinon
slot SD/SDHC card
înregistrare clipuri video cu sunet

MEGA OFERTĂ

829,90 LEI

preț inclus taxa de transport 129 lei
rata 22,3 lei/lună

SONY

CAMERĂ FOTO
D5CH10S
ecran LCD 3"
obiectiv Carl Zeiss Vario Tessar
Super Steady Shot
sensibilitate ridicată ISO 3200
ieșire HD

949,90 LEI

preț inclus taxa de transport 129 lei
rata 25,3 lei/lună

Panasonic

CAMERĂ VIDEO CU DVD
VDRD50EGS
zoom optic 42x
ecran LCD 2,7"
wide stabilizator optic O.I.S.
înregistrare direct pe DVD
Colour Night View

1199,90 LEI

preț inclus taxa de transport 129 lei
rata 32 lei/lună

JVC

CAMERĂ VIDEO CU HDD
GZMG330H
tehnologie Gigabit, ecran LCD 2,7"
control tactil laser, lentile Konica Minolta
până la 375 ore de înregistrare
slot card microSD

34,90 LEI

SONY
GEANTĂ CAMERĂ FOTO
LCSCSQ

94,90 LEI

SONY
GEANTĂ CAMERĂ VIDEO
LCX20

34,90 LEI

Panasonic
CARD SD
2 GB/4 GB

74,90 LEI

SONY
CARD MEMORY STICK
PRO DUO
2 GB/4 GB/8 GB

94,90 LEI

SONY
ACUMULATOR
CAMERĂ VIDEO
NFR70

299,90 LEI

TUADIA
MP3 PLAYER AUTO ȘI
MODULATOR FM AUDIO
OPERAB50

79,90 LEI

TUADIA
MULTIPRIZA AUTO CU
ÎNCĂRCĂTOR USB
MPA3USB

34,90 LEI

SONY
CĂȘTI SPORT
MDR110LP

44,90 LEI

ACCESORIILE

ELECTROCASNICE

699⁹⁰
LEIpreț inclusiv taxa de transport 33 lei
rata 32,7 lei/lună

arctic

MAȘINĂ DE SPĂLAT
C800A
800 rpm
clasa energetică A
display LED
programator electronic
dimensiuni (HxLxA):
85 x 59,5 x 45 cm

3 ani garanție
adâncime 45 cm949⁹⁰
LEIpreț inclusiv taxa de transport 33 lei
rata 25,3 lei/lună

Indesit

MAȘINĂ DE SPĂLAT
VERTICALĂ
WITL106
clasa energetică A
capacitate 5 kg
program articole sport
dimensiuni (HxLxA):
85 x 40 x 61 cm

1000 rpm

989⁹⁰
LEIpreț inclusiv taxa de transport 33 lei
rata 26,4 lei/lună

Whirlpool

tehnologie al-6 lea simt
clasa energetică A+
10 ani garanție cuvă

MAȘINĂ DE SPĂLAT
AWO41135
800 rpm
capacitate 5 kg
dimensiuni (HxLxA):
85 x 59,5 x 54 cm

CADOU
DETERGENT 4KG999⁹⁰
LEIpreț inclusiv taxa de transport 33 lei
rata 26,7 lei/lună

Whirlpool

clasa energetică A+
10 ani garanție cuvă

MAȘINĂ DE SPĂLAT
VERTICALĂ
AWE6316
800 rpm
clasa de spălare A
18 programe de spălare
sistem anti-spumă
dimensiuni (HxLxA):
90 x 40 x 60 cm

819⁹⁰
LEIpreț inclusiv taxa de transport 33 lei
rata 22,9 lei/lună

Indesit

clasa energetică A+
programe sport
program rapid 30'

MAȘINĂ DE SPĂLAT
WIL85
800 rpm
capacitate 5 kg
16 programe de spălare
dimensiuni (HxLxA):
85 x 60 x 54 cm

789⁹⁰
LEIpreț inclusiv taxa de transport 33 lei
rata 21,1 lei/lună

Whirlpool

clasa energetică A+
10 ani garanție cuvă

MAȘINĂ DE SPĂLAT
AW02700
700 rpm
capacitate 5 kg
programator electronic
dimensiuni (HxLxA):
85 x 59,5 x 54 cm

CADOU
DETERGENT 4KG949⁹⁰
LEIpreț inclusiv taxa de transport 33 lei
rata 25,3 lei/lună

Indesit

clasa energetică A+
1000 rpm
adâncime 40 cm

MAȘINĂ DE SPĂLAT
WISL105
Delay Timer
program rapid 30'
cuvă Poliplex
dimensiuni (HxLxA):
85 x 59,5 x 40 cm

999⁹⁰
LEIpreț inclusiv taxa de transport 33 lei
rata 26,7 lei/lună

CANDY

diametru hublou 48 cm
capacitate 8 kg
1000 rpm
cuvă silitech

MAȘINĂ DE SPĂLAT
G0108
clasa energetică A
clasa de spălare A
program Aquaplus
deschidere hublou 180°
dimensiuni (HxLxA):
85 x 60 x 60 cm

929⁹⁰
LEIpreț inclusiv taxa de transport 33 lei
rata 24,8 lei/lună

arctic

LADĂ FRIGORIFICĂ
O29PLUS
volum total 290 litri
clasa energetică A+
3 ani garanție
capacitate congelare 17 kg/24 h
autonomie 67 h
display LED
dimensiuni (HxLxA):
86 x 128,5 x 72,5 cm

849⁹⁰
LEIpreț inclusiv taxa de transport 33 lei
rata 22,7 lei/lună

Indesit

FRIGIDER CU 2 UȘI
TAAN2
volum total 259 litri
clasa energetică A+
Hygiene Control
volum răcitor 199 litri
rafturi sticlă
dezghețare automată răcitor
dimensiuni (HxLxA):
150 x 60 x 65 cm

999⁹⁰
LEIpreț inclusiv taxa de transport 33 lei
rata 26,7 lei/lună

arctic

COMBINĂ FRIGORIFICĂ
K346B+
volum total 340 litri
clasa energetică A+
3 ani garanție
volum răcitor 240 litri
volum congelator 100 litri
dezghețare automată răcitor
avertizare sonoră
pentru ușă deschisă
dimensiuni (HxLxA):
187 x 60 x 60 cm

1199⁹⁰
LEIpreț inclusiv taxa de transport 33 lei
rata 32 lei/lună

arctic

COMBINĂ FRIGORIFICĂ
K3862
volum total 380 litri
3 ani garanție
volum răcitor 280 litri
volum congelator 100 litri
clasa energetică A
capacitate congelare 9 kg/24 h
termostat reglabil
dimensiuni (HxLxA):
201 x 59,5 x 60 cm

2 COMPRESOARE

1399⁹⁰
LEIpreț inclusiv taxa de transport 33 lei
rata 32,3 lei/lună

Whirlpool

COMBINĂ FRIGORIFICĂ
ARC56632
volum total 301 litri
clasa energetică A
volum răcitor 240 litri
volum congelator 100 litri
dezghețare automată răcitor
avertizare sonoră
pentru ușă deschisă
dimensiuni (HxLxA):
187 x 60 x 60 cm

2 COMPRESOARE

ELECTROCASNICE

49,90
LEIpreț include taxa de vânzare 2 lei
rata 1,3 lei/lună**easy**
TOUCHcântărire maximă
150 kg**CÂNTAR DE PERSOANE**
ETA7610
gradare la 100 gr
display LCD
oprire automată**79,90**
LEIpreț include taxa de vânzare 2 lei
rata 2,1 lei/lună**BRAUN****EPIlator**
21700X
sistem epilare cu
20 perechi pensete
2 viteze
sistem EverSoft
perle de curățare**29,90**
LEIpreț include taxa de vânzare 2 lei
rata 1 lei/lună**Romix**

putere 1800 W

FIER DE CĂLCAT
DA21
talpă oțel inoxidabil
termostat reglabil
pulverizator**189,90**
LEIpreț include taxa de vânzare 2 lei
rata 5 lei/lună**Tefal**putere 2200 W
jet abur vertical
95 g/min**FIER DE CĂLCAT**
FV5230
talpă Ultragloss Diffusion
jet abur constant 30 g/min
sistem Ultracord
funcție auto-curățare**169,90**
LEIpreț include taxa de vânzare 2 lei
rata 4,5 lei/lună**Tefal****APARAT DE GĂTIT CU**
ABUR
VC1006
putere 900 W
capacitate 6 litri
3 vase
pentru fierbere în aburi
vas pentru orez
timer 60 minute
cu oprire automată
suport de ouă**199,90**
LEIpreț include taxa de vânzare 2 lei
rata 5,3 lei/lună**Moulinex****STORCATOR DE FRUCTE**
KA1
putere 300 W
capacitate 1,35 litri
recipient separat
de colectare a pulpei
sistem de siguranță**179,90**
LEIpreț include taxa de vânzare 2 lei
rata 4,9 lei/lună**Galanz**grill
capacitate 20 litri**CUPTOR CU**
MICROUNDE
WD800P20-6
putere microunde 800 W
putere grill 1000 W
6 trepte de putere**289,90**
LEIpreț include taxa de vânzare 2 lei
rata 7,7 lei/lună**Panasonic**

grill

CUPTOR CU
MICROUNDE
NN155W
capacitate 17 litri
putere microunde 800W
putere grill 1000W
5 trepte de putere
panou comandă digital**269,90**
LEIpreț include taxa de vânzare 6 lei
rata 7,2 lei/lună**SAMSUNG**putere
aspirare 360 W**ASPIRATOR**
SC4330
putere 1600 W
recipient 1,2 litri
tuburi telescopice
reglare electronică a puterii
recipient praf Twin Chamber**NU NECESITĂ**
SAC**699,90**
LEI

rata 18,7 lei/lună

Indesit**ARAGAZ**
K342GWR
țimer
grill gaz
rotisor
aprindere electrică
iluminare cuptor
4 arzătoare gaz
țimer
dispozitiv siguranță cuptor
dimensiuni (HxLxA):
85 x 50 x 60 cm**469,90**
LEI

rata 12,5 lei/lună

arctic**ARAGAZ**
SMN4
3 ani garanție
4 arzătoare gaz
dispozitiv siguranță cuptor
dimensiuni (HxLxA):
85 x 50 x 60 cm

PLAYSTATION 3

MEGA
OFERTĂHDD
80 GB

CONSOLA Playstation 3
PS380GB
capacitate HDD 80 GB
procesor CELL, USB 2.0
memorie 256 MB bluetooth
rețea 10/100/1.000
Preț unitar: 1499,9 lei

1499,90
LEIprețul include taxa de timbru verde 2,38 lei
rata 40 lei/lună

Un joc la alegere

Preț unitar 99,9 lei

PACHET
PROMOTIONALSISTEM eCREATIV
MYRECREA 6+

procesor AMD
Athlon 64 X2 4800+
memorie TakeMS
2 x 1GB DDR667
HDD 160 GB, DVD-RW LG
card reader
video Gigabyte ATI Radeon
HD 2400 XT 256 MB PCI-e,
tastatură și mouse Microsoft, căști cu microfon
Windows Vista Home Premium, BitDefender 2008
Office Prepaid 6 luni, Microsoft Encarta 2008
Windows Live Suite, 3 jocuri incluse
preț unitar 1299,9 lei

PHILIPS

diagonala 22" wide

MONITOR LCD
2205W8FS1

rezoluție 1680 X 1050 pixeli, contrast 1000:1
luminozitate 300 cd/m2, dimensiune punct 0,282 mm
timp de răspuns 5 ms, TCO*03, OSD Control
preț unitar 749,9 lei

2199,90
LEIREDUCERE
99 LEIprețul include taxa de timbru verde 1295 lei
rata 58,6 lei/lunăMULTIFUNCTIONAL INKJET
HPF4180

format A4
print/copy: 20/14, 20/14 ppm
rezoluție scanare
4800 x 1200 pixeli 48bit
USB 2.0, 32 MB memorie
compatibil cu cartușe nr. 21, 22
preț unitar 249,9 lei

MEGA
OFERTĂ1549,90
LEIprețul include taxa de timbru verde 5,95 lei
rata 41,3 lei/lunăÎn premieră
la acest preț
în România

Panasonic

TELEVIZOR LCD
32LE8EPS
contrast dinamic 3500:1
unghi larg de vizionare 178°
panou IPS HD

VIERA HD
ready219,90
LEIprețul include taxa de timbru verde 8 lei
rata 5,8 lei/lună

SINGER

CALORIFER ELECTRIC
ZC1225R

12 elemente
putere 2500 W
3 trepte de putere
termostat

149,90
LEIprețul include taxa de timbru verde 8 lei
rata 4 lei/lună

Team

CALORIFER ELECTRIC
OFR111

11 elemente
putere 2500 W
3 trepte de putere
termostat

Creditul
Ușor și SimpluCumpără acum în rate de la
Altex și beneficiezi de:

- 0% comision de acordare
- 0% dobândă anuală
- 0% avans

și DOAR 1% COMISION LUNAR
D.A.E. 22,31%

S.C. ALTEX ROMANIA S.R.L. furnizează produse și servicii sub rezerva următorilor termeni și condiții:

Ofertele prezentate în acest catalog sunt disponibile pe perioada valabilității acestuia și în limita stocurilor existente. Prețurile și condițiile de creditare pot suferi modificări ce vor fi prezentate clienților în magazine.

Ratele afișate în catalog sunt calculate conform parametrilor Creditului "Ușor și simplu", oferit de Credex Finantari IFN, cu dobânda anuală 0%, comision de acordare 0%, comision lunar de 1% aplicat la credit. DAE 22,33%, pentru o perioadă de creditare de 60 luni. Valoarea minimă a produselor achiziționate este de 370 lei, inclusiv TVA.

*Oferta este valabilă în primele 7 zile de la achiziția produsului. Termenii și condițiile sunt prevăzute în regulamentul disponibil gratuit în magazine și pe www.altex.ro.

**Prețurile sunt valabile cu abonamentul "Internet Unlimited Home" de 20 de euro (fără TVA), încheiat pe 24 de luni, la care ai 12 GB/lună în loc de 6 GB/lună, în primele 12 luni. Oferta disponibilă din 1 octombrie 2008.

Produsele din acest pliant beneficiază de un termen de garanție de conformitate de 24 luni. Termenul de garanție comercială este de 6 - 24 luni, conform certificatului de garanție în funcție de categoria de produs. Excepție fac accesoriile și consumabilele.

În timpul editării catalogului, Altex a luat toate măsurile de precauție privind informațiile conținute și nu își asumă responsabilitatea pentru eventualele erori sau omisiuni tipografice. Imaginile produselor prezentate în catalog sunt doar cu titlu informativ și nu creează obligații contractuale.

Modemul GSMICON225 poate fi achiziționat doar prin abonamentul de date Internet Unlimited 3G+.

S.C. ALTEX ROMANIA S.R.L. - Sediul social: Str. General Dăscălescu nr. 15, bl. T1, Piatra Neamț, nr. înregistrare în Registrul Comerțului J27/2125/10.11.1992, C.U.I: RO2864518, capital social subscris și vărsat: 36.062.208 lei

Relații clienți:

08010ALTEX (0801025839) - Romtelecom

*ALTEX (*25839) - Vodafone și Orange

relatiiclienti@altex.ro

Din ce este format prețul unui metru pătrat de apartament, într-o piață în care costurile au crescut puternic în ultimii ani

Costurile pentru realizarea unui ansamblu de locuințe au crescut cu circa 40% în ultimii ani, iar prețul terenurilor s-a dublat, aceștia fiind principalii factori care au influențat creșterea prețurilor la apartamente, dar și reducerea marjelor de profitabilitate ale dezvoltatorilor.

CRISTI MOGA

Problema prețurilor prea mari la apartamentele din București a fost ridicată mai acut de la începutul acestui an, când sub influența pieței subprime, prețurile locuințelor din Statele Unite s-au dovedit supraevaluate, fapt ce a provocat o criză financiară fără precedent în ultimii ani și a determinat și primele scăderi de prețuri ale locuințelor din București, pe segmentul vechi.

Ce mai puteți citi în Business Construct

- Prefabricatele, noul centru de interes al investitorilor
- Renasterea mamutului din construcții
- Presiunea imobiliară a dezvoltat Bucureștiul

„În urmă cu trei ani costul construcției era de aproximativ 500 euro/metru pătrat, terenul era 150 euro/metru pătrat de construcție, iar prețurile apartamentului erau de 1.100-1.200 euro/metru pătrat, însemnând o profitabilitate de 70-80% per proiect”, adaugă Andrei Sandu,

general manager și acționar unic al agenției imobiliare Media City.

În ceea ce privește piața locuințelor de lux, costul terenului poate ajunge și chiar depăși 650-700 euro/metru pătrat de construcție, iar cel al construcției poate depăși 1.500 euro/metru pătrat, în timp ce la vânzare aceste apartamente pot ajunge la un preț de 4.000 euro/metru pătrat, potrivit datelor prezentate de consultanții imobiliari.

În cazul locuințelor noi, indicele Bucharest Real Estate Index (BREI), realizat de compania de consultanță Colliers International, arată că prețurile au staționat, începând cu luna mai, la un nivel de 1.909 euro/metru pătrat, pe fondul scăderii ritmului vânzărilor.

Dacă în ceea ce privește apartamentele vechi este greu de evaluat prețul unei locuințe, ținând cont de costurile sale, care au fost realizate în urmă cu 20 sau 30 de ani, în ceea ce privește apartamentele noi calculele sunt mai simple: costul construcției, al terenului cu „alte costuri” la care adăugăm profitul dezvoltatorilor și rezultă prețurile de pe piața apartamentelor noi.

O formulă clasică a consultanților spune că apartamentele medii pot fi construite la un preț de 650-750 euro/mp și o incidentă a prețului terenului de aproximativ 250-300 euro/mp construit, în costul construcției fiind incluse asizele soft costuri, care cuprind cheltuielile cu promovarea sau consultanții, precum și cele de amenajare a terenului.

În aceste condiții, la un preț de vânzare de 1.300-1.400 euro/metru pătrat construit, dezvoltatorii pot obține un profit per proiect de circa 30-40%, durata totală de realizare putând ajunge la trei ani. „Dacă vorbim de profit raportat la lichiditățile dezvoltatorului, acesta este mult mai mare, ținând cont că marea majoritate apelează la credite bancare”, afirmă Sandu.

Până în acest an, dezvoltatorii care aveau cumpărat terenul cu banii proprii puteau obține finanțarea completă din partea băncilor a construcției, reprezentând chiar 80% din valoarea totală de investiție.

Anul acesta, pe măsură ce costurile finanțării au crescut și condițiile de acordare a

creditelor pentru investiții imobiliare s-au înăsprițit, dezvoltatorii au început să aibă dificultăți în obținerea unor finanțări atât de mari și apelează fie la credite sindicalizate sau la mai multe bănci pentru acoperirea costurilor.

Scăderea numărului de tranzații a afectat și firmele de consultanță imobiliară, în special cele specializate pe vânzarea de locuințe.

„Este un an destul de dificil și pentru noi, astfel că am început să ne dezvoltăm și departamentele de închirieri și de evaluări”, spune Sandu de la Media City.

Majoritatea consultanților și dezvoltatorilor de piață apreciază că cererea de locuințe din București este în continuare substanțială, avansând diferite valori ale acestora care vorbesc de sute de mii de locuințe.

Cu toate acestea, gândul că peste trei sau șase luni respectiva locuință ar putea fi cu 5 sau 10% mai ieftină, dacă trendul scăderii prețurilor la locuințe vechi va continua și va „molipsi” și locuințele noi, îl convinge pe mulți potențiali cumpărători să mai aștepte.

Dezvoltatorii susțin că este puțin probabilă o scădere a prețurilor apartamentelor noi, referindu-se cu precădere la costul cu materialele de construcție, forța de muncă sau terenuri.

Cu toate acestea, numărul companiilor care anunță diferite promoții pentru stimularea vânzărilor de locuințe este tot mai mare, deși practic, aceștia nu au anunțat până în prezent prețuri mai mici.

Rezultatele analizelor asupra evoluției prețurilor în cazul apartamentelor vechi diferă de la o sursă la alta, însă concluzia celor mai multe este aceeași: prețurile au scăzut pe fondul creșterii ofertei și vor continua să scadă după ani buni de creștere sustinută.

Decizia de a aștepta continuarea scăderii prețurilor apartamentelor vechi poate fi astfel justificată, însă marele semn de întrebare continuă să fie evoluția prețurilor la apartamentele noi.

Ținând cont de salariile din statisticele oficiale, actualele prețuri ale locuințelor din

București, de aproximativ 1.900 euro/metru pătrat construit plus TVA, sunt nesustenabile, o mică parte din populație putând accessa un credit pentru un credit de două camere, al cărui preț poate depăși 150.000 de euro.

Pe de altă parte, potrivit planurilor anunțate de către dezvoltatorii imobiliari,

fiecare din următorii ani va fi un nou record în ceea ce privește finalizările de locuințe, în ciuda faptului că aproximativ jumătate dintre proiecte prezintă întârzieri, cauzate de problemele cu forța de muncă sau cu obținerea autorizațiilor.

În același timp, piața imobiliară locală are premise pentru continuarea dezvoltării, ținând cont de ponderea scăzută a creditului ipotecar, atât în PIB, cât și în totalul im-

prumuturilor, nefiind afectată decât conjunctural de criza financiară izbucnită cu mai bine de un an în Statele Unite, potrivit reprezentanților BNR.

Ponderea creditului ipotecar în PIB este de sub 4%, în timp ce în totalul creditelor acesta are o pondere de circa 20%, în condițiile în care creditul de consum a crescut anul acesta mai rapid decât cel ipotecar, care a crescut și el comparativ cu anul trecut în ciuda încetinirii ritmului de tranzaționare a locuințelor.

Cea mai mare creștere a costului de creditare au resimțit-o companiile care s-au împrumutat în lei, în timp ce ponderea firmelor care s-au finanțat din sectorul bancar românesc a crescut de la 4,6%, în iunie 2008, la aproximativ 8,2%.

Băncile vor trebui să prezinte spre validare un model de management al riscului diferențiat între creditele ipotecare și cele de consum, precum și între monedele de acordare, care să convingă BNR că sistemul este unul de încredere.

Prețurile locuințelor au crescut accentuat în ultimii ani în aproape toate țările din Europa, excepție făcând Germania, maximul fiind atins în 2007. De atunci, toate țările s-au confruntat cu o reasezare a prețurilor, care nu a ocultat nici România.

Ținând cont de salariile din statisticele oficiale, actualele prețuri ale locuințelor din București, de aproximativ 1.900 euro/metru pătrat construit plus TVA, sunt nesustenabile.

Emerald Residences este unul dintre puținele ansambluri rezidențiale finalizate în acest an

PUBLICITATE

ROMTELECOM
business solutions

Combi-națiile nepotrivite nu te ajută în afaceri.

De aceea, îți oferim Clicknet SmartPack - un pachet de servicii integrate care răspunde nevoilor tale de business:

- conexiune la Internet de mare viteză
- minute incluse în rețeaua Romtelecom și în alte rețele naționale fixe și mobile
- soluție profesională de webhosting
- serviciul Static IP

Sună la 0 800 800 901 sau vizitează magazinele Romtelecom.
www.romtelecom.ro/business

Abonează-te pe 12 luni la pachetul de business

Primești colecția cu
3 dintre cele mai bune
cărți de management
în format audio*

Sase plării gânditoare,
Știința de a deveni bogat,
Cine mi-a furat cașcavalul?

+
63% reducere
față de prețul de copertă

Te poți abona la pachetul de business:
→ completând **TALONUL** din
ZIARUL FINANCIAR, BUSINESS Magazin sau **TARGET**
→ **ONLINE** pe site-urile
www.zf.ro, www.businessmagazin.ro sau www.targetonline.ro

*Ofertă în limita stocului disponibil

Pentru detalii suplimentare despre oferta de abonare contactează
Departamentul Abonamente: INFO LINE: 0800 88 93 93 (apel gratuit),
Tel.: 0318 256 294, E-mail: marketing@zf.ro

Abonamentele achitate până la data de 20 a fiecărei luni vor fi onorate începând cu data de 1 a lunii următoare.

Ce administrație va rezolva criza economică din SUA?

ANDREEA MAGRAN

Un singur lucru pare sigur în ceea ce privește câștigătorul alegerilor prezidențiale din Statele Unite ale Americii: el va fi candidatul care va propune cele mai bune soluții pentru actuala criză financiară, considerată cea mai gravă de la Marea Depresiune din anii '30 ai secolului trecut.

Conform ultimelor sondaje citate de CNN, peste jumătate dintre americani consideră economia drept prioritatea numărul 1 a țării. În urma șocului de pe Wall Street de săptămâna trecută provocat de anunțul falimentului unei dintr-unele cele mai importante bănci de investiții, Lehman Brothers, cei doi candidați la alegerile prezidențiale din SUA, democratul Barack Obama (*stînga*) și republicanul John McCain (*dreapta*), au început o campanie axată numai pe probleme financiare.

Campația din ultima săptămână a celor doi candidați s-a dovedit a fi una foarte acerbă. McCain, care a propus o serie de măsuri de reglementare a sectorului financiar, l-a acuzat pe Obama că nu oferă niciun plan pentru actuala criză economică.

„În această dimineață mi-am prezentat propunerile pentru a rezolva aceste probleme și pentru a lăsa economia să crească. În același timp, senatorul Obama a declarat că nu va propune un plan”, a declarat McCain la un rally electoral în statul Minnesota.

De asemenea, McCain l-a acuzat pe Obama că nu are calități de lider. „Întro perioadă de criză, în momentul în care are nevoie de calitate de conducător, senatorul Obama nu se lăsa evident”, a spus McCain.

Candidatul democrat a abordat o atitudine precaută în ceea ce privește criza, argumentând că planul de salvare a economiei trebuie să fie „inteligent, sistematic și bine gândit”. Pentru asta, Obama s-a întâlnit în Florida cu o serie de experți în economie, mult dintre aceștia făcând parte din administrația fostului

prezident Bill Clinton. „Sunt mai puțin interesat să obțin beneficii politice decât să mă asigur că avem o structură bună care chiar va funcționa corect”, a declarat senatorul democrat.

Obama susține eforturile Rezervei Federale americane (FED) de a găsi soluții la actuala criză și a declarat că dorește ca Guvernul să ofere ajutor familiilor care nu se pot descurca în condițiile creșterii prețului carburanților și al alimentelor.

McCain le-a promis susținătorilor săi că va propune reforme pentru a împiedica instituțiile financiare să aibă probleme financiare „din cauza unei inexplicabile lipsă de transparență din partea financiarilor, care a făcut ca firmele de pe Wall Street să aibă un comportament nesăbuit, care le-a distrus profiturile”.

De asemenea, senatorul republican a cerut FED să nu mai salveze companiile falimentare și să se concentreze asupra întinerii dolarului american.

Care vor fi însă economiștii din spatele politicianilor care vor căuta soluții pentru criza financiară în următoarea administrație de la Washington?

Imediat după zguduirea Wall Street-ului de anulul falimentului Lehman Brothers, cei doi candidați și-au convocat consilierii economici. Ambii sunt înconjuți de economiști celebri, pretendenți la funcția de secretar al trezoreriei (detinută în prezent de Henry Paulson).

Astfel, Obama este sfătuit de Jason Frotman, fost consilier în administrația lui Bill Clinton, și de Austan Goolsbee, profesor la Universitatea din Chicago. Ambii conduc echipa economică a senatorului democrat. Din echipa de consilieri economici ai lui Obama mai fac parte fostul secretar al

trezoreriei, Robert Rubin, fostul președinte al Fed, Paul Volcker, dar și Laura Tyson. Aceasta a făcut parte din administrația Clinton și este în consiliul director al băncii de investiții Morgan Stanley.

Candidatul democrat se poate bucura de susținerea unor economiști și investitori celebri, precum Warren Buffett unul dintre cei mai bogați oameni din lume.

Din echipa republicanilor de economiști, cei mai renumiți sunt Douglas Holtz-Eakin, fost șef al Comisiei de buget a Congresului care conduce campania economică a lui McCain, Carly Fiorina, fost CEO al HP, și Meg Whitman, care a condus eBay, sunt reprezentanții echipei economice a senatorului republican.

Schimbul de replici dintre cei doi candidați a continuat cu cearta dintre cele două tabere. Principala strategie de campanie al candidatului republican, Steve Schmidt, a acuzat echipa democratică că se bucură de criza financiară care afectează Statele Unite.

Conform unui ultim sondaj al Washington Post/ABC News, Barack Obama îl depășește ca nouă punct pe contracandidatul republican John McCain în privința intențiilor de vot pe fondul crizei economice. Studiul arată că Obama beneficiază de 52% din intențiile de vot, în timp ce McCain se bucură de 43 de procente din simpatia electoratului.

În acest context, echipa lui McCain l-a acuzat pe Obama că are legături cu James Johnson, fostul CEO al Fannie Mae. Johnson chiar a fost luate în calcul pentru a fi ales de Obama pentru funcția de vicepreședinte, dar s-a renunțat la ei în fondul acuzațiilor că ar fi primit împrumuturi cu rate sub nivelul pieței de la Countrywide Financial, companie implicată în criza subprime din SUA.

Economiștii lui Obama

Stuart Eizenstat (65 de ani)

În prezent partener la firma de avocatură din Washington Covington & Burling LLP și strateg în cadrul companiei de PR APCO Worldwide, Eizenstat a fost consilier-șef pe politică internă în cadrul administrației lui Jimmy Carter, iar în timpul prezidenției Bill Clinton a ocupat funcția de secretar adjunct al Trezoreriei. De asemenea, în cadrul administrației Clinton, a fost subsecretar pentru comerț internațional la Departamentul pentru Comerț. A fost ambasador al Statelor Unite ale Americii la Uniunea Europeană între 1993 și 1996 și copreședinte al Consiliului Euro-American de Afaceri (EABC). Eizenstat s-a câștigat deja statutul de „omul inteligent al Washingtonului”, iar analiștii se așteaptă ca el să fie un mentor „accurs” al lui Obama - asta doar în cazul în care nu va fi numit secretar al Trezoreriei pentru a rezolva actuala criză economică.

Laura Tyson (61 de ani)

Fostă consilieră în cadrul administrației lui Bill Clinton, Tyson îl sfătuește în prezent pe Barack Obama în domeniul economic, dar este și una dintre reprezentantele sale în presă. În prezent profesora la Universitatea Berkeley, Laura Tyson este prima femeie care a ajuns decan la London Business School și este din 1997 în consiliul director al băncii de investiții Morgan Stanley, al firmei de telefonie AT&T (din 1999) și al Eastman Kodak Co. Scolită la prestigioasele Smith College și la Massachusetts Institute of Technology, Tyson a susținut planurile lui Obama pentru un nou plan de ajutor pentru plătorii de impozite, precum și reduceri de taxe pentru energie, ajutor de dezvoltare internă până în anul 2004. Goolsbee este economist în cadrul unor corporații precum Democratic Leadership Council și lucrează la Institutul de cercetare American Bar Foundation și este consilier în Comisia de buget a Congresului. Analiștii consideră că singurul său handicap pentru a prelua funcția de secretar al Trezoreriei ar fi lipsa de experiență în cadrul Guvernului. De aceea, aceștia îl văd mai mult ca șef la Consiliul Economic, poziție de unde au plecat foarte mulți directori ai Rezervei Federale. Goolsbee este considerat membru al unui curent numit „noi economiști sociali”. Aceștia studiază activitatea oamenilor în cadrul natural și găsesc explicații economice pentru comportamentul uman.

Austan Goolsbee (39 de ani)

Profesor de economie la prestigioasa Universitate de Chicago, Goolsbee este în prezent unul dintre cei mai importanți consilieri economici ai campaniei lui Barack Obama. De altfel, Goolsbee îi ajută cu sfaturi economice pe candidatul democrat de când acesta a fost ales membru al Senatului american în 2004. Goolsbee este economist în cadrul unor corporații precum Democratic Leadership Council și lucrează la Institutul de cercetare American Bar Foundation și este consilier în Comisia de buget a Congresului. Analiștii consideră că singurul său handicap pentru a prelua funcția de secretar al Trezoreriei ar fi lipsa de experiență în cadrul Guvernului. De aceea, aceștia îl văd mai mult ca șef la Consiliul Economic, poziție de unde au plecat foarte mulți directori ai Rezervei Federale. Goolsbee este considerat membru al unui curent numit „noi economiști sociali”. Aceștia studiază activitatea oamenilor în cadrul natural și găsesc explicații economice pentru comportamentul uman.

Timothy Geithner (47 de ani)

Este președinte al Rezervei Federale Filiala din New York și vicepreședinte al Federal Open Market Committee (Comitetul de politică monetară al Fed). L-a ajutat pe actualul secretar al Trezoreriei, Henry Paulson, să salveze de la faliment banca Bear Stearns Co. Geithner este respectat pe Wall Street și are un impresionant trecut în economia internațională. A absolvit Dartmouth College în 1983, dându-și licența în studii asiatice și guvernamentale. Două ani mai târziu a terminat un master în studii asiatice și economie internațională la Johns Hopkins School of Advanced International Studies. În timpul administrației lui Bill Clinton a fost subsecretar pentru afaceri internaționale în cadrul Trezoreriei. Analiștii sunt de părere că relația sa apropiată cu Paulson i-ar fi creat o imagine prea legată de administrația actualului președinte George W. Bush, fapt ce îi micșorează șansele de a intra într-o eventuală echipă a lui Obama la Casa Albă.

Economiștii lui McCain

Douglas Holtz-Eakin (53 ani)

În prezent consilier-șef pe probleme economice al campaniei lui John McCain, Holtz-Eakin a fost director al Comisiei de buget a Congresului. De asemenea, timp de 18 luni a fost consilier-șef al prezidenției Consiliului Consilierilor Economici în timpul mandatului actualului președinte Bush și pentru alți doi ani a ocupat funcția de economist senior în cadrul aceleiași organizații. În prezent este angajat temporar al DHE Consulting. Conform CV-ului său, Holtz-Eakin este expert economic în toate domeniile politicii publice, cu precădere în problemele legate de asigurarea medicală și globalizare. Analiștii consideră că are cunoștințele necesare pentru a ocupa postul de secretar al Trezoreriei, dar îi lipsește experiența necesară de pe Wall Street.

Martin Feldstein (69 de ani)

În prezent profesor de economie la celebra Harvard University și președinte al Biroului Național pentru Cercetare Economică, Feldstein este un venerabil republican. A fost consilier-șef pe probleme economice al prezidenților Ronald Reagan și George W. Bush. A ocupat în 1982, poziție detinută în trecut și de fostul președinte al Rezervei Federale americane, Alan Greenspan. În anul 2006, Feldstein a fost numit de George W. Bush consilier al prezidenției Serviciului de Informații Externe. A primit în anul 1997 medalia John Bates Clark al Asociației Economice Americane, premiu acordat la fiecare doi ani economiștilor sub 40 de ani, care au adus o contribuție științifică importantă. Analiștii consideră că este un expert considerat că va aduce Trezoreriei atât un nume respectat, dar și o importantă experiență academică și în industrie.

Carly Fiorina (54 de ani)

Fiorina este în echipa de consilieri a lui McCain pe probleme economice și de business. Numele său este speculat a fi posibilă alegere a lui McCain pentru postul de secretar al Trezoreriei sau al comerțului. Fost director executiv al Hewlett-Packard Co (HP), Fiorina este unul dintre principalii colecitori de fonduri pentru Partidul Republican și pentru Convenția Națională Republicană, care a avut loc la începutul lunii septembrie. Analiștii consideră că Fiorina este mai potrivită pentru funcția de secretar al comerțului (la cârma politică activitate este de a promova liber schimb și de a face tot posibilul pentru ca firmele americane să aibă acces pe piețele străine), având în vedere experiența sa în marketing și management. Cu toate acestea, șansele fostului CEO al HP pentru a prinde un loc în cadrul unei eventuale administrații republicane s-au micșorat după ce acesta a declarat că nu are niciun McCain și nici colega sa de campanie Sarah Palin nu ar putea conduce o mare campanie.

Phil Gramm (66 de ani)

Fost senator american și vicepreședinte al băncii de investiții UBS, Gramm a fost unul dintre cei mai importanți consilieri economici ai lui McCain până în această vară înainte de a demisiona. Gramm a fost nevoit să părăsească campania candidaturii republicană după ce a declarat într-un interviu că SUA trec numai printr-o „recesiune mentală”, iar americanii sunt un popor de „plângăcioși”. Gramm este principala legătură a lui McCain cu Wall Street-ul, având în vedere că lucrează la UBS, dar de când a demisionat campania candidaturii republicană este de distanțare de el. Desi i se dă lui Gram șanse limitate pentru a mai fi ales în funcția de secretar al Trezoreriei, McCain a arătat că nu îi este frică de o administrație riscantă în urma alegerii controversatei Sarah Palin drept vicepreședinte. Gram are un doctorat în economie, obținut la Universitatea din statul american Georgia.

Câștigă Liga Campionilor la Premii

PRO SPORT

172.000 de euro

Gea mai tare competiție, cei mai mulți bani!

12 septembrie – 10 noiembrie
Peste 400 de premii săptămânal

1.000 €
1.500 €
500 €
300 €
200 €
700 €
100 €

AVON
Sonerii de apel
30 €
Mingi de fotbal
100 €

Cardul PRO SPORT
ți aduce un premiu pe loc
RĂZUIESTE ȘI VEZI CE AI CÂȘTIGAT!
CÂȘTIGURI GARANTATE

Regulamentul promoției este disponibil în mod gratuit oricărui solicitant pe www.prosport.ro sau la numerele de telefon: 0318 25 73 78 sau 0318 25 73 79 (tarif normal)

Brokerii londonezi, puși pe jar de ultimele izbucniri ale crizei financiare

Ar fi exagerat să spui că metrour londoneze către Canary Wharf miroase a frică (dacă ar fi să fie ceva, ar mirosi a cămății pe care navetiștii îi consumă la micul dejun).

CRISTINA ROȘCA

Dar cum aproape fiecare perche de ochi privește plictisită ultimele titluri care nu fac altceva decât să reamintescă de criza financiară ce urmează a scoate de pe piață 110.000 de slujbe din oraș - nervozitatea ar putea fi ușor de înțeles.

Prabusirea Lehman Brothers - care se pare că va costa doar Londra 5.000 de locuri de muncă - ultima din lanțul de salvări, cea a AIG și problemele acțiunilor HBOS au dominat, la jumătatea lunii septembrie, primele pagini ale ziarelor, scrie BBC.

Până când muncitorii aflați la voia monstrului subteran au ieșit la suprafață, cea mai nouă poveste era deja titlu de prima pagină: se zvonea că Lloyds intră în acțiune pentru a salva creditul ipotecar HBOS deținut de Halifax, aflat la ananghie. Acțiunea a și avut loc ulterior.

„S-ar putea ca numărul de bănci cu care avem afaceri să fie mai mic, dar sunt implicați și mai puține băncile cele care își asumă riscuri, ceea ce simbolizează că lichiditatea se va dimina continuu”, spune un alt broker.

Formele de brokeraj intră în contact cu bănci de pe întreg mapamondul, iar recente fuziuni din segmentul financiar nu fac decât să reducă numărul clienților acestora.

În schimb ea acționează în principal în numele băncilor și al marilor investitori, realizând tranzacții pentru ei în varii domenii de la valută și acțiuni la speculații în direcția ratelor dobânzii.

În sala de tranzacționare, în spatele nebulmei, toți au ajuns la un consens în ceea ce privește piața ca imagine de ansamblu. „Ce se întâmplă acolo afară este rău rău, foarte rău”, spune un

investitor printre dinți. Oamenii din oraș își fac griji pentru slujbele lor. Nu știu dacă își vor primi salariile. Sunt îngrijorați pentru ipoteca pe care o au de plătit la bancă. „Dacă Lehman a intrat în faliment și AIG a fost aproape de colaps, atunci oamenii au motive să fie îngrijorați”, a adăugat acesta.

Companiile de brokeraj precum BGC intră în contact cu bănci de pe întregul mapamond, și asemenea fuziuni de mare amploare nu fac altceva decât să reducă numărul de parteneri de afaceri.

Adăugate la preluarea Merrill Lynch de către Bank of America, falimentul Lehman și politica de consolidare din Europa, acestea vor avea în mod inevitabil implicații.

„Este un timp ce arunca o privire asupra celor 550 de brokeri din zgomotoasa sală de tranzacții de la BGC Partners, analistul șef David Baik dă deza-probator din cap. „Este un infern, absolut nebunesc”, spune el. „Nu îmi aduc aminte de un alt moment ca asta.” BGC este o companie de brokeraj, ceea ce înseamnă că nu cumpără și nu vinde nimic în nume propriu.

În schimb ea acționează în principal în numele băncilor și al marilor investitori, realizând tranzacții pentru ei în varii domenii de la valută și acțiuni la speculații în direcția ratelor dobânzii.

În sala de tranzacționare, în spatele nebulmei, toți au ajuns la un consens în ceea ce privește piața ca imagine de ansamblu. „Ce se întâmplă acolo afară este rău rău, foarte rău”, spune un

jucător antistes sub formă de minge de

fothal, pe care este inscripționat logoul unei companii. Birourile sunt pline de ambalaje de la Panda și suplimentare alimentare - desi, par să sugereze că nu există motive de îngrijorare, pe birouri stau împrăstiate invitații la evenimente și formulare pentru cluburi private.

Un alt broker are patru telefoane mobile pe biroul său, alinate lângă un Blackberry, desi recunoaște că nu are nevoie de toate. Cea mai gălăgioasă secțiune de pe etaj găzduiește o echipă de brokeri care se ocupă cu opțiuni de vânzare și cumpărare fixate de ratele dobânzilor

Falimentul Lehman ar putea lăsa fără slujbe aproape 11.000 de londonezi angajați pe piața financiară.

din Europa.

„Piețele sunt atât de volatile în momentul acesta, cu oscilații cu adevărat violente, încât interesul manifestat și presiunea ce apasă sunt mari”, spune un broker, între o gustare și câteva conversații cu bănci din Franța și Germania.

„În mod normal oscilația preturilor este foarte mare, însă când acestea sunt atât de puternice, trebuie să fii atent să nu îți pui clientul într-o poziție proastă, astfel încât ei să își piardă banii.”

Un peisaj contrastant este cel de la biroul de acțiuni, care se ocupă cu tranzacționarea acțiunilor, unde totul este dominat de calm. „Clienții își mențin calmul și așteaptă momentul, preluând acțiuni de la recent prăbușita Lehman și evaluându-și poziția”, spune un broker.

Numerosi pe câteva piețe secundare, ferite de problemele ce înconjoară împrumuturile subprime, tranzacțiile sunt încheiate la un nivel normal. Când se vor putea observa îmbunătățiri? „Am renunțat să mai ghicesc”, afirmă un alt broker. „Dacă AIG ar fi cîzut, am fi vorbit de Armageddon financiar, însă acum lucrurile par în regulă. Acesta este doar un exemplu de cât de nestatornic este totul. Înăci o veste proastă și totul va fi dat din nou peste cap”, continuă el.

Oscilațiile puternice ale pieței pun și mai multă presiune pe umerii brokerilor, care nu vor să riste să pierdă banii clienților

Americanii au trecut la cereale, pentru că micul dejun în oraș este scump

DARIA MACOVEI

TOT mai mulți americani care obișnuiau să își facă micul dejun pe fugă în oraș și-au schimbat obiceiurile, preferând să mănânce acasă dimineața, iar fenomenul nu face decât să agraveze un trend care a afectat serios vânzările lanțurilor de restaurante din Statele Unite, după ce americanii renunțaseră și la cină, scrie Financial Times.

Compania General Mills, care produce, printre altele, mărci alimentare foarte cunoscute de cereale și iaurt, estimează că vânzările totale de cereale de pe piața din SUA au crescut în medie cu 5% în perioada iunie-august, comparativ cu anul trecut. Producătorul american a înregistrat o majorare cu 10% a vânzărilor la cereale, în timp ce vânzările la iaurturi au fost cu 19% mai ridicate în SUA.

Ken Powell, directorul general al General Mills, a declarat că mărcile companiei, printre care se numără și un brand cunoscut de supă instant și produse de patiserie, au beneficiat în general de pe urma tendinței americanelor de a nu mai lua cina la restaurant, adăugând că vânzările crescute la cereale și la iaurt confirmă ipoteza că accesul laur se întâmplă și în ceea ce privește micul dejun.

Până nu demult, tot mai mulți americani își luau masa de dimineață în drum spre birou, fapt care a stimulat extinderea la scară largă a ofertelor pentru micul dejun, din partea unor lanțuri alimentare cunoscute, precum McDonald's și Starbucks.

La începutul anului, Jamba Juice, un lanț de locații care se ocupă în principal cu vânzarea de dulciuri și alte produse realizate din fructe proaspete, a început să includă în oferta și alimente pentru micul dejun. Potrivit companiei, industria produselor de patiserie înregistrează cea mai rapidă creștere de la o zi la alta în sectorul ofterelor de servicii rapide ale restaurantelor.

Însă David Palmer, analist specialist în produsele destinate consumatorilor obișnuiți, angajat la UBS Equity Research, a observat într-o notă adresată clienților săi că frecvența utilizării serviciilor de servicii rapide pentru micul dejun din restaurantele din Statele Unite a scăzut în iunie, pentru prima dată din 2004 încoace.

Acest trend ar putea aduce beneficii nu doar celor de la General Mills, ci și principalului rival al companiei, Kellogg's, a mai adăugat Palmer. Ken Powell a declarat că vânzările de iaurt ale General Mills au avut de câștigat și de pe urma unei dorințe de a economisi bani din pregătirea unui pachet de acasă, în detrimentul lăurii micului dejun în oraș.

Oficiali din partea Kroger, cel mai important lanț tradițional de supermarketuri de pe piața americană, au declarat și ei că tendința americanilor de a mânca acasă a făcut ca vânzările companiei să înregistreze o creștere serioasă.

Producătorul american General Mills spune că în perioada iunie-august a înregistrat o creștere de 10% a vânzărilor de cereale și 19% a celor de iaurt

PUBLICITATE

Credite imobiliar-ipotecare

Îți facem cadou un an

Bucură-te de perioada de grație*!

CEBLine: 0801.000.000
0750.000.000
www.creditueurope.ro

Credit Europe Bank

*În perioada de grație se vor plăti doar dobânzile, lunare calculate la soldul inițial al creditului și comisioanele aferente.

Ce strategii vor urma Goldman Sachs și Morgan Stanley în încercarea de a se „schimba la față“

De-a lungul anilor Goldman Sachs și Morgan Stanley și-au construit o reputație excelentă, consiliind diverse companii care doreau să schimbe modul în care fac afaceri, chiar și în perioadele dificile.

DARIA MACOVEI

A cum, când se poate spune că cele două bănci de investiții gigant se află aproape sub asediu, a venit timpul ca și ele să se „reinveteze”, scrie The New York Times. Și asta în situația în care, cu doar o săptămână în urmă, cele două companii insistau asupra faptului că strategii fundamentale după care își desfășoară activitatea sunt destul de bune.

20 este valoarea depozitelor pe care Goldman le detine în Statele Unite și Europa.

eficienți bancheri și agenți de tranzacții. „Cred că acest lucru înseamnă o temperare a mediului de afaceri de pe Wall Street, iar profiturile sunt mai reduse, însă mai puțin fluctuante. Consider că acest fenomen va duce probabil la o scădere în ceea ce privește inițiativa antreprenorială din aceste zone”, a afirmat Samuel Hayes, profesor la Harvard, specialist în investiții bancare, care a mai adăugat că „acest lucru urma să se întâmple oricum”.

Anuntul schimbărilor de pe Wall Street face ca această zonă de afaceri să arate ca în anii '30, înainte ca Glass Steagall Act să separe băncii comerciale de cele de investiții. Morgan Stanley a trecut destul de rapid prin noile schimbări, anunțând că vrea să vândă până la 20% din acțiunile companiei către Mitsubishi UFJ Financial Group, cea mai mare bancă comercială din Japonia, în schimbul a aproximativ 8 miliarde de dolari.

Mitsubishi detine în prezent 1.100 miliarde de dolari în deposite bancare, fapt care ar ajuta la susținerea stabilității Morgan Stanley în ceea ce privește finanțarea.

Gigantul american de investiții detine în prezent 36 de miliarde de dolari în deposite bancare și afirmă că intenționează să își majoreze capitalul prin oferirea de servicii noi de retail în domeniul bancar și prin realizarea de noi achiziții.

Goldman Sachs, compania unde în trecut Henry Paulson, secretarul trezoreriei postului de președinte, este așteptată să își mărească în continuare capitalul, după ce a primit o infuzie de lichiditate din partea

Foto: Reuters

După ce a consiliat numeroase companii care încercu să-și redifinească mediul de afaceri, a venit momentul ca Goldman să fie propriul său consilier

ridicând pragul la 33%, atât timp cât minoritatea de blocul va detine mai puțin de 15% din titluri.

Lucas Van Praag, un purtător de cuvânt al Goldman Sachs, declara, înainte de investigația lui Buffett, că banca nu intenționează în viitorul apropiat să strângă mai mult capital, chiar dacă ar putea proceda în acest fel pentru a finanta achiziția de noi bunuri, în cazul în care consideră că acest lucru ar fi de dorit.

Atât Morgan Stanley, cât și Goldman Sachs au preluat depozitele clienților lor. Goldman, care se va

Morgan Stanley detine în prezent depozite bancare de 36 de miliarde de dolari și intenționează să își majoreze capitalul

clasa pe poziția a patra ca mărime în topul holdingurilor bancare din lume, detine 20 de miliarde de dolari în deposite răspândite în Statele Unite și în Europa.

Banca intenționează să realizeze un transfer de acțiuni de la alte divizii pentru a obține 150 de miliarde de dolari în deposite. Conducerea instituției financiare planifică de asemenea și să se extindă prin intermediul noilor achiziții și prin atragerea mai multor clienți importanți, dispuși să investească sume mari de bani.

Cele două bănci americane ar putea fi nevoite să renunțe la o parte din active pentru a se conforma regulilor care se aplică în cazul holdingurilor.

Spre exemplu, ele ar putea să își vândă activele din domeniul utilităților, precum fabricile de energie pe care le-au deținut în trecut. Însă vor avea la dispoziție maximum cinci ani pentru a se debarasa de aceste active. Dacă Goldman Sachs și Morgan Stanley ar fi fost pur și simplu avide după profit în lumea investițiilor bancare, faptul că se orientează mai nou către sectorul băncilor comerciale ar putea reprezenta o sursă de competiție în raport cu băncile comerciale

mari existente în momentul de față, precum Citigroup, JPMorgan Chase sau Bank of America, cât și față de băncile regionale mai mici care ar trebui să se resemneze cu apariția unor giganti financiari pe piață.

O nouă amenințare în rândul băncilor de investiții ar putea duce la scăderea numărului de persoane care doresc să se angajeze în această industrie. Bonusurile record pe care le-au primit în ultimii ani angajații companiilor de pe Wall Street vor deveni o amintire din moment ce bănci precum Goldman și Morgan Stanley au un număr mai redus de părgăhii, ceea ce le scade abilitatea de a produce profituri ulterioare.

Pe lângă bonusurile reduse pe care le vor primi în acest an, valoarea acțiunilor pe care le detin angajații companiei a scăzut foarte mult la toate instituțiile financiare de pe Wall Street.

Acțiunile băncilor comerciale nu au totuși atât de scăzut valoarea la fel de repede ca în cazul titlurilor băncilor de investiții, iar angajații companiilor de investiții financiare aflate în declin sunt în acest moment destul de îngrijorați de faptul că acțiunile pe care le detin vor crește mai lent.

Analizii sunt de părere că adevăratul test pentru cele două bănci va veni atunci când piețele își vor îmbunătăți posibilitatea de a genera profiturile.

„Nu putem sustine că ele vor fi la fel de profitabile ca înainte de criza financiară”, a afirmat Meredith Whitney, analist la CIBC Oppenheimer.

Există foarte multe instituții care monitorizează piața, prea multă atenție la detalii și o birocratie excesivă, iar aceste lucruri care fac parte din proces sunt foarte strâns legate de depozitele provenite din serviciile de retail bancar. Angajații acestor bănci vor avea parte de un insotitor permanent în toate activitățile pe care le fac”, a mai adăugat ea.

Chiar înainte ca băncile de pe Wall Street să suporte socul actualului crize financiare, Morgan Stanley și Goldman Sachs au început să nu mai aibă atât de multă încredere în banii împrumutați sau în părgăhile financiare, pentru a obține profituri ridicat.

Bonusurile record pe care le-au primit în ultimii ani angajații companiilor de pe Wall Street vor deveni o amintire din moment ce multe bănci și-au pierdut capacitatea de a genera profituri uimitoare

În acest moment însă schimbarea surprinzătoare prin care au trecut cele două bănci de investiții, transformate în grupuri bancare și beneficiind de posibilitatea de a prelua alte bănci, a făcut ca Wall Street să devină o zonă mult mai stabilă și mai puțin complexă.

Schimbarile a adus cu sine și profituri mai mici, cel puțin din perspectiva standardelor atât de ridicate care au creat o epocă în care bonusuri în valoare de 50 mil. dolari erau acordate celor mai

dar de succes din Wall Street. Bani provenienți din acțiuni au intrat și în calcul în planul de redresare, după ce Fed a

Berkshire Hathaway, vehiculul de investiții al miliardarului Warren Buffett.

Un anumit că va opera modificări în ceea ce privește regulile care permit companiilor de servicii financiare și altor investitori aflați în minoritate să dețină maxim 25% din acțiuni.

Dolarul ar putea fi „strivit” sub presiunea problemelor băncilor americane

CĂTĂLINA APOSTOLU

PLANUL SECRETARULUI Trezoreriei americane Henry Paulson merită să pună capăt crizei de pe piețele financiare ar putea pune punct creșterii înregistrate în ultimele trei luni de moneda americană, în condițiile în care investitorii iau în calcul costurile acțiunilor de salvare, conform Bloomberg.

Deși acțiunile ar putea readămi încrederea investitorilor în piețele financiare, traderii se vor concentra din nou asupra celor două deficite, bugetar și de cont curent, și asupra ratelor dobânzii reale negative din Statele Unite. „La călăit capăt, dolarul va fi strivit”, crede John Taylor, președinte al International Foreign Exchange Concepts.

Dolarul s-a depreciat în raport cu 14 dintre cele mai tranzacționate monede din lume pe 19 septembrie, inclusiv moneda euro, după ce Paulson și-a făcut public planul. Planul ar putea pune capăt revenirii dolarului, care a început în luna iunie și a împins moneda americană cu 10% în sus față de euro, 2% în raport cu yenul japonez și aproape 13% față de realul brazilian.

Planul lui Paulson, înaintat Congresului pe 20 septembrie, ar marca o intervenție fără

precedent a guvernului pe pietă și ar ridica pragul datorilor țării cu 6,6%, până la 11.315 de miliarde de dolari. Vor fi alocate 700 de miliarde de dolari pentru active cu probleme și 400 de miliarde de dolari pentru garantarea fondurilor de pe piața monetară. „Ceea ce se va întâmpla cu dolarul va pune în umbră câștigurile pe termen scurt înregistrate în urma depășirii crizei bancare”, spune David Wood, din cadrul Barclays.

O presiune suplimentară asupra dolarului este pusă de rata scăzută a dobânzii

În numai patru zile ce au urmat colapsului Lehman, un indice care evaluează moneda americană în raport cu un cos de șase valute importante, a înregistrat o scădere de 1,2%.

Desi moneda americană ar putea avea de suferit pe termen scurt, cel puțin un analist spune că planul de salvare pus la punct de guvernul american va întări moneda americană pe termen mai lung. Propunerile lui Paulson vor reduce piețele valutare pe tendința titlurilor lui, conform lui Adam Boyton, trader în cadrul Deutsche Bank. „Este un plan pozitiv care va avea un efect bun asupra dolarului în ultimă instanță. Acesta reduce riscul și volatilitatea, readucând accentul pe datele macro-economice fundamentale, care sugerează condiții în deteriorare în restul lumii anul viitor și o reluare a creșterii în SUA”, spune Boyton.

Planul guvernului survine în condițiile creșterii deficitului bugetar și al celui de cont curent. Deficitul bugetar este așteptat să crească până la 438 mld. dolari anul viitor, de la 407 mld. dolari, iar deficitul de cont curent a avansat de la 167,2 mld. dolari în decembrie.

Ratele scăzute ale dobânzii ar putea afecta și rândul lor dolarul. Dobânda practică de Fed este cu 3,4% mai scăzută decât rata inflației.

Advertisement for TimeOut București EATING & DRINKING AWARDS 2008. Includes logo and text about restaurant awards and voting.

Advertisement for Qualians Training by mentors. Lists various courses like Marketing, Branding, Management & Leadership, and Human Resources.

Investitorii străini din Cehia încep să-și repatrieze profiturile pe scară largă

Investitorii străini au profitat din plin de creșterea economiei ceh, dividendele plătite peste hotare înregistrând o rată de creștere uimitoare în ultimii ani.

CATALINA APOSTOLU

În același timp, ritmul în care profiturile străine au fost reinvestite l-a depășit pe cel al plăților de dividende, scrie The Prague Post.

„Această tendință se va inversa, spun unii analiști, în condițiile în care investitorii străini își păstrează profiturile și se înregistrează o reorientare a investițiilor străine directe dinspre sectorul producției către cele ale serviciilor și cercetării.

Printre numele mai mari ai căror investitorii profită de dividende record se numără Telefonica O2, al cărui acționar majoritar, Telefonica Spain, a primit un dividend de 16,1 miliarde de coroane (637 milioane de euro), și Skoda Auto, care a plătit 7,1 miliarde de coroane (282 milioane de euro) acționarilor unice Volkswagen.

Dividendele plătite investitorilor străini se ridicau la 32,7 miliarde de coroane (1,34 miliarde de euro) în 2007, nivelul acestora se ridica la 108 miliarde de coroane (4,43 miliarde de euro), iar Alex Michl, analist în cadrul Raiffeisenbank anticipază că acesta va depăși 150 miliarde de coroane în 2009. În timp ce în 2007 profiturile reinvestite au depășit dividendele, cu peste

20 miliarde de coroane, Michl spune că acestea vor avansa în următorii ani într-un ritm mai lent. Investițiile străine directe au crescut, însă ritmul de creștere al acestora a încetinit în ultimii doi ani în condițiile în care aproape toate privatizările din această țară au fost finalizate.

„Acest lucru se întâmplă din simplul motiv că a existat o perioadă majoră de investiții în ultimii cinci-sapte ani. Investițiile străine directe au început în 2000 și a venit vremea ca investitorii să primească înapoi o parte din bani”, spune Michl.

Deși tendința se va inversa, proiecțiile sunt pozitive pentru că investițiile străine directe nu numai volumul investițiilor străine directe în Cehia se va schimba de asemenea. În 2007, două treimi din investițiile străine directe reprezentau capital reinvestit, conform băncii naționale a Cehiei.

„Tenta investitorilor s-a schimbat în ultimul deceniu, iar producția nu mai deține cea mai

mare pondere. În urma revoluției din 1989, industria (iarăși necesita o restructurare complexă pentru a fi competitivă, iar investițiile străine directe reprezentau singurul mijloc prin care se putea face acest lucru, ceea ce a determinat guvernul să creeze CzechInvest, agenția de investiții și dezvoltare în domeniul afacerilor. Odată ce investitorii au înregistrat succese și profituri în cadrul industriei, pasul următor a fost extinderea în alte domenii, spune Alexandra Rudysava, CEO al agenției.

Succesul a motivat companiile să-și extindă investițiile în sectorul serviciilor și cel al cercetării și dezvoltării”, arată aceasta.

În 1999, 1% din investițiile de care s-a ocupat CzechInvest au vizat sectorul R&D și cel al serviciilor.

În prima jumătate a acestui an, investițiile din acest sector au reprezentat două treimi din cele 124 de proiecte ale agenției.

Compania americană IBM își va stabili sediul central al operațiilor din Europa Centrală și de Est la Praga, de unde va coordona investiții de 1,6 mld. dolari

Acest trend este cel mai bine ilustrat de compania americană IBM, care a anunțat la începutul lunii că își va stabili sediul central al operațiilor din Europa

Centrală și de Est la Praga, acțiune care face parte dintr-un plan ce prevede investiții de 1,6 miliarde de dolari pe piețele emergente.

Încrederea germanilor a revenit pe o pantă ascendentă

CIPRIAN BOTEA

INDICELE Încrederii consumatorilor germani a înregistrat o creștere neașteptată pe fondul declinului prețurilor din segmentul energetic. Un sondaj al firmei de cercetare GfK indică o creștere a cotei încrederii consumatorilor germani până la 1,8 puncte, față de 1,6 puncte, cât se înregistra în luna precedentă, scrie Bloomberg.

Estimările anterioare indicau o scădere ușoară a indicelui german, până la 1,5 puncte. Prețul petrolului a coborât cu aproape o treime față de nivelul record înregistrat în luna iulie, menținându-se totuși peste pragul de 100 de dolari pe barrel. Pretul teciului este cu 30% peste nivelul înregistrat în perioada similară din 2007.

În același timp, îndulțirea creșterii de pe piața financiară ar putea reduce apetitul pentru a cheltui al consumatorilor, în următoarele luni.

„Având puțin mai mulți bani în buzunar, cu siguranță oamenii se simt mai relaxați”, a declarat Dominic Bryant, economist la BNP Paribas, în Londra, care estima o creștere de până la 1,7% a indicelui încrederii consumatorilor germani.

„Decumdată”, consumatorii văd turbulențele de pe piața financiară drept o problemă strict americană, dar în următoarele luni ar putea simți pe propria piele aceste presiuni”, a adăugat el.

Cea mai gravă criză imobiliară britanică de la Marea Criză înceace a împus în sus costurile de creditare pe piețele financiare din întreaga lume, afectând semnificativ oportunitățile companiilor de profit. Cele mai mari instituții financiare la nivel mondial au înregistrat pierderi de peste 520 mld. dolari în urma declanșării crizei subprime.

„Pe fondul recedentelor turbulente de pe piața financiară, GfK nu se mai așteaptă la o creștere reală a consumului anual acesta”, se arată într-un comunicat al firmei de cercetare.

Estimările anterioare ale GfK indicau o creștere a consumului de 0,5%.

Vânzările din segmentul german de retail vor scădea cel mai probabil cu 1%, în termeni reali, în condițiile în care încetinirea economică îi forțează pe consumatori să-și restrângă cheltuielile.

Totuși, rata somajului din Germania a coborât în august peste estimările economiștilor, în timp ce sindicatele fac presiuni pentru obținerea unor majorări salariale semnificative. IG Metall, care reprezintă peste 3,2 milioane de lucrători germani, solicită creșteri salariale de 8% pentru anul viitor, ceea ce înseamnă cea mai ridicată rată de creștere din ultimii șaisprezece ani.

O măsură care indică predispoziția consumatorilor de a cheltui a urcat până la -12,8 față de -27,9 puncte cât se înregistra în luna precedentă, în timp ce așteptările privind majorările salariale s-au apriciat, de asemenea.

Polonia a devenit membru al AIE

ALEXANDRA CHELU - MIHAESA

POLONIA a devenit joi cel de-al 28-lea membru al Agenției Internaționale pentru Energie (AIE), la 14 ani după ce a depus oficial cererea pentru a adera la organizație.

Polonia a acumulat rezerve petrolere suficiente pentru a acoperi nivelul importurilor nete din 90 de zile, cerință minimă pentru a fi membru al AIE.

„Statul a lucrat din greu pentru a-și restructura rapid politicile și programele energice și pentru a transforma sectorul de profil într-unul orientat către piață”, a declarat directorul general al organizației, Nobuo Tanaka. Polonia, care a aderat la Uniunea Europeană în mai

2004, este cea mai mare economie și cel mare consumator și producător de energie din Europa Centrală, dar joacă și un rol important ca stat de tranzit al titeiului.

AIE este divizia pentru energie a Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) și a fost înființată în timpul crizei petrolului din 1973-1974.

Statele care fac parte din AIE sunt: Australia, Coreea, Austria, Belgia, Olanda, Canada, Noua Zeelandă, Cehia, Norvegia, Danemarca, Polonia, Finlanda, Portugalia, Franța, Slovacia, Germania, Spania, Grecia, Ungaria, Suedia, Elveția, Irlanda, Italia, Turcia, Marea Britanie, Luxemburg, Japonia și Statele Unite.

Rusia vrea un control mai bun al prețului petrolului

CRISTINA ROSCA

RUSIA, cel mai important furnizor de energie la nivel mondial, dorește să se acorde o mai largă autoritate în stabilirea prețului petrolului și va lucra împreună cu Organizația Țărilor Exportatoare de Petrol (OPEC) pentru a duce la îndeplinire acest lucru, conform declarației ministrului energiei Serghei Shmatko, scrie Bloomberg.

Ministrul energiei din Rusia lucrează la un set de măsuri - printre care și dezvoltarea câmpurilor petrolifere - ce pot fi utilizate pentru creșterea sau reducerea rapidă a producției naționale de petrol, măsuri pe care le va prezenta membrilor OPEC, în cadrul sesiunii din decembrie a organizației, a declarat Shmatko. „Trebuie să fie luat în considerare un factor de sorginte nău” în determi-

narea prețului mondial al petrolului, „și poate nu doar unul”, a afirmat ministrul.

Producția de petrol a Rusiei, cel de-al doilea exportator după Arabia Saudită, este în scădere pentru prima dată în ultimul deceniu, pe fondul luptei pe care companiile o duc cu costurile și câmpurile petrolifere ajunse la maturitate. Guvernul acordă reduceri de impozite producătorilor petroliferi și încurajarea dezvoltării câmpurilor petrolifere în regiunile aferente.

În același timp volatilitatea prețului petrolului face mai dificilă misiunea companiilor de a plăni cheltuielile necesare expansiunii. Prețul petrolului Urul brut, cea mai importantă sursă de export, a coborât cu 30% de la 4 iulie, când a atins valoarea record de 142,94 dolari (0,75 euro) barrelul. Aceste variații amănitoare fac necesară

adoperea de către Rusia a unor măsuri pentru o mai puternică influențare a prețului, chiar a unor „neasteptate”, spune Shmatko. La capătul celălalt al lui, președintele OPEC, Chakib Khelil, a declarat că prețul aurului negru ar putea să se majoreze în condițiile în care investitorii se protejează împotriva dolarului american care își continuă procesul de deprecierare.

„Prețul depinde de dolar, nu are nimic de-a face cu cererea și cu oferta”, a afirmat Khelil, care ocupă și funcția de ministru algerian al energiei. „dacă dolarul pierde teren, petrolul câștigă”. Se poate observa că o apreciere de 6,7% într-o singură zi în cadrul tranzacțiilor cu petrol cu livrare în noiembrie a coincis cu cea mai puternică deprecierare a dolarului în fața monedei europene de la lansarea celui de-a doua în 1999.

PUBLICITATE

Până la 11% dobândă la RON

~~PDAE~~ **ȘI ECONOMIILE MELE POT SĂ CREASCĂ MARI.**

Depozitele la termen sunt un fel de grădiniță pentru economiile dumneavoastră. Un loc prietenos în care, în deplină siguranță și cu multă grijă din partea noastră, cresc și se dezvoltă armonios, iar la sfârșitul termenului sunteți liber să hotărâți dacă vreți să le lăsați acolo mai mari decât le-ați adus sau dacă vreți să le luați la noi, să continuați să le creștem.

www.unicredittiriac.ro | Info Center: 021 200 2020

Let's start. UniCredit Tiriac Bank

PUBLICITATE

O ofertă cu greutate

GARANȚIE 3 ANI

Partner Expert Boxer

-1.428€ -1.190€ -2.380€

Discounturile se aplică la prețul cu TVA. Ofertă supusă unor termene și condiții, valabilă până la data de 31.12.2008.

PEUGEOT

Chrysler EURAL INVEST 0213229930 Mitsuhi EURAL INVEST 0212577700 Renault EURAL INVEST 0212111446 Ford EURAL INVEST 0214081830 Suzuki EURAL INVEST 0216333368 Alroauto ELICAR AUTO TRADING 0210102275 Arabi AUTO SRL 0212787818 Busca TREND AUTOFORMER 0238386775 Bala Marc GOOD CUVS 0242227444 Biretta RUBIN 024322117 Buba AXA MOTOR 0239442271 Bramer IDEAL AUTO 0240340480 Busca TREND AUTOFORMER 0238494135 Caranaby MEGA GROUP 0235311233 Cug EURAL INVEST 0247302480 Compton MOTOREX 0241588278 Craina SINOBE INFEX 0211404201 Dima GB MOTORS INVEST 0214222220 Farașcu AGROMEX 0212282222 Gama AXA MOTOR 0234743300 Ispil SERVUNION 0222347886 Logos MEGA GROUP 0259208826 Maronca Cui NEW CAR TRADING 0240377134 Colarbatu Servotax NEW CAR TRADING 0242124201 Oradea VPXEX 0259477888 Patrolog GB MOTORS INVEST 0245451289 Patrua Neang TREND AUTOFORMER 0232206775 Peugeot EURAL INVEST 0240207419 Peugeot EURAL INVEST 0244822222 Rădulescu Valdes MOTORACTIV 0234783300 Reșta MEGA GROUP 0251222204 Sava Marc GOOD CUVS 0241730230 Simădău Marc MEGA GROUP 0236170388 Sibiu Ghazghar IDEAL AUTO 0247331384 Sibiu STAR MOTORS 0242221414 Târziu Marc AUTOCENTER A. SPANNER 0245234308 Timisoara MEGA GROUP 4 0241302481 MEGA GROUP 3 0244303300 Tarcu Smerin AUTOHOTIVE TRADING 0232302297 Top Jiu SINOBE INFEX 0251222016 Turgușel POP BRAND 0245212878 Tulcea MOTOREX 0240214423 Vukob SERVUNION 0222361304

Știri FZ

Morgan Stanley vrea să păstreze afaceri specifice unei bănci de investiții

Morgan Stanley a anunțat joi că va cere băncii centrale americane (Fed) permisiunea de a păstra propriile afaceri cu bunuri și servicii de consum...

Washington Mutual este tot mai aproape de o prelucrare

Washington Mutual la în considerare o eventuală prelucrare de către grupul de private equity, printre care Carlyle și Blackstone...

Foto: AP/IMediafax Foto

Mutual, însă nu este clar dacă se va ajunge la un rezultat în această direcție, au declarat surse apropiate situației...

General Electric își reduce estimările de profit pentru 2008

Conglomeratul industrial General Electric (GE), privat în general ca un barometru al economiei SUA, a redus estimările pentru profitul din 2008...

Optimismul revine pe bursele rusești, pe fondul redresării nivelului lichidităților

Rubla rusească și indicele de referință al țării, RTS, au atins cele mai ridicate niveluri din ultima săptămână...

CĂTALINA APOSTOIU

Retragerea semnificativă de capital de pe bursele din Moscova în prima parte a acestei săptămâni a determinat autoritățile ruse să vină cu un pachet de măsuri în valoare de aproximativ 130 mld. dolari...

Indicele RTS exprimat în dolari a atins miercuri cel mai ridicat nivel dintr-o săptămână, de 1.334,75 puncte...

Banca centrală a anunțat o ofertă de până la 300 miliarde de ruble (81 miliarde de euro) de fonduri bugetare...

Declerți au declarat că rubla a avut de câștigat de pe urma revenirii burselor din acțiunile...

Foto: Reuters

După norii negri aduși pe burse de temerile investitorilor străini în urma conflictului din Caucaz, brokerii s-au întors cu speranța...

Prețul petrolului a urcat cu aproximativ 2%, iar firmele din domeniul energiei au avut de câștigat...

anunt extrem de pozitiv pentru acționarii și investitorii în obligațiuni, arată analiștii Troika Dialog...

Fed nu va plăti un suprapreț pentru activele „nesănătoase”

CRISTINA ROSCA

PUNEREA sub semnul riscului a celor 700 mld. dolari (477 mld. euro) din bunuri contribuabile prin cumprarea unor active neperformante de la bănci...

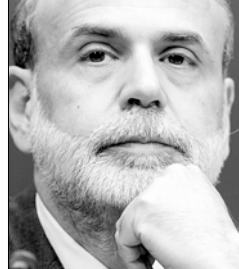

Foto: Bloomberg Ben Bernanke, președintele Fed, spune că declarațiile sale din fața Congresului au fost interpretate greșit

Dar plata unor sume necorespunzătoare pentru activele „nesănătoase” ar putea duce mai mult decât înșiși activele...

Într-o încercare de a-și explica logica, Bernanke a afirmat că apariția nesperată a Trezoreriei americane în poziția de cumpărător...

Totuși, asigurările oferite de Bernanke nu au convins mulți economiști, care spun că ideea în sine este defectuoasă și riscă să producă efecte bugetare...

Ken Rogoff, un academician de la Harvard și economist-șef al FMI, a afirmat că el nu a fost convins „de urgența lichiderii acestor pietre”...

Asigurările oferite de Bernanke nu au convins mulți economiști, care spun că ideea de a cumpăra active neperformante este defectuoasă în sine...

Între timp Fed a extins temporar și băncii centrale pentru a asigura presiunea de pe ameri instituțiilor financiare locale...

Noi pierderi pentru Swiss Re pe fondul agravării crizei

CRIPLEAN BOTEVA

SWISS Reinsurance, cel de-al doilea mare asigurător la nivel mondial, estimează că pierderile aferente trimestriului trei...

Pierderile înregistrate în lunile iulie și august sau situat la 245 mld. franci (153,5 mld. euro), iar compania estimează că în ultima lună pierderile au însumat 32 mld. franci (20 mld. euro)...

La sfârșitul lui august, Swiss Re detine active rezante pe piața asigurărilor de instrumente financiare neperformante...

Advertisement for ZIARUL FINANCIAR BUSINESS magazin TARGET. Includes subscription rates, contact information, and a list of editorial staff.

Incertitudinile electorale: Vor fi sau nu amânate alegerile?

Curtea de Apel București a respins ieri cererea PRM de anulare a hotărârii de guvern care delimitează colegiile uninominale pentru alegerile parlamentare, dar incertitudinea asupra datei alegerilor (fixată pentru 30 noiembrie) rămâne câtă vreme decizia instanței nu este definitivă.

ILIAN ANGHIEL

Partidul România Mare a contestat la Curtea de Apel București, în septembrie, în contencios administrativ, hotărârea de guvern privind delimitarea colegiilor uninominale în vederea alegerilor parlamentare de la sfârșitul lunii noiembrie.

Potrivit legii alegerilor, delimitarea colegiilor uninominale se face de către Guvern, după acordul Parlamentului. Comisia parlamentară de specialitate a delimitat majoritatea colegiilor cu excepția celor din Constanța, Satu Mare, București și Iași, după rezoluția de Guvern prin hotărâre. Acesta a fost temeiul atacului hotărârii în instanță de către România Mare.

Traian Băsescu
președintele României

Instanța a respins ieri cererea PRM de anulare a hotărârii, dar nu a judecat cazul pe fond, lucru care se va întâmpla la 11 noiembrie, în plină campanie electorală. PRM a anunțat că atacul în recurs la Curtea Supremă de Justiție este elementul cel mai important în desfășurarea și în stabilirea legalității, nu stabilim noi, ci în final justiția", a spus Traian Băsescu.

Premierul a apreciat că prin decizia de ieri a Curții de Apel București se confirmă că legalitatea hotărârii de Guvern care delimitează colegiile uninominale pentru alegerile parlamentare era una clară și nu există motive pentru a fi suspendată.

Urmare a deciziei instanței, alegerile parlamentare pot fi organizate la termenul stabilit, de 30 noiembrie 2008, pe baza sistemului de vot uninominal, consideră Traian Băsescu.

Guvernul ar putea modifica legislația printr-o altă ordonanță - este sugestia care a făcut-o președintele Traian Băsescu care a continuat ieri să susțină ceea ce afirmase cu o zi înainte la TVR 1, anume că hotărârea Guvernului prin care se delimitează colegiile uninominale este nelegală. De fapt, ceea ce a lăsat să se înțeleagă miercuri șefului de cabinet Traian Băsescu a fost că instanța Curții de Apel va constata legalitatea hotărârii, sugerând că, în acest caz, ministrul Justiției Cătălin Predoiu, a cărui instituție dă Guvernului avizul de legalitate, ar trebui demis. Băsescu a promis că, dacă hotărârea va fi declarată legală, atunci consilierii săi juridici care au spus că această hotărâre nu este conformă legii vor fi demisi. Ieri însă Băsescu a continuat să susțină, după decizia Curții de Apel, că hotărârea de guvern nu ar fi legală, subliniind faptul că fondul se va judeca la 11 noiembrie.

Toată această incertitudine a avut drept consecință imediat deschiderea unui nou front de luptă între premier și președinte. Șeful statului a sugerat că există unele partide care doresc să dea peste cap alegerile care vor fi pentru prima dată organizate în sistem uninominal.

Cu o zi înainte la TVR el a acuzat că prin emiterea acestei hotărâri guvernul liberal a încercat "să facă același joc pe care l-a făcut în 2007", când și-a asumat răspunderea asupra legii de introducere a uninominalului, care s-a dovedit a fi, potrivit Curții Constituționale, neconstituțională.

Băsescu a spus că are juristi buni la Cotroceni, care au analizat hotărârea și i-au oferit un "aviz", potrivit cărora acțiunea este considerată că nu corespunde prevederilor legale și că, dacă "avizul" primit de la consilierii săi de la Cotroceni în legătură cu hotărârea de guvern se va dovedi greșit, atunci acțiunea vor rămâne fără loc de muncă.

În disputa dintre palatele Victoria și Cotroceni a intrat și Consiliul Superior al Magistraturii care consideră că atitudinea manifestată de președintele României este nefundată și a exprimat punctul de vedere cu privire la un dosar aflat pe rolul Curții de Apel București și în condițiile în care instanța de judecată nu a pronunțat încă o hotărâre este inacceptabilă.

Expunerea neschimbă a președintelui României, în sensul că hotărârea Guvernului în legătură cu care se desfășoară judecata cuprinde elemente de ilegalitate, reprezintă o gravă atingere adusă autorității judecătorești și principiilor constituționale privind independența justiției și separarea puterilor în stat", se arată într-un comunicat de ieri al CSM.

Guvernul intenționează să se reunească ieri în ședință extraordinară în care să adopte noi acte normative pentru organizarea alegerilor parlamentare în sistem uninominal. În cazul în care solicitarea PRM de a suspenda a hotărârii privind colegiile uninominale ar fi fost acceptată în instanță.

Acces lucru nu s-a mai petrecut, dar premierul a făcut o declarație actuală, după decizia Curții, în care a susținut legalitatea actului normativ și a criticat "Alianța Rusiini" PRM-PD-L, considerând că cele două partide au încercat să blocheze votul uninominal pentru propriul interes.

"Din acțiunile care au fost inițiate este evidentă intenția «Coalitiei Rusiini» din PD-L și PRM de a amâna prin orice mijloace alegerile și introducerea sistemului de vot uninominal, considerând acum că îl penalizează.

sistemului de vot uninominal, considerând acum că îl penalizează. Cu alte cuvinte, încearcă să pună în discuție propriu înaintea interesului general, pentru că simți că nu mai multe chestiuni odidat", a susținut Traian Băsescu. Cu toate acestea, cei doi candidați au rămas în discuție la prezidenție pentru o discuție menită să scoată țara din impas.

Barack Obama (democrat) și John McCain (republican), cei doi candidați la prezidenția Statelor Unite, au făcut public o declarație comună prin care cereau democraților și republicanilor săi să se abțină să participe la o "catastrofă economică". Ei au afirmat că propunerea administrației Bush era "defectuoasă", însă au fost de acord că este necesar să se acționeze. "Acesta este momentul să lășăm politica de-o parte pentru binele țării", au spus ei în scrisoarea comună.

McCain a surprins miercuri mediul politic, promițând că își va suspenda campania pentru a se întoarce la Washington ca să dea o mână de ajutor celor doi. El a anunțat că a discutat cu contracandidatul său și că l-a informat în legătură cu decizia lui. Prin acest sursele candidaturii republicane au fost prezentate televiziunii pe teme de politică externă și securitate națională ce trebuia să aibă loc în această seară.

Barack Obama nu a fost de acord cu decizia lui John McCain, afirmând că un candidat la Casa Albă ar trebui să aibă abilitatea să rezolve mai multe probleme simultan și că alegătorii au nevoie de un lider care să poată rezolva problemele țării, nu de un candidat care să se abțină să participe la o "catastrofă economică".

Actualul președinte a mai afirmat - în cadrul celor mai lungi și detaliate declarații de la izbucnirea crizei - că în situația în care Congresul nu acționează în favoarea Statelor Unite s-ar putea confrunța cu o "panică financiară", ale căreia consecințe ar împânzi întreaga lume financiară de la Wall Street la Main Street.

Bush și-a arătat înțelegerea pentru "americani responsabili" ce nu sunt de acord cu planul ce va ridica Wall Street-ul pe banii contribuabililor, afirmând că și instinctele lui naturale îl împingeau să "peleşescă" investițiile proust, însă circumstanțele ceruse intervenții agresive, pentru că altfel "sectoarele majore ale sistemului financiar american erau supuse riscului de a fi închise".

Punerea ar ajuta consumatorii și companiile prin revitalizarea pieței creditului și ar trimite "un semnal puternic din toată lumea din sistemul financiar american de ieri nu pe pozitivi", a mai adăugat Bush.

El a argumentat că o mare parte se poate chiar în totalitate suma de 700 mld. dolari (477 mld. euro) menită să salveze sistemul financiar ar putea fi recuperată de guvern odată cu însănătoșirea sistemului financiar.

Într-un discurs televizat, miercuri seara, președintele a afirmat că va invita ieri (ieri - n.n.) la Casa Albă pe liderii Congresului împreună cu cei doi candidați la prezidenție pentru o discuție menită să scoată țara din impas.

Barack Obama (democrat) și John McCain (republican), cei doi candidați la prezidenția Statelor Unite, au făcut public o declarație comună prin care cereau democraților și republicanilor săi să se abțină să participe la o "catastrofă economică". Ei au afirmat că propunerea administrației Bush era "defectuoasă", însă au fost de acord că este necesar să se acționeze. "Acesta este momentul să lășăm politica de-o parte pentru binele țării", au spus ei în scrisoarea comună.

McCain a surprins miercuri mediul politic, promițând că își va suspenda campania pentru a se întoarce la Washington ca să dea o mână de ajutor celor doi. El a anunțat că a discutat cu contracandidatul său și că l-a informat în legătură cu decizia lui. Prin acest sursele candidaturii republicane au fost prezentate televiziunii pe teme de politică externă și securitate națională ce trebuia să aibă loc în această seară.

Barack Obama nu a fost de acord cu decizia lui John McCain, afirmând că un candidat la Casa Albă ar trebui să aibă abilitatea să rezolve mai multe probleme simultan și că alegătorii au nevoie de un lider care să poată rezolva problemele țării, nu de un candidat care să se abțină să participe la o "catastrofă economică".

Actualul președinte a mai afirmat - în cadrul celor mai lungi și detaliate declarații de la izbucnirea crizei - că în situația în care Congresul nu acționează în favoarea Statelor Unite s-ar putea confrunța cu o "panică financiară", ale căreia consecințe ar împânzi întreaga lume financiară de la Wall Street la Main Street.

Bush și-a arătat înțelegerea pentru "americani responsabili" ce nu sunt de acord cu planul ce va ridica Wall Street-ul pe banii contribuabililor, afirmând că și instinctele lui naturale îl împingeau să "peleşescă" investițiile proust, însă circumstanțele ceruse intervenții agresive, pentru că altfel "sectoarele majore ale sistemului financiar american erau supuse riscului de a fi închise".

Punerea ar ajuta consumatorii și companiile prin revitalizarea pieței creditului și ar trimite "un semnal puternic din toată lumea din sistemul financiar american de ieri nu pe pozitivi", a mai adăugat Bush.

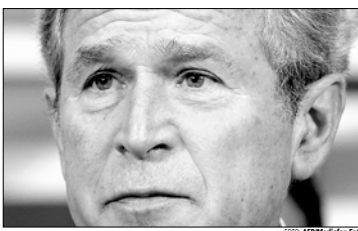
El a argumentat că o mare parte se poate chiar în totalitate suma de 700 mld. dolari (477 mld. euro) menită să salveze sistemul financiar ar putea fi recuperată de guvern odată cu însănătoșirea sistemului financiar.

Într-un discurs televizat, miercuri seara, președintele a afirmat că va invita ieri (ieri - n.n.) la Casa Albă pe liderii Congresului împreună cu cei doi candidați la prezidenție pentru o discuție menită să scoată țara din impas.

Barack Obama (democrat) și John McCain (republican), cei doi candidați la prezidenția Statelor Unite, au făcut public o declarație comună prin care cereau democraților și republicanilor săi să se abțină să participe la o "catastrofă economică". Ei au afirmat că propunerea administrației Bush era "defectuoasă", însă au fost de acord că este necesar să se acționeze. "Acesta este momentul să lășăm politica de-o parte pentru binele țării", au spus ei în scrisoarea comună.

McCain a surprins miercuri mediul politic, promițând că își va suspenda campania pentru a se întoarce la Washington ca să dea o mână de ajutor celor doi. El a anunțat că a discutat cu contracandidatul său și că l-a informat în legătură cu decizia lui. Prin acest sursele candidaturii republicane au fost prezentate televiziunii pe teme de politică externă și securitate națională ce trebuia să aibă loc în această seară.

George W. Bush afirmă că Statele Unite se confruntă cu o „criză financiară de proporții” și riscă să intre într-o „recesiune dureasă și de lungă durată” dacă Congresul nu aprobă planul administrației în valoare de 700 de miliarde de dolari (477 de miliarde de euro) pentru salvarea Wall Street-ului.

Președintele american i-a invitat pe democrați și republicani, aliați în plină campanie electorală, să-și dea mâna pentru salvarea finanțelor țării

Bush: în ciuda crizei, capitalismul rămâne cel mai bun sistem inventat

Cristina Rosca

Într-un discurs televizat, miercuri seara, președintele a afirmat că va invita ieri (ieri - n.n.) la Casa Albă pe liderii Congresului împreună cu cei doi candidați la prezidenție pentru o discuție menită să scoată țara din impas.

Barack Obama (democrat) și John McCain (republican), cei doi candidați la prezidenția Statelor Unite, au făcut public o declarație comună prin care cereau democraților și republicanilor săi să se abțină să participe la o "catastrofă economică". Ei au afirmat că propunerea administrației Bush era "defectuoasă", însă au fost de acord că este necesar să se acționeze. "Acesta este momentul să lășăm politica de-o parte pentru binele țării", au spus ei în scrisoarea comună.

McCain a surprins miercuri mediul politic, promițând că își va suspenda campania pentru a se întoarce la Washington ca să dea o mână de ajutor celor doi. El a anunțat că a discutat cu contracandidatul său și că l-a informat în legătură cu decizia lui. Prin acest sursele candidaturii republicane au fost prezentate televiziunii pe teme de politică externă și securitate națională ce trebuia să aibă loc în această seară.

Barack Obama nu a fost de acord cu decizia lui John McCain, afirmând că un candidat la Casa Albă ar trebui să aibă abilitatea să rezolve mai multe probleme simultan și că alegătorii au nevoie de un lider care să poată rezolva problemele țării, nu de un candidat care să se abțină să participe la o "catastrofă economică".

Actualul președinte a mai afirmat - în cadrul celor mai lungi și detaliate declarații de la izbucnirea crizei - că în situația în care Congresul nu acționează în favoarea Statelor Unite s-ar putea confrunța cu o "panică financiară", ale căreia consecințe ar împânzi întreaga lume financiară de la Wall Street la Main Street.

Bush și-a arătat înțelegerea pentru "americani responsabili" ce nu sunt de acord cu planul ce va ridica Wall Street-ul pe banii contribuabililor, afirmând că și instinctele lui naturale îl împingeau să "peleşescă" investițiile proust, însă circumstanțele ceruse intervenții agresive, pentru că altfel "sectoarele majore ale sistemului financiar american erau supuse riscului de a fi închise".

Punerea ar ajuta consumatorii și companiile prin revitalizarea pieței creditului și ar trimite "un semnal puternic din toată lumea din sistemul financiar american de ieri nu pe pozitivi", a mai adăugat Bush.

El a argumentat că o mare parte se poate chiar în totalitate suma de 700 mld. dolari (477 mld. euro) menită să salveze sistemul financiar ar putea fi recuperată de guvern odată cu însănătoșirea sistemului financiar.

Într-un discurs televizat, miercuri seara, președintele a afirmat că va invita ieri (ieri - n.n.) la Casa Albă pe liderii Congresului împreună cu cei doi candidați la prezidenție pentru o discuție menită să scoată țara din impas.

Barack Obama (democrat) și John McCain (republican), cei doi candidați la prezidenția Statelor Unite, au făcut public o declarație comună prin care cereau democraților și republicanilor săi să se abțină să participe la o "catastrofă economică". Ei au afirmat că propunerea administrației Bush era "defectuoasă", însă au fost de acord că este necesar să se acționeze. "Acesta este momentul să lășăm politica de-o parte pentru binele țării", au spus ei în scrisoarea comună.

McCain a surprins miercuri mediul politic, promițând că își va suspenda campania pentru a se întoarce la Washington ca să dea o mână de ajutor celor doi. El a anunțat că a discutat cu contracandidatul său și că l-a informat în legătură cu decizia lui. Prin acest sursele candidaturii republicane au fost prezentate televiziunii pe teme de politică externă și securitate națională ce trebuia să aibă loc în această seară.

Barack Obama nu a fost de acord cu decizia lui John McCain, afirmând că un candidat la Casa Albă ar trebui să aibă abilitatea să rezolve mai multe probleme simultan și că alegătorii au nevoie de un lider care să poată rezolva problemele țării, nu de un candidat care să se abțină să participe la o "catastrofă economică".

Actualul președinte a mai afirmat - în cadrul celor mai lungi și detaliate declarații de la izbucnirea crizei - că în situația în care Congresul nu acționează în favoarea Statelor Unite s-ar putea confrunța cu o "panică financiară", ale căreia consecințe ar împânzi întreaga lume financiară de la Wall Street la Main Street.

Bush și-a arătat înțelegerea pentru "americani responsabili" ce nu sunt de acord cu planul ce va ridica Wall Street-ul pe banii contribuabililor, afirmând că și instinctele lui naturale îl împingeau să "peleşescă" investițiile proust, însă circumstanțele ceruse intervenții agresive, pentru că altfel "sectoarele majore ale sistemului financiar american erau supuse riscului de a fi închise".

Punerea ar ajuta consumatorii și companiile prin revitalizarea pieței creditului și ar trimite "un semnal puternic din toată lumea din sistemul financiar american de ieri nu pe pozitivi", a mai adăugat Bush.

El a argumentat că o mare parte se poate chiar în totalitate suma de 700 mld. dolari (477 mld. euro) menită să salveze sistemul financiar ar putea fi recuperată de guvern odată cu însănătoșirea sistemului financiar.

Într-un discurs televizat, miercuri seara, președintele a afirmat că va invita ieri (ieri - n.n.) la Casa Albă pe liderii Congresului împreună cu cei doi candidați la prezidenție pentru o discuție menită să scoată țara din impas.

Barack Obama (democrat) și John McCain (republican), cei doi candidați la prezidenția Statelor Unite, au făcut public o declarație comună prin care cereau democraților și republicanilor săi să se abțină să participe la o "catastrofă economică". Ei au afirmat că propunerea administrației Bush era "defectuoasă", însă au fost de acord că este necesar să se acționeze. "Acesta este momentul să lășăm politica de-o parte pentru binele țării", au spus ei în scrisoarea comună.

McCain a surprins miercuri mediul politic, promițând că își va suspenda campania pentru a se întoarce la Washington ca să dea o mână de ajutor celor doi. El a anunțat că a discutat cu contracandidatul său și că l-a informat în legătură cu decizia lui. Prin acest sursele candidaturii republicane au fost prezentate televiziunii pe teme de politică externă și securitate națională ce trebuia să aibă loc în această seară.

George W. Bush afirmă că Statele Unite se confruntă cu o „criză financiară de proporții” și riscă să intre într-o „recesiune dureasă și de lungă durată” dacă Congresul nu aprobă planul administrației în valoare de 700 de miliarde de dolari (477 de miliarde de euro) pentru salvarea Wall Street-ului.

„Cred că acest lucru ține de activitatea unui președinte, aceea de a se ocupa de mai multe chestiuni odidat”, a susținut Obama. Cu toate acestea, cei doi candidați au rămas în discuție la prezidenție pentru o discuție menită să scoată țara din impas.

Barack Obama (democrat) și John McCain (republican), cei doi candidați la prezidenția Statelor Unite, au făcut public o declarație comună prin care cereau democraților și republicanilor săi să se abțină să participe la o "catastrofă economică". Ei au afirmat că propunerea administrației Bush era "defectuoasă", însă au fost de acord că este necesar să se acționeze. "Acesta este momentul să lășăm politica de-o parte pentru binele țării", au spus ei în scrisoarea comună.

McCain a surprins miercuri mediul politic, promițând că își va suspenda campania pentru a se întoarce la Washington ca să dea o mână de ajutor celor doi. El a anunțat că a discutat cu contracandidatul său și că l-a informat în legătură cu decizia lui. Prin acest sursele candidaturii republicane au fost prezentate televiziunii pe teme de politică externă și securitate națională ce trebuia să aibă loc în această seară.

Barack Obama nu a fost de acord cu decizia lui John McCain, afirmând că un candidat la Casa Albă ar trebui să aibă abilitatea să rezolve mai multe probleme simultan și că alegătorii au nevoie de un lider care să poată rezolva problemele țării, nu de un candidat care să se abțină să participe la o "catastrofă economică".

Actualul președinte a mai afirmat - în cadrul celor mai lungi și detaliate declarații de la izbucnirea crizei - că în situația în care Congresul nu acționează în favoarea Statelor Unite s-ar putea confrunța cu o "panică financiară", ale căreia consecințe ar împânzi întreaga lume financiară de la Wall Street la Main Street.

Bush și-a arătat înțelegerea pentru "americani responsabili" ce nu sunt de acord cu planul ce va ridica Wall Street-ul pe banii contribuabililor, afirmând că și instinctele lui naturale îl împingeau să "peleşescă" investițiile proust, însă circumstanțele ceruse intervenții agresive, pentru că altfel "sectoarele majore ale sistemului financiar american erau supuse riscului de a fi închise".

Punerea ar ajuta consumatorii și companiile prin revitalizarea pieței creditului și ar trimite "un semnal puternic din toată lumea din sistemul financiar american de ieri nu pe pozitivi", a mai adăugat Bush.

El a argumentat că o mare parte se poate chiar în totalitate suma de 700 mld. dolari (477 mld. euro) menită să salveze sistemul financiar ar putea fi recuperată de guvern odată cu însănătoșirea sistemului financiar.

Într-un discurs televizat, miercuri seara, președintele a afirmat că va invita ieri (ieri - n.n.) la Casa Albă pe liderii Congresului împreună cu cei doi candidați la prezidenție pentru o discuție menită să scoată țara din impas.

Barack Obama (democrat) și John McCain (republican), cei doi candidați la prezidenția Statelor Unite, au făcut public o declarație comună prin care cereau democraților și republicanilor săi să se abțină să participe la o "catastrofă economică". Ei au afirmat că propunerea administrației Bush era "defectuoasă", însă au fost de acord că este necesar să se acționeze. "Acesta este momentul să lășăm politica de-o parte pentru binele țării", au spus ei în scrisoarea comună.

McCain a surprins miercuri mediul politic, promițând că își va suspenda campania pentru a se întoarce la Washington ca să dea o mână de ajutor celor doi. El a anunțat că a discutat cu contracandidatul său și că l-a informat în legătură cu decizia lui. Prin acest sursele candidaturii republicane au fost prezentate televiziunii pe teme de politică externă și securitate națională ce trebuia să aibă loc în această seară.

Barack Obama nu a fost de acord cu decizia lui John McCain, afirmând că un candidat la Casa Albă ar trebui să aibă abilitatea să rezolve mai multe probleme simultan și că alegătorii au nevoie de un lider care să poată rezolva problemele țării, nu de un candidat care să se abțină să participe la o "catastrofă economică".

Actualul președinte a mai afirmat - în cadrul celor mai lungi și detaliate declarații de la izbucnirea crizei - că în situația în care Congresul nu acționează în favoarea Statelor Unite s-ar putea confrunța cu o "panică financiară", ale căreia consecințe ar împânzi întreaga lume financiară de la Wall Street la Main Street.

Bush și-a arătat înțelegerea pentru "americani responsabili" ce nu sunt de acord cu planul ce va ridica Wall Street-ul pe banii contribuabililor, afirmând că și instinctele lui naturale îl împingeau să "peleşescă" investițiile proust, însă circumstanțele ceruse intervenții agresive, pentru că altfel "sectoarele majore ale sistemului financiar american erau supuse riscului de a fi închise".

Punerea ar ajuta consumatorii și companiile prin revitalizarea pieței creditului și ar trimite "un semnal puternic din toată lumea din sistemul financiar american de ieri nu pe pozitivi", a mai adăugat Bush.

El a argumentat că o mare parte se poate chiar în totalitate suma de 700 mld. dolari (477 mld. euro) menită să salveze sistemul financiar ar putea fi recuperată de guvern odată cu însănătoșirea sistemului financiar.

Într-un discurs televizat, miercuri seara, președintele a afirmat că va invita ieri (ieri - n.n.) la Casa Albă pe liderii Congresului împreună cu cei doi candidați la prezidenție pentru o discuție menită să scoată țara din impas.

Barack Obama (democrat) și John McCain (republican), cei doi candidați la prezidenția Statelor Unite, au făcut public o declarație comună prin care cereau democraților și republicanilor săi să se abțină să participe la o "catastrofă economică". Ei au afirmat că propunerea administrației Bush era "defectuoasă", însă au fost de acord că este necesar să se acționeze. "Acesta este momentul să lășăm politica de-o parte pentru binele țării", au spus ei în scrisoarea comună.

McCain a surprins miercuri mediul politic, promițând că își va suspenda campania pentru a se întoarce la Washington ca să dea o mână de ajutor celor doi. El a anunțat că a discutat cu contracandidatul său și că l-a informat în legătură cu decizia lui. Prin acest sursele candidaturii republicane au fost prezentate televiziunii pe teme de politică externă și securitate națională ce trebuia să aibă loc în această seară.

Am intrat însă în ceea ce se spuneau în discursul rostit în Parlament: se pare că hotărârea Guvernului nu respectă rigorile legale. Se intră într-o perioadă de confuzie, pentru că justiția se va pronunța în 11 noiembrie.

„Din acțiunile care au fost inițiate este evidentă intenția «Coalitiei Rusiini» din PD-L și PRM de a amâna prin orice mijloace alegerile și introducerea sistemului de vot uninominal, considerând acum că îl penalizează.

Din acțiunile care au fost inițiate este evidentă intenția «Coalitiei Rusiini» din PD-L și PRM de a amâna prin orice mijloace alegerile și introducerea sistemului de vot uninominal, considerând acum că îl penalizează.

Mariana Câmpeanu este noul ministru al muncii

ANDREEA MAGRAON

TRAIAN BĂSESCU a semnat ieri numirea în funcția de ministru al muncii, familiei și egalității de șanse a Marianei Câmpeanu (foto), fostul președinte al Casei Naționale de Pensii și alte Asigurări Sociale (CNPAS). Premierul Călin Popescu-Tăriceanu i-a transmis ieri președintelui Traian Băsescu nominalizarea Marianei Câmpeanu pentru postul de ministru.

Postul a rămas vacant după demisia lui Paul Păcuraru, care a servit suspendării acestuia din funcție de către președintele Băsescu, în urma începrii urmării penale de către Direcția Națională Anticorupție a fostului ministru.

Demisia lui Păcuraru a fost înregistrată marți, el fiind acuzat de procurorii anticorupție de luare de mită într-un caz în care este implicat și fiul său. Premierul avea soluția unui interviu la Ministerul Muncii, dar a preferat o nouă nominalizare după ce ministrul sănătății Eugen Nicolaeșu a refuzat să preia mandatul (interimar) la acest minister. Potrivii legii, intermiatul ministrului nu poate dura mai mult de 45 de zile.

În vârstă de 60 de ani, Mariana Câmpeanu este specializată în administrație publică, managementul resurselor umane și al instituțiilor de asigurări sociale, obținând în perioada 2005-2005 mai multe certificate la Institutul Național de Administrație.

A fost numită președinte al CNPAS în mai 2007, după ce sase ani de zile a condus Casa Județeană de Pensii Ilfov. Entre 1998-2001 a fost Director General al Direcției de Muncă și Protecție Socială Ilfov din cadrul

FOTO: Silvia Mălai

Ministerului Muncii și Protecției Sociale. Înainte de a fi angajată la Ministerul Muncii, Câmpeanu a ocupat funcția de conducere în cadrul Comisiei Naționale pentru Statistică (1984-1998) și a fost economist la Direcția Centrală de Statistică București (1973-1984) și la Direcția Județeană de Statistică Ilfov (1971-1973). Conform declarației de avere a Marianei Câmpeanu, aceasta are două terenuri, unul în județul Buzău, la Mercei, și unul în Brăila, la Ianca. De asemenea, noul ministru al muncii este proprietar a trei locuințe, două în București și una în Buzău, la Mercei.

Câmpeanu are un autoturism Ford, cumpărat în 2007 și două conturi bancare, în valoare de 3.600 lei, respectiv 5.000 de euro. Fostul președinte al CNPAS are de asemenea autoturism la mai multe adrese, printre care BRD în valoare de 4.220 lei și cea a SBC. Berezni, a căror valoare este de 200 de euro. Are, de asemenea, două credite la ABN-AMRO cu valori de 5.000 de euro și 9.500 de euro.

Geoană: Nu vom fi vioara a doua în guvern

LEVI DĂDĂCUS - MIHAIAS

PREȘEDINTELE PSD, Mircea Geoană (foto), afirmă într-un interviu acordat ieri agenției Mediafax că premierul Călin Popescu-Tăriceanu este "un accident". Theodor Stolojan este profund instabil politic și o propunere nerisocată pentru poziția de premier. Geoană a caracterizat drept "civilizate, dar reci" relațiile sale cu Traian Băsescu.

Șeful statului este cel care va numi după alegeri candidatul pentru poziția de premier al viitorului guvern, până acum fiind înscrși în cursul Mircea Geoană (PNL), Călin Popescu-Tăriceanu (PNL) și Theodor Stolojan (PD-L).

Geoană susține că ambția sa este să fie un prim-ministru clar și mai bun decât Adrian Năstase, pe care îl consideră, din punct de vedere al competențelor executive, printre cei mai buni oameni din România.

În ceea ce privește candidatura lui Adrian Năstase la Președinție, liderul PSD spune că acesta ar fi o anumită susținere în baza partidarului, dar că decizia în privința candidaturii formantului va fi luată de Congres, undeva la începutul anului viitor. "Mircea Geoană va fi desemnat mâine la o ședință largă a partidului drept candidatul acestei formațiuni pentru poziția de premier."

Referindu-se la intenția sa de a ocupa postul de premier, Mircea Geoană spune că această funcție poate fi considerată o treaptă către cea de șef al statului, argumentând că, "în clipa în care ai măcar și o plină de prim-ministru", poți fi un președinte mai bun și mai echilibrat. În opinia liderului social-democrat, în mod cert PSD va fi

FOTO: Rompress

principalul partid din orice fel de majoritate și nu va accepta nicodată „să fie vioara a doua într-un guvern".

Acurtările lui Geoană la adresa contracandidaților săi survin la doar câteva zile după ce, tot într-un interviu pentru Mediafax, premierul Tăriceanu i-a acuzat pe prim-vicpreședintele PD

ZF News

Clients of private pension funds earn less than the average salary in economy

Clients of mandatory pension funds, i.e. all employees aged below 35 and some of those aged between 35 and 45, earn on average less than the average salary in the economy, according to data from the National Pensions Office (CNPAS) and of the National Statistics Institute (INSI). In July, the 3.8 million employees for which contributions were transferred to mandatory private pension funds, earned 412 euros on average in gross sum, while the average gross salary in the economy amounted to around 408 euros (1,179 RON). The average salary of pension fund clients is, therefore, 15% lower than the average salary in the economy. All employees aged below 35 have to join a privately managed fund, but those aged between 35 and 45 also have the possibility to join, if someone who is bound by law to join fails to join a fund four months from becoming employed, they are randomly assigned to a fund on the market. **ZF**

Head of Treasury: We will be back on foreign markets only under favourable conditions

The Ministry of Economy and Finance will resume the eurobond issues conducted in spring only if conditions on foreign markets - liquidity level and cost of attracting funds - are favourable. "We are not planning to go back on foreign markets and we are in permanent contact with the lead managers of the bond issue and with investors so as to be able to take advantage of a window of opportunity, if it arises, although none is foreseeable in the near future," Stefan Miron, head of the Treasury told ZF. The Ministry of Finance sold bonds worth 750 million euros on international markets in June, at an average yield of 6.5% a year. The resumption of the bond issue has been brought up again by Finance Ministry Secretary of State Eugen Teodorovici, who recently said the issue could take place in late October or early November. **ZF**

Authorities take steps to revise Stock Exchange

The financial authorities and the institution that regulates the capital market have joined forces for the first time in order to take measures they regard as "extraordinary", meant to revive the interest of investors in the Stock Exchange, which has been strongly affected by the international financial crisis over the past year. The steps are in line with those taken internationally by major institutions, as well as by players on other stock exchanges, which have suffered significant corrections this year, such as the Shanghai stock exchange, which has responded, by granting incentives to investors operating on the capital market. Thus, the Ministry of Economy and Finance has decided to suspend the tax on earnings obtained on the Stock Exchange next year, irrespective of the duration of the investment. Additionally, investors seeing losses in a year, 2008 included, will be able to carry over these losses from one year to the next, with the sums to be deducted from the taxed earnings. **ZF**

Antibiotic makes redundant 6% of employees

Antibiotic last, the third largest drug manufacturer on the local market, will lay off 100 employees this year, as part of a more extensive programme for rendering operations more effective, which also entails cutting costs by 5-7%. "We will offer compensation to around 100 people. Some of them will leave as part of an early retirement programme," said Coica Cazavici, general manager of Antibiotic last. At the end of last year, Antibiotic number one 1,500 employees. The manufacturer is the second one to announce such a move, after Zentiva's commercial team was cut by 27% in the first half of this year, 184 people, compared with 253 people during the same period of 2007. Cazavici came to the helm of Antibiotic in the spring of this year. **ZF**

Germans invest intensively on Romanian market

Deutsche Bahn, Deutsche Post and Deutsche Telekom, the largest companies in Germany and some of the largest players in Europe, have made their entry onto the Romanian market this year. Therefore, after topping the retail market and being trailblazers in the car industry, the second wave of German investors wants to conquer the transport and the telecom markets. German companies have this year been the most eager buyers in the transport sector, having bought one of the leading courier companies (Cargus), and being about to complete the acquisition of the largest local transport firm. Romtrans has signed a basic agreement for the sale of the company to DB Schenker, the transport and logistics division of the German railway operator, with the transaction being estimated between 80 and 90 million euros on the market, the biggest deal on the local transport market. **ZF**

Vimeto: Turm Măgurele power station will cost 1.5-1.6bn euros

According to Cristian Wust, CEO of Vimeto, the thermoelectric power station that Vimeto, the Russian-held group that controls also will build in the area together with InterAgro group, will have two 650-MW generators and will cost in between 1.5 and 1.6 billion euros, according to the head of Vimeto. Originally, the investment had been put at 1.1-1.2 billion euros. The Russian owners of Alro Slatina aluminium plant have in the past repeatedly announced investments worth hundreds of millions of euros in Slatina, which have yet to see the light of day. The Vimeto representative says it is more efficient to build a new plant than to buy and modernise an existing one. "New thermoelectric power stations need the latest technology and meet the highest environmental standards. The most efficient generators are those with capacities that range from 600 to 800 MW. We have opted for two 650-MW generators, because the transport infrastructure does not allow us to make them bigger," says Cristian Wust, who was present at the Aluminium Essen exhibition, the largest international exhibition in the aluminium industry. **ZF**

Metro still relies on small retailers

François Oliver, general manager of Metro Cash & Carry, thinks small stores, which are some of the leading types of the network, will resist the offensive of hyper and supermarket chains. "I am positive that proximity will continue to be a very important criterion for the end-consumers, when it comes to choosing where to shop from," said Oliver, adding that one of the reasons for this is the heavy traffic, which makes it harder to reach large stores, situated outside residential neighbourhoods. The Metro Cash & Carry network opened a training centre for resellers (small merchants) on Wednesday, which covers an 80 square-metre area in the Metro store in the Militari district, after having opened a similar centre for on-premise clients earlier this year. **ZF**

Volintiru leaves Relad after 4 months

Adrian Volintiru, which at the end of May this year was appointed CFO of the Relad group, the second largest player on the local drug distribution market, gave up his position to start his own consulting business. "The size and the complexity of projects have prompted us, me and the shareholders, to decide to continue collaboration over the long term, but only in the sense of continuing ongoing projects of the Relad group and implementing them," said Adrian Volintiru. Volintiru's term at Relad had been one of the shortest in the pharmaceutical industry and an over a period that was extremely difficult for all players. The CFO position is the second to remain vacant at Relad, after, in early July, Cezar Zaharia, general manager, made a similar move. **ZF**

Procter & Gamble chooses Ploiești for a regional 100 million-dollar factory

US giant P&G will invest more than 100 million dollars in a personal care products factory near Ploiești, which will supply European markets.

MIHAELA POPESCU

The P&G factory will at first create 300 jobs and production is scheduled to begin in 2010. "Romania, due to its stable economic conditions and to its strategic geographical location, close to fast-developing markets in Central and Eastern Europe, is a very good location for investments. The factory in Urziceni (near Ploiești) is the first greenfield investment that P&G will make in Romania and will supply European markets," Procter & Gamble representatives in Romania stated.

The company yesterday signed the contract for a 25 hectare plot in Urziceni, which is part of the Ploiești Industrial Park.

P&G chose Ploiești after having analysed several locations in Romania, Poland and Russia for about a year. It had two Romanian locations, Ploiești and Timisoara, on its list. The latter city is actually where the company has a detergent and bleaches factory that it bought from the state in 1995.

Ploiești is the headquarters for the local manufacturing operations of several FMCG multinationals, such as Coca-Cola Hellenic, Unilever and Ind&Ev (Bergenbergier).

The biggest competitor of Procter & Gamble, Unilever, started to merge its local production facilities on the industrial site in Ploiești in 2006, dropping its factories in Targu Mures and Otopeni. The reorganisation of the local production of Unilever included construction of a foods factory in the

location, and this is also where it relocated its margarine factory from Bulgaria.

Investments in the Procter & Gamble factory in Timisoara reached 40 million dollars since its takeover, according to the data provided by the company. Approximately 50% of the output of the P&G factory in Timisoara is exported to eight countries in the Balkans, and company plans target expansion of production and storage capacity in this location.

In 2006, P&G also opened a regional service centre in Romania, after having analysed several locations in Europe for the project. The opening of this centre in Bucharest, which provides procurement services to all P&G offices in Europe, and conducted annual transactions worth more than 150 million dollars, has created 150 jobs so far. The consolidated turnover of Procter & Gamble in Romania was somewhere in the region of 250 million euros last year thus putting the company on the top position of the market of non-food consumer goods. P&G entered Romania in 1992 and is currently operating on the market of detergents (Ariel, Tide) and personal care products (Pantene, Head & Shoulders and Gillette).

Head of Allianz-Triac: Insurers' losses will be at least as big as last year

PHOTO: Silviu Mateu

The insurance market will see net losses at least similar to those recorded in 2007, worth almost 76 million euros, forecasts Cristian Constantinescu, general manager of Allianz-Triac, the largest company on the market. "After what happened this year on the market, the loss will be at least similar to last year's. The reason is the perpetual problem with auto liability insurance, where insurers charge half the price they should normally charge, because the competition does the same," says Constantinescu, one of the most powerful managers in the insurance sector. Unlike in other years, in 2008, the auto liability market has seen a modest rise, mainly due to the low prices operated by many companies in order to gain market share. Auto liability policies and comprehensive insurance policies generate the biggest losses for insurers,

due to the high frequency of car accidents, and to the fees set by companies, which only consider competition, and ignore the risks involved. "My main disappointment this year has been that company managers are aware that they are losing money, there have been discussions at market level as to the directions that should be taken in order to return to normal, but nobody has followed them. At the beginning of the year, we clearly felt the shareholders' pressure on profit, but we have heard nothing about that in the last few months," added the head of Allianz-Triac. Before last year's results were available, Constantinescu forecast an up to 80 million-euro loss for 2007, an estimate that came close to the around 76 million-euro loss announced by the Insurance Supervisory Commission.

Travel | Mirabela Tiron, Roxana Petrescu

Austria, top New Year's Eve destination

OVER 50,000 Romanians will spend their winter holidays abroad, with two thirds choosing the New Year period to holiday and Austrian resorts as a destination. Although this means a 30% increase against last year, people go abroad amount for only one third of tourists spending their holidays domestically.

People have started making reservations in good time although holidays are around 15% more expensive. This points to a change in Romanian consumers' habits as regards travel services, so that agencies say 20% of offered packages have already been sold.

"[...] This year, I believe demand for holidays abroad will rise by around 30%, with Austria still the favourite destination, while domestically the increase will stand at around 10-15%," says Traian Bădălescu, a spokesman for the National Association of Travel Agencies in Romania (ANAT).

According to him, the price of a holiday starts from 200 euros.

Agency offers

- 7 nights in London, transport and accommodation included, at a price starting from 640 euros
- Holiday in Russia or New York, with prices starting from 1,000 euros
- 7 nights' accommodation in Miami for 2,244 euros
- 16 and 21-day cultural circuits at prices starting from 3,400 euros
- 7-night holiday in Austria, at prices ranging between 350 and 500 euros
- 7 nights, transport and accommodation included, in Egypt, Dubai or Morocco, at prices starting from 1,000 euros

Real Estate | Cristii Moga

What makes up the price of a flat?

In the case of new flats, the Bucharest Real Estate Index (BREI), compiled by Colliers International, shows prices have stalled since May at 1,909 euros/square metres

THE ISSUE of too high prices for Bucharest flats has gained importance since the beginning of this year, with US home prices proving to be overvalued due to the impact of the subprime market, which has generated an unprecedented financial crisis and brought the first price decreases in the case of Bucharest flats, on the old market segment.

Three years ago, the cost of construction revolved around 500 euros/square metre, while the land was 150 euros' built square metre, while flat prices stood at 1,100-1,200 euros/square metre, meaning a 70-80% profitability per project," says Andrei Sandu, general manager and sole shareholder of Media City real estate agency.

As regards the luxury housing market, the cost of land can be up to even 700 euros/square metre, while construction costs can go above 1,500 euros/square metre, while sales prices can reach 4,000 euros/square metre according to the data presented by real estate consultants.

In the case of new flats, the Bucharest Real Estate Index (BREI), compiled by Colliers International, shows prices have stalled since May at 1,909 euros/square metres.

Therefore, decisions to wait could be justified, but there are serious doubts with regard to the trend of new flat prices.

Soft Drinks | Mihaela Popescu

Giusto ahead of Cappy and Prigat on still drinks segment

On the still drinks market, which increased 37% in the first half of the year against 2007, bottled water producer Borsec ranks first in terms of sales volume, after leaving behind brands of giants Coca-Cola and Pepsi.

HAVING a different strategy than its multinational competitors Coca-Cola and Pepsi, which rely on market share in terms of volume, Romanian bottler Romaqua reached the highest sales this year in terms of volume on the still drinks segment (non-carbonated drinks with an under 25% fruit content), according to a Nielsen survey of the soft drinks retail market.

Data from the market research company show that in 2007, Giusto (a Romaqua brand) ranked second on the still drinks market, after Cappy (Coca-Cola) in terms of sales volume.

Romaqua representatives say the difference between Giusto's market share in terms of volume, and that of the second-ranking brand on the still drinks market, is of around 6%, citing another market survey.

Giusto with low fruit content are currently the most dynamic segment of the local soft drinks market, as well as the most targeted by producers.

The last two years have seen the entry of strong competitors, such as Parmalat (with Santal Top), Tymbark Mispex (Tymbark Cool) and Carlsberg Beverages (Graini Răcoarea Fructelor).

Of these, Tymbark is already among the top five brands on the market both in terms of volume and of value of sales, ranking fourth on the still drinks segment, as shown by results from a survey conducted by Nielsen in the first half of the year. Romaqua launched Giusto in 2005, which is bottled in the group's plant in Băstieni (Prahova county).

The Fruttia brand was also launched on the market by European Drinks, which operates on all three segments of non-carbonated soft drinks - still drinks, nectars and juices with 100% fruit content. According to Nielsen data, in the first half of the year, Fruttia ranked last among the top five best-selling still drink brands in retail, both in terms of volume and in terms of value.

Entrepreneurs | Ioana David

Roberto Musneci, from GSK to A&D Pharma

ROBERTO MUSNECI, the Italian who ran the biggest player on the Romanian drug market, GlaxoSmithKline (GSK), between 2001-2006 and who has recently accepted a non-executive position at A&D Pharma, speaks about the advantages the entrepreneur status brings in an interview with ZF.

From the position he held at GSK, Musneci coordinated activities in 13 countries, namely an area that brought the British group 400m-euro turnover and included 1,600 employees.

He gave up a comfortable seat in one of the world's biggest pharmaceutical companies and entered the world of consulting services to pursue institutional communication.

Recently, however, Musneci has added a new position to his CV: that of a non-executive manager at A&D Pharma, the market leader on the distribution and retail segment. " (...) As a rule, a non-executive manager's task is to control minority shareholders' interests from the outside and independently. It's an important position because you guarantee for those shareholders who are not directly involved in the company," says Musneci.

Though he has had offers to continue to work with a multinational, Musneci says he is not tempted to go back to management, preferring the entrepreneur status. "Though I had a very good position, it was not my personal intention. Firstly, I wanted to make this shift from management to entrepreneurship and secondly I've seen Romania, amid growth registered in recent years, can offer plenty of opportunities in the field of consulting services," says Musneci. On the other hand, work in a multinational has changed a lot in recent years.

The mandate in Romania allowed him to meet his current business partner, Alex Serban, together with whom he holds Serban & Musneci Associates company. According to Finance Ministry data, the firm last year generated 0.4m-euro turnover and net income of almost 30,000 euros. The firm's customers have included Vodafone, Lafarge, Danone, Rompetrol, Nokia, GSK, A&D Pharma.

In addition to growth opportunities Musneci says, "Romania has a still weak economic structure. The fact that the market is not as developed as others offers a kind of shelter". In the past two years, the team of Serban & Musneci Associates has grown from 4-5 people to 20 people. And Musneci says the development of this business remains his priority.

PHOTO: Silviu Mateu

Musneci says he is not tempted to go back to working for a multinational and stop being an entrepreneur

Samsung: Ținta noastră este să devenim mai cunoscuți în orașele mici și medii

JeongEon Kim, CEO al Samsung România, spune că rata de penetrare a televizorilor LCD se situează sub 15% și ne putem aștepta la o ascensiune rapidă a vânzărilor până nivelul atinge 50-60%

SABIN POPESCU

Samsung România, subsidiara locală a producătorului sud-coreean de electronice, electrocasnice și echipament IT, intenționează să își extindă prezența în orașele mici și medii din țară, prin campanii de comunicare ale brandului din ce în ce mai agresive și prin parteneriate cu mari lanțuri de retail IT&C.

„Până acum, investițiile noastre au vizat numai capitala, care este prima țintă a unei companii care intenționează să se extindă pe o anumită piață. Am atins un nivel suficient de ridicat în București și acum ne vom concentra pe orașele care au peste 300.000 de locuitori”, a declarat pentru ZF JeongEon Kim, director general al Samsung România, care a preluat conducerea companiei în luna mai a acestui an.

În august, Samsung Electronics anunța la nivel global că are de gând să își accelereze creșterea pe piețe emergente precum România, Rusia, India, Brazilia, Africa de Sud sau Vietnam.

„România este una din piețele strategice alese de Samsung. În Europa mai sunt vizate Polonia și Cehia, din prisma dimensiunilor piețelor, precum și a ritmului de dezvoltare al afacerilor”, a explicat Kim.

Ei a adăugat că, pe piața locală, Samsung plănuiește mai multe campanii de promovare outdoor, precum și dezvoltarea conceptului de magazin în

magazin, care constă în amenajarea unor standuri dedicate în marile lanțuri de retail precum Altex, Domo, Flanco.

„Brandul Samsung este foarte bine cunoscut pe segmentul televizorilor LCD și al telefoanelor mobile, însă avem câte scuzate de piață pe anumite electrocasnice, precum frigiderul sau mașina de spălat”, a precizat șeful Samsung.

Kim nu a precizat bugetul de publicitate al companiei pentru anul în curs. Partea de creație este realizată intern, de către o agenție proprie, cu sediul în Austria, adaptarea și producția fiind externalizate către Leo Burnett.

Oficiul Samsung a mai spus că intenționează să extindă și rețeaua de distribuitori ai companiei, însă numai pe partea de produse IT.

Samsung își triplează numărul de angajați până la finele anului.

În România, Samsung nu face vânzări directe, colaborând cu HAT Group (pentru distribuția telefoanelor mobile), Deck Computers (produse IT) și Genco Trade (electronice și electrocasnice). Samsung urmează să anunțe primul parteneriat săptămânal viitoare. Kim mai spune că, atunci când a preluat conducerea companiei la Jae Cheon Park în luna mai, compania avea circa 13 angajați.

După o evaluare internă, a hotărât să extindă echipa. „Nu avem suficiente resurse pentru a ne atinge obiectivele propuse. Avem în prezent circa 20 de angajați și intenționăm să creștem la peste 30 de salariați până la sfârșitul anului”, a declarat el.

Kim anticipează că piața locală de televizoare LCD se va continua să crească în următorii ani, până când se va atinge o rată de penetrare similară cu Europa de Vest.

„În prezent, cred că nivelul acestuia se situează la 10-13%, iar piața va continua să urce până la 50-60%, după care va urma o încetinire a ritmului”, explică el.

Șeful Samsung anticipează că se vor comercializa 400.000 de LCD-uri în România anul acesta. Citând un studiu al firmei GfK, Kim a precizat că acest lucru înseamnă un avans de 175% al vânzătorilor comparativ cu 2007. Prețul mediu de vânzare este așteptat să scadă cu 18,7%.

Compania are în prezent o cotă de 39% din piață și intenționează să mențină acest nivel până la finele anului.

În ceea ce privește segmentul telefoanelor mobile, pe care compania ocupă locul al doilea după Nokia, cu 19% din piață, Samsung anticipează un avans de 30% al vânzărilor, vizând o cotă de piață de 20% până la sfârșitul lui 2008.

Samsung depășește 300 mil. euro în România anul viitor

Samsung România anticipează venitul de 200 mil. euro anul acesta - obiectiv pe care Kim l-a reafirmat, având în vedere și evoluția din primele șase luni ale anului, când firma a încașat circa 90 mil. euro. „Businessul companiei în '08 a evoluat precum m-am așteptat”, a spus el. Pentru 2009, șeful Samsung estimează un avans de peste 50% al afacerilor, la 300 mil. euro.

Orange: apeluri la 1 cent pe minut pentru abonatii cu vechime

ADRIAN SECLEANU

ORANGE, cel mai mare jucător de pe piața locală de telefonie mobilă, și-a modificat programul de loialitate pentru clienții cu abonament, care introduce, printre altele, pentru clienții persoane fizice, posibilitatea de a alege până la trei numere din rețea către care apelurile sunt tarifate cu un eurocent pe minut, indiferent de intervalul orar.

Modificarea termenilor din programul de loialitate, care au în vedere și clienții companii, vor intra în vigoare din 29 septembrie. Schimbările au în vedere conservarea de către Orange a poziției de lider pe piața locală de telefonie mobilă, în contextul maturizării pieței și al îndepărtării concurenței pe clienți care se va duce - de la finele anului - între șase jucători, odată cu lansarea serviciilor de voce mobilă de către Romtelecom. De asemenea, începând cu data de 21 octombrie, clienții serviciilor de telefonie fixă și mobilă își vor putea schimba furnizorul păstrându-și numărul de telefon, reglementare ce este așteptată să intensifice competiția pe menținerea bazei de clienți între operatori.

„Vechimea abonamentelor clienților Orange este recomensată pentru prima oară cu posibilitatea alegerii unor numere magice și companii favorite cu care clienții persoane fizice, respectiv companii, comunică la tarife preferențiale”, spun oficialii companiei.

În funcție de vechimea în rețea, abonatii Orange persoane fizice își pot alege până la 3 numere cu care vorbesc la tariful de 1 eurocent/minut (fără TVA). Astfel, clienții persoane fizice care au o vechime în rețea de unul până la trei ani pot selecta un număr Orange cu care să vorbească la tariful de 1 eurocent. Clienții care au o vechime în rețea de trei până la cinci ani pot alege două numere, în timp ce clienții care au peste cinci ani în rețea pot alege trei numere Orange.

Și în cazul clienților de business, schimbările sunt realizate gradual, în funcție de vechimea în rețea. „Companiile pot avea până la 5 companii favorite cu care pot comunica la tariful preferențial de 3 eurocent/minut (fără TVA). Fiecare client business beneficiază de reduceri de până la 70% la valoarea facturată a convorbirilor între abonamentele companiei, în funcție de vechimea abonamentului în rețea”, afirmă reprezentanții Orange.

În funcție de valoarea facturii, clienții Orange, persoane fizice sau companii, au acces la diferite oferte pe trei segmente valorice: Silver, Gold sau Platinum.

Programul Orange Thank You a fost îmbunătățit în urma analizării atente a cerințelor și necesităților clienților, identificate prin intermediul studiilor de piață, astfel încât beneficiile să fie cât mai relevante pentru clienți și să fie adaptate valorilor brandului Orange”, a declarat Thierry Millet, director comercial al Orange România.

Orange, cel mai mare jucător de pe piața locală de telefonie mobilă, are peste 10 milioane de clienți și a înregistrat anul trecut afaceri de 1,2 mil. euro.

EBS România deschide un centru de dezvoltare SAP

LAURENTIU COTU - ZF TRANSILVANIA

COMPANIA EBS România, furnizor de soluții software integrate de gestiune ERP (Enterprise Resource Planning), negociază cu mai multe companii din domeniul auto încheierea de parteneriate pentru furnizarea de servicii suport și mentenanță.

„Am înființat în acest an un joint-venture cu firma ms-systems AG din Germania și vom construi împreună un centru de dezvoltare software SAP. În prezent am angajat primii 12 oameni. Luna viitoare vom demara discuțiile pentru un joint-venture cu DaimlerChrysler Computing Services din Graz, Austria, și pregătim

pentru luna noiembrie primul parteneriat în vederea intrării pe piața de suport SAP, împreună cu Cirquent GmbH Germania, membră a grupului BMW”, a declarat pentru ZF Transilvania Daniel Metz, director general al companiei EBS România.

EBS a realizat în primele opt luni din acest an o cifră de afaceri de 3,5 milioane de euro, ceea ce reprezintă o creștere a indicatorilor financiari cu 59% față de perioada similară a anului trecut. Tot în această perioadă de timp profitul realizat de compania clujeană a fost de 760.000 de euro, în creștere cu 107% față de același interval din anul trecut. Pentru tot anul, firma estimează o cifră de afaceri de 5,6 mil. euro.

HP: cel mai bine se vând imprimantele sub 100 €

ADRIAN SECLEANU

IMPRIMANTELE cu preturi mai mici de 100 de euro se vând cel mai bine, iar multifuncționalele (care asigură funcții de imprimare, scanare, copiere) înregistrează cele mai ridicate volume, afirmă reprezentanții Hewlett-Packard (HP) România.

„Din punct de vedere al pretului, cel mai bine se vând imprimantele din categoria medie, cu un cost de achiziție sub 100 de euro. Ca număr de unități, cel mai bine se vând multifuncționalele, urmate de modelele pentru companii mici, iar pe locul trei imprimantele foto”, a declarat Tatiana Diamandopol, Consumer Market Manager la HP România.

În primul trimestru al acestui an circa 66% din cele 250.000 de imprimante

vândute pe piața locală au fost multifuncționale, conform datelor companiei de analiză IDC România.

O categorie de echipamente care a început să înregistreze scăderi ale vânzărilor pe piața locală este cea a imprimantelor care nu au decât o singură funcție, cea de tipărire.

„După ce initial vânzările au fost aproximativ egale cu cele de anul trecut, la nivelul întregii piețe locale se observă un regres al imprimantelor single-funcțion. Anul trecut această categorie de imprimante se vindea foarte bine”, a spus Diamandopol.

HP România și-a relansat în cursul acestei luni oferta de imprimante care au la bază tehnologia de imprimare cu jet de cerneală (inkjet), având în vedere că perioada septembrie-decembrie este una care generează

vânzări ridicate. „Este cel mai bun sezon de vânzări - reîncep școlile, facultățile, iar apoi urmează sezonul de vânzări de final de an”, a spus Tatiana Diamandopol.

Printre noile imprimante lansate de HP se numără și modele care pot funcționa cu acumulatori, fiind astfel portabile, cât și unele care pot fi conectate la rețele wireless. HP este cel mai mare jucător de pe piața locală de imprimante, conform datelor IDC România.

Compania a înregistrat anul trecut un profit net de 8,3 mil. euro, la afaceri de 35,6 mil. euro, conform datelor de pe site-ul Ministerului Economiei și Finanțelor.

Cifrele nu reflectă întregul business HP în România, care se situează de fapt în jurul valorii de 200 mil. dolari.

adrian.secleanu@zfr.ro

PUBLICITATE

CONSTRUCȚII SOLIDE?

Prin câte cuteremine a trecut blocul în care locuiți? De câte ori pe săptămână se repară sistemul de instalații? Cât de sigure sunt așa zisele "modernizări" de apartamente? Dar debranșarea de la rețeaua de termoficare?

CBRE | EURISKO vă oferă peste 6.000 de unități locative în proiectele rezidențiale noi, moderne, sigure.

Pentru mai multe detalii vizitați www.residentiaf-cbre.ro

Wine, Platinum Towers, Resident, Campus Residence, Village de Stone, Wine Park, Stone Plus, The Apartment

CBRE | EURISKO

PUBLICITATE

minidesign, hiperspațiu

369,000 LEI
DE TVA

De la Eee PC te-ai obișnuit cu relația perfectă între dimensiunile de învidiat și performanța fără egal. Acum, cu noul ASUS Eee PC 1000H, vei putea experimenta portabilitatea fără egal și un spațiu de stocare de 160GB. În exclusivitate la Orange din 15 octombrie.

Comandă-l de pe acum la www.orange.ro/eeepc.

orange

Rațiu: Investim 70 mil. euro pentru a atrage noi producători de componente auto în parcul industrial ARO

Compania Landmark Management, controlată de Nicolae Rațiu, va investi 70 de milioane de euro în următorii 3-5 ani în construcția și recondiționarea halelor industriale de pe platforma fostei uzine ARO Câmpulung.

ALEXANDRU ANGHIEL

Potrivit lui Rațiu, investițiile în platforma parcului industrial din Câmpulung depășesc de mult în care vor fi atrase proiectele pentru noi fabrici. Rațiu a precizat că suprafața de 46 de hectare a Câmpulung Industrial Park este destinată în principal investitorilor din domeniul componentelor auto.

„Încercăm să stabilim contacte cu potențiali investitori. La ARO, pentru moment, ne aflăm în proces de renovare a unor clădiri și a rețelelor”, a spus Rațiu.

Compania va recondiționa spații industriale cu o suprafață de circa 100.000 de metri pătrați, care sunt deja racordate la rețelele de utilități, investiția fiind de 200 de euro pe metru pătrat. Potrivit acestui pret, Rațiu a apreciat că fondurile necesare pentru acest proiect vor fi de până la 19 milioane de euro.

Compania a atras doi producători de componente auto care au închiriat deja spații pentru vitorele fabrici, unul dintre ei fiind Nobel Plastiques, o divizie a

producătorului francez de componente auto Nobel Automotive, deținut de grupul turc Orhan. Nobel a închiriat 10.000 de metri pătrați în cadrul parcului industrial pentru o vitore fabrică, iar investiția inițială programată este de un milion de euro, urmând să fi create 100 de noi locuri de muncă.

Al doilea producător de componente auto care, potrivit lui Rațiu, a închiriat o hală în cadrul Câmpulung Industrial Park, este Lear Corporation. El nu a specificat suprafața închiriată de Lear, nici poziția investiției a producătorului. Lear deține în România o fabrică de componente pentru motoare electrice în Pitești, unde lucrează mai mult de 1.600 de oameni.

Cifra de afaceri a Lear în 2007 a fost de 70,5 miliarde de euro, în timp ce pierderile au trecut de 4 milioane de euro.

„În ceea ce privește investițiile green-field, avem 90.000 de metri pătrați pe care vrem să construim. Costurile pentru un metru pătrat nou construit, de circa 500-600 de euro, vor ridica investiția totală la aproape 50 de milioane de euro, dar aceasta va fi realizată în 3 până la 5 ani”, a declarat Rațiu.

El a adăugat că platforma Câmpulung Industrial Park va fi ocupată în întregime de producători de componente auto în maxim 5 ani. „Pe lângă cele două companii care deja lucrează la Câmpulung, mai avem discuții și cu alte companii din Turcia și Germania.”

Potrivit unor declarații anterioare ale directorului parcului, Sergiu Filip, sase companii din sectorul automotive sunt interesate de dezvoltarea unor facilități de producție în Câmpulung.

Landmark Management a prelat în cursul anului trecut, în urma unei licitații, platforma industrială a fostei uzine ARO pentru 16,5 milioane de euro. Pe suprafața de 46 de hectare sunt construite hale ce totalizează 85.000 de metri pătrați, la care se adaugă construcția uzinei principale, de 100.000 de metri pătrați.

Rațiu deține în România și afaceri în sectorul imobiliar, terenuri și chiar un complex rezidențial în București (Carol Parc Residence), dar și în industria ospitalității, cel mai cunoscut hotel fiind Lebadă din Capitală. De asemenea, el deține și o tipografie în care a investit pentru relocare și modernizare circa 13 milioane de euro.

„Este vorba despre o clădire specială, cu instalații de monitorizare a temperaturii și a nivelului de praaf. În prezent avem afaceri de 10 milioane de euro și cred că vom ajunge la 12 milioane la finalul anului. Cam un milion pe lună”, a adăugat Rațiu.

Nicolae Rațiu: Platforma Câmpulung Industrial Park va fi ocupată în întregime de producători de componente auto în maxim cinci ani

Știri ZF

Studiul al Synovate: Dacia este brandul românesc cu cea mai ridicată notorietate

Dacia este brandul românesc cu cea mai ridicată notorietate, obținând cele mai mari procentaje atât ca prim brand menționat de consumatori (17,4%), cât și ca marcă aleasă în mod spontan

(40%), potrivit unui studiu al Synovate, dat publicității în cadrul conferinței Strategice Branding™. Pe locul doi în clasamentul brandurilor românești cu notorietate ridicată s-a poziționat BCR, iar poziția a treia a fost ocupată de Arctic. Alte mărci din top 20 sunt Borsec, BRD, Banca Transilvania, Romtelecom, ARO, Dorna, Altex, urmate de Izvorul minunilor, Banpost, Logan, Bergerbier, Argos, Timisoara, Banca Românească, Napoclat, Ursus și Poiana. În cea de-a șasea ediție a clasamentului High Impact Brands, Nokia a prelat poziția de lider de la Coca-Cola, care s-a situat anul acesta pe poziția a doua. La capitolul branduri alimentare, Jacobs, Danone și Cristim au ocupat podiumul, mărcile auto fiind dominând clasamentul, în care se mai regăsesc nume precum Caroli, Poiana, Napoclat sau La Dorna. Studiul a fost realizat de Synovate, în colaborare cu Revista Biz, editată de Business Media Group, eveniment de studiu fiind format din peste 100.000 de persoane cu vârstele cuprinse între 18 și 54 de ani. **Mediador**

BoConcept intenționează să ajungă la șase magazine de mobila

Retailerul danez de mobilier BoConcept intenționează ca până la finalul anului 2010 să ajungă la șase magazine în România, după ce în luna noiembrie va deschide o nouă reprezentanță în Sibiu, în urma unei investiții de aproximativ 400.000 de euro. Anul viitor urmează a fi deschise alte două showrooms, la Iași și Brașov, în martie și noiembrie. BoConcept a lansat până în prezent în România trei colecții de mobilier și pentru acest an intenționează o cifră de afaceri de 3 mil. euro, cu 50% mai mult față de anul trecut. Primul magazin BoConcept a fost lansat în România în 2006, în Complexul Feria Băneasa din Capitală. Brandul internațional de mobilier și decoraturi BoConcept are peste 350 de magazine și studouri de marci în 47 de țări. **Adriana Popescu**

Pneu Maxx, divizie a Cefin Holding, vrea să vândă 60.000 de anvelope

Pneu Maxx, companie din cadrul grupului Cefin, estimează în acest an o cifră de afaceri de 16 mil. euro, la un volum al vânzărilor de 60.000 de anvelope pentru autocamioane. Cota distribuitorului, într-o piață evaluată la 90 de milioane de euro, este estimată astfel la 16%, un alt jucător important fiind EVW Holding, care importă și camioanele DAF. Potrivit cotei de piață indicată de companie, volumul vânzărilor de anvelope de camioane pe plan local se ridică la 375.000 de unități. Pentru anul următor compania întinde o creștere de 30% a vânzărilor, până la 80.000 de unități, cota de piață urmând să urce la 20%. Pneu Maxx, distribuitor de anvelope pentru mărcile Continental și Sempert, a devenit recent importatorul oficial al anvelopelor Yokohama. Potrivit acordului cu firma japoneză, banca de vânzări pentru marca Yokohama a fost fixată la 10.000 de unități în 2009. **Alexandru Anghel**

Erste vede marje scăzute pentru proiectele rezidențiale ale GTC din București

CRISTI MOGA

CONSULTANȚII grupului austriac Erste preconizează marje scăzute pentru ansamblurile rezidențiale dezvoltate de compania Globe Trade Center (GTC) pe piața locală, dar și în Polonia, motiv pentru care pretul țintă pentru următoarele 12 luni a scăzut de la 47 de zloti polonezi la 31 de zloti polonezi.

Compania listată pe bursa de la Varșovia, dezvoltă în București trei ansambluri rezidențiale de mari dimensiuni - Rose Garden în Colentina, Felicity, în apropierea pădurii Băneasa, și Garden of Eden în Pipera - care cuprind un număr total de circa 4.000 de apartamente aflate în

diferite faze de proiectare și construcție. În același timp, evaluarea pentru acțiunile GTC a fost redusă de la „cumpărat” la „păstrare”.

„Declasarea se bazează și pe faptul că acțiunile sunt încă tranzacționate la mulți considerabili mai mari decât majoritatea acțiunilor similare. GTC rămâne o miză relativ sigură datorită calității portofoliului său, a marjei actuale ridicate la proiectele comerciale a existenței pe piețele CSI și a bilanțului puternic.”

Cu toate acestea, am redus pretul nostru țintă pe 12 luni de la 47 PLN la 31 PLN (zloti polonezi - n.r.) pe acțiune din cauza marjei scăzute preconizate la proiectele rezidențiale din Polonia și România și a execuției lente

a proiectelor de dezvoltare”, arată consultanții Erste.

Vânzările de locuințe în București au scăzut în acest an, iar problemele de pe piața construcțiilor au provocat întârzieri pentru majoritatea proiectelor, afectând astfel rațiunile financiare ale companiilor.

Acțiunile GTC se tranzacționează în prezent la un nivel de circa 23 de zloti, în scădere cu aproape 50% față de ultimile 12 luni, în contextul în care toate companiile imobiliare listate au fost afectate de criza financiară internațională.

GTC este unul dintre cei mai activi dezvoltatori imobiliari de pe piața locală, unde a inaugurat astăzi

primul centru comercial sub brandul Galleria, în Buzău, și vizează încă cel puțin cinci proiecte similare, la Suceava, Piatra-Neamț, Galați, Arad și Bistrița.

În plus, compania este foarte activă și pe segmentul spațiilor de birouri, după ce a dezvoltat și vândut pentru aproape 150 de milioane de euro clădirile Europe House și America House din Piața Victoriei din Capitală.

GTC este unul dintre cei mai importanți dezvoltatori imobiliari din Europa Centrală capitalizate de aproximativ 1,5 miliarde de euro.

cristi.moga@ef.ro

50%
reprezintă rata cu care a scăzut în ultimul an prețul acțiunilor GTC comparativ lista pe bursa din Varșovia.

DRIVER'S EDITION

PRIMA DOZĂ E GRATIS. NOI ÎI SPUNEM TEST DRIVE.

Leon
€12.190*

Altea
€12.550*

*preț fără TVA

Atunci simți pentru prima dată ce înseamnă să ai controlul unei mașini și să îți pierzi pe-al tău. Simți puterea, simți adrenalina. Iar înăuntrul tău apare un gol ce începe să crească. Noi îți spunem dependență. Și îți-o oferim acum la un preț special: 12.190 € pentru SEAT Leon Reference 1.6l/102 CP sau 12.550 € pentru SEAT Altea Reference 1.6l/102 CP.

Oferta este valabilă în limita stocului disponibil.

Leon - Consum mediu: 5,0 - 8,4 l/100 km; Emisii CO₂ medii: 135 - 200 g/km
Altea - Consum mediu: 5,8 - 8,9 l/100 km; Emisii CO₂ medii: 146 - 214 g/km

www.seat.ro

Arad, TODORUȚI INTERNAȚIONAL, tel. 0257-41.33.23 • Baia Mare, LEXBY, tel. 0262-21.82.88 • Brașov, DP MOTORS, tel. 0268-33.83.00 • Bihor, ENA SERVICE, tel. 0239-62.99.84 • București, ACTO SYNCRIO, tel. 021-209.40.22 • București, METROTEHNICĂ INTERNAȚIONAL, tel. 021-457.08.17 • București, PORSCHE BUCUREȘTI ANAFIETEL, tel. 021-203.29.20 • București, PORSCHE BUCUREȘTI VEST 2, tel. 021-203.12.22 • Cluj, TOP CAR, tel. 0264-43.92.03 • Constanța, DONA, tel. 0241-84.97.93 • Cluj-Napoca, DONA, tel. 0211-43.85.01 • Gălăți, ENA SERVICE, tel. 0236-31.30.50 • Iași, MOLDOVIANUS AUTO, tel. 0232-22.15.45 • Odorhei, BERKA, tel. 0239-41.80.48 • Ploiești, PEK, tel. 0244-59.67.51 • Râmnicu Vilcea, DONA, tel. 0262-73.40.44 • Sibiu, PORSEB, tel. 0269-22.85.58 • Sighișoara, SANTECOM, tel. 0265-77.26.09 • Suceava, TERMO DINARIC, tel. 0230-52.27.44 • Timișoara, MECO PRODI, tel. 0245-22.01.01 • Târgu Jiu, COREK, tel. 0253-22.33.73 • Târgu Mureș, SANTECOM, tel. 0265-30.60.58 • Timișoara, TODORUȚI INTERNAȚIONAL, tel. 0254-24.37.37

PUBLICITATE

ZIARUL FINANCIAR după afaceri

VINERI, 26 SEPTEMBRIE 2008

ANUL X / Nr. 2.485

TENDINȚE

paginile 2-3

TRECUT FICTIV SAU A FOST
ODATĂ... CA NICIODATĂ

GASTRONOMIE paginile 8-9

NOUL GUST
AL GERMANIEI

FOTO: Shutterstock

TRECUT FICTIV SAU

Ce s-ar fi întâmplat dacă Hitler ar fi câștigat al doilea război mondial sau dacă nu s-ar fi născut deloc? Și cum ar fi arătat viitorul american dacă nu ar fi avut loc atacul terorist

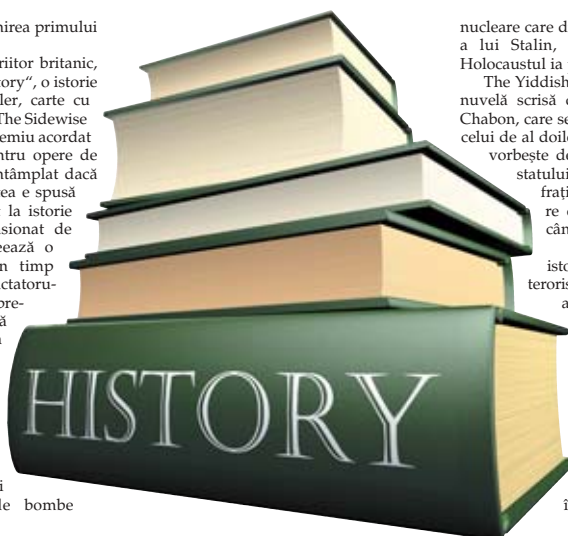
de Ioana Mițu

De la „It's a wonderful life”, celebrul film în care un înger îi arată unui bărbat ce s-ar fi întâmplat dacă el nu se născuse, la „Înapoi în viitor”, întrebarea „ce ar fi dacă” a dat naștere multor povești. Dacă istoria ar fi alta, dacă geografia ar fi alta... În imaginația lor, scriitorii, scenariștii de film sau, mai nou, scriitorii de bloguri au explorat „What If?”-urile lumii din toate perspectivele. După al doilea război mondial a apărut chiar și genul literar numit „istorie alternativă” care analizează evenimente importante din istoria omenirii din alt unghi: dacă acestea nu s-ar fi întâmplat deloc sau dacă s-ar fi petrecut altfel.

În 1933 J.C. Squire edita „If It Had Happened Otherwise”, o colecție de eseuri scrise de numeroși autori ai perioadei, printre care și Winston Churchill care a scris „If Lee had Lost the Battle of Gettysburg”, cu referire la cea mai sângeroasă bătălie a Războiului Civil din America.

Rezultatul fictiv ar fi fost prevenirea primului război mondial.

În 1997, un comediant și scriitor britanic, Stephen Fry, scria „Making History”, o istorie alternativă a dictaturii lui Hitler, carte care a câștigat de altfel premiul The Sidewise Award for Alternate History (premiu acordat pentru prima oară în 1995 pentru opere de istorie alternativă). Ce s-ar fi întâmplat dacă Hitler nu s-ar fi născut? Povestea e spusă din prisma unui tânăr student la istorie care întâlnește un fizician pasionat de Adolf Hitler și împreună creează o mașină care-i duce înapoi în timp pentru a împiedica nașterea dictatorului. Trezindu-se apoi într-un prezent schimbat, tânărul realizează că deși Hitler nu existase, în locul său se născuse Rudolph Gloder, un „inlocuitor” mult mai eficient și mai răbdător decât Führer-ul, care a reușit să schimbe și mai mult fața lumii. În această poveste alternativă, Gloder păstrează alianța cu Austria în 1937, germanii își dezvoltă propriul arsenal de bombe

nucleare care duce la distrugerea Moscovei și a lui Stalin, nașiștii cuceresc Europa și Holocaustul ia proporții și mai mari.

The Yiddish Policeman's Union este o altă năvelă scrisă de autorul american Michael Chabon, care se ocupă de istoria alternativă a celui de al doilea război mondial și în care se vorbește despre o distrugere ipotetică a statului Israel. La începutul lui 2008 frații Coen vor realiza și o adaptare după cartea lui Chabon aducând pe ecrane istoria alternativă.

Nici diverse ipoteze despre istoria mai recentă, precum atacul terorist de la 9/11, nu au întârziat să apară. În 2006, în New York Magazine o serie de personalități din domenii diferite și-au expus părerile despre cum ar fi arătat New York-ul și lumea dacă turnurile gemene nu ar fi fost bombardate. Un jurnalist de la NY Times a speculat, creând scenariul unui posibil război al Americii cu China, dacă lupta împotriva terorismului nu ar fi

A FOST ODATA... CA NICIODATA

din 9/11 sau care ar fi fața lumii astăzi dacă ecologismul nu ar fi existat. Întrebarea „What if?” (și dacă...) e un fel de America a frazelor, unde orice scenariu e posibil.

adus țările de aceeași parte a câmpului de luptă. Preturile petrolului ar fi fost afectate într-o măsură mai mare, pentru că, dacă 9/11 nu ar fi avut loc, globalizarea nu ar fi fost astfel încetinită și odată cu ea comerțul internațional. Iar Bush nu ar mai fi fost președinte și probabil că nici războiul din Irak nu ar fi avut loc.

Un om de afaceri din domeniul imobiliar a răspuns că evenimentul din septembrie 2001 a fost poate cauza care grăbit boom-ul pieței imobiliare americane.

Consecințele evenimentului din 2001 au avut și repercusiuni arhitecturale. După cum susține editorul publicației Arhitectural Records, „oamenii au devenit conștienți de arhitectura New York-ului și au început să se implice mai mult în noile proiecte de construcții”. Printre cei care au scris despre istoria alternativă a 9/11 sunt și scepticii care spun că istoria ar fi fost doar întârziată, dar nu schimbată complet, iar americanii cu simțul umorului au afirmat că „francezii nu ne-ar fi urât că intervenim în pacea mondială și poporul american nu ar fi devenit atât de religios”.

Aceeași întrebare, „Și dacă lucrurile ar fi stat altfel?”, caută răspunsuri și în alte domenii decât cele politice, economice sau istorice. Un

blogger care scrie pentru publicația The Guardian, online, și-a pus întrebarea ce s-ar fi întâmplat cu lumea în care trăim dacă oamenii nu ar fi devenit conștienți de pericolul poluării sau ale suprapopulării planetei.

Ce s-ar fi întâmplat dacă în urmă cu două sute de ani economistul britanic Thomas Malthus nu s-ar fi gândit la efectele extinderii populației asupra planetei sau dacă Rachel Crason nu ar fi scris cartea Silent Spring, care a pus pentru prima oară, în 1962, problema ecologiei (popularitatea cărții a facilitat și interzicerea pesticidelor DDT în Statele Unite în 1972). Sau dacă Marvin Gaye n-ar fi cântat „Mercy, Mercy Me (The Ecology)” în 1971 și Joni Mitchell, „Big Yellow Taxi”, care vorbește despre o lume în schimbare. Și dacă Al Gore ar fi câștigat alegerile prezidențiale din 2000, și-ar mai fi dedicat oare timpul pentru realizarea filmului despre încălzirea globală, „An Inconvenient Truth”? Oare rasa umană și-ar fi tăiat (defrișat) mai repede craca de sub picioare dacă nu ar fi existat grupări ecologiste? Cel puțin marile companii ale lumii se află sub presiunea de a fi „environmentally friendly” și lumea a devenit solidară în încercarea de a păstra planeta curată.

Dacă dai search pe Google pentru cuvântul „environment”, descoperi milioane de site-uri care spun de ce ecologia e benefică. Dar dacă n-ar fi existat Google? Și-a pus această întrebare (în septembrie, când Google a împlinit 10 ani) Harry McCracken, cel care a lansat site-ul technologizer.com și editorul-șef al publicației PC World. „Cred în legea care spune că tot ce s-a inventat ar fi fost până la urmă inventat, poate doar mai târziu. Și chiar dacă Internetul n-ar fi oferit Google, ar fi lansat ceva asemănător, poate mai puțin revoluționar. E greu să reinventezi pagina Google care a fost copiată ulterior de multe alte companii și algoritmul PageRank (prezintă paginile în funcție de importanța rezultatului căutării).” Google a revoluționat publicitatea online și în plus a oferit în 2004 Gmailul cu 1G spațiu de depozitare, în condițiile în care Hotmailul lui Microsoft oferea doar 2 MB. Acum Yahoo oferă spațiu nelimitat, dar motivația upgradării a venit de la Google. Și tot acesta a revoluționat programul Google Maps și mai târziu a făcut posibilă vizualizarea pe internet a Pământului, de la distanță (prin Google Earth). Iar dacă n-ar fi existat Google, multe răspunsuri nu ar fi fost date...

NOPTI INDIENE

FOTO: Reuters

A trecut vara și a venit toamna indiană după cum prevestesc evenimentele ce au loc în București, pe terase (cât au fost deschise), în cafelele și restaurante. Iar Capitala nu mai pare atât de gri văzută printre șaluri colorate, ritmuri mantrice și escapade culinare exotice.

FOTO: Shutterstock

de Ioana Mițu

In București e greu să te ascunzi de ploaie, de trafic și de viața agitată în general. Tocmai din acest motiv serile indiene vin ca un covor fermecat din altă poveste orientală, să te fure și să te încante cu misterul lor.

La începutul lunii, pe terasa Astrodrom de pe Hotel Residence (str. Alexandru Constantines-

lumești. Bucătarul serii a fost artistul Amarjit Sidhu (coproprietar al restaurantului bucureștean Barka Saffron), care realizează fotografiile pentru publicații internaționale ca Herald Tribune și în timpul liber gătește „ca acasă” în India. În timp ce se pregătea orezul și carnea condimentată, iar muzica avea inflexiuni de vreun instrument tradițional indian, se proiectau pe un perete vizualuri cu videoclipuri bollywoodiene și se împărțeau pe la mese bețișoare parfumate aprinse. „Sunt aduse dintr-un templu budist” ne-a spus femeia îmbrăcată

ocupa de masaj s-au ridicat de pe scaun relaxați și cu zâmbetul pe buze.

După ce toată lumea a terminat de mâncat, Amarjit a venit personal să întrebe oaspeții dacă totul a fost pe gustul lor.

Tot Amarjit a fost și cel care ne-a invitat ulterior, pe 19 septembrie la Museo Café & Terrace, cafeneaua deschisă recent la parterul Muzeului de Geologie pentru a sărbători o altă seară orientală intitulată Bollywood Party. Camerele cafenelei sunt generoase în spațiu, cu tavan înalt și draperii din catifea, cu pereți roșii,

fumători se perindau de la masă la fereastră sau bar (în încăperea principală nu se fuma). Meniul a fost ceva mai bogat decât la Astrodrom, iar pentru 60 de lei aveai parte de aperitive, un fel principal (condimentat până la lacrimi) și desert, cu denumiri precum Kashmiri Gosht (miel kashmiri), Narialwala Murgh (pui cu cocos) sau Bengal wala Murgh (pui din Bengal). De la Museo au lipsit femeile îmbrăcate în sari, pernele colorate aranjate pe jos și bețișoarele parfumate, iar atmosfera a fost mai degrabă exotico-occidentală, cu cocktailuri, socializări la

cu, nr.33) a avut loc primul eveniment (cel puțin din toamna asta) dintr-o serie de nopți indiene bucureștene cu mâncare picantă, sari-uri colorate și muzică exotică. Muzica a fost mixată de DJ Vasile care a reușit să redea o atmosferă de templu budist, dacă n-ar fi fost aromele păcătoase de miel și pui ce veneau din bucătăria amenajată ad hoc pe terasă și care ar fi împiedicat meditația cu poftă

în sari care părea că plutește printre noi ca fumul tare scos de bețișoare. Într-un colț al terasei erau expuse haine din inuri și mătăsuri, un fel de „dressing room” pentru Maitreyi, toate aranjate de Aruna Goa, magazinul de pe Smârdan, unde se găsec veșminte și accesorii indiene.

În același colț colorat se realiza și masajul indian pe cap și toți clienții care s-au dat pe mâinile agile ale femeii îmbrăcate exotic care se

acoperiri în permanență de expoziții foto, în contrast cu intrarea în muzeu care pare cam ...comunistă. Pe unul dintre pereții roșii s-au proiectat toată seara filme de Bollywood celebre pentru coregrafia lor inedită, care din când în când părea realizată întocmai pe muzica lui DJ Camil, responsabil cu atmosfera. Toate mesele au fost ocupate, cu rezervare prealabilă, dar locul nu părea aglomerat, pentru că mulți dintre

țigară și muzică animată (la un moment dat mi s-a părut că aud chiar ritmuri cubaneze).

India e bine primită în București, după cum a demonstrat-o și popularitatea restaurantelor cu specific indian precum Karishma, Barka Saffron sau Haveli, dar și numărul mare de admiratori ai culturii orientale ce gustă evenimentele cu filme indiene și meniuri cu nume greu de pronunțat.

(Probabil) cel mai evoluat computer personal din lume

Trebuie să te așezi în fața lui, să mănuiești folderele de pe ecran doar atingându-le ușor cu degetul, fără să mai pui mâna pe mouse sau tastatură. Numai așa poți înțelege că titlul acestui articol nu e deloc exagerat.

Noul HP IQ816 TouchSmart PC are un monitor urias de 25,5 inch, full HD, tactil, extrem de sensibil și precis. În acest monitor este „ascunsă” unitatea hardware. Datorită softului produs de HP pe baza Windows Vista putem să manevrăm informația de pe ecran cu

ajutorul degetului. Astfel, prin simpla atingere a monitorului, navigăm pe Internet, organizăm și edităm fotografii, creăm playlist-uri cu melodii, înregistrăm mesaje vocale și video (inclusiv podcasturi). Receptionează posturile TV multimită tunerului încorporat, poate fi fixat pe perete asemenea unui televizor LCD, are telecomandă, vine cu o tastatură slim fără fir și cu unitate optică Blu-ray.

HP IQ816 TouchSmart PC poate fi comandat online (românii s-ar putea să aibă ceva dificultăți deocomandată) la un preț de aproximativ 1.900 euro. În magazinele autohtone va sosi cel mai devreme anul viitor.

Înregistrări video cu demonstrațiile utilizării noului computer HP pot fi urmărite la www.hp.com

Victor Kapra

- Sistem operare: Genuine Windows Vista Home Premium 64-bit
- Procesor: Intel Core 2 Duo Processor T8100; 2.10GHz(2)
- Memorie: 4GB PC2-5300 DDR2 SDRAM (2x2048MB)
- Hard Disc: 750GB 7200RPM SATA 3Gb/s (suportă memorie adițională)
- Unitate optica: Slot-load Blu-ray player & SuperMulti DVD burner. 8x DVD±R, 6x DVD±RW, 6x DVD±R DL, 5x DVD-RAM, 2x BD-ROM, 8x DVD-ROM, 6x DVD-ROM DL, 5x CDR, 24x CDRW, 24x CD-ROM Write: 8x DVD±R, 4x DVD±RW, 4x DVD±R DL, 5x DVD-RAM, 16x CDR, 10x CDRW(6)
- Placă Video: NVIDIA GeForce 9600 M GS HD
- Conectivități Wireless: Wireless LAN (802.11b/g/n), built-in antena WLAN; Bluetooth integrat
- Audio : High Definition Audio 2.0 Personal Video
- Cameră web și microfon integrate

Acces continuu la internet

În cadrul primei conferințe internaționale organizate de la preluarea companiilor Gateway și Packard Bell, gigantul taiwanez Acer, al treilea producător mondial de PC-uri, a prezentat modelul Aspire One 3G, intrând în războiul laptopurilor ultraportabile, denumite notebookuri.

Spre deosebire de competitorii săi direcți Asus Eee PC sau Dell Inspiron Mini 9, Aspire One se va putea conecta la internet și prin intermediul conexiunilor 3G sau WiMAX, pe lângă tradiționala legătură Wi-Fi.

Astfel, produsul este gândit să asigure utilizatorilor acces permanent la internet - în momentul în care aceștia ies din aria de acoperire a unui hotspot gratuit wireless spre exemplu, pot comuta pe rețelele 3G ale operatorilor mobili.

Modulul 3G este compatibil HSDPA, standard ce asigură o viteză teoretică de descărcare a datelor de până la 7,2 megabiți pe secundă.

Acer intenționează să comercializeze produsul în

- Procesor: Intel Atom tactat la 1,6 GHz;
- Memorie RAM: 512 MB;
- Ecran: 262.000 de culori, diagonala 8,9 inch (22,6 cm), rezoluție maximă 1024x600 pixeli;
- Stocare: hard disc de 160 GB sau SSD (Solid State Drive) de 16 GB; cameră web; card reader;
- Sistem de operare: Linux sau Windows XP;
- Greutate: 995 de grame;
- Dimensiuni: 249x170x29 mm

Pret de pornire: 330 de euro
Disponibil din luna octombrie

Sabin Popescu

5
după afaceri

PUBLICITATE

CE SE INTAMPLA DOCTORE și

vă invită la seminarul

Legume pentru o sănătate activă

Moderator: Oana Cuzino

Ca să afli care sunt beneficiile nutriționale ale legumelor, participă la seminarul desfășurat în data de **20 octombrie 2008!**

Înscrie-te pe www.csid.ro sau sună la **0318 256 306**.

Seminarul va avea loc la **Hotel Intercontinental**, începând cu ora **17:30**. Intrarea este gratuită și se face în baza înscrierii prealabile.

DIN VORBĂ ÎN VORBĂ CU... vlad vlăsceanu

Pe Autostrada Soarelui, mi-am dat seama că voi fi unul dintre miile de studenți care absolvă o facultate doar pentru o diplomă.

FUG DE PLANURILE MINUȚIOASE

La vârsta de 30 de ani, Vlad Vlăsceanu poate spune că și-a conturat în detaliu o hartă profesională cum alții nu reușesc într-o viață. A trecut ușor de la jurnalism la construcții, a făcut un ocol prin politică și apoi un popas în marketing. Destinația finală a fost însă publicitatea și organizarea târgurilor imobiliare.

de Cristina Stoian

Până să ajungă la concluzia că „a fi realizat” înseamnă să ai propria afacere, Vlad Vlăsceanu a profitat de fiecare ocazie pentru a cunoaște cât mai multe domenii și cât mai mulți oameni. „Nu pot spune că am avut un plan minuțios în ceea ce privește cariera. De altfel, nu sunt o persoană care să își planifice fiecare pas următor. Îmi stabilesc obiectivul pe termen lung și apoi acționez pentru îndeplinirea lui într-un timp cât mai scurt. Liberul arbitru este cel care funcționează foarte bine în cazul meu, iar planurile minuțioase elaborate pe ani de zile sunt lucruri de

în Focșani și am hotărât să merg la interviu. A doua zi, din 15 candidați eram ales și îmi începeam cariera într-un post de radio, carieră care a durat până la admiterea în facultate”, povestește Vlăsceanu.

Directorul Ad Media Consulta se consideră o persoană atipică din punctul de vedere al pasiunii pentru anumite științe, întrucât „eram pasionat de matematică, dar în același timp eram extrem de atras de literatură sau filologie. Rând pe rând mă gândeam cât de mult mi-ar plăcea să urmez jurnalismul, filologia sau să mă joc cu cifrele”. A ales totuși construcțiile, devenind mai târziu student al Universității Tehnice de Construcții. În timpul facultății a început să lucreze la un ONG, înființând în același timp Asociația Studenților din Construcții București,

Ca o urmare firească, omul de afaceri a început să lucreze în marketing și publicitate, iar dorința de a fi în mijlocul lucrurilor l-a împins și spre politică la o vârstă încă fragedă, de 22 de ani. „Am părăsit spectrul politic pentru că nu eram destul de copt la minte, rămânând doar în publicitate și marketing”, zice el. Practica l-a ajutat mai mult pe Vlăsceanu să înțeleagă piața decât a făcut-o teoria învățată în facultate, teorie care l-a ajutat mai degrabă din punctul de vedere al structurării gândirii și al modului de abordare a diverselor situații cu care te poți întâlni în cariera profesională.

În urmă cu doi ani și-a înființat propria firmă de publicitate, iar din primăvara lui 2007 a lansat brandul tIMOn și a început să organizeze târguri imobiliare naționale, ajungând în toamna acestui an la a noua ediție. „Înainte mă gândeam la cât de frumoasă va fi viața când voi fi propriul meu șef. Mă gândeam că voi veni și pleca de la birou atunci când voi dori și nu va mai exista nimeni care să convoace ședințe la ceasuri târzii în noapte.

Acum sunt primul care ajunge la birou și ultimul care pleacă. Vacanțele sunt mult mai scurte decât în perioada anterioară, responsabilitățile mult mai mari, dar provocările mult mai numeroase”, mărturisește Vlăsceanu.

Anul trecut, tIMOn a acoperit peste 50% din piața de târguri și expoziții imobiliare din București, organizând trei ediții în primăvară și alte trei în toamnă. Târgul imobiliar organizat de Vlad Vlăsceanu

„În urmă cu doi ani mi-am înființat propria firmă de publicitate, iar din primăvara lui 2007 am lansat brandul tIMOn și am început să organizez târguri imobiliare naționale, ajungând în toamna acestui an la a noua ediție.”

care fug”, spune Vlad Vlăsceanu, directorul general al firmei de publicitate Ad Media Consulta, încercând să facă o scurtă prezentare. Cariera profesională a început să se contureze încă din liceu, când elev în clasa a XI a fiind, a hotărât să devină redactor sportiv într-un post de radio. „Primul job este cel pe care nu îl poți uita niciodată, pentru că este primul contact cu o nouă lume. Tocmai aflasem că se deschidea Uniplus Radio și

preocupare care l-a apropiat foarte mult de o altă activitate pe care nu o prevedea: organizarea de evenimente. „Deși îmi plăceau verile pe șantierele de pe Autostrada Soarelui, mi-am dat seama că voi fi unul dintre miile de studenți care absolvă o facultate doar pentru o diplomă de studii superioare. Partea umanistă din mine își spunea cuvântul și astfel am decis să urmez și cursurile Facultății de Comunicare și Relații Publice”, explică Vlăsceanu.

cuprinde nu doar segmentul rezidențial, ci și spații de birouri, comerciale sau terenuri. Mai mult decât atât, a reușit să devină un pol de afaceri imobiliare est-europene prin participarea mai multor administrații locale din țări vecine.

tIMOn reprezintă în prezent aproximativ 30% din cifra de afaceri a companiei, restul veniturilor fiind generate de serviciile de advertising și marketing, pe care Ad Media Consulta le oferă.

Ediția din toamnă a târgului imobiliar a adus aproximativ 24.000 de vizitatori, vânzări de 10,7 milioane de euro la 40 de zile de la încheierea târgului, contracte semnate în valoare de 3,2 milioane de euro în perioada târgului cu cele 44 de companii expozante. Anul trecut, compania a rulat afaceri de 700.000 de euro.

Oportunitățile pe care le-a avut pe piața din România l-au ținut departe de ofertele din străinătate, singurul său scop fiind să se realizeze la nivel local.

Până acum pare să fi reușit din moment ce declară că nu regretă nicio decizie luată pe plan profesional, chiar dacă este conștient că trăiește într-un ritm foarte alert în fiecare zi.

„O zi de lucru începe la 8:00 și continuă cu trecerea în revistă a problemelor care nu suportă amânare, cafeaua de dimineață și revista presei. După care încep să sune telefoanele, să rezolv task-urile și să discut cu fiecare partener implicat în diverse proiecte. Când timpul ne permite, ieșim în grup la masă, dar de cele mai multe ori mi se răcește comanda făcută la catering”, spune Vlăsceanu.

ELABORATE PE ANI DE ZILE

După ora 21:00, când își termină programul la birou, nu mai este timp decât de două ore de zapping la TV, iar în weekendurile în care nu lucrează fuge de traficul din București, merge la film sau programează întâlniri cu prietenii.

În materie de hobby-uri, lista nu se oprește aici. „Am fost colecționar de timbre, dar imposibilitatea de a mai realiza «schimbul de timbre» m-a îndepărtat de pasiunea pentru filatelie. Am soldăteii de plumb, iar de doi ani am început să colecționez vinuri”, explică Vlăsceanu, care se poate mândri deja cu o colecție impresionantă la care adaugă de fiecare dată când are ocazia o „piesă” nouă.

O altă pasiune căreia proprietarul Ad Media Consulta îi acordă timp în scurtele vacanțe pe care le are o reprezintă călătoriile, nu acela

clasice, care constau în plimbări la Milano sau Paris, ci adevărate experiențe pe toate continentele lumii, sau, de ce nu, care constau în redescoperirea României.

„Sunt multe locuri în care nu am ajuns până acum și mi-ar plăcea să merg, dar sunt foarte fericit și când descopăr locuri noi în România. Îmi plac locurile din țara noastră și le prefer în detrimentul experiențelor turistice din alte țări, dar mi-am propus să vizitez toate continentele, cât mai multe civilizații și atunci, din curiozitate, vacanțele sunt apanajul altor țări”, este de părere Vlăsceanu.

Iar China, cu filosofia oamenilor de acolo, cu frumusețea și exotismul locurilor, dar mai ales cu modul în care a reușit să își conserve tradițiile, este unul dintre locurile care au reușit să îl fascineze până acum pe Vlad Vlăsceanu.

Am fost colecționar de timbre, dar imposibilitatea de a mai realiza «schimbul de timbre» m-a îndepărtat de pasiunea pentru filatelie.

PROFIL

Legume și modă

Omului tăcut din spatele magazinelor River Island (modă casual) i se spune domnul Bernard. Are o avere de 1,6 miliarde de lire sterline, dar încă lucrează, ba chiar și în unele weekenduri.

Bernard Lewis (82 de ani) a însoțit cu un magazin într-un sopron din Holloway Road, în nordul Londrei, unde vindea fructe și legume în pantalonii scurți. Acum vânzările River Island sunt de peste 800 milioane de lire.

În timpul celui de-al doilea război mondial, familia își vindea marfa direct din camion. Lewis a părăsit forțele aeriene în '46 și și-a deschis propriul magazin tot pe Holloway Road (acum un magazin River Island). Dar în doi ani a realizat că nu îi plac afacerea cu legume, pentru că trebuia să se trezească la 5 dimineața pentru a merge pe un frig îngrozitor în piețele din Covent Garden sau Spitalfields și apoi produsele erau foarte perisabile.

În '48 Lewis și cei trei frați ai săi au deschis un magazin de haine de damă, pe Mare Street, în estul Londrei. În 10 ani aveau să dezvolte un lanț de magazine în toată Marea Britanie: Brighton, Hull, Glasgow, Londra. Lewis recunoaște că nu a fost ușor și își atingea adesea limita de credit. Până în 1980 doi dintre frați au părăsit afacerea, magazinele au fost redenumite Chelsea Girl, iar în 1988 acestea au renăscut ca River

Island. Reinventarea e probabil unul dintre motivele supraviețuirii brandului, alături de coordonarea perfectă.

În anii '90 Lewis a condus afacerea alături de fiul său Leonard, iar în ultimii 10 a apărut Lewis Trust Group - un holding ce aparține familiei. Acțiunile sunt deținute de 11 membri ai familiei, de o companie israeliană și trusturi din Guernsey (o insulă ce aparține Marii Britanii). Imperiul familiei lui Lewis înseamnă însă mult mai mult decât River Island. Lewis Trust Group deține hoteluri în Europa (opt în Spania), Israel (11, dintre care majoritatea sunt la Marea Roșie) și America (trei).

Deși nu are de gând să se retragă, domnul Bernard spune că succesiunea nu e o problemă: mulți membri ai familiei sunt în afaceri de zece de ani. Vanessa, a doua sa soție (60 de ani), e product development and image director; Olive, fiul lui, e chief executive, iar Ben, fiul fratelui său, conduce departamentele de retail, IT și logistică. Și moda e perisabilă, dar nu ca legumele... IULIA STANCU

Noul gust al Gern

Cine ar fi crezut că Germania e la doar un pas în spatele Franței într-unul din topurile Michelin? Dar refuză, mândră, să o imite, bazându-se numai pe ce-i al său din strămoși, cu mici modificări.

de Daniela Stoican

La restaurantul lui Juan Amador din Langen (Germania), un sandwich tradițional cu șuncă și ou, alături de paiul necesar pentru a sorbi câteva picături de grăsime de porc și de ulei prăjit, urmat de ouă de prepeliță îmbrăcate într-un aluat foarte subțire, fac parte dintr-o masă cu mai multe feluri care costă în jur de 160 de euro.

Inovații ca aceasta i-au adus restaurantului lui Amador trei stele Michelin, cea mai înaltă distincție posibilă, și au atras atenția asupra unui aspect surprinzător: Germania, țara verzei murate și a cârnaților, beneficiază de mai multe restaurante de trei stele (nouă la număr) decât orice altă țară europeană, cu excepția Franței.

„Obiceiurile culinare germane s-au schimbat radical în ultimii 10 ani”, spune Amador. „Suntem în curs de a crea un nou cult pentru mâncare, ce era pur și simplu imposibil înainte.” Cultura restaurantelor a

înflorit aici în ultimul deceniu, iar nemții au reușit să se elibereze de reputația de a fi zgârciți când e vorba de ieșitul în oraș.

Ghidul Michelin dedicat Germaniei, publicat în noiembrie anul trecut, a mai trecut încă trei restaurante de trei stele pe catastif.

Amador, cu stilul său experimental dificil de clasificat, se regăsește în ghid alături de Restaurant Bareiss, un local cu influențe franțuzești condus de Claus-Peter Lumpp în zona Pădurea Neagră, și de GästeHaus Erford din orașul Saarbrücken, unde bucătarul, Klaus Erford oferă bucate tradiționale germane. Bucătării, fie ei novici sau cu vechime în meserie, preferă să scoțosească prin bagajul teutonic în căutarea de arome noi decât să copieze tehnici franțuzești sau spaniole pentru a impresiona.

În ferme se cultivă soiuri tradiționale de legume și rase de animale specifice locului. În Bavaria, landul cel mai întins al Germaniei din punct de vedere geografic, în bucătării nu se mai folosesc atât de mult smântâna și untul, felurile tradiționale fiind transformate în creații moderne.

Poate că nu e nicio surpriză faptul că unul din locurile cele mai bune pentru a gusta din „neue deutsche Küche” (noua bucătărie germană), dar și din vechea bucătărie, este Münchenul, capitala prosperă și plină de viață a Bavariei. Iată câteva exemple în acest sens.

Fiecare cu starul său

Alfons Schuhbeck, un bărbat de 59 de ani cu părul blond, roșu la față și cu un aer jovial, este poate cel mai cunoscut bucătar din München. Acum explică originile carpaccio-ului la o emisiune de televiziune de gătit, „Kochen bei Kerner”, iar în clipa următoare își întâmpină oaspeții la restaurantul său cu o stea Michelin, Schulbecks in den Südtiroler Stuben (Platzl 6-8).

În inima centrului vechi din München, într-o curte extrem de pitorească, restaurantul Südtiroler Stuben este doar unul din localurile pe care neobositul Schuhbeck le operează în Platzl, celelalte fiind un magazin

ianiei

de înghețată, o școală de bucătari și un centru unde se vând condimente.

Chiar dacă veți găsi preparate moderne, nu vă așteptați la ceva trendy sau șic. Stilul localului e un pic prea încărcat, cu saune tapițate cu motive florale și flori uscate ca ornamente. În ciuda faptului că s-a format în străinătate, Schuhbeck nu caută prea departe pentru a-și găsi inspirația. Aperitivul, o versiune în miniatură a preparatului german numit „saure zipfel”, îți dă o idee clară asupra a ceea ce va urma... tot bucate germane.

Dacă în varianta tradițională, cârnații sunt fierti întregi într-o supă de ceapă, varianta lui Schuhbeck e mai complexă: o supă cremă dulce - acrișoară cu felii subțiri de cârnați marinați și ceapă tăiată mărunt, plutind într-un mic vas ceramic.

Spada de porc e umplută cu un amestec savuros de pui, fistic, ciuperci și momite. La fel de memorabili sunt și ravioli, umpluți fie cu caltabos, fie cu foie gras. Nici detaliile nu sunt neglijate: cartofii serviți alături de carnea de porc au fost fărâmițați cu multă migdală și artă, pentru a semăna a cuscus.

Mâncare tradițională din Alpi, îmbrăcată în haine haute-cuisine. O masă pentru două persoane costă în jur de 280 de euro.

Ravioli cu urzici

Chiar dacă Broeding (Schulstrasse No.9) are o vechime de peste 18 ani, în micul restaurant te simți în continuare ca și cum ai fi la o petrecere privată. Poate din cauză că Broeding este și un magazin de vinuri specializat în vinuri austriece de colecție. Decorul nu are nimic special, cu excepția tubului metalic ce traversează camera dintr-un capăt în celălalt: o cameră dreptunghiulară bej, cu aplică în formă de scoică, pahare de vin frumos aliniate pe rafturi. Seara locul se transformă într-un restaurant cu 16 mese, atragând o clientelă pestriță.

Oferta de vinuri e bogată, mai precis puteți alege din aproape 200 de sticle de vin, provenite din 28 de podgorii. De la somelier puteți afla „detalii intime” despre locul

de origine al fiecărui vin, dar și despre familiile producătoare de vin.

Există două variante de meniu: șase feluri plus farfuria cu brânzeturi (59 de euro) sau cinci feluri, fără brânzeturi (54 de euro). Masa compusă din cinci feluri poate începe cu o supă delicioasă de șofran cu chimen dulce, cod și gnocchi cu ouă.

Apoi, o variantă ar fi carpaccio de pește-sabie cu sos de ghimbir și chutney de mango, iar apoi niște cremă de ton asortată cu o spumă cu gust de roșii proaspăt culese. Merge un vin alb făcut din struguri grüner veltliner, un Kreutles 2006 din producția lui Emmerich Knoll, de pe Valea Wachau, din Austria. La felul doi puteți alege ravioli umpluți cu urzici și brânză, iar apoi gulii și terrine de somon.

Felul principal de abia urmează: carne de vânat rumenită la foc mic, cu spätzle (un fel de tăieței) și varză roșie. E un fel de mâncare pe care orice restaurant german care se respectă îl servește toamna, dar aici spätzle capătă o aromă deosebită datorită ienupărului măcinat, presărat deasupra. Vânatul e extrem de bine gătit, iar trecând de învelișul

crocant de deasupra, dai în interior de o carne incredibil de fragedă, ușor picantă și dulceagă.

Dacă sunteți la München și doriți o ofertă mai tradițională, trebuie să încercați Zum Dürnbräu (Durnbraugasse Nr. 2). Deși nu este ceea ce se cheamă un „bräuhaus” (unde berea consumată e produsă în același loc), restaurantul evocă atmosfera de berărie, cu mese vechi din lemn și cu ospătari mai puțin ceremonioși.

Zum Dürnbräu nu s-a schimbat prea mult față de cum arăta la începuturile sale, pe la 1600, păstrându-și tavanul jos și podeaua de scândură.

Localul e foarte aglomerat la orele de vârf, atât la prânz, cât și seara, dar puteți să rezervați o masă cu câteva zile înainte sau să veniți după-amiaza, la o oră mai târzie. Patronii recomandă în mod special ciolanul de porc, precum și limba de vită sau coada de vișel.

Să mâncăm totul, de la limbă până la coadă, e din nou la modă în marile bucătării internaționale, dar în Bavaria nici nu a fost niciodată demodat...

Jurnalul unei pălării cu voaletă

de Anca Negoită

Sunt multe feluri în care o rochie poate să moară. De exemplu moartea instantanee: cineva care mănâncă o înghețată de cișeșe se lovește de tine și s-a terminat. Sau te poți agăța într-o spiță de bicicletă, simți o taietură și gata. Sau poți muri de bătrânețe: ești purtată și iar purtată până într-o zi, când ieși din mașina de spălat și ești mai decolorată și mai pătată decât restul hainelor și te transformi în cârpe de șters praful”, spune Oana Crețu, proprietara unui magazin vintage.

În iunie anul acesta s-a lansat Mia's Vintage Boutique, magazin de antichități online, care vinde decorațiuni interioare vechi. „În vara lui 2007 mi-am petrecut concediul în Italia. Am profitat de ocazie să caut obiecte de decorațiuni interioare pentru propria mea casă, la care tocmai făceam ultimele finisaje. Aveam nevoie de candelabre, oglinzi, telefon... La Roma am aflat adresele unor consignatii”, povestește Maria Culceru, proprietara Mia's Vintage Boutique. În acele consignatii, Maria Culceru a găsit repede ce avea nevoie - „un candelabru din sticlă

de Murano din 1950, potrivit pentru sufragerie, în care cumpărasem deja o mobilă din rădăcină de nuc, din 1926; o oglindă pentru hol tot din 1950, un scaun pentru biroul meu chinezesc din 1900 și diverse alte obiecte”. Așa s-a lansat ideea magazinului de antichități.

La început a fost destul de greu pentru că în România lumea nu este foarte obișnuită să comande pe internet, dar sperăm în zile mai bune”, spune Culceru. Cele mai căutate obiecte din magazin sunt candelabrele și oglinzile. Prețurile sunt foarte variate. De la 15 la 1.500 de euro (o oglindă). Mia's Vintage se anunță și cu un „eveniment vintage”, pe 11 octombrie, la Cafepedia de pe Arthur Verona.

Povestea de la începutul articolului e o pagină din jurnalul unei rochii de zi din anii '50 consemnată de Oana Crețu pe site-ul magazinului său de antichități vintageboutique.ro. Povestea este preluată și tradusă de pe blogul unei „rochii străine”, dar sentimentele sunt la fel, fie ele în engleză sau română. Și asta pentru că, deși la noi nu a pătruns încă suficient cultura prețioasă a magazinelor de antichități, acestea încep să înflorească. Sigur, există câteva magazine de genul acesta în centrul vechi al capitalei, dar arată dezolant și uneori kitschoase. Alteori, magazinele de antichități sunt confundate cu galerii de artă. Cel mai des, boutique-urile cu adevărat in-

teresante există doar online. Puțini știu că „vintage” și „antique” sunt două noțiuni diferite. Oana Crețu explică pe site-ul său: „Termenul «vintage» era legat de anul în care un anumit vin sau ulei era îmbuteliat. Apoi semnificația termenului s-a lărgit, cuvântul a devenit uzual și a început să simbolizeze anul în care un anumit lucru era produs. La început descria mașini care aveau cel puțin 50 de ani (vintage cars). În prezent mulți vânzători sau cumpărători îl folosesc pentru descrierea hainelor care au cel puțin 25 de ani”.

Pălării de fetru cu voaletă, șal din catifea drapată verde-smarald, mănuși croșetate din 1870 purtate o singură dată, în ziua nunții, bluză edwardiană (1910-1914) din organza de mătase foarte fină decorată cu broderii. Sunt doar câteva dintre obiectele vândute de Oana Crețu. Magazinul ei a fost inaugurat pe 29 martie 2006, iar povestea sa este simplă. „În urmă cu 6 ani am cumpărat prima mea rochie vintage (o rochie de mireasă din anii '50). Când am primit-o am rămas impresionată de calitatea materialului și de modul în care era realizată, mai ales că era în întregime cusută de mână. A urmat o lungă perioadă de „shopping” și totodată de documentare. La un moment dat, datorită numărului foarte mare de rochii acumulate a trebuit să iau o decizie: să mă opresc din cumpărat (imposibil) sau să încep să vând din articole”, explică Oana Crețu. A

ales a doua variantă - „m-am gândit că ar trebui să mai existe în România și alte doamne cu o pasiune similară și astfel a apărut site-ul”.

Apoi, totul a decurs natural. Magazinul vinde articole de îmbrăcăminte și accesorii din perioada 1860 - până în prezent, precum și obiecte de decor pentru casă. Hainele sunt procurate din mai multe surse: „Achiziționez loturi oferite spre vânzare pe site-uri de specialitate ca eBay sau proxibid și fac vizite (de două ori pe an) în piețele de specialitate din Franța, Belgia și Olanda. Tot din aceste piețe iau și decorațiunile interioare. De asemenea, de-a lungul timpului am dezvoltat relații de afaceri și îndrăznesc să spun că și de prietenie) cu diverși colecționari din străinătate lor sau cu care fac diferite schimburi”, povestește proprietara vintageboutique.ro, care spune că, pentru moment, site-ul îi ocupă 100% din timp și, în viitorul apropiat, nu crede că va deschide și un magazin propriu-zis.

Cele mai cerute piese sunt rochiile de seară din perioada 1930-1960 din materiale prețioase cum ar fi brocartul, chantungul și taftaua. Prețurile variază între 12 lei, cât costă un colier din anii '70, și 435 de lei (vas pentru gătit din cupru cu mâner de fier din prima jumătate a secolului 19, 1800-1810). O rochie de seară de brocart din anii '60 costă 130 de lei.

Pe urmele lui Maitreyi

de Anca Negoită

Nu neapărat pentru adepții filmelor de la Bollywood, cât mai degrabă pentru pasionații de Eliade și poveștile lui din India, există pe Smârdan, la numărul 30, un magazin cu haine și decorațiuni de interior indiene.

Spațiul, mic și „foarte” oriental, poate să dea idei originale până și celor mai pasionați în ale designului de interior.

Pentru că aici, pe lângă faptul că găsiți niște sari-uri care pot fi folosite, pe lângă piesă de vestimentație, și ca obiect de decor, tot aici aveți de unde alege între perne colorate, mășute de cafea, dulăpioare cochete, cufere și cutii cu ornamente.

Absolut toate obiectele de la Aruna Goa sunt aduse din India și, chiar dacă nu toate sunt fidele stilului indian vechi, majoritatea pieselor de vestimentație fiind ușor adaptate stilului occidental, acestea nu și-au pierdut defel identitatea. De fapt, acesta este unul dintre puținele locuri (dacă nu singurul) de la noi unde paielele nu denotă o anumită trăsătură socială. Pernelle mici,

Aruna Goa

Adresa: Str. Smârdan nr. 30

colorate, din brocart sau catifea, cu paiete sau pietre strălucitoare sunt grațioase și ideale într-un spațiu oriental. Prietena mea și-a cumpărat o astfel de piesă pentru camera în care meditează (de fapt, citește lenevind pe jos, pe perne) și a promis că se întoarce după un șal cu care să se încălzească la iarnă și un sari pe care să-l expună pe perete. Eu, deși nu sunt o mare fană a culorilor vii, nu am rezistat în fața unui sac-geantă de nuanță smaraldului, cu broderii din paiete și pietre semiprețioase.

Prețurile variază destul de mult, de la 40-70 de lei pentru geți, 20-100 de lei pentru șaluri, eșarfe și fulare, în funcție de grosime și complexitatea lucrăturii, 10-50 de lei pentru bijuteriile din lemn, pietre și metal sau 350 de lei pentru cele din pietre semiprețioase, în timp ce un dulap cu ornamente indiene costă 2.700 de lei.

Locul e foarte mic, dar culorile din interior îți atrag privirile aproape hipnotic. Magazinul există deja de ceva vreme, semn că are clienți receptivi. Din fericire, nici nu pare să dispară prea curând, în ciuda centrului istoric aflat într-o veșnică renovare.

BRIDGE cu Horia Gârbea

De ce are măgarul urechi lungi?

La Clubul Bancurilor Seci din ogradă nimeni dintre dobitoace nu voia să joace cu măgarul. Pentru că era măgar! Reproșa todeauna partenerilor că nu îl duc în contracte ideale de vârf, dar când era să joace done banale, se încurca. De aceea, când cineva se îndura să îl ia ca partener, avea grijă să aprească licitația un tric două mai jos decât înțevdea plasarea lui Ciuş ca declarant.

Într-o seară, la un turneu de casă, de fapt de sopron, îl avea partener pe Groh, vierul, cel mai bun de prăsilă și peste care Crăciunurile treceau fără emoții, dar ale cărui maniere nu erau tocmai frumoase. Pe Est-Vest aveau adversari două oi pașnice.

În dona de mai sus, după deschiderea de 2 pici a măgarului din Sud, partenerul rămător i-a dat 3 caro, dar la 3 pici, a răspuns 5 pici astfel că urecheatul a trebuit să se mulțumească a licita 6 pici.

Cum s-a etalat ca mort, porcul a primit observații în gura mare de la măgar. Cum că nu a investigat posibilitățile cărții care îndreptătea marele șlem.

Iar el, de data asta, a înghiii și a zis atât:

- Lasă... Fă tu șose...

Si a pornit măgarul la luptă pe atac de 2 de treflă. A luat atacul cu Rigo și a tras As de pică observând că oia din Est a defosat treflă. Măgarul răgi atunci:

- Și ce? Știu să reduc atul și să plasez mâna în Vest.

A tras trei tururi de cupă, tăind în mână a treia cupă, numai că oia din Vest a supratăiat foarte calmă. Tot măgarul s-a oțărât la

partenerul lui care tăcea semnificativ:

- Și ce voiai să faci? Cum să joc?

- Nu zbigera ca un măgar, ci folosește urechile tale lungi, a guitat vierul. Ascultă! Ca să reușești contractul aveai nevoie să găsești trei carole la Vest. Așa că trebuia să tragi As-Rigă de

caro, tai de caro, mergând jos pe Rigo de cupă. După care tragi As de cupă, tai o treflă pe masă și la final rămăi cu Rigă-Valet-9 de atu contra Damă-10-4 în Vest. Joci orice de la mine și tai, plăsând mâna la Vest pentru a primi returul în fursetă. Ar fi bine, pe viitor, să-ți folosești și urechile și capul, mai zise sarcastic partenerul.

De atunci se zice că măgarul a început să asculte mai mult cu organul lăsat de natură. Dar de îndreptat tot nu s-a îndreptat de tot. Animal încăpățânat!

NORD
♠ 8 6 5
♥ K 6 5
♦ A K 9 5 2
♣ 7 3

VEST
♠ Q 10 4 2
♥ J 7
♦ Q 10 8 4
♣ J 8 2

EST
♠ -
♥ Q 10 9
♦ 8 4 3
♣ J 7
♦ Q 10 9 6 5

SUD
♠ A K J 9 7 3
♥ A 2
♦ 6 3
♣ A K 4

Cum știe un investitor când vine furtuna de pe Bursă la fondurile mutuale

de Roxana Pricop

Speculațiile pe Bursă și prognozele meteo au multe lucruri în comun. Pentru a face predicții ale evoluției cotațiilor bursiere, investitorul nu își poate baza deciziile doar pe o singură informație. La fel și în cazul prognozelor meteo: imaginile de satelit arată unde se situează furtuna și prin ce regiuni a fost în urmă cu câteva zile. Imaginile din satelit nu spun însă și înspre ce regiuni se îndreaptă furtuna. Pentru a prognoza deplasarea furtunii, este nevoie de mai multe informații precum presiunea atmosferică, curentii de aer și umiditatea, factori care „vor ghida” furtuna spre o regiune sau alta.

În cazul fondurilor mutuale, „meteorologul de serviciu” dispune însă de valoarea presiunii atmosferice sau a umidității pentru a-și putea da seama încotro se îndreaptă „furtuna”. Și asta pentru că fondurile mutuale de acțiuni redau aprecierea sau, după caz, deprecierea bursieră cu până la trei zile întârziere.

Cu aceste informații la îndemână, se poate investi într-un fond de acțiuni în funcție de cum „bate” Bursă.

Cu importanța precizare însă că persoana în cauză nu mai este investitor, ci devine speculator. Iar principala diferență dintre un investitor și speculator este că celui din urmă nu-i pasă de valoarea inerentă a unei unități de fond, ci este interesat doar de marcarea unui profit ridicat în cât mai scurt timp posibil.

Modul de calcul al unității de fond este stabilit de Regulamentul 15 din 2004, care

de la începutul anului se află pe masa de dezbateri a Comisiei Naționale a Valurilor Mobiliare (CNVM) în vederea modificării. Decalarea existentă între evoluția pieței de acțiuni și cea a unității de fond permite investitorilor să speculeze prin ieșirea din fond după ce au asistat la scăderi ale Bursă, prin intrarea în fond după ce Bursă a înregistrat creșteri.

De exemplu, în cazul creșterilor de până la 15% ale acțiunilor de vinerea trecută, investitorul poate cumpăra luni unități de fond „la prețuri promoționale” și să vândă după câteva zile la prețuri care includ maximele istorice de vineri.

Pentru a se proteja de astfel de comportamente speculative, administratorii fondurilor de acțiuni au majorat comisioanele de răs-cumpărare.

De exemplu, în cazul fondului de acțiuni Intercapital, administrat de Certinvest, investitorul care face răs-cumpărări la mai puțin de 15 zile de la subscriere trebuie să plătească un comision de 10%, cel de la Napoca, administrat de Globinvest, un comision de 5% până la 18 luni de la data subscrierii, la BT Maxim, administrat de BT AM, un comision de 4% dacă retragerea se efectuează după o perioadă mai mică sau egală cu 180 zile de la subscriere.

Comisionul de răs-cumpărare se constituie ca resursă a fondului și are rolul de a proteja investitorii rămași în fond de fluctuațiile de active cauzate de eventuale ieșiri speculative.

„La o creștere de aproape 15% a Bursă, nu știu în ce măsură comisionul de răs-cumpărare mai poate proteja investitorii «vechi» în fond”, a spus Walter Balj, director general adjunct la societatea de administrare Globinvest.

Mai exact, un investitor care decide să facă subscrieri într-un fond care are o expunere pe aproximativ 70% pe piața acțiunilor, ar putea obține un randament de aproape 7% în condițiile unei creșteri medii de 10% a pieței de acțiuni.

Dacă ar vrea să iasă din fond în perioada imediat următoare, din câștigul de 7% ar mai rămâne cu 3%, dacă comisionul de răs-cumpărare ar fi de 4%, sau chiar ar ieși în minus dacă comisionul ar fi de 10%.

Administratorii de fonduri nu se așteaptă însă la subscrieri consistente în această săptămână pe fondul revenirii pieței de vineri. Mai mult, aceștia sunt de părere că un volum mare de subscrieri s-ar putea dovedi dăunător fondului și investitorilor.

„Dacă într-un fond se fac subscrieri până se dublează numărul de investitori, și implicit numărul unităților de fond existente, atunci creșterea raportată de fond într-o perioadă se diluează, de la 10% poate ajunge 5%. Astfel că cei mai afectați vor fi investitorii vechi în fond”, a explicat Florin Dolea, director executiv la societatea de administrare a investițiilor Pioneer Asset Management.

Un altfel de ROCKEFELLER

Înalt, tuns scurt, cu jeanși și cămașă de la Ralph Lauren, Justin ar putea fi la fel de bine om de afaceri sau actor. Dar nu are nevoie să fie niciuna, pentru că face parte dintr-o familie al cărei nume e sinonim cu bogăția: Rockefeller.

de Iulia Stancu

Justin Aldrich Rockefeller (29 de ani) are doi bunici celebri (un Rockefeller care a revoluționat filantropia și un Percy, fost președinte Bell&Howell și senator), iar tatăl său e John D. Rockefeller IV, senatorul democrat al statului West Virginia. El însuși a fondat și conduce GenerationEngage, o organizație nonguvernamentală care luptă împotriva apatiei politice printre tinerii americani. Mai exact, speră să atragă în discuții politice lideri ai comunităților de tineri din fiecare stat, iar aceștia să facă din Internet café-uri, baruri și piscine o agora, locuri unde să se discute politică.

Justin locuiește în New York, dar poate fi uneori întâlnit în trenul care îl duce la Washington pentru conferințe, îmbrăcat casual (sacou și cămașă fără cravată).

S-a născut în iunie 1978 în West Virginia, a absolvit Princeton în 2002, apoi s-a mutat la New York pentru a lucra la Muzeul de Artă Modernă, la galeria familiei. În 2006 s-a însurat cu o fostă colegă de la Princeton, balerina Andre Vengris. Pe biroul lui tronează o statuie care reprezintă mâna stângă a lui Abraham Lincoln, o copie din filmul preferat - Ghandi, în regia lui Richard Attenborough și cartea preferată - The War, de Geoffrey C. Ward și Ken Burns. Ca dovadă că nu e mereu atât de serios, Justin spune că urmărește și serialul The Office.

Cel mai mic dintre fiii lui Jay Rockefeller reprezintă a cincea generație Rockefeller, dar mărturisește că până în liceu nu s-a gândit că provine dintr-o familie

bogată și celebră. „Acum sunt mândru de numele meu, dar când eram mai tânăr evitam să îl folosesc, ba chiar am semnat «Justin Rock» în carnetul de sofer”, spune el.

După alegerile prezidențiale din 2004, Justin și-a dat seama că politicienii și tinerii se ignoră reciproc și a decis să facă ceva. Așa că la 25 de ani a fondat GenerationEngage, împreună cu cei doi fii ai lui Strobe Talbott, specialist în politică externă și prieten cu Bill Clinton. Organizația sa lucrează cu tineri din California, Florida, Carolina de Nord și New York deocamdată, dar vrea să se extindă. Rockefeller și colaboratorii săi organizează evenimente și teleconferințe cu invitați, în jurul unor teme care interesează tinerii (Bill Clinton despre tehnologie, Spike Lee despre Artă ca Anagajament Social), iar înregistrările video sunt apoi postate online și pot fi descărcate. GenerationEngage nu are preferințe politice și Justin e foarte strict în această privință: vrea doar să implime tinerii, nu să îi atragă de vreo parte.

Discursul său e prudent, iar una dintre cele mai puternice convingeri ale sale e că nimic nu e mai dăunător în procesul politic american decât clipurile TV de 30 secunde din campanie: „Distorsionează adevărul și sunt de obicei cinice. Noi încercăm să creăm o alternativă substanțială la ele”. Organizația sa a primit premiul Youth Democracy anul trecut.

Deși politica pare să fie o moștenire de familie, el se îndoieste că va candida pentru Senat vreodată. Totuși... „tatăl meu e un model pentru mine. I s-a oferit un birou de senator de New York după asasinarea lui Robert Kennedy, dar el a preferat să se mute în West Virginia și și-a croit singur drum către Senat”, spunea el într-un interviu acordat New York Times. Never say never!

FOTO: Gulliver/Getty Images

FILM

Numai cu McConaughey

de Ștefan Dobriou

Nu-i de mirare dacă n-ați auzit de Howard Deutch. După ce a regizat în anii '80 câteva comedii romantice care au făcut-o celebră pe Molly Ringwald (un fel de Kate Hudson a vremurilor), Deutch s-a specializat pe continuări. Acum revine la genul romantic numai că, oricât de atipic se chinuie să fie, reușește exact acolo unde nu trebuie.

Ca multe filme nu foarte bune (observați eufemismul), „My Best Friend's Girl”/„Doi burlaci și-o blondă” pornește de la o idee excelentă. Ai probleme în cuplu pentru că ea vrea să se întâlnească și cu alți bărbați? Nu trebuie să te isterizezi, nici să dramatizezi, fii practic: prezintă-i-l pe el, Tank (Dane Cook),

„monstrul”, „necioplitul”, care n-a reușit în viața lui să facă un compliment ca lumea și care ajunge să provoace lacrimile sexului frumos mai ceva ca o ceapă zdrobită. În comparație, nu devii cel mai dezirabil bărbat născut vreodată pe Terra, iar relația se pune ca prin minune pe picioare.

Nu și filmul. Chiar dacă trailer-ul arată bine, „My Best Friend's Girl” suferă la prea multe capitole, iar unul dintre cele mai importante sunt actorii. Kate Hudson s-a specializat pe comedii romantice, dar poate ar fi mai bine să revină la vechiul ei partener, Matthew McConaughey („Cum să scapi de un tip în zece zile”, „Aurul nebunilor”), căci nici Dane Cook (insuportabilul Tank), nici Jason Biggs (Dustin, tipul cu inimă de aur, dar cam bleg) nu ajung pe aceeași bandă cu Hudson.

Dar problemele cele mai mari sunt la ton. Dacă în prima jumătate umorul ireverențios și

stratagemile lui Tank pot provoca râsul, în cea de-a doua jumătate, când Tank își dă seama că a început să tină la Alexis (Hudson), iubita celui mai bun prieten al său, Dustin, orice urmă de amuzament dispare. Deutch încearcă să schimbe direcția spre o comedie romantică clasică, dar spectatorul nu-i mai dă nicio șansă la romantism „teroristului emoțional” Tank, iar vechea poveste cu dragostea care schimbă totul parcă nu convinge decât dacă ții cu tot dinadinsul.

„My Best Friend's Girl” ajunge cumva să se înscrie în seria de filme în care părinții protagoniștilor sunt mai simpatici și atașanți decât aceștia. Alec Baldwin e mai amuzant în rolul tălăului cinic și extrem de preocupat de sex al lui Tank decât acesta, pe care-l simți caricatural și neverosimil, în ton cu aproape toate celelalte personaje. În aceeași situație se află „Made of Honor”/„Mireasa e iubita mea”,

My Best Friend's Girl/Doi burlaci și-o blondă

R: Howard Deutch

D: Dane Cook, Kate Hudson, Jason Biggs, Alec Baldwin

Din 26 septembrie

unde regretatul Sydney Pollack amuza și atrăgea mai mult decât Patrick Dempsey sau Michelle Monaghan. Alt exemplu recent? „The Heartbreak Kid”/„Cât durează o căsnicie”, cu Jerry Stiller (tatăl lui Ben Stiller), care-și împinge de la spate odrasla (în film, cel puțin) cu cele mai scandaloase sfaturi și sugestii. În orice caz, când tatăl, mătușa, vărul sau prietenul din copilărie par mai „deștepți” decât eroul, filmul cu pricina clar nu respiră pe unde trebuie.

Dar nimic nu trebuie să ne mai mire la Dane Cook. După ce s-a lansat cu „Premiantul lunii”, actorul s-a specializat în comedii romantice cu unul dintre cele mai proaste filme ale Jessicăi Alba (și asta spune multe, dacă ai văzut „Ochii” sau „Sub anestezie”), „Charlie Talisman”, și acum, iată, joacă în unul dintre cele mai proaste ale lui Kate Hudson. Cook ori trebuie să-și schimbe talismanul, ori are un consilier care-i poartă pică.

STOP-CADRU

Star Wars: Războiul clonelor
Cu: Samuel L. Jackson, Tom Kane; R: Dave Filoni
Din 26 septembrie

Mult război, puține stele

Probabil că fanii înfocați ai lumii Star Wars vor merge oricum să vadă filmul Războiul Clonelor, așa că aceste rânduri sunt pentru ceilalți. E vorba de o continuare a unui serial animat tv, iar acțiunea se petrece între evenimentele din filmele Episodul II: Atacul Clonelor și Episodul III: Revenging of the Sith. Pentru multă lume probabil că fraze ca „Republica e încă în război cu separatistii, iar accesul la Galactic Rim e amenințat” nu înseamnă nimic. Filmulețul animat e doar o versiune mai soft a necruțătoarei serii Star Wars, o versiune în care personajele se ascund sub cutii și, în ciuda abundenței de gloanțe, rachete și alte pericole, nu prea se moare. Iată și care e miza: Anakin Skywalker și noul elev Padawan, tânăra Ahsoka Tano, trebuie să găsească copilul dispărut al lui Jabba the Hutt, în timp ce Obi-Wan Kenobi și Yoda conduc rezistența pentru a împiedica un măcel separatist. Fortele răului plănuesc, ca de obicei, să preia controlul universului, numai că asta se petrece acum într-o lume animată, în care un SF ar trebui să fie mai ușor de realizat. E prima animație lung metraj sub sigla Star Wars, dar parcă te aștepti la mai mult de la această industrie. Dialoguri simpliste și scene de luptă foarte lungi completează peisajul care nu e tocmai pe măsura unei animații din anul 2008.

Welcome to the

de Doina Anghel

maginea soarelui dogoritor și a portocalului de pe sigla Floridei îți intersecționează privirea de cum pășești în Sunshine State, fie că ești în aeroport, fie că vii cu mașina pe autostrada de la New York și conduci aproape două zile în paralel cu Atlanticul.

Dată fiind ospitalitatea proverbială a sudistilor, te aștepti să primești o portocală la fiecare colț de stradă. Cel puțin în hotelul din Tampa unde am stat aproape trei săptămâni, portocalele mici, zemoase, cu o coajă subțire, erau la discreție în lobby, suplinind delicat micul dejun dacă cumva mă trezeam prea târziu pentru pretențiile americane. Portocalele sunt una din cele mai bune metode de a începe ziua într-un stat care dă impresia că se topește, mai ales în timpul îngrozitoarelor luni de vară, în care zgârie-norii cresc văzând cu ochii, sfidând gravitația și criza de pe Wall Street.

Odată ce căldura toropitoare a trecut, odată ce uraganele au trecut, odată ce iarna se apropie, Florida se transformă încet - încet în paradisul din cărțile poștale, cu apusuri tropicale și vegetație luxuriantă, cine liniștite și curse de iahturi, din care îți vine cu greu să te smulgi înapoi, acasă. Și nu vorbesc aici despre fascinantul Miami, de pe

coasta Floridei dinspre Atlantic, ci de orașele orientate înspre Golful Mexic, la o aruncătură de băț de New Orleans, vis-à-vis de Mexic și în vecinătatea Key West și Cubei. În orașele surori Tampa, Saint-Pete și Clearwater, aerul este mult mai pașnic, în comparație cu nebunescul Miami, nu degeaba mulți septuagenari din New York își cumpără condo-uri și se mută aici pe timpul iernii.

La Golful Mexic, iarna este doar un pic mai răcoasă decât iulie la noi. În noiembrie, am făcut plajă în Clearwater și am fost la un pas de insolatie. Și nici apa golfului nu prea ajută. În timpul verii, din aprilie până în octombrie, ieși din apă doar ca să te răcorești, în condițiile în care temperatura aerului este de peste 40 de grade în mod constant, m-au avertizat prietenii mai familiarizați cu atmosfera.

În plus, umiditatea este foarte ridicată. Dimineața, când ieși din hotel, ai convingerea că a plouat, pentru că frunzele palmierilor sunt încărcate cu stropi, iar aerul este greu de respirat. Dar nu e ploaie, ci doar condens, care face minuni la ten, comparativ cu arșița de pe coasta de vest. Adevărul e că supraviețuiești cam greu în Florida și în celelalte state americane din zonă fără aer condiționat sau fără sistem de ventilație. Piscina este un „must” al locuitorilor din zonă, pentru că este greu să îți petreci altfel ziua în aer liber. Până și clădirile de birouri din zonă sunt înconjurate de bazine cu adâncimea de un picior,

cu apă rece, numai bună pentru un răcorit din mers, în vârful sandalei.

Am stat și eu destul de mult la piscina hotelului, în principal singură, pentru că ceilalți „locatari” erau cu treabă, la diverse conferințe pe hidroizolații sau geologie marină, dar am mers și de capul meu într-o călătorie la plajă, cu autobuzul, într-o liniștită zi de luni.

Autobuzul înseamnă deja aventură în Saint-Pete, unde transportul public este o noțiune necunoscută celor din middle și upper-class, dar foarte populară în comunitatea de imigranți. De altfel, autobuz este mult spus: era un fel de hârb din lemn cu motor, întesat de negrese vorbărețe, tineri în haine hip-hop, cu căștile bine înfipite în urechi. Rabla scârțâia îngrozitor, era soare și cald de simțeam cum se topește scaunul de plastic sub mine. Am mers trei sferturi de oră pe o limbă de pământ care dă împrejur unui golfuleț, Tampa Bay, între Golful Mexic și Florida, într-un peisaj cum vezi în filmele americane, cu depozite, malluri, cartiere rezidențiale. Surprinzător, căci ne apropiam de plaje și de zona de vacanță, străzile erau la fel de pustii ca și în centrul orașului Saint Pete, unde am stat cea mai mare parte a vacanței mele în Florida.

Am coborât la intersecția unei străzi ce părea abandonată, după ce șoferul îmi dăduse atent indicații cum să găsec plaja. Toropită de căldură, am mers 20 de pași în direcția indicată și m-am oprit.

Sunshine State

A fost ca și cum aș fi intrat într-o carte poștală din anii '50: liniște mormântală, căldura care mi se așeza pe umeri molesindu-mă și mai mult, soare orbitor, case de lemn cu etaj, fără balcoane și cu ferestre înguste, un motel cu piscină goală, o pancartă din tablă cu vopseala sărită și decolorată din cauza soarelui, clătănându-se fără zgomot la cea mai mică adiere a vântului: „FOR SALE”, trotoare joase și prăfuite, mucuri de țigară, palmieri, liniște, căldură apăsătoare, mirosuri iuți de la cutii de mâncare aruncate pe jos, presiune în aer, cer albastru, fără nor. Nimeni pe stradă. Am mers ca prin vis, cu picături de sudoare pe tâmplă, lăsând în spate casele cu un nivel, înspre un hotel din beton și sticlă, ce părea să ascundă în spatele lui marea, dar apa tot nu mi se arăta, ci doar betoane pe jos și în față. În câteva secunde însă, ceea ce părea iluzie, s-a transformat în realitate, în stânga colosului de beton am zărit o licărire. După câțiva pași, am intrat iar într-o carte poștală.

N-am mers până acum în Cuba, dar cred că așa arăta ea în anii '50, când mi-ar fi plăcut s-o vizitez. Am văzut de departe o baracă albă pe plajă, o improvizație de bar și câteva scaune înalte. Ocolind hotelul și trecând de asfalt, înspre nisipul alb, am sărit cu grație peste câțiva metri de buruieni ca să ajung cât mai repede la apă.

Marea avea verdele acela de jad strălucitor, de Fata Morgana și nu era atât de aproape de mine pe cât mă așteptam. Pentru că plaja cu

nisip de acela fin și alb, avea cel puțin un kilometru în lățime, iar lungimea era imposibil de estimat.

Paralel cu plaja se întinde o fâșie de asfalt (patru benzi), cu hoteluri ici și colo, dar pe care boom-ul imobiliar de acum câțiva ani a început să le înmulțească ca ciurpecile după ploaie.

Abia după ce mi-am găsit un loc aflat la o distanță perfectă între barul unui hotel și apă, mi-am dat seama că ceva este în neregulă... pe distanța de vreo 4 kilometri am văzut doar încă 5 persoane, un cuplu care făcea scufundări și o familie cu copil mic, care se adăpostea la umbra unei umbrelor de soare discrete.

Am avut o după-amiază perfectă în apa transparentă, nemișcată, plutind aiurea printre bancuri de peștișori, dar sub amenințarea pelicanilor care se aruncau cu ciocurile pentru a-și smulge de-ale gurii din apă.

În zare se vedea conturul plăcut al hotelului Don Cesar, o armonie paralelipedă în roz, unde fusesem cu două seri înainte pentru un groupper (pește alb) și black beans (fasole). Nimic nu mi-a părut spectaculos la acest meniu, după ce consumasem cu succes coadă de aligator pane, într-un sandwich bar din portul Clearwater. Toaleta localului semăna foarte bine cu cele de pe autostradă de la noi, însă priveliștea terasei era minunată, mai ales noaptea, când vedeai luminile iahturilor ogliindindu-se în apă. Revenind la meniul zonei, pot să spun că

mâncarea mi-a căzut cam greu, dar este o desfătare pentru cei cărora le place să amestece gusturile: cum e porcul cu sos dulce de mojo. Totuși, peștele la cină, vinul alb de California și, discret, dintr-o boxă, muzica celor de la Buena Vista Social Club sunt combinația ideală în hotelul lui Don Cesar, unde până și apusul soarelui este dintr-o telenovelă sud-americană. E și el roz, ca păsările flamingo pe care le-am admirat într-o duminică la grădina zoologică din Tampa. Tot acolo am reușit să mângâi o pisică de mare într-un bazin amenajat special de îngrijitori. Sunt la fel de mătăsoase ca pielea copiilor nou-născuți.

Nu doar natura este însă ceea ce mă atrage spre cele trei orașe surori. Am vizitat un bogat muzeu Dali în Saint-Pete, care are aproape 27 de ani și include între exponatele sale „Descoperirea Americii de către Cristofor Columb”, „Toreadorul Halucinogenic” sau „Dezintegrarea persistenței memoriei”. Sunt peste 2000 de piese în colecția muzeului, care oferă și proiecții ale „Căinelui andaluz”, dar expune și obiecte personale ale artistului și ale soției sale Gala. La fel de bogată este și camera cu suveniruri, de unde poți cumpăra cadouri mai „intelectuale” pentru cei de acasă: tricouri cu printuri din colecția „Jewels” - 20 USD bucata, un ceas de masă împachetat într-o cutie de conservă, calendare și farfurii imitând picturile lui Dali.

Hallelujah!

EVENTIMENT

de Iulia Stancu

Leonard Cohen, cel mai senzual preot al melancoliei, a venit să „oficieze” și la noi, într-o zi cuminte de duminică. Și a „oficiat” aproape trei ore. Domnul cu voce de aur a venit pe scenă în pas alergător, luându-și prin surprindere publicul. În lumea lui Cohen nu se întârzie - iubirea vin la timp, doar când e vrba de plecare se lasă cu greu (deh, Ain't no cure for love) ...A început ușor, cu The Future, apoi Dance me..., toate în-lăntuite. Nimic nu a fost întâmplător în show-ul seniorului cu două backing vocals și o trupă exact cât îi trebuie. A valsat cu grație printre propriile tristeți, glume și întrebări, a râs de propria depresie și de seriozitatea noastră, ne-a promis secretul acestei existențe, apoi ne-a spus doar ...“darlă da” și „ay ay”.

În muzica lui e ceva ce amintește de cântecele evreiești și de country în același timp, un gen pe care doar el, romancier, poet, soldat, călugăr și rebel în același timp, putea să îl inventeze.

Dar mai presus de toate se simte că e parte din el, nu o rețetă sau construcție artificială. Doar e „The man who works for your smile” și „cel care plătește chirie în Tower of Song” ...

În rest, a fost un public aproape perplex, care nu a putut să reacționeze decât cu liniște, valsând sau aplaudând și cu multe încercări de a îi cânta La mulți ani. Ce altceva ar fi trebuit făcut în fața unui om care își cântă cu religiozitate cântecele și își recită versurile de parcă ar trebui să cucerească toate femeile din lume cu ele? După cât de greu s-a îndurat să plece, sigur a înțeles că ne-a atins A thousand kisses deep...

FOTO: Mediafax

PUBLICITATE

ZIARUL FINANCIAR

de 10 ani prima pagină în afaceri

Schimbări de acționariat și de c

zf.ro

50 de ani de la înființare

(Background text from the newspaper page is visible and partially legible)

Ziarul de duminică

Boogie sau nostalgia tinereții
pagina 7

Adela Greceanu
Mireasa cu șosete roșii
pagina 8

Oamenii lui Platon
pagina 2

Festivalul Clovnilor începe azi
pagina 6

BIBLIOMANIA • CONFESIUNI • ISTORIE • ȘTIINȚĂ • ARTE • MENTALITĂȚI

La Paștele Cailor

Pe la începutul anilor '90, mi-am propus să scriu un articol despre cai. Nu despre cai în general, ci despre relația om-cal în România. Tot căutând oameni care să mă ajute să-mi fac documentarea, am ajuns să cunosc un domn în vârstă, al cărui tată fusese un mare crescător de cai și un împătimit al sporturilor ecvestre în perioada ecaterinică.

Lucian Vasilescu

ATUNCI, între războaie, aveam Hipodrom de galop, Jockey Club, Grăduri Regale și o revistă ilustrată despre cai. Domnul despre care povestesc m-a invitat într-o bună zi la el acasă. Mi-a arătat fotografii de epocă, decupaje din ziare, cărți, reviste, trofee. Cel mai tare m-a impresionat un cârțoi monumental, cred că batea spre 1.000 de pagini, în format mare. L-am răsfoit: era în germană, drept pentru care n-am priceput nimic. M-am uitat la ilustrații: erau acolo cai și desene cu potocave. „Este un tratat despre potocave cailor” - mi-a spus domnul în vârstă. „In halul asta de gros?” - am întrebat cu prostul. „Delicat” și îmi arăta legătură, domnul mi-a răspuns. „Este unul dintre multele tratate de specialitate. Potocavele cailor este atât o știință, cât și o artă. S-a scris mult despre asta”.

indeletnicire, este nevoie doar de un ciocan și de niște cuișe. Paradoxal, relația om-cal de pe teritoriul actualei Românii s-a dezvoltat pe seama Imperiului Austro-Ungar (în Bucovina, mai ales) și pe seama zisei „Mari Revoluții din Octombrie” carea i-a elizat victima Rusia. Până la anul 1918, Imperiul amintit a exportat și „implementat” pe meleagurile noastre mioritice un veritabil cult pentru nobilul animal, iar revoluția pomeneală i-a făcut pe mulți nobili ruși să-și găsească aici adăpost. Pentru ei și pentru caii lor. Apoi s-a roscogit și peste noi molima rusă, iar caii au fost făcuți cămași (la propria) din înaltă porneală colectivă. „Am pierdut, atunci, tot ceea ce era de pierdut în relația cu calul. Din ce am pierdut atunci n-am recuperat, până acum, nimic. Cum spuneam, în Marea Britanie trebuie să faci patru ani de reuță pentru a avea dreptul să potocovești un cal. Francezii le spun potocovitorilor, „cu respect, „marchează ferant”. La noi este cum se știe și se vede. Dar nici că ne pasă. Pentru că noi nu suntem atâta de proști încât să umblăm după „potocave de cai morți”. Pe noi ne preocupă lucruri mai înalte. Cum ar fi...”

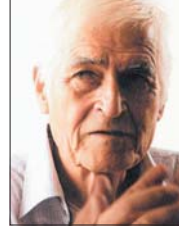
Recent, într-un cotidian central, am citit o poveste despre câțiva reprezentanți britanici ai Ligii Internaționale pentru Protecția Cailor. Oamenii au venit în România să vadă pentru ce alte, cum sunt potocoviți caii noștri. Au văzut și n-au priceput nimic. La ei este nevoie de patru ani de școală pentru a avea dreptul să potocovești un cal. La noi, pentru a practica aceeași

De trei ori Iacob

O toamnă blândă și cărunță s-a ales a fi anotimpul prielnic al unei sinteze spectaculoase. Octogenarul Gheorghe Iacob, artistul care n-a avut oglindă să deschidă nici o personală, a găsit acum cel mai potrivit moment să se infățîșeze publicului. Și nu o dată, ci de trei ori.

UN NETĂGĂDUIT rămăsese cu vesența. Trei expoziții - pictură și sculptură la Dalles, pictură și acvarele la Palatul Mogosoaia și sculptură și spații ambientale în mozaic la sala Dialog a Primăriei Sectorului 2 (vernisaj - 6 octombrie) - reprezintă, fără îndoială, eveniment artistic cel mai de seamă al ceea ce am putea numi „la rentrée” din (altădată) Micii Paris. Gheorghe Iacob este un trucidat al artei a cărei urieșească putere de muncă este impresionantă. Cu atât mai mult cu cât ea adună mai bine de șase decenii de istorie în toate adâncimile vizuale, când n-a fost zi în care el să nu scoțiorască prin ungherele întunecate ale realității, spre a aduna de acolo bulgări de lumină și a se face martori la frumusețea lumii. Dar nu cum am fi vrut-o noi, ci așa cum a simțit-o el. Astăzi, bănuțite de nevoia de sinteză peste o mie de lucrări de o plastică diversă - scene, fragmente, cioburi de timp, revelații, teme abandonate și reuate, fulgurații stilistice - se cereau a fi văzute în acest spectacol în trei acțiuni. Relațiune însă subterană printr-o sintaxă foarte coerentă și o exigență severă.

ARTISTUL
Gheorghe Iacob s-a născut la 5 septembrie 1925, în comuna Suteștii, județul Buzău. Între 1946 și 1953, studiază la Institutul de Artă Plastică „N. Gîrbovescu”. Absolvent a 5 ani de pictură și a 3 de sculptură, elev al lui Eustahie Stoensescu, N. Dărăscu, Șteriali, Maxy, a studiat și sculptorul Onofrei. Începând cu 1948, a participat la majoritatea biennialelor de pictură și sculptură din țară, a saloanelor municipale, a fost prezent la numeroase expoziții românești de grup organizate în străinătate, dar nu a deschis, până anul acesta, nici o expoziție personală. În lunile septembrie-octombrie a.c., sub titlul generic, „Revelațiile unei sinteze în 3 expoziții”, Gh. Iacob a expus pictură și sculptură la sala Dalles, pictură și acvarele la Palatul Mogosoaia și sculptură și mozaic la sala Dialog.

Sebastian F. Amza
amza_sebastian@yahoo.com
Continuare pe pagina 7

FOILETON ARUNC-O PE SORĂ-MEA DIN TRENI!

Stelian Turlea

EPISODUL 6

9 SUNT MĂNDRA de mine. Am creșut să greșesc o adică planșă de niște avocați în contra legii. Poate am trecut câțiva pașii care își lasă copiii de izbelște, sfășiați de dor, și pleacă în străinătate să facă bani. Cumva sper că avocații trimis de mine să împiedice aruncarea în stradă a celor douăzeci și cinci de orfani sau abandonati. Imi vine să chiu. Dar n-am cu cine să împart bucuria. Ilum pe tata. Nu am mai auzit de mult și mi s-a făcut un dor nebun de el. N-o arată, dar știu că e fericit că-mi face timp pentru el. Orice îl întreb, îmi răspunde că o duce bine, că nu are nevoie de nimic, că e încă sănătos, eu să-mi văd de treabă și să am noroc. Vreau să-i văd. - O să mă vezi, fata moșului. Întâi fă-ți treaba ta acolo, să fi multumită. - Sunt multumită, tată. Și închid, să nu-mi dădo la curme. Mai adineauri, sefă mi-a dat de înțelece că ar vrea să scrie în viorbă. Noroc că a venit vremea sedinței de sumar, am timp să-mi pun pe hârtie câteva idei cu care să mă duc la discuti. Și eu să am noroc, ce-am făcut până acum a fost bine, dar nu mai contează, e istorie, are nevoie de marfă pentru jurnalele și emisiunile următoare. Unde-mi sunt andatele promisi? Unde e planul de filmări pentru serialul cu revederile frauduloase? Câte cazuri am strâns până acum, pe câte le-am documentat, câte mă pregătesc să filmez zilele astea? Când am auzit eu că un reporter bun se culcă pe o ureche și se hrănește din două, trei succese amărite? Poate n-o să spună chiar amărite, dar cea pe aproape. Mai bine îți trimt planul pe e-mail și plec la filmare. Dacă mă înțelegi înțelegi! - Îți-am mai spus că esti grozavă zice Rodica, fără nici o altă înțelegere. Am aflat noaptea că casa de copii. Le-au fixat procesul lina vitorează. - Patrona e multumită. - Mă bucur. - Atât de multumită că nu m-ai trimite în țară, ne ține la sediul ei, la mica fabrică de haine, unde are și un magazin de prezentare. - Foarte bine, zic, comină că lina în-a ajuns la ce-o dore. Zm-i care-i problema. - M-am gândit că ar avea nevoie de un clip care să-i facă publicitate, cum am văzut la postlal Unu. Simpla. Habar n-am cum să-i fac, nici unde. Nici măcar nu știu dacă nu costă cât suntem noi în stare să vinem. Aș vrea să fi o surpriză. Nu știu ce-am plănit. Asta Of, copiii astia! - Și vrei să-ți fac eu? - Nu, vreau doar să ne sfătuiți cum să facem. Parcă-i simțit. O să vorbesc cu Matei, e om de treabă, a mai făcut-o asta. Pentru că-i știu, am să-l rog să nu le ceară nici un ban. Dă din cap, dar semnal lui poate fi orice, vreau să fiu sigură, îl trag de la nasture. - Nu, bine. Mai înalte pe vârfuri și-i sărut pe obraz. Tocmai atunci trece pe lângă noi Wyona. - Hei, noi doi! Nu suntem în dormitor. Iși scot limba, îi întorc spatele și-și vine de treabă. Dacă n-are de lucru cu ochii ca ochii la ce face lumea din jur, și fie săntoasă, eu chiar am o mulțime de facturi! Dacă sunt lăsa de telefonată asta. - Bună, frumoasă, am-în întors. Asta-mi trebuia. De fapt, abia așteptam să se întoarcă, îmi făcea de lucru în fiecare după ce să-mi găndesc pe unde e, ce întorc, cu cine s-o fi văzând, când mă mai sună, când revine, și după ce trece cu împiedicată.

REPORTAJ

De partele care apropie (II)

Ca bucureștean, vă pot spune că orașul meu atrage tocmai prin absența tiraniei unui trecut coșefitor. Aici, fiecare vine într-un prezent pe care și-l poate scrie și un viitor la care are tot dreptul. Istoria fabuloasă a Bucureștiului este discretă și infaldurată gros. Numai cu imensă răbdare și iubire de oraș poți să o vezi și, mai ales, să o înțelegi, la ceasuri de tăină ale zilei și ale nopții. Astfel, Bucureștiul lasă loc fiecăruia să și-l construiască un „acasă”, de aici senzația lui de netocmit, de eterodict și de grabnic ruinător de vieți nevinovate. Dacă nu ai avut cu tine acest „acasă”, Bucureștiul nu se grăbește să-ți-l ofere, pentru că el înșiși este un „acasă” alcătuit din toate aceste mii, zeci de mii, acum milioane de „acasă”.

PROBABILĂ, dacă ai fi trăit în Iași, mi-ar fi fost greu să fi uitat de detașat, să nu pun suflet pentru fiecare colț cultural (și căste astfel de colțuri nu are Iașii!), să nu îmi simt inima bătând în „pepu-mi de aramă” doar la vederea lor, să nu cred despre mine însumi că v-a fi fiint ceva și de capul meu de îndată ce respir aerul pe care odată l-au respirat atâția oameni de seamă, că pun calcătura mea pe calcătura lor, că ating cu mâna mea ceea ce mână lor a stins. De aici și până la a crede că eu însumi prelungesc prin mintea și inima mea ceea ce ei au înțeles și decăzut un pas și micul orgoliu-i gata! De multe ori, în Iași fiind, prietenii mi-au arătat în program neapărat plimbări spre a mă umple spiritul de farmecul sfânt al orașului cultural călându-i locuri de legendă și via. Le-am vizitat pe toate în tinerete, când foamea de trecut cultural pare mai mare decât la maturitate. Sau, cel puțin, așa era vremea mea. Cred că acest fapt se datoră insatisfacției pe care o resimțeam vizavi de prezentul pe care îl trăiam și atunci ne refugiam într-un

trecut pe care deseori îl idealizam. Pas cu pas, am simțit nevoia de a lăsa trecutul să își deșene povestile mai departe de mine și am început să călăuzesc Iașiiului oamenii cu care simțeam că trebuie să împart bun-răul prezent în care locuiau. Au fost multe momente plătite în casele lui la fel de celebre, dar la fel de pline de spiritualitate. Am stat multe după-amieze și seri vorbind cu mulți dintre scriitorii Iașiiului. Trecutul era prezent, dar parcă nu a fost de sufocant ca atunci când ne întâlnim în urbe. Ei continuau să mă vadă în Iași un loc sfânt, sunând parcă prea a muzeu. Dar mie, neerland acolo, mi-a fost mai ușor să văd, să-l simt, mult de departe să meditez mai lucid asupra a ceea ce este modelul cultural sau orizontul cultural al Iașiiului. Ceea ce generos trecutul îi oferă este conținător și de un parșiv somnifer, asemenea unui drog ușor: te poarte moale, te legăna întru-o stare de beatitudine și te face dependent de el până la uitarea clipei, a prezentului, a ceea ce înseamnă muncă, devenire, act. Este ceea ce am sesizat deseori la Iași. Bruscu, pare că tim-

INTERVIU

Publicul meu cel mai apropiat este cel depărtat

Într-o lapidară autobiografie, Mihai Stănescu spune: „M-am născut în 1939. Studiile le-am început mult mai târziu în Buzău - oraș cu 100.000 de locuitori și 4 teatre. Am absolvit Institutul de Artă Plastică „Nicolae Grigorescu”, în 1966. Am colaborat la publicații serioase (Urzia, Playboy), însă nu sunt prea cunoscut. În schimb, eu cunosc multă lume, pentru că am călătorit mai mult decât mă așteptam”. (Cf. care (potrivit lui Andrei Pleșu) a scris, în ultimii ani, istoria comică a unei tragedii și a reușit să păstreze firescul răsunii într-o lume smintită și să supraviețuiască senin în pin dezafect, ajutându-ne pe toți să supraviețuim” și continuă opera de superveniție și ne poartă să tragem cu ochiul la ea.)

- Domnule Mihai Stănescu, sunteți normal? În accesată țară ciudată, aveți impresia că ați fost vreodată normal sau măcar o să fiți?
- Am fost și sunt normal. Bineînțeles, cât se poate. Dacă o să fiu în continuare, însă, n-am de unde să fiu. Indiferent de vreme, ploaie, caniculă, dictatură sau democrație, eu mi-am făcut treaba. M-am comportat întotdeauna ca un om liber, iar un om liber este în primul rând normal, nu-i așa? Am spus ce gândeam, am gândit ce-am spus și am desenat fără autocenzură. Așa că nu e de mirare că m-am interesat în '82 și '85.

- Cine v-a interzis?
- „Ei, cum cine?” E!.. Am cerut atunci să-mi se aprobă tipografia unui album, dar mi s-a spus că nu e momentul. Deputat, am înțeles și am pregătit un album, intitulat *Acum nu e momentul*, pe care l-am multiplicat la Biblioteca Americană și la Uzina de Mecanică Fină, în biroul directorului, unde se afla un copiator. E adevărat că mulți gândeam despre mine că sunt ori nebun, ori securist. Cum am spus, nici măcar anormal nu sunt. Apropos! M-am văzut, cum se spune, dosarul de la Securitate. Iar acolo, într-unul dintre ele, care poartă titlul „Mircea-evazionist!...” - Evazionist?
- În noaptea de 17 spre 18 octombrie a anului 1981, după ce la ora 1 a fost aprinsă toată noaptea, însoțimă că el este plecat de acasă și a strapat cerul dimineața. Unde stă el la ora asta?
- Sora: „Nu știu unde s-a dus.”
- Sora: Dar tu știu unde mai avea obiceiul să meargă?
- Mama: Nu, tu, nu mergea în altă parte niciieri.
- Sora: Și a plecat în trening și pijama?
- Mama: Da... și a făcut și baie acasă și s-a bolnav. Unde să mă duc să-l caut, tu? Să vină Fănică, cumnată-meu, să mergem la Miliție să întrebăm.
- Sora: Dar mă gândesc că, dacă ar fi la Miliție, n-ar fi dat față azi-noapte telefon, că vorba ceea, e de aici.
- Mama: Vai, tu, dar unde e, tu... Să nu-ți fi prins cineva, niște golani, niște vlagăni, să-l bată.

Interviu realizat de Sebastian F. Amza
Continuare pe pagina 3

BASTIONUL

Panourile, 7. Mama

„18 OCTOMBRIE 1981. Strict secret. Exemplar unic. Redat din limba română. Ora 4.30. Mama dă telefon la sora ei. Menționează că, în timpul vorbirii, mama a plâns tot timpul. Discuții următoare:
Mama: „Nu știu unde s-a dus.”
Sora: Dar tu știu unde mai avea obiceiul să meargă?
Mama: Nu, tu, nu mergea în altă parte niciieri.
Sora: Și a plecat în trening și pijama?
Mama: Da... și a făcut și baie acasă și s-a bolnav. Unde să mă duc să-l caut, tu? Să vină Fănică, cumnată-meu, să mergem la Miliție să întrebăm.
Sora: Dar mă gândesc că, dacă ar fi la Miliție, n-ar fi dat față azi-noapte telefon, că vorba ceea, e de aici.
Mama: Vai, tu, dar unde e, tu... Să nu-ți fi prins cineva, niște golani, niște vlagăni, să-l bată.

coordonat de locotenentul major Irimia Ovidiu, ofițerul de servicii din acea noapte. Prima acțiune prevăzută în planul de măsuri a fost consemnată succint: „Folosirea mijloacelor ICT. (interceptarea convorbirilor telefonice, n.t.) după reținere, pentru a stabili reacția mamei sale. Răspunde maior Crăciun Mihai.” Dialogul reprodus mai este primul dintre sutele înregistrate de atunci încolo, care s-au purtat de la numărul de telefon 18.319, înregistrat pe numele Marii Căminescu, mama lui Mugur Călinescu. Începând din 18 octombrie 1981, acesta a fost hotezat de Securitate cu numele de cod „Elevul”. Și iată ce a urmat la capătul acelei nopți pe care mama nu o va uita niciodată și din care, de fapt, n-a mai putut niciodată ieși.

Marius Oprea
Continuare pe pagina 3

10 NICI NU-MI VINE să cred că câi vâd ochii, buzele, o! Dăme! Sunt topine, că-i vâd ochii, buzele, o! Dăme! Sunt topine.
Continuare pe pagina 2

CARTE

Dialog cultural euromediterranean

PARLAMENTUL european a declarat anul 2008 un european al dialogului intercultural...

Prima dată autorizate despre evenimentele din țara vecină au fost furnizate de ambasadorul român la Budapesta...

Dar, dincolo de clișee, liderii comunisti dămboveni au fost influențati în special de informația primită de la...

Subliniez că postul de ambasador român la Budapesta a fost și este unul foarte complex...

Dar să vedem, concret, ce conținea nota de ambasadă...

De pildă, întregul telegramm transmis la 22 octombrie 1956...

În Lituania, cinematografia și artele plastice plurală, marginalizate...

În România este o situație care face parte, România este o situație a diversității care, din cauze instalabile...

În România, o situație care face parte, România este o situație a diversității care, din cauze instalabile...

În România, o situație care face parte, România este o situație a diversității care, din cauze instalabile...

În România, o situație care face parte, România este o situație a diversității care, din cauze instalabile...

În România, o situație care face parte, România este o situație a diversității care, din cauze instalabile...

În România, o situație care face parte, România este o situație a diversității care, din cauze instalabile...

În România, o situație care face parte, România este o situație a diversității care, din cauze instalabile...

Ion Bulzei

Alexandru Purcăuș

Comuniștii români și revoluția maghiară din 1956 (IV)

Cum au receptat comuniștii dămbovenii revoluția maghiară din 1956? De la început trebuie subliniat că percepția unui eveniment nu este congruentă întotdeauna cu realitatea sau cu faptele...

DAR, DINCOLO DE CLİȘEE, liderii comunisti dămboveni au fost influențati în special de informația primită de la...

Prima dată autorizate despre evenimentele din țara vecină au fost furnizate de ambasadorul român la Budapesta...

Dar, dincolo de clișee, liderii comunisti dămboveni au fost influențati în special de informația primită de la...

Subliniez că postul de ambasador român la Budapesta a fost și este unul foarte complex...

Dar să vedem, concret, ce conținea nota de ambasadă...

De pildă, întregul telegramm transmis la 22 octombrie 1956...

În Lituania, cinematografia și artele plastice plurală, marginalizate...

În România este o situație care face parte, România este o situație a diversității care, din cauze instalabile...

În România, o situație care face parte, România este o situație a diversității care, din cauze instalabile...

În România, o situație care face parte, România este o situație a diversității care, din cauze instalabile...

În România, o situație care face parte, România este o situație a diversității care, din cauze instalabile...

În România, o situație care face parte, România este o situație a diversității care, din cauze instalabile...

În România, o situație care face parte, România este o situație a diversității care, din cauze instalabile...

În România, o situație care face parte, România este o situație a diversității care, din cauze instalabile...

Ion Bulzei

CONTRIBUȚII

Romania Next?

The Hungarian Radio says anti-Soviet demonstrations broke out in the neighboring Soviet satellite of Romania on Nov. 1. Free Radio Budapest said thousands of students had demonstrated in Budapest, the Romanian capital, shouting for French language courses instead of Russian...

Vienna - The Hungarian Radio says anti-Soviet demonstrations broke out in the neighboring Soviet satellite of Romania on Nov. 1. Free Radio Budapest said thousands of students had demonstrated in Budapest, the Romanian capital, shouting for French language courses instead of Russian...

Vienna - The Hungarian Radio says anti-Soviet demonstrations broke out in the neighboring Soviet satellite of Romania on Nov. 1. Free Radio Budapest said thousands of students had demonstrated in Budapest, the Romanian capital, shouting for French language courses instead of Russian...

Vienna - The Hungarian Radio says anti-Soviet demonstrations broke out in the neighboring Soviet satellite of Romania on Nov. 1. Free Radio Budapest said thousands of students had demonstrated in Budapest, the Romanian capital, shouting for French language courses instead of Russian...

Vienna - The Hungarian Radio says anti-Soviet demonstrations broke out in the neighboring Soviet satellite of Romania on Nov. 1. Free Radio Budapest said thousands of students had demonstrated in Budapest, the Romanian capital, shouting for French language courses instead of Russian...

Vienna - The Hungarian Radio says anti-Soviet demonstrations broke out in the neighboring Soviet satellite of Romania on Nov. 1. Free Radio Budapest said thousands of students had demonstrated in Budapest, the Romanian capital, shouting for French language courses instead of Russian...

Vienna - The Hungarian Radio says anti-Soviet demonstrations broke out in the neighboring Soviet satellite of Romania on Nov. 1. Free Radio Budapest said thousands of students had demonstrated in Budapest, the Romanian capital, shouting for French language courses instead of Russian...

Vienna - The Hungarian Radio says anti-Soviet demonstrations broke out in the neighboring Soviet satellite of Romania on Nov. 1. Free Radio Budapest said thousands of students had demonstrated in Budapest, the Romanian capital, shouting for French language courses instead of Russian...

Vienna - The Hungarian Radio says anti-Soviet demonstrations broke out in the neighboring Soviet satellite of Romania on Nov. 1. Free Radio Budapest said thousands of students had demonstrated in Budapest, the Romanian capital, shouting for French language courses instead of Russian...

Vienna - The Hungarian Radio says anti-Soviet demonstrations broke out in the neighboring Soviet satellite of Romania on Nov. 1. Free Radio Budapest said thousands of students had demonstrated in Budapest, the Romanian capital, shouting for French language courses instead of Russian...

Vienna - The Hungarian Radio says anti-Soviet demonstrations broke out in the neighboring Soviet satellite of Romania on Nov. 1. Free Radio Budapest said thousands of students had demonstrated in Budapest, the Romanian capital, shouting for French language courses instead of Russian...

Vienna - The Hungarian Radio says anti-Soviet demonstrations broke out in the neighboring Soviet satellite of Romania on Nov. 1. Free Radio Budapest said thousands of students had demonstrated in Budapest, the Romanian capital, shouting for French language courses instead of Russian...

Vienna - The Hungarian Radio says anti-Soviet demonstrations broke out in the neighboring Soviet satellite of Romania on Nov. 1. Free Radio Budapest said thousands of students had demonstrated in Budapest, the Romanian capital, shouting for French language courses instead of Russian...

Vienna - The Hungarian Radio says anti-Soviet demonstrations broke out in the neighboring Soviet satellite of Romania on Nov. 1. Free Radio Budapest said thousands of students had demonstrated in Budapest, the Romanian capital, shouting for French language courses instead of Russian...

Vienna - The Hungarian Radio says anti-Soviet demonstrations broke out in the neighboring Soviet satellite of Romania on Nov. 1. Free Radio Budapest said thousands of students had demonstrated in Budapest, the Romanian capital, shouting for French language courses instead of Russian...

Vienna - The Hungarian Radio says anti-Soviet demonstrations broke out in the neighboring Soviet satellite of Romania on Nov. 1. Free Radio Budapest said thousands of students had demonstrated in Budapest, the Romanian capital, shouting for French language courses instead of Russian...

Vienna - The Hungarian Radio says anti-Soviet demonstrations broke out in the neighboring Soviet satellite of Romania on Nov. 1. Free Radio Budapest said thousands of students had demonstrated in Budapest, the Romanian capital, shouting for French language courses instead of Russian...

Vienna - The Hungarian Radio says anti-Soviet demonstrations broke out in the neighboring Soviet satellite of Romania on Nov. 1. Free Radio Budapest said thousands of students had demonstrated in Budapest, the Romanian capital, shouting for French language courses instead of Russian...

Vienna - The Hungarian Radio says anti-Soviet demonstrations broke out in the neighboring Soviet satellite of Romania on Nov. 1. Free Radio Budapest said thousands of students had demonstrated in Budapest, the Romanian capital, shouting for French language courses instead of Russian...

Vienna - The Hungarian Radio says anti-Soviet demonstrations broke out in the neighboring Soviet satellite of Romania on Nov. 1. Free Radio Budapest said thousands of students had demonstrated in Budapest, the Romanian capital, shouting for French language courses instead of Russian...

Vienna - The Hungarian Radio says anti-Soviet demonstrations broke out in the neighboring Soviet satellite of Romania on Nov. 1. Free Radio Budapest said thousands of students had demonstrated in Budapest, the Romanian capital, shouting for French language courses instead of Russian...

Vienna - The Hungarian Radio says anti-Soviet demonstrations broke out in the neighboring Soviet satellite of Romania on Nov. 1. Free Radio Budapest said thousands of students had demonstrated in Budapest, the Romanian capital, shouting for French language courses instead of Russian...

Vienna - The Hungarian Radio says anti-Soviet demonstrations broke out in the neighboring Soviet satellite of Romania on Nov. 1. Free Radio Budapest said thousands of students had demonstrated in Budapest, the Romanian capital, shouting for French language courses instead of Russian...

Vienna - The Hungarian Radio says anti-Soviet demonstrations broke out in the neighboring Soviet satellite of Romania on Nov. 1. Free Radio Budapest said thousands of students had demonstrated in Budapest, the Romanian capital, shouting for French language courses instead of Russian...

Vienna - The Hungarian Radio says anti-Soviet demonstrations broke out in the neighboring Soviet satellite of Romania on Nov. 1. Free Radio Budapest said thousands of students had demonstrated in Budapest, the Romanian capital, shouting for French language courses instead of Russian...

Vienna - The Hungarian Radio says anti-Soviet demonstrations broke out in the neighboring Soviet satellite of Romania on Nov. 1. Free Radio Budapest said thousands of students had demonstrated in Budapest, the Romanian capital, shouting for French language courses instead of Russian...

Vienna - The Hungarian Radio says anti-Soviet demonstrations broke out in the neighboring Soviet satellite of Romania on Nov. 1. Free Radio Budapest said thousands of students had demonstrated in Budapest, the Romanian capital, shouting for French language courses instead of Russian...

Bogdan Uricaru

LA FRONTIERA ISTORIEI

Proiecte urbanistice (IV)

DE CE ACESTE proiecte au fost în mare majoritate sortite eșecului în urmă cu 80 de ani? Ne răspunde Dem Dobrescu în volumul Bucureștilor (editura ziarului Tribuna Editură, București, 1934).

Cea mai serioasă problemă era aceea a bucoareștilor care - au păstrat caracterul umil al țăranului din care se recreează Bucureștii sunt anarhici în fața unei autorități reale și servili în fața autorității abuzive...

Asadar, chestiuni de mentalitate. Un oraș modern construit pe un fond surfeștesc rural cu o mentalitate mentală de acest gen. De aceea, până la formarea unui fond surfeștesc comun, și modern, noi nu putem zădărnici nimic serioasă pe suprafața bucoareștilor...

Când Beniuca a început să lucreze în muncă și în țară, meseriașii bucoarești preferă lovințele (N.D.Cocca).

De pildă, proiectul de edificare urbanistică - între generația 1910 și '30 și '40 și cea de astăzi, având drept obiectiv principal un ansamblu tip de integrare europeană: perspectiva unui urbanism modern.

Problemele de arhitectură privind urbanismul nu sunt diferite de ale generațiilor mai vechi.

Adrian Majuru

DECLASIFICAT

Destinația: Ruse

INTAMPLAREA a făcut ca, la 1 ianuarie 1970 (ziua în care România a aderat la Uniunea Europeană), să văd numărul printre cei care au vrut să mă duc...

În privința surselor externe, principala voce o reprezenta Moscova. Pentru Kremlin nu era nici un dubiu că la un moment dat se desfașura o revoluție în România...

În această perioadă, comuniștii români au monitorizat atent și presa occidentală, traducând ideologic orice articol care saluta și susținea cauza maghiară...

În această perioadă, comuniștii români au monitorizat atent și presa occidentală, traducând ideologic orice articol care saluta și susținea cauza maghiară...

În această perioadă, comuniștii români au monitorizat atent și presa occidentală, traducând ideologic orice articol care saluta și susținea cauza maghiară...

În această perioadă, comuniștii români au monitorizat atent și presa occidentală, traducând ideologic orice articol care saluta și susținea cauza maghiară...

În această perioadă, comuniștii români au monitorizat atent și presa occidentală, traducând ideologic orice articol care saluta și susținea cauza maghiară...

În această perioadă, comuniștii români au monitorizat atent și presa occidentală, traducând ideologic orice articol care saluta și susținea cauza maghiară...

În această perioadă, comuniștii români au monitorizat atent și presa occidentală, traducând ideologic orice articol care saluta și susținea cauza maghiară...

În această perioadă, comuniștii români au monitorizat atent și presa occidentală, traducând ideologic orice articol care saluta și susținea cauza maghiară...

În această perioadă, comuniștii români au monitorizat atent și presa occidentală, traducând ideologic orice articol care saluta și susținea cauza maghiară...

LA FRONTIERA ISTORIEI

Proiecte urbanistice (IV)

DE CE ACESTE proiecte au fost în mare majoritate sortite eșecului în urmă cu 80 de ani? Ne răspunde Dem Dobrescu în volumul Bucureștilor (editura ziarului Tribuna Editură, București, 1934).

Cea mai serioasă problemă era aceea a bucoareștilor care - au păstrat caracterul umil al țăranului din care se recreează Bucureștii sunt anarhici în fața unei autorități reale și servili în fața autorității abuzive...

Asadar, chestiuni de mentalitate. Un oraș modern construit pe un fond surfeștesc rural cu o mentalitate mentală de acest gen. De aceea, până la formarea unui fond surfeștesc comun, și modern, noi nu putem zădărnici nimic serioasă pe suprafața bucoareștilor...

Când Beniuca a început să lucreze în muncă și în țară, meseriașii bucoarești preferă lovințele (N.D.Cocca).

De pildă, proiectul de edificare urbanistică - între generația 1910 și '30 și '40 și cea de astăzi, având drept obiectiv principal un ansamblu tip de integrare europeană: perspectiva unui urbanism modern.

Problemele de arhitectură privind urbanismul nu sunt diferite de ale generațiilor mai vechi.

Adrian Majuru

DECLASIFICAT

Destinația: Ruse

INTAMPLAREA a făcut ca, la 1 ianuarie 1970 (ziua în care România a aderat la Uniunea Europeană), să văd numărul printre cei care au vrut să mă duc...

În privința surselor externe, principala voce o reprezenta Moscova. Pentru Kremlin nu era nici un dubiu că la un moment dat se desfașura o revoluție în România...

În această perioadă, comuniștii români au monitorizat atent și presa occidentală, traducând ideologic orice articol care saluta și susținea cauza maghiară...

În această perioadă, comuniștii români au monitorizat atent și presa occidentală, traducând ideologic orice articol care saluta și susținea cauza maghiară...

În această perioadă, comuniștii români au monitorizat atent și presa occidentală, traducând ideologic orice articol care saluta și susținea cauza maghiară...

În această perioadă, comuniștii români au monitorizat atent și presa occidentală, traducând ideologic orice articol care saluta și susținea cauza maghiară...

În această perioadă, comuniștii români au monitorizat atent și presa occidentală, traducând ideologic orice articol care saluta și susținea cauza maghiară...

În această perioadă, comuniștii români au monitorizat atent și presa occidentală, traducând ideologic orice articol care saluta și susținea cauza maghiară...

În această perioadă, comuniștii români au monitorizat atent și presa occidentală, traducând ideologic orice articol care saluta și susținea cauza maghiară...

În această perioadă, comuniștii români au monitorizat atent și presa occidentală, traducând ideologic orice articol care saluta și susținea cauza maghiară...

În această perioadă, comuniștii români au monitorizat atent și presa occidentală, traducând ideologic orice articol care saluta și susținea cauza maghiară...

Mihai Sorin Rădulescu

FAPTELE VORBESC

■ **PENTRU** a avea o imagine asupra managementului cultural, e bine să facem un inventar, fie și aproximativ al filmelor și instituțiilor care intră în discuție. După ce parcurgeți cifrele și listele de mai jos, gândiți-vă câte și fel de mesaje ai primit, de-a lungul anilor, de la societățile respective.

■ **IN SUBORDINĂ** Primăriei București există zece teatre, plus Tandăria, Teatrul de Revistă, Cîrcă, Filarmica, Opera, Opetra, Centrul cultural Arcub, Studioul Casandra și Studioul de concerte Radio.

■ **IN AFARĂ** de Capitală, teatre naționale mai sînt la Targu-Mureș, Craiova, două la Cluj, două la Iași, Operi din București și s-au adăugat cele din Cluj (2), Iași și Timișoara. Alte 26 de instituții în subordinea MCC. Administrația Fondului Cultural Național, Arteviz, Biblioteca Națională, centre culturale, de pregătire profesională, studii și cercetări în domeniu, CNC, CN al Dansului, CN de Artă, de Cultură a Romilor, Institutul de Memorie Culturală, Editura Video, Româniafilm etc.

■ **IN TOTAL**, există în România 70 de teatre în subordinea MCC sau a primăriilor, la care se adăuga 26 de teatre private în București. Numărul sau lista celor din provincie nu există niciieri.

■ **AVEM**, la nivel național, 747 de muzee și colecții. În domeniul cărții, funcționăm 1.250 de edituri (dintre care doar 14 sunt înregistrate la OSIM).

■ **DE RECLAMĂ TV** pentru instituțiile și produsele de cultură nu prea poate fi vorba, din motive de preturi pierdute. Excepție ar putea avea atunci când televiziunile respective este direct implicată într-un eveniment (partener media sau coproducător). Promovarea prin revistele culturale este superflua, de vreme ce prezentați cărțile este substanțial mai mare decât cel al publicității care e întrajul în filme, mediatizarea în cotidiană se bazează mult mai mult pe relațiile personale decât pe contracte de distribuție. Toate aceste tipuri de situații au însă un numitor comun: subiectivismul aleator. Un cititor care vrea să stea care sunt cele mai bune zece cărți/filme/spectacole/concerte ale momentului (sau, mai modest, care sunt toate titlurile de pe piața de idei auto) nu se poate baza pe presă. Astfel de informații le va putea obține doar de pe internet (există un mare număr de librării și reviste virtuale). Cine n-are acces la internet - asta e!

■ **OUTDOOR-UL** înseamnă, în România contemporană, în proporție de peste 90%, afișe lipite peste altele, afișe de orice loc cu putină. Banerile de-a la turlă străzi și posterele de către etape pe fațada blocului nu au legătură cu cultura.

■ **PRIMA EROARE** a managementului cultural este aceea de a proiecta un eveniment fără buget de publicitate sau cu fonduri nesemnificative. Indiferent cât de puțini banii ai, un procent relevant trebuie dirijat de la bun început spre promovare - altfel, efortul e ocazional.

■ **A DOUA** lipsă majoră este incapacitatea sau refuzul de a lua în calcul metodele de promovare extrem de puțin costisitoare sau chiar gratuite. Iată câteva dintre ele:

- o persoană implicată în orice fel și în orice măsură într-un produs/ eveniment cultural nu are voie să apară într-o emisiune radio/ TV sau să dea un interviu prescise fără să pomească, măcar în trecut, despre respectiva entitate;

- o instituție culturală, privată sau de stat, nu are voie să organizeze un eveniment fără să-și asigure prezența (numărată dinainte) a cel puțin a doi mulțor vedete, nu neapărat din domeniul aceluiași eveniment sau al culturii în general; într-un fel vine și scrie presa despre o lansare de carte dacă este de față un profesor universitar excepțional cunoscut al temei, dar anonim - și altfel dacă participă, chiar fără să zică nimic, bine cunoscuți artiști politicieni, muzicieni sau orice alte VIP-uri; e curvenia ceva rușinoasă dacă e prezentă o creatoare de modă, de modă? Din contră, unii dintre clienții și administratorii respectivelor vedete vor fi curioși să afle ce-i cu cartea acea;

- este extrem de important dacă un eveniment cultural este pluri-disciplinar: veniți-ași + metrală de vioară, lansare de carte + pantomimă, premieră teatrală + expoziție în foaier etc. Pe lângă benefica înfrățire a artelor, vorbim despre creșterea semnificativă a șanselor ca un canal TV să reflecte evenimentul;

- nu e așa de greu să „atașezi” unui eveniment cultural o dimensiune automat mediatică; cel mai simplu și mai de impact este să alegi un cadru neconvențional, pe cât posibil rezonând cu evenimentul/ produsul cultural respectiv; o carte despre cosmos sau SF se poate lansa la Observatorul Astronomic, una despre natură sau poezie lirică - la Grădina Botanică, un roman cu multă sexualitate - într-un sex-shop; un text despre revoluție - în Piața Universității etc. Nici nu vă dă prin gând căte filme și instituții sunt superferice de un astfel de cross-promotion fără niciun financiar!

■ **FIREȘTE**, management cultural nu înseamnă doar promovare, alegerea locului unui eveniment și invitații aleși în mod inteligent. Iată doar câteva dintre greșelile care se fac în celelalte dimensiuni ale managementului cultural cărți bune, prost traduse; coperte anonime, fade, care nu comunică nimic; rareori doar numele autorului fiind corect; venișii și lansări de carte fără „defășurător”, fără un scenariu, improvizate, lăitate, potințe; spații impropru, îngheșute, prost aerisite; evenimente la care (mai alese vară!) cei preșenți nu la dispoziție măcar un pahar cu apă.

Managementul cultural

- În orice societate, de-a lungul istoriei, apetitul pentru cultură a aparținut unei minorități.
- Covârșitoarea majoritate a vectorilor culturali se pot lăuda cu trista performanță de a-i convinge pe cei deja convinși.
- Exclusivismul manifest prin care posibila racolați întru cultură sunt jignii și descurajați înainte de a se încerca orice demers pentru „îmblănzirea” lor.

CULTURA are o audiență restrânsă, din două motive. Primul este acela că, în orice societate, de-a lungul istoriei, apetitul pentru cultură a aparținut unei minorități, dintr-un motiv sau altul minoritate a dovedit interes pentru buna întreținere a organismului prin sport (sau prin orice alte mijloace). Puteam chiar să oferim o cantitativă. În România postdecembristă, dintre cărțile care pot fi încadrate în domeniul artei și implicit al culturii, cea mai vândută a fost *De ce iubim femeile?*, a lui Mircea Cărtărescu, volum despre care editorul a anunțat că s-a cumpărat în peste 240.000 de exemplare. Dacă s-ar fi făcut o emisiune TV despre carte și toți cumpărătorii ar fi urmat-o simultan, audiența programului ar fi fost de 2%. Punct. Firește, nu uit că un exemplar vândut înseamnă mai mult de un cititor, dar nu uit nici că, la ora - oricare ar fi ea - a emisiunii, o mare parte dintre cititorii se află în imposibilitatea fizică de a urmări televiziunii, alții iubesc cartea, dar nu și emisiunile despre carte, alții sunt obsesivi, triști sau n-au chef etc. dar la sută din publicul TV înseamnă chiar mai puțin din întreaga populație.

Al doilea motiv ține de promovarea culturii și are două componente. Cea sofisticată, cuiul lui Pelepelea dintotdeauna, privește răspunsul la întrebarea „Cum câștigă întru cultură măcar un singur om care puțină acum nu era preocupat de așa ceva?”. Din nefericire, covârșitoarea majoritate a vectorilor culturali, a vocilor publice din acest domeniu, se pot lăuda cu trista performanță de a-i convinge pe cei deja convinși. Un registru critic literar mărturisea cândva: „Scrim că să ne citim între noi!”. DACĂ se întâmplă măcar asta! Radicalismul, fundamentalismul cultural (pe care o altă ilustrare personalitate culturală dispartă dintre noi și-i asuma explicit) au cel puțin două caracteristici păguboase: a limbajului conceput exclusiv pentru „connaisseurs”, astfel încut un spectator ocazional, nefamiliarizat cu jargonul, nu înțelege mare lucru, deși care renunță, deși poate că avea unele disponibilități latente; b. exclusivismul manifest, sarcasmul, ironia, uneori chiar mistocăria - intelectuală, firește, - prin care posibilități racolați întru cultură sunt jignii și descurajați înainte de a se încerca orice demers pentru „îmblănzirea” lor.

Desigur, periodic - de regulă atunci când nu există momentan alte teme de discuție - se organizează câte o dezbatere pe tema „Ce e de făcut?”, în care sunt invocate și arătate cu degetul, încă și încă o dată, familia, școala, societatea, presa etc. Nu-i amintesc să fi auzit citii vorodată un om de cultură care să spună „Pețru slaba răspândire a culturii, primii viinovați suntem noi, oamenii de cultură”.

Cu toate acestea, încă mai șoacănt este cealaltă componentă a (non)promovării timpului, mi-a fost dat să asist la „manifestări” a căror organizare și promovare n-au uluit.

Lansarea a nu mai puțin de 11 cărțile de autor, realizate de studenți, sub îndrumarea unui cadru didactic, eveniment la

care erau prezente circa 15 persoane. ziri, adăc cât este acesta. De-a lungul Culeme e căd, uzându-se de o relație jurnaliști culturali? Tin să subliniez că, în ciuda impresiei că presa e culturală, toate zărilele non-tabloide au pagini ori măcar rubrici de cultură, în care apare orice arde de căl caracterul de știre. La rândul lor, cel puțin televiziunile de știri sunt fericele să-și umple emisiunile cu ceva, fie și cultural, dacăc acest ceva există și dacă le-a zis ceva nă există!

- Lansarea - într-un minunat cadru natural - a unei cărți-document, de către o fundație extrem de activă în recuperarea trecutului apropiat. Multă lume, neapărat de prim rang, dar... numai doi ziaristi, anunțaji cu o zi înainte, pentru că, întâmplător, se întâlniseră la alt eveniment cu organizatori lansării;

- Un admirabil concurs dedicat elevilor cu talent atât la matematică, cât și la literatură, festivitatea de premiere beneficid de prezențe academice de cel mai înalt nivel. Meditație exclusiv locală, căci presa centrală n-a fost anunțată;

- Întindinea cu cititori, în sediul unei instituții naționale, a unui remarcabil scriitor român din diaspora. Săa plină până la refuz - pe baza „telefonului fără fir” - dar niciun reprezentant al instituției sau al lumii literare (în afara vorbitorilor). Ștaia de amplificare (existentă) n-a fost pusă în funcțiune și n-a existat un maestru de ceremonii, evenimentul desfășurându-se haotic;

- Lansarea - la un târg de carte - a unui foarte interesant volum despre înarmarea atomică din timpul războiului rece, volum coprodus de două edituri, dintre care una n-a fost reprezentată. Vorbitorii nu erau specialiști nici în istorie, nici în atomism;

- La un alt târg de carte, o editură care obține cu câteva zile în urmă mai multe Premi ale Unirii Scriitorilor n-a promovat în nici un fel această performanță, deși cărțile respective se aflau în stand;

- Numeroase lansări de carte la care prezenta (modestă) a publicului era asigurată exclusiv prin prietenie, ca și discursurile în care, nu o dată, NU era vorba despre volumul lansat, pentru simplul motiv că vorbitorii nu-l citiseră. Mi-a fost dat să aud: „Am primit cartea abia acum, dar îl cunosc pe autor, e un băiat bun”;

- Alte câteva lansări pentru care sarcina promovării se aia și organizării a căzut exclusiv în sarcina autorilor, editurii aplicând principul „Zi mersi că ti-am publicat-o”;

- Un ultim detaliu: am cerut opinii de la oameni implicați în actul cultural în majoritatea domeniilor (curatori de expoziții, directori de teatre, editori etc.). De răspuns, au răspuns doar ziaristi. Să zicem că restul erau în vacanță.

Am ajuns să vorbim despre marketing aproape cu superștie, ca despre o magie cu ajutorul căreia poți vinde orice, pe loc, fals! și, în lumea cărților, prostete de fal.

Publicitatea ideală pentru o carte trebuie să înceapă din momentul în care e introdusă în planul editorial. Dacă vrei să impui un debutant, ti anumiți, ti construiesti o poveste și îl scoți în lume înainte de apariția cărții, fiindcă alții arate sansele să treacă neobservat. Dar chiar și dacă e vorba de un mare conșcator, nu-ți arunci pe piața citindă numai pe numele lui. Editura Curtea Veche, care l-a oclit pe Orlan Pamuk înainte ca el să ia Premiul Nobel, a făcut în acest an o spectaculoasă demonstrație de inteligență publicitară. Iată a adă de două ori pe Pamuk în România, într-un interval de nici două luni, și i-a asigurat o expunere maximă. Și totuși mai nimeni din presa culturală n-a recunoscut meritul Editurii Curtea Veche, ca și cum acest baureț al Nobelului ar fi venit în România să vadă bustul lui Kemal Atatürk și la Odeon și să se plimbe nițel prin Bucurari și la Neptun. Complexele noastre culturale de inferioritate din anii nouăzeci și-au metamorfozează în fose naționaliste sau strict personale prostete. Așa se întâmplă că autorii autohtoni care au mari probleme de notivitate, publică la edituri de care n-au auzit nimeni sau care sunt tratate cu vederea de critici, se plâng de incurtarea românilor ori de conspirație împotriva lor. Iar când își lansează cărțile într-un total anonim, ultima lor explicație e că nu li s-a făcut

promovată, premiata teatrală + expoziție în foaier etc. Pe lângă benefica înfrățire a artelor, vorbim despre creșterea semnificativă a șanselor ca un canal TV să reflecte evenimentul;

- este extrem de important dacă un eveniment cultural este pluri-disciplinar: venișii + metrală de vioară, lansare de carte + pantomimă, premieră teatrală + expoziție în foaier etc. Pe lângă benefica înfrățire a artelor, vorbim despre creșterea semnificativă a șanselor ca un canal TV să reflecte evenimentul;

- nu e așa de greu să „atașezi” unui eveniment cultural o dimensiune automat mediatică; cel mai simplu și mai de impact este să alegi un cadru neconvențional, pe cât posibil rezonând cu evenimentul/ produsul cultural respectiv; o carte despre cosmos sau SF se poate lansa la Observatorul Astronomic, una despre natură sau poezie lirică - la Grădina Botanică, un roman cu multă sexualitate - într-un sex-shop; un text despre revoluție - în Piața Universității etc. Nici nu vă dă prin gând căte filme și instituții sunt superferice de un astfel de cross-promotion fără niciun financiar!

■ **FIREȘTE**, management cultural nu înseamnă doar promovare, alegerea locului unui eveniment și invitații aleși în mod inteligent. Iată doar câteva dintre greșelile care se fac în celelalte dimensiuni ale managementului cultural cărți bune, prost traduse; coperte anonime, fade, care nu comunică nimic; rareori doar numele autorului fiind corect; venișii și lansări de carte fără „defășurător”, fără un scenariu, improvizate, lăitate, potințe; spații impropru, îngheșute, prost aerisite; evenimente la care (mai alese vară!) cei preșenți nu la dispoziție măcar un pahar cu apă.

promovată, premiata teatrală + expoziție în foaier etc. Pe lângă benefica înfrățire a artelor, vorbim despre creșterea semnificativă a șanselor ca un canal TV să reflecte evenimentul;

- nu e așa de greu să „atașezi” unui eveniment cultural o dimensiune automat mediatică; cel mai simplu și mai de impact este să alegi un cadru neconvențional, pe cât posibil rezonând cu evenimentul/ produsul cultural respectiv; o carte despre cosmos sau SF se poate lansa la Observatorul Astronomic, una despre natură sau poezie lirică - la Grădina Botanică, un roman cu multă sexualitate - într-un sex-shop; un text despre revoluție - în Piața Universității etc. Nici nu vă dă prin gând căte filme și instituții sunt superferice de un astfel de cross-promotion fără niciun financiar!

■ **FIREȘTE**, management cultural nu înseamnă doar promovare, alegerea locului unui eveniment și invitații aleși în mod inteligent. Iată doar câteva dintre greșelile care se fac în celelalte dimensiuni ale managementului cultural cărți bune, prost traduse; coperte anonime, fade, care nu comunică nimic; rareori doar numele autorului fiind corect; venișii și lansări de carte fără „defășurător”, fără un scenariu, improvizate, lăitate, potințe; spații impropru, îngheșute, prost aerisite; evenimente la care (mai alese vară!) cei preșenți nu la dispoziție măcar un pahar cu apă.

■ **FIREȘTE**, management cultural nu înseamnă doar promovare, alegerea locului unui eveniment și invitații aleși în mod inteligent. Iată doar câteva dintre greșelile care se fac în celelalte dimensiuni ale managementului cultural cărți bune, prost traduse; coperte anonime, fade, care nu comunică nimic; rareori doar numele autorului fiind corect; venișii și lansări de carte fără „defășurător”, fără un scenariu, improvizate, lăitate, potințe; spații impropru, îngheșute, prost aerisite; evenimente la care (mai alese vară!) cei preșenți nu la dispoziție măcar un pahar cu apă.

■ **FIREȘTE**, management cultural nu înseamnă doar promovare, alegerea locului unui eveniment și invitații aleși în mod inteligent. Iată doar câteva dintre greșelile care se fac în celelalte dimensiuni ale managementului cultural cărți bune, prost traduse; coperte anonime, fade, care nu comunică nimic; rareori doar numele autorului fiind corect; venișii și lansări de carte fără „defășurător”, fără un scenariu, improvizate, lăitate, potințe; spații impropru, îngheșute, prost aerisite; evenimente la care (mai alese vară!) cei preșenți nu la dispoziție măcar un pahar cu apă.

■ **FIREȘTE**, management cultural nu înseamnă doar promovare, alegerea locului unui eveniment și invitații aleși în mod inteligent. Iată doar câteva dintre greșelile care se fac în celelalte dimensiuni ale managementului cultural cărți bune, prost traduse; coperte anonime, fade, care nu comunică nimic; rareori doar numele autorului fiind corect; venișii și lansări de carte fără „defășurător”, fără un scenariu, improvizate, lăitate, potințe; spații impropru, îngheșute, prost aerisite; evenimente la care (mai alese vară!) cei preșenți nu la dispoziție măcar un pahar cu apă.

■ **FIREȘTE**, management cultural nu înseamnă doar promovare, alegerea locului unui eveniment și invitații aleși în mod inteligent. Iată doar câteva dintre greșelile care se fac în celelalte dimensiuni ale managementului cultural cărți bune, prost traduse; coperte anonime, fade, care nu comunică nimic; rareori doar numele autorului fiind corect; venișii și lansări de carte fără „defășurător”, fără un scenariu, improvizate, lăitate, potințe; spații impropru, îngheșute, prost aerisite; evenimente la care (mai alese vară!) cei preșenți nu la dispoziție măcar un pahar cu apă.

■ **FIREȘTE**, management cultural nu înseamnă doar promovare, alegerea locului unui eveniment și invitații aleși în mod inteligent. Iată doar câteva dintre greșelile care se fac în celelalte dimensiuni ale managementului cultural cărți bune, prost traduse; coperte anonime, fade, care nu comunică nimic; rareori doar numele autorului fiind corect; venișii și lansări de carte fără „defășurător”, fără un scenariu, improvizate, lăitate, potințe; spații impropru, îngheșute, prost aerisite; evenimente la care (mai alese vară!) cei preșenți nu la dispoziție măcar un pahar cu apă.

■ **FIREȘTE**, management cultural nu înseamnă doar promovare, alegerea locului unui eveniment și invitații aleși în mod inteligent. Iată doar câteva dintre greșelile care se fac în celelalte dimensiuni ale managementului cultural cărți bune, prost traduse; coperte anonime, fade, care nu comunică nimic; rareori doar numele autorului fiind corect; venișii și lansări de carte fără „defășurător”, fără un scenariu, improvizate, lăitate, potințe; spații impropru, îngheșute, prost aerisite; evenimente la care (mai alese vară!) cei preșenți nu la dispoziție măcar un pahar cu apă.

ANCHETA REALIZATA DE TUDOR CALIN ZAROJANU

Am ajuns să vorbim despre marketing aproape cu superștie, ca despre o magie cu ajutorul căreia poți vinde orice, pe loc, fals! și, în lumea cărților, prostete de fal.

Publicitatea ideală pentru o carte trebuie să înceapă din momentul în care e introdusă în planul editorial. Dacă vrei să impui un debutant, ti anumiți, ti construiesti o poveste și îl scoți în lume înainte de apariția cărții, fiindcă alții arate sansele să treacă neobservat. Dar chiar și dacă e vorba de un mare conșcator, nu-ți arunci pe piața citindă numai pe numele lui. Editura Curtea Veche, care l-a oclit pe Orlan Pamuk înainte ca el să ia Premiul Nobel, a făcut în acest an o spectaculoasă demonstrație de inteligență publicitară. Iată a adă de două ori pe Pamuk în România, într-un interval de nici două luni, și i-a asigurat o expunere maximă. Și totuși mai nimeni din presa culturală n-a recunoscut meritul Editurii Curtea Veche, ca și cum acest baureț al Nobelului ar fi venit în România să vadă bustul lui Kemal Atatürk și la Odeon și să se plimbe nițel prin Bucurari și la Neptun. Complexele noastre culturale de inferioritate din anii nouăzeci și-au metamorfozează în fose naționaliste sau strict personale prostete. Așa se întâmplă că autorii autohtoni care au mari probleme de notivitate, publică la edituri de care n-au auzit nimeni sau care sunt tratate cu vederea de critici, se plâng de incurtarea românilor ori de conspirație împotriva lor. Iar când își lansează cărțile într-un total anonim, ultima lor explicație e că nu li s-a făcut

promovată, premiata teatrală + expoziție în foaier etc. Pe lângă benefica înfrățire a artelor, vorbim despre creșterea semnificativă a șanselor ca un canal TV să reflecte evenimentul;

- este extrem de important dacă un eveniment cultural este pluri-disciplinar: venișii + metrală de vioară, lansare de carte + pantomimă, premieră teatrală + expoziție în foaier etc. Pe lângă benefica înfrățire a artelor, vorbim despre creșterea semnificativă a șanselor ca un canal TV să reflecte evenimentul;

- nu e așa de greu să „atașezi” unui eveniment cultural o dimensiune automat mediatică; cel mai simplu și mai de impact este să alegi un cadru neconvențional, pe cât posibil rezonând cu evenimentul/ produsul cultural respectiv; o carte despre cosmos sau SF se poate lansa la Observatorul Astronomic, una despre natură sau poezie lirică - la Grădina Botanică, un roman cu multă sexualitate - într-un sex-shop; un text despre revoluție - în Piața Universității etc. Nici nu vă dă prin gând căte filme și instituții sunt superferice de un astfel de cross-promotion fără niciun financiar!

■ **FIREȘTE**, management cultural nu înseamnă doar promovare, alegerea locului unui eveniment și invitații aleși în mod inteligent. Iată doar câteva dintre greșelile care se fac în celelalte dimensiuni ale managementului cultural cărți bune, prost traduse; coperte anonime, fade, care nu comunică nimic; rareori doar numele autorului fiind corect; venișii și lansări de carte fără „defășurător”, fără un scenariu, improvizate, lăitate, potințe; spații impropru, îngheșute, prost aerisite; evenimente la care (mai alese vară!) cei preșenți nu la dispoziție măcar un pahar cu apă.

■ **FIREȘTE**, management cultural nu înseamnă doar promovare, alegerea locului unui eveniment și invitații aleși în mod inteligent. Iată doar câteva dintre greșelile care se fac în celelalte dimensiuni ale managementului cultural cărți bune, prost traduse; coperte anonime, fade, care nu comunică nimic; rareori doar numele autorului fiind corect; venișii și lansări de carte fără „defășurător”, fără un scenariu, improvizate, lăitate, potințe; spații impropru, îngheșute, prost aerisite; evenimente la care (mai alese vară!) cei preșenți nu la dispoziție măcar un pahar cu apă.

■ **FIREȘTE**, management cultural nu înseamnă doar promovare, alegerea locului unui eveniment și invitații aleși în mod inteligent. Iată doar câteva dintre greșelile care se fac în celelalte dimensiuni ale managementului cultural cărți bune, prost traduse; coperte anonime, fade, care nu comunică nimic; rareori doar numele autorului fiind corect; venișii și lansări de carte fără „defășurător”, fără un scenariu, improvizate, lăitate, potințe; spații impropru, îngheșute, prost aerisite; evenimente la care (mai alese vară!) cei preșenți nu la dispoziție măcar un pahar cu apă.

■ **FIREȘTE**, management cultural nu înseamnă doar promovare, alegerea locului unui eveniment și invitații aleși în mod inteligent. Iată doar câteva dintre greșelile care se fac în celelalte dimensiuni ale managementului cultural cărți bune, prost traduse; coperte anonime, fade, care nu comunică nimic; rareori doar numele autorului fiind corect; venișii și lansări de carte fără „defășurător”, fără un scenariu, improvizate, lăitate, potințe; spații impropru, îngheșute, prost aerisite; evenimente la care (mai alese vară!) cei preșenți nu la dispoziție măcar un pahar cu apă.

■ **FIREȘTE**, management cultural nu înseamnă doar promovare, alegerea locului unui eveniment și invitații aleși în mod inteligent. Iată doar câteva dintre greșelile care se fac în celelalte dimensiuni ale managementului cultural cărți bune, prost traduse; coperte anonime, fade, care nu comunică nimic; rareori doar numele autorului fiind corect; venișii și lansări de carte fără „defășurător”, fără un scenariu, improvizate, lăitate, potințe; spații impropru, îngheșute, prost aerisite; evenimente la care (mai alese vară!) cei preșenți nu la dispoziție măcar un pahar cu apă.

■ **FIREȘTE**, management cultural nu înseamnă doar promovare, alegerea locului unui eveniment și invitații aleși în mod inteligent. Iată doar câteva dintre greșelile care se fac în celelalte dimensiuni ale managementului cultural cărți bune, prost traduse; coperte anonime, fade, care nu comunică nimic; rareori doar numele autorului fiind corect; venișii și lansări de carte fără „defășurător”, fără un scenariu, improvizate, lăitate, potințe; spații impropru, îngheșute, prost aerisite; evenimente la care (mai alese vară!) cei preșenți nu la dispoziție măcar un pahar cu apă.

■ **FIREȘTE**, management cultural nu înseamnă doar promovare, alegerea locului unui eveniment și invitații aleși în mod inteligent. Iată doar câteva dintre greșelile care se fac în celelalte dimensiuni ale managementului cultural cărți bune, prost traduse; coperte anonime, fade, care nu comunică nimic; rareori doar numele autorului fiind corect; venișii și lansări de carte fără „defășurător”, fără un scenariu, improvizate, lăitate, potințe; spații impropru, îngheșute, prost aerisite; evenimente la care (mai alese vară!) cei preșenți nu la dispoziție măcar un pahar cu apă.

■ **FIREȘTE**, management cultural nu înseamnă doar promovare, alegerea locului unui eveniment și invitații aleși în mod inteligent. Iată doar câteva dintre greșelile care se fac în celelalte dimensiuni ale managementului cultural cărți bune, prost traduse; coperte anonime, fade, care nu comunică nimic; rareori doar numele autorului fiind corect; venișii și lansări de carte fără „defășurător”, fără un scenariu, improvizate, lăitate, potințe; spații impropru, îngheșute, prost aerisite; evenimente la care (mai alese vară!) cei preșenți nu la dispoziție măcar un pahar cu apă.

■ **FIREȘTE**, management cultural nu înseamnă doar promovare, alegerea locului unui eveniment și invitații aleși în mod inteligent. Iată doar câteva dintre greșelile care se fac în celelalte dimensiuni ale managementului cultural cărți bune, prost traduse; coperte anonime, fade, care nu comunică nimic; rareori doar numele autorului fiind corect; venișii și lansări de carte fără „defășurător”, fără un scenariu, improvizate, lăitate, potințe; spații impropru, îngheșute, prost aerisite; evenimente la care (mai alese vară!) cei preșenți nu la dispoziție măcar un pahar cu apă.

■ **FIREȘTE**, management cultural nu înseamnă doar promovare, alegerea locului unui eveniment și invitații aleși în mod inteligent. Iată doar câteva dintre greșelile care se fac în celelalte dimensiuni ale managementului cultural cărți bune, prost traduse; coperte anonime, fade, care nu comunică nimic; rareori doar numele autorului fiind corect; venișii și lansări de carte fără „defășurător”, fără un scenariu, improvizate, lăitate, potințe; spații impropru, îngheșute, prost aerisite; evenimente la care (mai alese vară!) cei preșenți nu la dispoziție măcar un pahar cu apă.

■ **FIREȘTE**, management cultural nu înseamnă doar promovare, alegerea locului unui eveniment și invitații aleși în mod inteligent. Iată doar câteva dintre greșelile care se fac în celelalte dimensiuni ale managementului cultural cărți bune, prost traduse; coperte anonime, fade, care nu comunică nimic; rareori doar numele autorului fiind corect; venișii și lansări de carte fără „defășurător”, fără un scenariu, improvizate, lăitate, potințe; spații impropru, îngheșute, prost aerisite; evenimente la care (mai alese vară!) cei preșenți nu la dispoziție măcar un pahar cu apă.

■ **FIREȘTE**, management cultural nu înseamnă doar promovare, alegerea locului unui eveniment și invitații aleși în mod inteligent. Iată doar câteva dintre greșelile care se fac în celelalte dimensiuni ale managementului cultural cărți bune, prost traduse; coperte anonime, fade, care nu comunică nimic; rareori doar numele autorului fiind corect; venișii și lansări de carte fără „defășurător”, fără un scenariu, improvizate, lăitate, potințe; spații impropru, îngheșute, prost aerisite; evenimente la care (mai alese vară!) cei preșenți nu la dispoziție măcar un pahar cu apă.

■ **FIREȘTE**, management cultural nu înseamnă doar promovare, alegerea locului unui eveniment și invitații aleși în mod inteligent. Iată doar câteva dintre greșelile care se fac în celelalte dimensiuni ale managementului cultural cărți bune, prost traduse; coperte anonime, fade, care nu comunică nimic; rareori doar numele autorului fiind corect; venișii și lansări de carte fără „defășurător”, fără un scenariu, improvizate, lăitate, potințe; spații impropru, îngheșute, prost aerisite; evenimente la care (mai alese vară!) cei preșenți nu la dispoziție măcar un pahar cu apă.

■ **FIREȘTE**, management cultural nu înseamnă doar promovare, alegerea locului unui eveniment și invitații aleși în mod inteligent. Iată doar câteva dintre greșelile care se fac în celelalte dimensiuni ale managementului cultural cărți bune, prost traduse; coperte anonime, fade, care nu comunică nimic; rareori doar numele autorului fiind corect; venișii și lansări de carte fără „defășurător”, fără un scenariu, improvizate, lăitate, potințe; spații impropru, îngheșute, prost aerisite; evenimente la care (mai alese vară!) cei preșenți nu la dispoziție măcar un pahar cu apă.

■ **FIREȘTE**, management cultural nu înseamnă doar promovare, alegerea locului unui eveniment și invitații aleși în mod inteligent. Iată doar câteva dintre greșelile care se fac în celelalte dimensiuni ale managementului cultural cărți bune, prost traduse; coperte anonime, fade, care nu comunică nimic; rareori doar numele autorului fiind corect; venișii și lansări de carte fără „defășurător”, fără un scenariu, improvizate, lăitate, potințe; spații impropru, îngheșute, prost aerisite; evenimente la care (mai alese vară!) cei preșenți nu la dispoziție măcar un pahar cu apă.

OPINII

Am ajuns să vorbim despre marketing aproape cu superștie, ca despre o magie cu ajutorul căreia poți vinde orice, pe loc, fals! și, în lumea cărților, prostete de fal.

Publicitatea ideală pentru o carte trebuie să înceapă din momentul în care e introdusă în planul editorial. Dacă vrei să impui un debutant, ti anumiți, ti construiesti o poveste și îl scoți în lume înainte de apariția cărții, fiindcă alții arate sansele să treacă neobservat. Dar chiar și dacă e vorba de un mare conșcator, nu-ți arunci pe piața citindă numai pe numele lui. Editura Curtea Veche, care l-a oclit pe Orlan Pamuk înainte ca el să ia Premiul Nobel, a făcut în acest an o spectaculoasă demonstrație de inteligență publicitară. Iată a adă de două ori pe Pamuk în România, într-un interval de nici două luni, și i-a asigurat o expunere maximă. Și totuși mai nimeni din presa culturală n-a recunoscut meritul Editurii Curtea Veche, ca și cum acest baureț al Nobelului ar fi venit în România să vadă bustul lui Kemal Atatürk și la Odeon și să se plimbe nițel prin Bucurari și la Neptun. Complexele noastre culturale de inferioritate din anii nouăzeci și-au metamorfozează în fose naționaliste sau strict personale prostete. Așa se întâmplă că autorii autohtoni care au mari probleme de notivitate, publică la edituri de care n-au auzit nimeni sau care sunt tratate cu vederea de critici, se plâng de incurtarea românilor ori de conspirație împotriva lor. Iar când își lansează cărțile într-un total anonim, ultima lor explicație e că nu li s-a făcut

promovată, premiata teatrală + expoziție în foaier etc. Pe lângă benefica înfrățire a artelor, vorbim despre creșterea semnificativă a șanselor ca un canal TV să reflecte evenimentul;

- este extrem de important dacă un eveniment cultural este pluri-disciplinar: veni

26 septembrie 2008

MERITĂ SĂ ȘTI

Dracula va cucerii Satu Mare

LA ÎNCEPUTUL celei de-a patruzecua stagiuni, secția română a Teatrului de Nord din Satu Mare se află în fața unei dintre cele mai ambițioase proiecte din istoria sa: Jurnalul lui Dracula de Marin Mincu (laureat al Premiului Herder în 1996), în regia lui Alexander Husar. Intalinina dintre două „pietere tari” ale culturii contemporane a născut un spectacol despre care mai cunoaștea și mai controversat personalitatea românească a tuturor timpurilor - Vlad Topes - și despre

permanența stare de asediu în care trăiește acest popor. Alexander Husar despre textul lui Marin Mincu: „O poveste despre căutarea de sine și căutarea celorlalți... Bazată pe vechiul roman al lui Marin Mincu, adaptarea îmbină textul cu muzica, ceremonialul ritual, dansul, acțiunile picturale, imaginea, corala și poezia...”. Avea loc pe 19 octombrie.

Moartea unui cărturar

PROFESORUL universitar Dan-Horia Mazilu, directorul general al Bibliotecii Academiei Române și membru corespondent, a încetat din viață pe 16 septembrie. Lucrările sale, printre care Barocul în literatura română din secolul al XVII-lea, Rekindind literatura română veche, Introducere în opera lui Antim Ivreanu. Noi printre ceilalți sau despre literatura peregrinilor, sunt totuși de referință în studiul literaturii și culturii noastre vechi. „Vădușeu sau despre istoria feminin” este stilul titlului a unui cărturar strălucit și discret.

Avantjazz la JAZZ and MORE

TREI CONCERTE importante de avantjazz și jazz experimental european vor fi prezentate în cadrul celei de-a IV-a ediții a Festivalului Internațional JAZZ and MORE, care va avea loc la Sibiu, la perioada 18-19 octombrie. Artistii sunt saxofonistul Carlo Actis Doad, membru al Italian Instabile Orchestra, și basistul spaniol Baldo Martinez. Cei doi vor concerta sâmbătă, 18 octombrie. Trioul suedez GUL 3 (foto), care practică un amestec de minimalism tipic scandinav și jazz contemporan, va concerta la Sibiu tot sâmbătă, 18 octombrie. Trioul de saxofonisti Altipio Trio, condus de același Carlo Actis Doad, va încheia oficial de-a IV-a ediție a festivalului duminică, 19 octombrie.

Master Classes cu Mariana Nicolescu

SE DESĂȘOARĂ în aceste zile la Brăila cursurile de măiestrie artistice Master Classes, oferite de Mariana Nicolescu în cadrul ediției 2008 a Festivalului și Concursului Internațional de Canto Haricida Dardée. Participă zeci de tineri din România, Republica Moldova, Italia, Spania, SUA și China. Acesta face obiectul a cinci emisiuni pe care TVR Cultural le oferă la finele lunii septembrie. Celebrități: Ana International Puccini, soprana Aurelia Florin, laureată a Marelui Premiu Dardée 2007, a putut pur și simplu fi ascultată în principalele roluri feminine ale celebrilor Tricet, El Tabarro (joi 25 septembrie), Suor Angelica (vineri, 26 septembrie) și Gianni Schicchi (sâmbătă, 27 septembrie). Duminică, 28 septembrie, Mariana Nicolescu își va conduce tinerii discipoli spre performanțe excepționale, iar luni, 29, va avea loc conferința susținută de muzicologul dr. Stephan Poen: „Mariana Nicolescu și eroinele puccinene”.

FNT 2008, o ediție cu surprize

SECȚIUNEA DEBUT, care are ca obiectiv prezentarea creațiilor artiștilor tineri, dar și o serie de evenimente dedicate teatrului independent, sub titulatura Indie Nights, se vor număra printre noapțile celei de-a XVIII-a ediții a Festivalului Național de Teatru (FNT), 1-10 noiembrie. O altă secțiune specială va fi Dance Showcase, realizată în colaborare cu Centrul Național al Dansului București. Ediția din 2008 a FNT va fi structurată pe trei categorii: Spectacole românești de teatru (Romanian Showcase), Spectacole imitate din strălucite internaționale (International Showcase) și Debut (New Entry). Printre invitații speciali ai ediției din acest an se vor număra regiții Richard Foreman, Kama Ginkas, Alvis Hermanis, Rimini Protokoll, Joel Pommeroy și Lev Erbenburg.

Revista română de psihanaliză

S-A LANSAT săptămâna trecută, la Institutul Cultural Român din Capitală, primul număr al Revistei Române de Psihanaliză, publicată de editura de Societatea Română de Psihanaliză, director prof. univ. dr. Vasile Dem Zamfirescu. Evenimentul prefațat de Colocul Internațional de Psihanaliză, care se va desfășura la București între 30 octombrie și 1 noiembrie, sub înaltul patronaj al președintelui României, în cadrul publicației, pe lângă Vasile Dem Zamfirescu, mai sunt prezente artiștii: Jacques Andre, Bernard Gode, Fausto Petrella, Nadia Baur, Brândusa Orșanu, Vera Sandor. Articolele, grupate în rubrici cu o largă acoperire (Psihanaliza clinică, Psihanaliza teoretică, Istoria psihanalizei, Terapii, Psihanaliza aplicată), sunt redactate în limbile română, franceză și engleză.

Premii Marin Soreescu 2008

ICR STOCKHOLM a acordat Premiul Marin Soreescu pe anul 2008 scriitoarei suedeze Nina Burton, a cărei operă literară demonstrează o neobișnuită complexitate și totodată o consecvență incontestabilă. Nina Burton pendulează între poezie și eseu, este scriitor, creator, redactor și traducător, roluri ce se completează reciproc în modul cel mai firesc. Jurii a fost format din Sara Arhenius, directorul Galeriei de Artă Bonnier, Konehalla, Jonas Elvén, editor, scriitor și traducător, Gabriella Hakanson, scriitor și critic literar, Fredrik Lind, librar și Dan Shafar, traducător, directorul Institutului Cultural Român de la Stockholm. Ceremonia de decernare a premiului va avea loc pe 13 noiembrie, la sediul ICR de la Stockholm.

Joan Ba. Pop

ARTELE VIZUALE DUPĂ '90

Alice Tecca - poezia modernă, din pensulă și până

Născută la București în 1974, absolventă a Liceului de arte din Timișoara și, ulterior, a Universității de Arte în 2001, Alice Tecca are deja în palmares expoziții personale și colective între care poate cea mai importantă este cea din 2004, de la Galeria Vărbilă (al cărui program de promovare a vărburilor și originalității este bine cunoscut).

ARTISTA PICTEAZĂ cu gesturi ample, vizuizile sale se transează în pânze de mari dimensiuni imaginând - din linii esențiale, uneori frânte, unevagative, tușe senzoriale și culori tari, de o intensitate uneori obsesivă - universul de soliditate, peisaje ce se deshidră spre neamăginit, în care silueta cetei unui animal singuratic dialoghează cu corul lui. Lacunosimul poezilor modernă pare a fi forța estetică care coagulează temele și reprezentările Alicei Tecca și paralelismul cu acea poezie tăioasă, de versuri albe, se impune, aproape de sine în fața acestor parcimonii, dar și puteri a imaginii și gestului, iar lirismul apăsător al acestor imagini care esențializează se întăleşte, neîntâmpinând, cu reflecția esențială.

abordare rămâne însă pregnant originală. Pentru că nu este la îndemână oricărui tânăr pictor să exprime, odată așezat în fața sevălului, o vizuiză cu deschidere filosofică. Pentru că, doar preexistând reflecției artistului se trezește și cea a privitorului, confruntat cu un discurs pictural nu doar extrem de răscolit prin stil în contemporaneitate, ci care atinge resorturi ale unei sensibilități care e, poate, numai a timpului de acum. Imaginile sale sunt uneori notabile făcute cu durerea, viziunea și aplombul poetului. De altfel, Mihaela Mircea scria despre aceasta, cu ocazia expoziției din 2004 de la Galeria Possibilă: „Alice Tecca oscilează între deschiderea maximă la interpretării posibile și o oarecare neutralitate”, încercând de „tomuri interrogative și unevagative”, dar alturi de însingurarea enigmatică și cu accente tragice, alături de

SIMEZE
Intrarea în decor

Cum observăm și altă dată, atmosfera toridă a Bucureștilor estival aduce pe simeze producția de șevalet a pictorilor scenografi. După Vasile Rotaru la „Simeza”, Galeria „Orizont” nu e imbiat în acest început de septembrie cu briza colorată a unei atrăgătoare suite peisajere, ce poartă semnătura lui Dumitru Icodim. Rod al unor

Corneliu Antim

ARTISTUL MIZEAZĂ pe acest transfer necesar de impresii vizuale notorii în priză directă și frecvență în cea mai autentică manieră plen-artistă. Trecut prin școlile lui Schweitzer-Cumpăna, a lui Ch. Șaru și „simpatice”, prin cea a lui Catargi și Cătu Bogdan, Icodim nu și ascunde precizia pentru pictura subiecților agreabile prin frumusețea și palpabilitatea lor genuină. De aceea, esențială în elaborarea unei peisaj este pentru el verificarea notărilor detaliilor semnificative și armonia dispoziției lor spațiale. Artistul nu compune cadrul picturii, ci îl caută în realitate și îl rezumă compozițional, privitor străduindu-se să pătrundă în interiorul său plastic.

„...spectacolului” vizual în însăși complexul de relații subtile pe care i le oferă pretextul peisajistic real. Tot ceea ce „mobilizează” spațiul natural al cadrului ales, de la stâncării, vegetației, până la ritmuri arhitecturale la dinamica meșteșugăriei și cosmică jubilație a lui, amii, sau ca o reflecție întreaga ambianță de materialități ce caracterizează la un moment dat acel mediu peisajistic, devin prin intervenția sensibilă și meru alertă a artistului personaje sui-generis ale unei pulsivități spectaculare vivante. Privitorul se lasă literalmente pătruns de această erupție de senzorialitate, la care îl ademenește artistul.

Curioasă senzație, deși realismul figurativ prezente de Icodim este unul ce induce iluzia reconstituirii fotografice a imaginii, el păstrează în substanța discursului său pictural înfățișări repetate ale peisajisticilor impresioniste. Cu unele detectabile afinități față de paleta și tehnica de împănare senzuală a lui

Petrășcu, dar și de rafinatele acorduri și transparente de culoare ale lui Lucian Gărgoșcu, de exemplu Eș, căleodată, față de puritatea glacială a abstracțiunii și verzuilor lui Vasile Popescu, sau de amănunțita și înaltă înaltă a unor artiști moderni și actuali. Atfel, de foarte multe ani cunosând-și experiențele și preocupările picturale, deobște cordiale și în-văluțate prin eleganța și ingenuitatea lor imaginică, unele strălucitoare și seducătoare prin verva și spontaneitatea tentelor de culoare, alții se încadrează într-o strălucită galerie de exponenți ai artei peisajistice actuale, între care: Benone Șuviță, N. Blei, B. Petric, C. Dădu, Călin Antim, Avu Costinescu sunt printre cei mai consecvenți protagoniști.

EVENIMENT

De trei ori Iacob

Urmare din pagina 1

FINCDA PLURALITATEA aceasta nu este întâmplătoare, are nea nimic din „logica” hazardului. Ea reprezintă mai degrabă un sumar de eternitate, ca o ofrandă lirică, în încercarea de a îndobăzbiți tandrele emoțională. Pe care o modestie demnă, și-o aduce sieși un spirit creator neobosit, și-o trage sevăle misterioase din câmpia Bărăganului de jos. Vădămi aminte, sebul acela, nesfârșit și sfârșit, în care, alidată, cutereaua cărduri din mitologice dorii românești. Ca niște năluci ale unor amintiri imemorale.

Apelul pentru travaliu, precum și obstinată făcără (artistul are ceva din înțelepciunea tensionată a animalului de corvoada de la țară, ce trage după el o lume) - se spune că portofoliul său cu care, în esență, a trecut de la clasa de pictură la cea de sculptură, era de peste 3.600 de lucrări - au constituit contraponderea la exercițiile de umilnă la care a fost supus, de-a lungul vieții, de istorie și de către scriitorii acestora. A stăut să treacă peste creșele și relieful accidental al desliniului, cu forța celui care căsutea hantul. „De-abia după 30-35 de ani, am început să caut să înțeleg dincolo de ceea ce făcusem până atunci. Cu greu mi-am schimbat măștile și întru-amul din rândul interviu, acum, după cincizeci de ani, artistul.

Modestia lui Gheorghe Iacob este un mijloc de existență a candelor, e flindă din care își soarbe puterea. Spune, de pildă, că, în luna iunie când dumnezeiește pe lemnul sau granitul sfleșit. Definitiv. Ca o pildă din Salomon. Ori ca un verset din Cântărea cântărilor. Căci, unel, poate să bomă, bine chibzuit în tocmeari, poate să conțină tot atâtă subtilă cât o răză bobocii de Sus.

La Gheorghe Iacob avem de-a face cu un caz rar de entropie a esteticului. Intervenția salvatoare a artistului sistematizată manopera. Adică exact ceea ce Vincent Van Gogh spunea: „Trebuie să începi prin a demonta ceea ce vrei să expun”. Fortă tianică genuină a lui Gheorghe Iacob trage după ea, firesc, opera. Cu care artistul nădăduște să renască lumea. Tot o Făcure, fond. Tot un act demurgic, dar mai sfelnic.

CONCERT

Oedipe - 50 de ani de la premieră

„Fînd regizor, eu în primul rând penetrez intelectual, sunt un fel de detectiv. În prima fază a lucrului, sunt un detectiv care încearcă cu orice preț să descopere, filtrând prin gustul lui, prin simțul actualității, prin estismul de astăzi... Sunt un detectiv care pătrunde încontinuu în labirinturile creațiilor care este Enescu”, spunea Petrică Ionescu la vremea premierei din 2003.

AM ASISTAT, probabil, la ultimele reprezentări ale producției Oedipe semnată de regizorul Petrică Ionescu (care a realizat și decoriile, doar cunoscute fiind semnate de Cătălin Ionescu - Arbore), spectacol reluat pe scena Operi Naționale din București ca o aniversare a stagiunii 2008-2009, marcând împlinirea a 50 de ani de la premiera românească a capodoperei enesciene din 1958 (premierea absolută a avut loc în 1936 la Paris).

Am revăzut acest spectacol cu o distribuție având multe puncte comune cu aceea de la premieră - Ștefan Ignat (Oedipe), Horia Sandu (Tiresias), Ionuț Pascu (Creon), Valentin Racoveanu (Păstorul), Ștefan Șulțiu (Marcel) Pop, Pompei Hârșteanu (Forbus), Mihaela Lamatiș (Lin Paziș), Gabriel Năstase (Thesau), Mihai Lazăr (Laos), Oana Andra (Nicoale), Ecaterina Tutu (Sfraxul), Simona Neagu (Antigona), Adriana Alexandru (Merop), Francine Valșay (Bărăgan orb) - alături de care au evoluat sub bagheta lui Cornel Tiresiasu orchestra și corul (Operă) și programată o nouă montare a operii Oedipe, realizată în coproducție cu Theatre de la Capitale du Toulouse, în regia lui Nicolas Joel. După cum se vede, doar bugetele „de festival” au reușit să genereze astfel de noi producții.

FILM
Boogie sau nostalgia tinereții

SĂ ZICEM că primele două filme ale lui Radu Muntean pot fi considerate extravertite (desi frenetiza acțiunii din Furia și Hârta va fi abstrahă nu exclude deloc nenumărate multe povești și reliefuri psihologic al personajelor), iar acest Boogie un introvertit și intens raportat al unei generații. Generația care are acum treizeci-patruzeci de ani, care în '89 erau - sau nu - pe baricade și care au avut drept punct de referință adolescența, un sac cu iluzii ceva mai încăpător decât se întâmplă de obicei chiar la asemenea vârstă. Ei se vor regăsi, frisonant de puternic, în acest film despre trei foști colegi de liceu - Bogdan Ciocăranu, Penescu și Iordache - care se întăleşc întâmplător de 1 Mai la mare, unde Bogdan a venit cu nevasta, Smarandă, și fiul lor de 4 ani, Adrian. Domiciliul reia spiritul vechilor escapade din adolescență. Penescu și Iordache îl luă pe sus pe Bogdan (porecilit în liceu Boogie) la o seară între băieți, dar cu voie de amuzic. Căci se pare o reînălțare veselă și fără grijă scoasă însă la iveală adevărata stare a lucrurilor, confruntându-l pe fiecare dintre cei trei cu proprii trăiri și propriile așteptări însele. Fără nimic strident, fără pie de melodramă și fără cea mai mică intenție de poliere „artistice” a celor văruri, povestea scrisă de Răzvan Rădulescu și Alina Baciu și Radu Muntean poartă în ea o tristete sfâșietoare, care te tebește în plin, mai ales că e scrisă cu oare autenticitate de lipsa căreia filmul suferă a suferit îndelung și aparent incomprehensibil. Ironică și sublimă a scenaristilor altemează într-un ritm perfect cu nostalgia adăncă ce îmbrășează povestea. Printre glumițe care s-ar vrea virile și destepănte, cei trei foști băieți veseli laș, în cele din urmă, să se întrevadă gustul coclit al prezentului. Iordache - s ratat în Suedia, Penescu aici. Nici măcar reperele spațiale ale triumfului lor erotic-adolescenț de altădată (când totuși erau liberi, optimiști și lumea era a lor) nu rezistă - camera de hotel înțesată câmb de prieten, muzică, veselie și fete frumoase aparțin deja trecutului, iar prezentul îi apăsă în ton cu vântul rece, stațiunea pustie cu decor depășit, chenerii apatici, friptura coaptă și băuturile deprimante. Tineretea lor pare un festin de la care toată lumea a plecat deja, iar întălnirea forțată veselă de acum are aural lungbură al resturilor risipite pe sub mese și al cămășilor și cămășilor deprimante. Tineretea lor pare un festin de la care toată lumea a plecat deja, iar întălnirea forțată veselă de acum are aural lungbură al resturilor risipite pe sub mese și al cămășilor și cămășilor deprimante.

dancează dezarticulat prin colturile deosezantă, iar momentele de relaxare apăsătoare și stăruie înostrosă zgrăbilită, care se prostăvește într-un colț de stradă, nu face decât să dezvăluie stresul și propriul sentiment de ratare al eroului. Singura a rădăsoapă față de asemenea sentiment de pierdere absolută este Bogdan, foștul Boogie, care, în ciuda măruntului conflict casnic, prin cămășirea de seara cu băieții, are o viață echilibrată și o cămășire realistă. Ne-realizarea personală, pierderea printre degete a tinerții omnipotente și alunecarea treptată spre bătrânețe - acea „posomănioasă viață de curuziozitate”, cum o caracterizează francezii - sunt surprinse atât de inteligent și de sincer în filmul lui Radu Muntean, încât îi dau o stare mai tristă decât dacă ai plângă. Singura a rădăsoapă față de asemenea sentiment de pierdere absolută este Bogdan, foștul Boogie, care, în ciuda măruntului conflict casnic, prin cămășirea de seara cu băieții, are o viață echilibrată și o cămășire realistă. Ne-realizarea personală, pierderea printre degete a tinerții omnipotente și alunecarea treptată spre bătrânețe - acea „posomănioasă viață de curuziozitate”, cum o caracterizează francezii - sunt surprinse atât de inteligent și de sincer în filmul lui Radu Muntean, încât îi dau o stare mai tristă decât dacă ai plângă. Singura a rădăsoapă față de asemenea sentiment de pierdere absolută este Bogdan, foștul Boogie, care, în ciuda măruntului conflict casnic, prin cămășirea de seara cu băieții, are o viață echilibrată și o cămășire realistă.

Boogie Producție România, 2008 Regia: Radu Muntean. Cu: Dragoș Bogdan, Smarandă, Mihaela, Mimi Bănescu, Adrian Văncică, Vlad Muntean, Roxana Iancu, Geanina Varga. Premieră: 19 septembrie. Distribuitor: New Films România.

ziarul de duminică

Editori seniori:
Nicola Manolescu,
Tudora

Director artistic: Mihaela Enciu
Editor șef: Ioan Eș. Pop
Editori: Ștefan Daniel Nicolescu
Editor SENIA: George Georgescu
Redactor: Marcela Chiriac
Danuș, Ștefan, Andreia Chiriac
Editor foto: Sorin Bărbulescu
DTP: Marinela Turian,
Monica Bădoacă, Marcel Părmian

ZIMBRIE BĂDOACĂ, mare învece,
Impresă cu Zilind Financier

Tel: 011-490.82.41, Fax: 011-490.82.309
Site: www.zf.ro, E-mail: vanzar@zf.ro
Distribuit de: Editura România
Văncică: Găsin Nichifor, Elena Nicolae (Traffic)
Abonamente: Worlda Online; Tel: 011-256.242;
Fax: 011-256.243

Tipărit și P&P PRESS:
Tel: 01-490.82.41, Fax: 01-490.82.438
www.coprint.ro, e-mail: vanzar@coprint.ro
Distribuit de: Editura România
ISSN 1454-4-1

Publicație editată de S.C. PUBLICINA INTERNAȚIONALĂ S.A. -
București
Director Publicație: Cosmina Noaghe
Director Editorial: Cristian Toth

Printăm în România
Copyright © 2007-2008 CoPrint. Toate drepturile rezervate.
Conținutul articolelor publicate revine exclusiv autorilor

Luminja Batăli

